

Broj: 05-02-1-1734-8/25
Sarajevo, 10. 9. 2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA!
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 12-09-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Nadni broj	Broj priloga
01, 02	02-1-	2006	12

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
-Zastupnički dom-
-Dom naroda-

5

PREDMET: Prijedlog zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, *dostavlja se*

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 57. izvanrednoj sjednici, održanoj 24. 7. 2025. godine, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, usvojilo je Prijedlog zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, uz prijedlog da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje po žurnom zakonodavnom postupku.

U opredjeljenju da se razmatranje i usvajanje navedenog zakona predloži po žurnom zakonodavnom postupku, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine uvažilo je navode Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine iz akta broj 09-1-28-4032-107/16 od 21. 7. 2025. godine, čiji primjerak dostavljamo u privitku.

U svezi prednje navedenog, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku te latiničnom i ćiriličnom pismu, kao i njegovu elektroničku verziju sa svim privicima.

Istovremeno, dostavljamo dopis Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH broj 09-1-28-4032-115/16 od 8. 9. 2025. godine, Obavijest Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-1775-1/25 od 25. 7. 2025. godine, obrazloženje Prijedloga zakona, Obrazac broj 1 – prethodna procjena učinaka propisa i Obrazac 2a o fiskalnoj procjeni, sukladno Jedininstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, Izjavu i Izvješće o provedenim konsultacijama, dopis broj 09-1-28-4032-105/16 od 18. 7. 2025. godine u čijem privitku se nalazi mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice, te pribavljena mišljenja nadležnih institucija: Ureda za zakonodvstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine Direkcije za europske integracije Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa Izjavom o usklađenosti, Agencije za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini, Zaključak Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Zaključak Vlade Republike Srpske i Zaključak Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Privitak: - kao u tekstu-

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu,
- a/a

GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Mladović

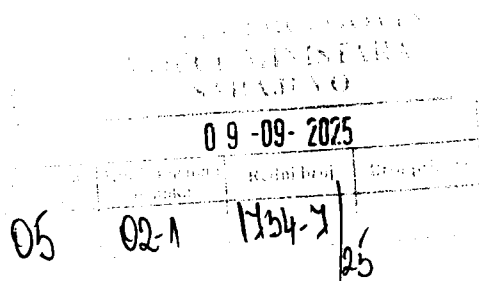

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND ECONOMIC RELATIONS

Broj: 09-1-28-4032- 115 /16
Sarajevo, 08.09.2025. godine

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

- Generalni sekretarijat -

VEZA: Vaš dopis broj:05-07-1-1775-1/25 od 25.07.2025. godine

Predmet: Prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, dostavlja se

Poštovani,

Dopisom iz veze, obavijestili ste nas da je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na svojoj 57. izvanrednoj sjednici održanoj 24.7.2025. godine razmotrilo Nacrt zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini te da je u vezi stim zaključilo da usvaja Prijedlog zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini.

Također, svojim zaključkom je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine zadužilo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da putem Generalnog sekretarijata Vijeća ministara Bosne i Hercegovine Prijedlog zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po hitnom zakonodavnom postupku, te navelo da je Prijedlog zakona označen oznakom "EI".

S tim u vezi, želimo obrazložiti da će donošenje Zakona doprinijeti ispunjavanju obaveza prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Takođe, doprinijet će se uspostavi organizovanog tržišta električne energije, te ispunjavanju jednog od preduslova za izuzeće od CBAM-a za električnu energiju. Zakon predviđena zakonska rješenja koja će omogućiti formiranje berze električne energije, nominovanje iste za NEMO, te spajanje tržišta električne energije sa drugim tržištima, sigurnost snabdijevanja i druge elemente koji su uređeni acquis EU i Energetske zajednice u pogledu integracije tržišta električne energije.

Bosna i Hercegovina je jedna od ugovornih strana u Energetskoj zajednici, međunarodnoj organizaciji koja ima za cilj stvoriti jedinstveno energetske tržište širenjem pravila i principa unutrašnjeg energetskog tržišta EU na Jugoistočnu Evropu i Crnomorski region i druge susjedne zemlje. Uspostavljanje uređenog veleprodajnog tržišta električne energije bit će važan korak za Bosnu i Hercegovinu ka izgradnji snažne finansijske reference za energetske razvoj i sigurnost snabdijevanja električnom energijom. Uspostavljeno tržište električne energije će djelovati kao ključni dio podsticanja energetske investicije koje su ključne ako Bosna i Hercegovina želi ispuniti ciljeve utvrđene Pariškim klimatskim sporazumom. Na ovom tržištu će se plasirati električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije, koja će se integrisati u elektroenergetski sistem i tržište implementacijom Zakona i njegovih podzakonskih akata.

Također, važno je napomenuti da su zbog nepoštivanja i kršenja Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice otvoreni slučajevi protiv Bosne i Hercegovine u Energetskoj zajednici, pa bi usvajanjem odgovarajućeg zakonodavnog okvira u Bosni i Hercegovini, između ostalih i ovog

zakona sa kojim se kasni u odnosu na propisane rokove u Energetskoj zajednici, pomenuti slučajevi bili zatvoreni.

U prilogu ovog dopisa dostavljamo vam obrazloženje na Prijedlog zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini kao i pribavljena mišljenja: Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva Pravde Bosne i Hercegovine, Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine i Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine sa potpisanom i ovjerenom Izjavom o usklađenosti. Također u prilogu vam dostavljamo zaključke: Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Vlade Republike Srpske i Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa ("Službeni glasnik BiH", broj 5/17), obavljene su javne konsultacije sa zainteresiranom javnošću preko e-platforme u period od 4.11.2024. do 19.11.2024. te vam u prilogu dostavljamo Izvještaj o održanim e konsultacijama kao i Izjavu rukovodioca institucije.

Urađena je i Prethodna procjena uticaja propisa koja se nalazi u prilogu dopisa.

Također u prilogu vam dostavljamo CD sa tekstom Prijedloga Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini u WORD format u tri jezičke varijante i dva pisma u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Imajući u vidu gore navedeno, molimo vas da u skladu sa zaključkom iz vašeg dopisa navedog u vezi, Prijedlog zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini dostavite Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po hitnom zakonodavnom postupku.

Za sva dodatna pitanja stojimo vam na raspolaganju,

S poštovanjem,

MINISTAR

Staša Košarac

Prilog:

- CD sa tekstom Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini
- Mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
- Mišljenje Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine
- Mišljenje Ministarstva Pravde Bosne i Hercegovine
- Mišljenje Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine sa Izjavom o usklađenosti
- Mišljenje Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine
- Zaključak Vlade Federacije Bosne i Hercegovine
- Zaključak Vlade Republike Srpske
- Zaključak Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
- Izvještaj o održanim e konsultacijama
- Izjava rukovodioca institucije
- OBRAZAC broj 1 - Prethodna procjena uticaja propisa
- Obrazloženje

Dostaviti:

- naslovu
- a/a

Broj: 05-07-1-1775-1/25
Sarajevo, 25. 7. 2025. godine

MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BiH
- n/r tajniku Ministarstva -
Musala 9, 71000 Sarajevo

PREDMET: Obavijest, dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 57. izvanrednoj sjednici održanoj 24. 7. 2025. godine, razmotrilo je Nacrt zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini te s tim u vezi zaključilo:

- usvaja se Prijedlog zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini;
- zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da putem Generalnog tajništva Vijeća ministara Bosne i Hercegovine Prijedlog zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po hitnom zakonodavnom postupku, a Prijedlog zakona označen je oznakom „EI“;
- zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da Prijedlog zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini prije dostavljanja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine opremi tablicom usklađenosti, mišljenjem Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine i mišljenjem Agencije za zaštitu osobnih podataka Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- u spis broj: 05-02-1-1734/25
- a/a

GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Vidović

1869.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ
И ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND ECONOMIC RELATIONS

Broj: 09-1-28-4032- 107 /16
Sarajevo, 21.07.2025. godine

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

- Generalni sekretarijat -

22-07-2025			
05	02-1	1734-4	CD

Predmet: Prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini
- odgovor, dostavlja se

VEZA: Vaš dopis broj: 05-02-1-1734-1/25 od 17.7.2025. godine

Poštovani,

Imajući u vidu vaš dopis iz veze, navodimo da je Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Zakon) planiran Programom rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za 2024. godinu (VM (Broj: 02-07-5-2719-4/23 od 22. 4. 2024. godine) gdje su definirani strateški ciljevi, prioriteti i srednjoročni ciljevi. U istom je u prioritetu 2.4. - Ubrzati tranziciju energetskeg sektora i prilagođavanje na klimatske promjene, naveden srednjoročni cilj: "Unapređenje i usklađivanje pravnog okvira u sektoru energetike s pravnom stečevinom EU". Također, aktivnosti na izradi Zakona započele su još 2012. godine, a isti je bio obuhvaćen i Programom rada Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, 2018. godinu, 2019. godinu, 2020. godinu, 2021. godinu, 2022. godinu, 2023. godinu, 2024. godinu, Srednjoročnim planom rada Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za period 2020-2022 i Srednjoročnim planom rada Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za period 2024-2026.

Također, želimo naglasiti da je potrebno Zakon uputiti u hitnu procedure usvajanja, bez amandmana, uz obrazloženje da će donošenje Zakona doprinijeti ispunjavanju obaveza prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Također, doprinijet će se uspostavi organizovanog tržišta električne energije, te ispunjavanju jednog od preduslova za izuzeće od CBAM-a za električnu energiju. Zakon predviđena zakonska rješenja koja će omogućiti formiranje berze električne energije, nominovanje iste za NEMO, te spajanje tržišta električne energije sa drugim tržištima, sigurnost snabdijevanja i druge elemente koji su uređeni acquis EU i Energetske zajednice u pogledu integracije tržišta električne energije.

Bosna i Hercegovina je jedna od ugovornih strana u Energetskoj zajednici, međunarodnoj organizaciji koja ima za cilj stvoriti jedinstveno energetskeg tržište širenjem pravila i principa unutrašnjeg energetskeg tržišta EU na Jugoistočnu Evropu i Crnomorski region i druge susjedne zemlje. Uspostavljanje uređenog veleprodajnog tržišta električne energije bit će važan korak za Bosnu i Hercegovinu ka izgradnji snažne finansijske reference za energetskeg razvoj i sigurnost snabdijevanja električnom energijom. Uspostavljeno tržište električne energije će djelovati kao ključni dio podsticanja energetskeg investicija koje su ključne ako Bosna i Hercegovina želi ispuniti ciljeve utvrđene Pariškim klimatskim sporazumom. Na ovom tržištu će se plasirati električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije, koji će se integrisati u elektroenergetski sistem i

Мусала 9, 71 000 Сарајево, тел: +387 33 220 093, факс: +387 33 220 091

Musala 9, 71 000 Sarajevo, tel: +387 33 220 093, faks: +387 33 220 091

www.mvteo.gov.ba

tržište implementacijom Zakona i njegovih podzakonskih akata, uz podršku investicijama u interkonektivne kapacitete sa regionom i Evropskom unijom.

Nakon mišljenja Direkcije za evropske integracije broj:09-1-28-4032-102/25 od 11.07.2025. godine, kompletirali smo sve tabele usklađenosti i naknadno poslali dopis dopune Direkciji za evropske integracije kako bi dobili mišljenje i potpisanu Izjavu o usklađenosti.

Također, ovdje je bitno naglasiti da smo dobili pismo podrške Sekretarijata Energetske zajednice, a koji je također prosljeđen Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH našim dopisom broj:09-1-28-4032-105/16 od 18.07.2025. godine, te činjenicu da je članom 107 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane navedeno da, citiramo: „Saradnja će biti usmjerena na prioritete pravne tečevine (acquisa) Zajednice u oblasti energetike, uključujući po potrebi i aspekte nuklearne sigurnosti. Ta saradnja bit će zasnovana na Ugovoru o osnivanju energetske zajednice, te će se razvijati s ciljem postepenog integriranja Bosne i Hercegovine u evropska energetska tržišta“.

Nakon dobijanja Izjave o usklađenosti, istu ćemo proslijediti Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine radi dopune našeg predmeta i dobijanja novog mišljenja Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine. Novo mišljenje Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine ćemo vam dostaviti odmah po dobijanju istog.

Proceduru u vezi donošenja Zakona smo radili u skladu sa Poslovníkom o radu vijeća ministara Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 22/03), te u skladu sa odredbama člana 30. stav 1. alineja a) istog, dostavili vam prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini (u), radi razmatranja i donošenja.

S tim u vezi, mišljenje Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 95. Stav (3) tačka e) Poslovnika Doma Naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, br.58/14, 88/15, 96/15 i 53/16) dostavit ćemo vam do/prije slanja u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U nastavku vam dostavljamo tražene kontakt podatke odgovorne osobe koja će biti ovlaštena komunicirati o Nacrtu zakona:

Ime i prezime: Branka Knežević

E-mail: branka.knezevic@mvteo.gov.ba

Telefon: 033 953 533

Pozicija: Šefica Odsjeka za primarnu energiju i politiku

Također u prilogu vam dostavljamo CD sa tekstom Nacrta zakona u WORD format.

S poštovanjem,

MINISTAR

Staša Košarac

Prilog:

- Kao u tekstu

Dostaviti:

- naslovu

- a/a

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____.2025. godine i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj _____.2025. godine, usvojila je

ZAKON

O REGULATORU, PRENOSU I TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1. **(Predmet zakona)**

Ovim zakonom se utvrđuje opći pravni okvir za organizaciju, reguliranje, praćenje i nadzor elektroenergetskih djelatnosti u okviru nadležnosti Bosne i Hercegovine, uređuje rad elektroenergetskih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti koje su predmet ovog zakona, kao i međusobni odnosi između elektroenergetskih subjekata, uključujući odnose između delegiranog operatora, operatora prenosnog sistema i operatora organiziranog tržišta, rad Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljnjem tekstu: Državni regulator), njihovi odnosi sa Državnim regulatorom i saradnja regulatornih komisija i drugih nadležnih institucija koje djeluju u elektroenergetskom sektoru te utvrđuju pravila u vezi sa organiziranjem, funkcioniranjem, razvojem i međunarodnim povezivanjem tržišta električne energije, te trgovinom električnom energijom iz nadležnosti Državnog regulatora.

Član 2. **(Propisi Evropske unije (EU) koji se prenose ovim zakonom)**

- (1) Ovim zakonom, vrši se usklađivanje sa sljedećim pravnim aktima Evropske unije (EU):
- a) Direktiva (EU) 2019/944 od 5. juna 2019. o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2021/13/MC-EnC;
 - b) Uredba (EU) 2019/941 od 5. juna 2019. o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2021/13/MC-EnC;
 - c) Uredba (EU) 2019/942 od 5. juna 2019. o osnivanju Agencije Evropske unije za saradnju energetske regulatora, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC;
 - d) Uredba (EU) 2019/943 od 5. juna 2019. o unutrašnjem tržištu električne energije, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC;

- e) Uredba (EU) 2022/869 od 30. maja 2022. godine o smjernicama za trans-Evropsku energetska infrastrukturu, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2023/02/MC-EnC;
- f) Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. jula 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC;
- g) Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. septembra 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC;
- h) Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. novembra 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC;
- i) Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. augusta 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prenosnog sistema, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC;
- j) Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. novembra 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sistema, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC;
- k) Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. augusta 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sistema za prenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka, prilagođena Odlukom Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice br. 2018/04/PHLG-EnC;
- l) Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. augusta 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca, prilagođena Odlukom Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice br. 2018/05/PHLG-EnC;
- m) Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. aprila 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu, prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Stalne grupe na visokom nivou br. 2018/03/PHLG-EnC;
- n) Uredba Komisije (EU) br. 543/2013 od 14. juna 2013. godine o dostavi i objavi podataka na tržištima električne energije i o izmjeni Aneksa I. Uredbi (EZ) br. 714/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća, prilagođena Odlukom Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice br. 2015/01/PHLG-EnC;
- o) Uredba (EU) 1227/2011 od 25. oktobra 2011. godine o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije, prilagođena Odlukom Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice br. 2018/10/MC-EnC;
- p) Uredba Komisije (EU) br. 838/2010 od 23. septembra 2010. godine o utvrđivanju smjernica koje se odnose na mehanizam naknade između operatora prenosnih sistema i zajednički regulatorni pristup naplati prenosa, prilagođena Odlukama Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice 2013/01/PHLG-EnC i 2021/01/PHLG-EnC.

(2) Navođenje akata iz stava (1) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine Evropske unije (EU) u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 3. (Definicije)

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) „**agregacija distribuiranih resursa**“ označava komercijalnu funkciju zajedničkog upravljanja proizvodnjom i/ili skladištenjem i/ili potrošnjom električne energije većeg broja korisnika mreže sa ciljem prodaje električne energije i/ili pružanja pomoćnih usluga;
- b) „**agregator**“ znači učesnik na tržištu koji obavlja djelatnost agregacije distribuiranih resursa;
- c) „**balans između ponude i potražnje**“ je zadovoljenje predvidljive potražnje kupaca za električnom energijom bez potrebe za uvođenjem mjera za smanjenje potrošnje;
- d) „**balansiranje**“ su sve radnje i procesi putem kojih delegirani operator kontinuirano osigurava održavanje frekvencije prenosnog sistema unutar definiranih granica stabilnosti i potrebnog opsega rezerve;
- e) „**balansna energija**“ je električna energija koju je angažirao delegirani operator za potrebe balansiranja;
- f) „**balansna grupa**“ je skup kojeg čine jedan ili više učesnika na tržištu električne energije sa ili bez fizičkih tačaka preuzimanja i/ili injektiranja električne energije u regulacionom području Bosne i Hercegovine za čije debalansne odgovara balansno odgovorna strana;
- g) „**balansne usluge**“ su balansni kapacitet i balansna energija koje delegirani operator nabavlja za potrebe balansiranja;
- h) „**balansno odgovorna strana**“ je učesnik na tržištu električne energije koji preuzima finansijsku odgovornost prema delegiranom operatoru za debalansne balansne grupe na tržištu električne energije na osnovu zaključenog ugovora o balansnoj odgovornosti sa delegiranim operatorom;
- i) „**balansno tržište**“ je tržište za kupovinu i prodaju rezervnih kapaciteta i električne energije potrebne za balansiranje elektroenergetskog sistema, a koje organizira delegirani operator;
- j) „**bilateralno tržište električne energije**“ je tržište na kojem se u bilo kojem vremenskom domenu prije početka balansnog tržišta odvija direktna kupovina i prodaja električne energije između učesnika na tržištu električne energije na osnovu bilateralnih ugovora;
- k) „**certificiranje**“ je postupak kojim se ocjenjuje i potvrđuje usklađenost operatora prenosnog sistema i/ili delegiranog operatora sa odredbama ovog zakona;
- l) „**debalans**“ je razlika između izmjerenih veličina injektirane i preuzete električne energije i programa balansno odgovorne strane ili učesnika na tržištu, uzimajući u obzir i angažiranu balansnu energiju;
- m) „**cijena debalansa**“ označava cijenu električne energije, bilo da je pozitivna, nula ili negativna, po kojoj se finansijski poravnava ostvareni pozitivni ili negativni debalans balansno odgovornih strana;
- n) „**delegirani operator prenosnog sistema (u daljnjem tekstu: delegirani operator)**“ je elektroenergetski subjekt kojem je u skladu sa odredbama ovog zakona povjereno obavljanje određenih obaveza i odgovornosti iz djelokruga poslova operatora prenosnog sistema;
- o) „**direktni vod**“ je elektroenergetski vod koji povezuje izolirani objekt proizvođača električne energije s izoliranim kupcem ili elektroenergetski vod koji povezuje objekat proizvođača električne energije i elektroenergetskog subjekta za snabdijevanje električnom energijom radi direktnog snabdijevanja njihovih vlastitih prostorija, podružnica i krajnjih kupaca;
- p) „**distribucija**“ je prenos električne energije putem distributivnih sistema srednjeg i niskog napona, ali ne uključuje snabdijevanje električnom energijom;
- q) „**dodjela kapaciteta**“ je dodjela prekozonkog kapaciteta;

- r) **„dugoročna dodjela kapaciteta“** je dodjeljivanje dugoročnih prekozonskih kapaciteta putem aukcija prije vremenskog okvira na tržištu dan unaprijed;
- s) **„elektroenergetske djelatnosti“** su djelatnosti: proizvodnja, prenos, distribucija, snabdijevanje, agregacija, skladištenje, energetske zajednice, organiziranje tržišta električne energije i trgovina električnom energijom, koje se obavljaju pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom, entitetskim zakonima i zakonima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BD BiH);
- t) **„elektroenergetski subjekt“** je preduzetnik ili pravno lice koje obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti i koje je odgovorno za komercijalne i tehničke zadatke i poslove održavanja u vezi s ovim djelatnostima, ali ne uključuje krajnjeg kupca;
- u) **„horizontalno integrirani subjekt“** je subjekt koji obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti i druge djelatnosti koje nisu vezane za električnu energiju;
- v) **„integrirani elektroenergetski subjekt“** je vertikalno ili horizontalno integrirani subjekt;
- w) **„interkonektor“** je vod/oprema kojim je elektroenergetski sistem Bosne i Hercegovine povezan sa elektroenergetskim sistemom susjedne zemlje;
- x) **„interoperabilnost“** je sposobnost prenosnih sistema, njihovih podsistema i komponenti da rade usklađeno, omogućavajući nesmetan prenos električne energije propisanog kvaliteta i nivoa sigurnosti snabdijevanja;
- y) **„isporuka“** je fizička predaja električne energije na mjestu definiranom za primopredaju između operatora prenosne ili distributivne mreže i korisnika sistema;
- z) **„izvedenica električne energije“** je finansijski instrument putem kojeg se učesnici na tržištu električne energije osiguravaju od mogućih rizika na tržištu električne energije;
- aa) **„kibernetička sigurnost“** je skup aktivnosti neophodnih za zaštitu mrežnih i informacijskih sistema, korisnika tih sistema i drugih osoba od kibernetičkih prijetnji;
- bb) **„kontratrgovina“** je prekozonska razmjena u smjeru suprotnom od zagušenja u mreži, koju provode operatori sistema između dvije zone trgovanja;
- cc) **„kontrola“** su prava, ugovori ili bilo koja druga sredstva koja, odvojeno ili kombinirano i imajući u vidu činjenične ili pravne okolnosti, daju mogućnost odlučujućeg uticaja na subjekt, posebno putem prava vlasništva ili prava na korištenje cjelokupne ili dijela imovine subjekta, i prava ili ugovora koji daju odlučujući uticaj na sastav, glasanje ili odlučivanje organa subjekta;
- dd) **„korisnik sistema“** je svako fizičko ili pravno lice koje predaje ili preuzima električnu energiju preko prenosnog sistema za električnu energiju;
- ee) **„krajnji kupac“** je kupac koji kupuje električnu energiju za vlastite potrebe;
- ff) **„krizna situacija“** je postojeće ili neizbježno stanje značajne nestašice električne energije ili nemogućnosti isporuke električne energije krajnjim kupcima;
- gg) **„kupac“** je kupac na veleprodajnom tržištu ili krajnji kupac električne energije;
- hh) **„međusobno povezani sistem“** je više prenosnih sistema za električnu energiju povezanih sa jednim ili više interkonektora;
- ii) **„nestandardne usluge operatora prenosnog sistema“** su sve povjerene usluge koje su u nadležnosti i odgovornosti operatora prenosnog sistema, a koje nisu obuhvaćene naknadama za korištenje prenosne mreže i naknadom za priključenje na prenosnu ili transportnu mrežu;
- jj) **„nominirani operator tržišta električne energije“** ili **„NEMO“** je operator organiziranog

tržišta imenovan od strane Državnog regulatora za obavljanje zadataka u vezi sa povezivanjem tržišta električne energije dan unaprijed i unutar dana;

- kk) **„obaveza javne usluge“** je nametnuta obaveza elektroenergetskim subjektima, kojima je povjereno pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa, koja se može odnositi na sigurnost, uključujući sigurnost snabdijevanja, redovitost, kvalitet i cijenu snabdijevanja, te zaštitu okoliša, koja je nediskriminirajuća i ne narušava konkurenciju izvan onoga što je potrebno za ostvarenje odgovarajuće javne usluge;
- ll) **„obnovljivi izvori energije“** su obnovljivi izvori nefosilne energije, kao što su vjetar, sunce, geotermalni izvori, talasi, plima i oseka, hidropotencijal, biomasa, deponijski gas, gasovi iz postrojenja za obradu otpada i biogasovi;
- mm) **„operator distributivnog sistema“** je elektroenergetski subjekt odgovoran za funkcioniranje, održavanje i razvoj distributivnog sistema na određenom području i, gdje je to moguće, njegovo povezivanje s drugim sistemima, te za osiguranje dugoročne sposobnosti distributivnog sistema da zadovolji razumne zahtjeve za distribucijom električne energije;
- nn) **„operator organiziranog tržišta“** je pravno lice koje obavlja djelatnost upravljanja organiziranim tržištem električne energije i koje djeluje kao ugovorna strana između prodavača i kupaca na tržištu električne energije za dan unaprijed i unutar dana u Bosni i Hercegovini (berza električne energije);
- oo) **„operator prenosnog sistema“** je nezavisni elektroenergetski subjekt odgovoran za pogon, održavanje i investiranje u prenosni sistem i njegovu međusobnu povezanost sa drugim sistemima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sistema da zadovoljava razumne zahtjeve za prenosom električne energije;
- pp) **„operator sistema“** je operator prenosnog sistema, delegirani operator ili operator distributivnog sistema;
- qq) **„operator skladišta energije“** je fizičko ili pravno lice koje obavlja djelatnost skladištenja i odgovorno je za upravljanje postrojenjem za skladištenje;
- rr) **„organizirano tržište električne energije“** je institucionalno uređen odnos između ponude i tražnje učesnika na tržištu električne energije sa unaprijed određenim standardiziranim proizvodima i fizičkom isporukom, u vremenskom okviru dan unaprijed i unutar dana;
- ss) **„pomoćne usluge“** su sve usluge koje delegirani operator nabavlja od pružatelja pomoćnih usluga u svrhu pružanja systemske usluge, odnosno u svrhu očuvanja sigurnog i pouzdanog rada elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine te kontinuiranog i kvalitetnog snabdijevanja krajnjih kupaca električnom energijom;
- tt) **„povezani subjekt“** je pripojeni ili pridruženi subjekt, prema značenju utvrđenom entitetskim zakonima koji propisuju djelatnosti privrednih društava, odnosno subjekti koji pripadaju istom vlasniku;
- uu) **„povlaštene informacije“** su informacije preciznog sadržaja koje nisu objavljene, a koje se direktno ili indirektno odnose na jedan ili više veleprodajnih energetske proizvoda i koje bi, u slučaju objave, mogle značajno uticati na cijene tih veleprodajnih energetske proizvoda;
- vv) **„TCM pravila i metodologije“** su skup pravila i procedura izrađenih na osnovu pravila i smjernica Evropske unije koja uređuju rad povezanih mrežnih sistema, a koji se primjenjuju na panevropskom, regionalnom ili državnom nivou za uređivanje prekograničnih pitanja u elektroenergetskom sektoru, a koje primjenjuje ili razvija operator prenosnog sistema, delegirani operator i/ili NEMO i odobrava Državni regulator, u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na osnovu ovog zakona, odnosno Regulatorni odbor

- Energetske zajednice, regulatorne institucije drugih država predmetne regije ili ACER;
- ww) „**prekogranična razmjena**“ je razmjena električne energije putem interkonektora;
 - xx) „**prekozonski kapacitet**“ je mogućnost međusobno povezanih sistema da prihvate prenos električne energije između zona trgovanja;
 - yy) „**prenos**“ je transport električne energije povezanom prenosnom mrežom s ciljem njene isporuke do krajnjih kupaca ili distributivnih sistema, ali ne uključuje snabdijevanje električnom energijom;
 - zz) „**prenosna mreža**“ je dio elektroenergetskog sistema u Bosni i Hercegovini koji se koristi za prenos električne energije i čine ga vodovi, postrojenja i oprema naponskog nivoa 110 kV i više, uključujući i srednjenaponska postrojenja unutar njih;
 - aaa) „**prenosni sistem**“ je funkcionalno povezan skup elektroenergetskih objekata koga čine elektroenergetski vodovi, transformatorske stanice i razvodna postrojenja koji se koriste za prenos električne energije sa pripadajućom opremom i uređajima potrebnim za rad i upravljanje prenosnim sistemom;
 - bbb) „**pristup sistemu**“ je pravo korisnika sistema na priključenje i korištenje mreže radi prenosa, distribucije, preuzimanja i isporuke ugovorene količine električne energije tokom ugovornog perioda, u skladu sa propisanim i javno objavljenim uvjetima zasnovanim na principima transparentnosti i nediskriminacije;
 - ccc) „**proizvodni objekat**“ je objekat (elektrana) u kojem se primarna energija pretvara u električnu energiju, a koji se sastoji od jednog ili više modula za proizvodnju električne energije priključenih na jednom mjestu priključenja;
 - ddd) „**proizvođač**“ je svako fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju;
 - eee) „**redispečiranje**“ je mjera, uključujući ograničavanje aktivne snage korisnika sistema, koju aktivira jedan ili više operatora prenosnih sistema ili operatora distributivnih sistema promjenom profila proizvodnje, potrošnje ili oboje, kako bi se promijenili fizički tokovi u elektroenergetskom sistemu i smanjila zagušenja ili na neki drugi način osigurala sigurnost sistema;
 - fff) „**regionalni koordinacijski centar**“ je centar za koordinaciju koji djeluje na regionalnom nivou i dopunjuje ulogu operatora prenosnih sistema ili delegiranog operatora obavljanjem zadataka od regionalnog značaja;
 - ggg) „**sigurnost mreže**“ je mogućnost mreže da osigura kontinuirani prenos električne energije putem prenosne i distributivne mreže i oporavak nakon poremećaja i ispada;
 - hhh) „**sigurnost snabdijevanja**“ je sposobnost elektroenergetskog sistema da osigura električnu energiju krajnjim kupcima;
 - iii) „**sistemska usluga**“ su usluge neophodne za rad prenosnog i distributivnog sistema koje pruža delegirani operator, a koje uključuju upravljanje elektroenergetskim sistemom, reguliranje frekvencije, kontrolu napona te ponovnu uspostavu napajanja;
 - jjj) „**skladištenje**“ je odgađanje konačne upotrebe električne energije do trenutka kasnijeg od onog u kojem je proizvedena, ili transformacija električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje takve energije i naknadna transformacija takve energije u električnu energiju ili njezina upotreba kao drugog nosioca energije;
 - kkk) „**snabdijevanje**“ je prodaja električne energije krajnjim kupcima, uključujući i preprodaju;
 - lll) „**snabdjevač**“ je elektroenergetski subjekt koji obavlja djelatnost snabdijevanja električnom

energijom;

- mmm) „**tarifa**“ je sistematiziran skup cijena za energiju, za korištenje elektroenergetskih mreža i/ili za druge usluge vezane za energiju;
- nnn) „**tarifna metodologija**“ su pravila, metode i principi koje propisuju nadležne regulatorne komisije i koja se primjenjuju kod utvrđivanja tarifa;
- ooo) „**tranzit električne energije**“ je prenos električne energije koja nije kupljena niti proizvedena u Bosni i Hercegovini putem prenosnog sistema Bosne i Hercegovine;
- ppp) „**treća zemlja**“ je svaka zemlja koja nije ugovorna strana Energetske zajednice ili članica Evropskog ekonomskog prostora;
- qqq) „**trgovac**“ je energetska subjekt koji se bavi trgovinom električne energije;
- rrr) „**trgovina**“ je kupovina i/ili prodaja električne energije na veleprodajnom tržištu, ali ne uključuje snabdijevanje krajnjih kupaca električnom energijom;
- sss) „**učesnik na tržištu**“ je fizičko ili pravno lice koje kupuje, prodaje ili proizvodi električnu energiju, koje se bavi agregacijom ili koje je pružatelj usluga upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije, među ostalim davanjem naloga za trgovinu, na jednom ili više tržišta električne energije, uključujući i na balansnom tržištu;
- ttt) „**Ugovorne strane Energetske zajednice**“ su ugovorne strane iz Ugovora o uspostavi Energetske zajednice („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“, broj 9/06);
- uuu) „**vertikalno integrisani subjekt**“ je elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata u kojima ista osoba ili iste osobe imaju pravo direktne ili indirektno kontrole, pri čemu subjekt ili grupa subjekata obavlja najmanje jednu od djelatnosti prenosa ili distribucije i najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom;
- vvv) „**vrijednost neisporučene energije**“ je procjena najviše cijene električne energije po MWh koju su kupci spremni platiti kako bi izbjegli prekid snabdijevanja;
- www) „**zagušenje**“ je stanje u sistemu pri kome prognozirani ili stvarni tokovi snaga narušavaju termička ograničenja mrežnih elemenata, naponsku stabilnost ili ugaonu stabilnost elektroenergetskog sistema;
- xxx) „**zona trgovanja**“ je najveće geografsko područje unutar koga učesnici na tržištu mogu trgovati električnom energijom bez dodjele prenosnih kapaciteta;
- yyy) „**projekt od interesa za Energetsku zajednicu (PECI)**“ je projekt neophodan za implementaciju energetske infrastrukture i koji se nalazi na listi Energetske zajednice, u kome učestvuju Bosna i Hercegovine;
- zzz) „**projekt od zajedničkog interesa (PMI)**“ je projekt koji promovira Evropska unija u saradnji sa Bosnom i Hercegovinom;
- aaaa) „**strukturno zagušenje**“ je zagušenje u prenosnom sistemu koje se može nedvosmisleno definirati, koje je predvidljivo, geografski stabilno tokom vremena i često se ponavlja u uvjetima normalnog rada elektroenergetskog sistema;
- bbbb) „**prekogrančni tok**“ je fizički tok električne energije na prenosnoj mreži Bosne i Hercegovine koji je rezultat uticaja aktivnosti proizvođača, kupaca, ili oboje, izvan Bosne i Hercegovine na njenu prenosnu mrežu;
- cccc) „**vrijednost neisporučene energije**“ je procjena u eurima/MWh, maksimalne cijene električne energije koju su kupci spremni da plate kako bi izbjegli prestanak rada;

- dddd) „**balansni kapacitet**” je kapacitet koji pružatelj usluge balansiranja učini raspoloživim i za koji se obaveže da će ponuditi odgovarajući obim balansne energije delegiranom operatoru tokom trajanja ugovora;
- eeee) „**period poravnanja debalansa**“ je vremenska jedinica za koju se izračunava debalans balansno odgovornih strana;
- ffff) „**proces pretkvalifikacije**” je proces za provjeru usklađenosti pružatelja usluge balansiranja sa zahtjevima koje utvrde operatori prenosnog sistema/delegirani operatori;
- gggg) „**distribuirana proizvodnja**” su postrojenja za proizvodnju električne energije priključena na distributivnu mrežu;
- hhhh) „**pomoćna usluga**” je usluga potrebna za rad prenosnog ili distributivnog sistema, uključujući pomoćne usluge balansiranja i nefrekventne usluge, ali ne uključujući pomoćne usluge upravljanja zagušenjima;
- iiii) „**skladištenje energije**” u elektroenergetskom sistemu je odgađanje konačne upotrebe električne energije na trenutak kasnije od trenutka kada je proizvedena, ili pretvaranje električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje takve energije i naknadna konverzija te energije u električnu energiju ili korištenje te energije u formi drugog energenta.
- jjjj) „**ACER**” znači Agencija za saradnju energetske regulatora osnovana Uredbom (EU) 2019/942 od 5. juna 2019. o uspostavljanju Agencije Evropske unije za saradnju energetske regulatora koja je inkorporirana u pravni okvir Energetske zajednice Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2022/03/MC-EnC.

Član 4. **(Opći ciljevi)**

Opći ciljevi ovog zakona su da:

- a) utvrdi pravni okvir za neometanu trgovinu i sigurno i pouzdano snabdijevanje električnom energijom;
- b) osigura siguran, pouzdan i efikasan rad prenosnog sistema električne energije i pružanje usluga prenosa električne energije svim korisnicima sistema;
- c) utvrdi prava i obaveze elektroenergetskih subjekata koji se bave elektroenergetskim djelatnostima iz člana 7. ovog zakona i utvrdi prava i obaveze Državnog regulatora, kao i pravni osnov za međusobne odnose elektroenergetskih subjekata i njihove odnose sa Državnim regulatorom;
- d) utvrdi pravila organiziranja i funkcioniranja i stvori uvjete za razvoj veleprodajnog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini;
- e) harmonizira tržišne uvjete sa uvjetima na tržištu električne energije u Evropskoj uniji, radi povezivanja sa tržištem električne energije regije i Evropske unije;
- f) utvrdi pravila za organizirano tržište električne energije i stvori uvjete za uspostavljanje operatora organiziranog tržišta električne energije za trgovinu električnom energijom na tržištu za dan unaprijed i unutar dana;
- g) stvori uvjete za integraciju obnovljivih izvora energije u tržište električne energije i time ostvari preduvjete za zelenu tranziciju i dekarbonizaciju;
- h) osigura efektivno razdvajanje operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora i njihovu nezavisnost od drugih elektroenergetskih djelatnosti i od drugih komercijalnih interesa;

- i) stvori uvjete za investicije u prenosni sistem električne energije;
- j) utvrdi pravni osnov za regionalnu i međunarodnu saradnju operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora, NEMO-a, Državnog regulatora, entitetskih regulatornih komisija, kao nadležnih subjekata i institucija u Bosni i Hercegovini u oblasti elektroenergetskih djelatnosti u okviru ovlaštenja iz ovog zakona, sa drugim operatorima prenosnog sistema, delegiranim operatorima, regulatornim institucijama ugovornih strana Energetske zajednice i država članica Evropske unije, Regulatornim odborom Energetske zajednice (u daljnjem tekstu: ECRB) i ACER.

Član 5. **(Opći principi)**

Organizacija, reguliranje i nadzor nad elektroenergetskim djelatnostima se provode u skladu sa sljedećim općim principima:

- a) sigurnost i pouzdanost rada i upravljanja prenosnim sistemom i pružanja usluga prenosa;
- b) sigurnost snabdijevanja krajnjih kupaca električne energije u Bosni i Hercegovini;
- c) nediskriminatoran pristup treće strane prenosnom sistemu i tržištu električne energije pod unaprijed utvrđenim i objavljenim uvjetima;
- d) konkurentnost, transparentnost, nediskriminacija i pravna sigurnost obavljanja elektroenergetskih djelatnosti;
- e) povećanje energetske efikasnosti i smanjenje negativnog uticaja elektroenergetskih djelatnosti na okoliš, te njihov održivi razvoj u skladu sa okolišnim, ekonomskim i politikama socijalne sigurnosti;
- f) promoviranje upotrebe naprednih i za okoliš prihvatljivih tehnologija u funkciji prenosa električne energije.

Član 6. **(Nadležne institucije)**

- (1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: „Ministarstvo“) je nadležno za obavljanje poslova i zadataka u području energetike propisanih zakonom kojim se uređuje rad ministarstava i drugih organa uprave Bosne i Hercegovine i ovim zakonom.
- (2) Državni regulator je regulatorna institucija na nivou Bosne i Hercegovine sa nadležnostima i regulatornim ovlaštenjima utvrđenim ovim zakonom.
- (3) Nadležnost institucija kojima je povjerena organizacija elektroenergetskih djelatnosti, kao i obavljanje elektroenergetskih djelatnosti u BD BiH, se utvrđuje odgovarajućim zakonima BD BiH.
- (4) Nadležne institucije Bosne i Hercegovine osiguravaju međusobnu saradnju sa entitetskim vladama i ministarstvima u cilju postizanja usklađenih politika i prakse u oblasti električne energije.
- (5) Saradnja između Državnog regulatora, entitetskih regulatornih komisija i drugih nadležnih organa entiteta i BD BiH se odvija na način utvrđen ovim zakonom, propisima iz oblasti električne energije i drugim relevantnim propisima.
- (6) Državni regulator, operator prenosnog sistema, delegirani operator i NEMO će preduzimati aktivnosti

na povezivanju sa regionalnim i panevropskim tržištem električne energije, u saradnji sa regulatornim institucijama drugih država, operatorima prenosnih sistema, operatorima organiziranih tržišta, ACER, ECRB i Evropskom mrežom operatora prenosnih sistema za električnu energiju (u daljnjem tekstu: ENTSO-E).

POGLAVLJE II - ELEKTROENERGETSKE DJELATNOSTI

Član 7. (Elektroenergetske djelatnosti)

- (1) Ovim zakonom se uređuju sljedeće elektroenergetske djelatnosti:
 - a) prenos električne energije;
 - b) upravljanje prenosnim sistemom;
 - c) upravljanje organiziranim tržištem električne energije;
 - d) međunarodna trgovina električnom energijom.
- (2) Elektroenergetske djelatnosti se obavljaju kao javne usluge ili kao tržišne djelatnosti.
- (3) Elektroenergetske djelatnosti koje se odnose na proizvodnju, distribuciju, skladištenje, agregaciju, energetske zajednice i snabdijevanje električnom energijom, uključujući osnaživanje i zaštitu potrošača, se uređuju odgovarajućim zakonima entiteta i BD BiH, osim u oblastima koje se odnose na organiziranje i funkcioniranje organiziranog i veleprodajnog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini uređenim ovim zakonom.

Član 8. (Javne usluge)

- (1) Javnim uslugama u smislu ovog zakona smatraju se sljedeće djelatnosti:
 - a) prenos električne energije;
 - b) upravljanje prenosnim sistemom.
- (2) Javne usluge iz stava (1) ovog člana obavljaju se u skladu sa sljedećim principima:
 - a) sigurnosti snabdijevanja;
 - b) primjene cijena određenih u skladu sa reguliranim uvjetima;
 - c) omogućavanje zaštite konkurentnosti;
 - d) zaštite okoline;
 - e) energetske efikasnosti i održivosti;
 - f) zaštite zdravlja, života i imovine građana;
 - g) zaštite krajnjih kupaca.
- (3) Javne usluge se pružaju na transparentan i nediskriminatoran način.
- (4) Ministarstvo obavještava Sekretarijat Energetske zajednice o mjerama donesenim na osnovu ovog zakona u pogledu obaveza javne usluge i o njihovom mogućem učinku na konkurenciju.

Član 9.
(Tržišne djelatnosti)

- (1) Elektroenergetske djelatnosti koje nisu utvrđene kao javne usluge, obavljaju se kao tržišne djelatnosti.
- (2) Tržišne djelatnosti obavljaju se u skladu sa načelima tržišne konkurencije i ravnopravnog položaja svih učesnika na tržištu, gdje se slobodno ugovaraju količine i cijene električne energije, usluge vezane za električnu energiju i drugi komercijalni odnosi i uvjeti.

Član 10.
(Licenca za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti)

- (1) Elektroenergetske djelatnosti u smislu ovog zakona mogu obavljati elektroenergetski subjekti koji posjeduju odgovarajuću licencu izdatu od strane Državnog regulatora, pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom i drugim zakonskim i podzakonskim propisima.
- (2) Licenca Državnog regulatora je potrebna za sljedeće elektroenergetske djelatnosti:
 - a) prenos električne energije;
 - b) upravljanje prenosnim sistemom;
 - c) upravljanje organiziranim tržištem električne energije;
 - d) međunarodna trgovina električnom energijom.
- (3) Licenca za obavljanje djelatnosti trgovine električnom energijom izdaje se u skladu sa članom 73. ovog zakona.
- (4) Licence za obavljanje djelatnosti snabdijevanja i djelatnosti trgovine izdate od strane Državnog regulatora i entitetskih regulatornih komisija, važe na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine.
- (5) Elektroenergetski subjekt dužan je ispunjavati uvjete propisane u licenci za obavljanje elektroenergetske djelatnosti.

Član 11.
(Opći uvjeti za izdavanje licence)

- (1) Licenca za obavljanje elektroenergetske djelatnosti može se izdati podnositelju zahtjeva koji ispunjava sljedeće opće uvjete:
 - a) da je osnovan i registriran za obavljanje elektroenergetske djelatnosti, pod uvjetima i na način propisan odgovarajućim zakonima u Bosni i Hercegovini;
 - b) ispunjava tehničke uvjete za obavljanje djelatnosti;
 - c) upošljava kvalificirano osoblje potrebno za obavljanje djelatnosti;
 - d) ima finansijska sredstva neophodna za obavljanje djelatnosti, ili dokaže da može osigurati ta sredstva;
 - e) u slučaju pružanja javne usluge, da posjeduje sposobnost izvršavanja obaveza vezanih za obavljanje javnih usluga, na način propisan u članu 8. ovog zakona;
 - f) da mu nije ukinuta licenca za obavljanje bilo koje od elektroenergetskih djelatnosti, za koju je prema ovom zakonu ili drugim zakonima potrebna licenca, u prethodnih pet godina od kada se

podnosi zahtjev;

- g) da članovi uprave ili druga odgovorna lica nisu osuđeni za krivično djelo u privredi ili da im nije izrečena sigurnosna mjera, odnosno zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dužnosti; i
 - h) ostale uvjete neophodne za obavljanje elektroenergetske djelatnosti iz ovog zakona, drugih odgovarajućih zakona ili Pravilnika o licenciranju i certificiranju.
- (2) Licenca za prenos električne energije i licenca za upravljanje prenosnim sistemom, daje nositelju licence isključivo pravo da obavlja ove djelatnosti na teritoriji Bosne i Hercegovine.
 - (3) Broj licenci za ostale djelatnosti iz člana 10. stav (2) ovog zakona nije ograničen.

Član 12.

(Izdavanje licence)

- (1) Državni regulator izdaje licencu u skladu sa odredbama ovog zakona, pravilnika o licenciranju i certificiranju i zakona kojim se uređuje upravni postupak.
- (2) Postupak za izdavanje licence se provodi na transparentan, objektivan i nediskriminatoran način.
- (3) Državni regulator donosi odluku o izdavanju licence ukoliko subjekt ispuni uvjete propisane ovim zakonom i pravilnikom o licenciranju i certificiranju.
- (4) Odluka o odbijanju zahtjeva za izdavanje licence mora sadržavati detaljno obrazloženje svih razloga za odbijanje zahtjeva.
- (5) Odluka Državnog regulatora iz stava (4) ovog člana je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.
- (6) Državni regulator donosi pravilnik o licenciranju i certificiranju kojim se utvrđuju, između ostalog, detaljni kriteriji, uvjeti i postupak izdavanja licenci za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti iz člana 9. stav (2) ovog zakona te način produženja važenja, suspenzije, ukidanja, izmjene i prenosa licence.

Član 13.

(Trajanje, suspenzija, ukidanje, izmjene i prenos licence)

- (1) Licence za obavljanje djelatnosti iz člana 10. stav (2) ovog zakona se izdaju na sljedeći period važenja:
 - a) licenca za prenos električne energije – na period do 30 godina;
 - b) licenca za upravljanje prenosnim sistemom – na period do 30 godina;
 - c) licenca za upravljanje organiziranim tržištem električne energije – na period do deset godina;
 - d) licenca za međunarodnu trgovinu električnom energijom – na period do pet godina.
- (2) Državni regulator može, na zahtjev nositelja licence koji je podnesen najkasnije 60 dana prije isteka perioda važenja licence, odobriti produženje perioda važenja licence, ukoliko utvrdi da nositelj licence ispunjava sve propisane uvjete.
- (3) Državni regulator može suspendirati licencu prije isteka roka važenja ako nositelj licence:
 - a) ne ispunjava uvjete za izdavanje licence iz člana 11. stav (1) tač. a), b), c), d) i g);
 - b) ne ispunjava uvjete iz izdate licence;

- c) ne obavlja djelatnosti za koje je licenca izdata na način propisan ovim zakonom i drugim propisima; ili
 - d) ne izvršava uredno svoje obaveze prema drugim elektroenergetskim subjektima.
- (4) Prije odlučivanja o suspenziji licence, Državni regulator je dužan da izda pismeno upozorenje nositelju licence, kojim se navode utvrđene nepravilnosti ili povrede odredbi iz stava (3) ovog člana, te rok koji ne može biti duži od 10 dana, u kojem je nositelj licence dužan da ih otkloni.
 - (5) Ukoliko nositelj licence ne postupi u skladu sa upozorenjem iz stava (4) ovog člana, Državni regulator donosi odluku o suspenziji licence u kojoj će utvrditi uočene nepravilnosti i odrediti primjeren rok, koji ne može biti duži od 90 dana, u kome nositelj licence mora da ih otkloni, pod prijetnjom trajnog ukidanja licence.
 - (6) Državni regulator je dužan trajno ukinuti licencu ako nositelj licence u naznačenom roku ne otkloni nepravilnosti utvrđene odlukom Državnog regulatora o suspenziji licence.
 - (7) Uvjeti i postupak za izmjenu, prenos, suspenziju i trajno ukidanje licence detaljnije se propisuju pravilnikom o licenciranju i certificiranju.
 - (8) Informacije o trajanju, suspenziji, ukidanju, izmjenama i prenosu licenci javno se objavljuju pod uvjetima i na način utvrđen pravilnikom o licenciranju i certificiranju.
 - (9) Odredbe iz st. od (3) do (7) ovog člana ne odnose se na licencu za prenos električne energije i licencu za upravljanje prenosnim sistemom.

POGLAVLJE III - DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU

Član 14. (Status)

- (1) Državni regulator je specijalizirana, nezavisna, samostalna i neprofitna institucija sa statusom pravnog lica.
- (2) Državna regulatorna komisija za električnu energiju osnovana Zakonom o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 07/02, 13/03, 76/09 i 1/11) nastavlja sa radom u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (3) Državni regulator kao jedina regulatorna institucija uspostavljena na nivou Bosne i Hercegovine, regulira, prati i nadzire elektroenergetske djelatnosti iz člana 7. stav (1) ovog zakona.
- (4) Državni regulator ima vlastiti bankovni račun i pečat, koji se koristi i čuva u skladu sa zakonom.
- (5) Sjedište Državnog regulatora je u Tuzli.

Član 15. (Entitetske regulatorne komisije)

Odredba iz člana 14. stav (3) ovog zakona ne dovodi u pitanje nadležnosti i ovlaštenja entitetskih regulatornih komisija u skladu sa entitetskim zakonima.

Član 16.
(Nezavisnost)

- (1) Državni regulator vrši svoja ovlaštenja kao nezavisna institucija, na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije i u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (2) Državni regulator je pravno odvojen i funkcionalno nezavisan od svih drugih javnih ili privatnih subjekata.
- (3) Prilikom izvršavanja svojih nadležnosti, Državni regulator:
 - a) osigurava da njegovi članovi i zaposlenici djeluju nezavisno od svih javnih i komercijalnih interesa na tržištu električne energije, te da prilikom izvršavanja svojih regulatornih zadataka ne traže ili ne primaju upute od vladinog ili drugog javnog ili privatnog subjekta; i
 - b) donosi samostalno odluke, nezavisno od bilo kojeg političkog subjekta ili organizacije, te ima vlastiti odvojen finansijski plan, uz samostalnost pri korištenju povjerenog budžeta te vlastite odgovarajuće finansijske i kadrovske resurse potrebne za izvršavanje zadataka.
- (4) Primjena odredbi iz stava (3) ovog člana ne isključuje saradnju Državnog regulatora sa drugim nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Član 17.
(Opći ciljevi regulacije energetske djelatnosti)

- (1) Državni regulator vrši regulaciju energetske djelatnosti u skladu sa sljedećim općim ciljevima:
 - a) osiguranje sigurnosti, pouzdanosti i efikasnosti u radu elektroenergetskog sistema i njegovog održivog razvoja;
 - b) promoviranje neometane i slobodne trgovine i snabdijevanja električnom energijom prema utvrđenim standardima kvaliteta u interesu krajnjih kupaca, u saradnji s nadležnim regulatornim institucijama drugih država, Sekretarijatom Energetske zajednice, ECRB-om i ACER-om;
 - c) razvoj i neometano funkcioniranje veleprodajnog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini;
 - d) podsticanje razvoja konkurentnog, efikasnog i okolinski održivog tržišta električne energije, u saradnji sa entitetskim regulatornim komisijama i drugim nadležnim institucijama saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora;
 - e) razvoj i povezivanje tržišta električne energije u okviru Energetske zajednice uključujući unutrašnje tržište Evropske unije;
 - f) uklanjanje ograničenja za trgovinu električnom energijom između ugovornih strana Energetske zajednice, uključujući i država članica Evropske unije;
 - g) razvoj prekograničnih prenosnih kapaciteta radi zadovoljenja potreba korisnika sistema, osiguranja uvjeta za obavljanje prekogranične trgovine i unapređenja povezivanja tržišta električne energije;
 - h) osiguranje odgovarajućih podsticaja operatorima sistema i korisnicima sistema, za povećanja efikasnosti rada sistema, te poticanje integracije tržišta električne energije; i
 - i) osiguranje koristi za krajnje kupce električne energije putem promoviranja tržišne konkurencije, nediskriminatornog pristupa sistemu, transparentnosti ugovornih uvjeta i efikasnih mehanizama za rješavanje sporova.

- (2) Ciljevi iz stava (1) ovog člana ostvaruju se u saradnji sa drugim nadležnim institucijama koje djeluju na nivou Bosne i Hercegovine, u entitetima i BD BiH, uključujući Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: „Konkurencijsko vijeće“) i entitetske regulatorne komisije, prema potrebi i bez dovođenja u pitanje njihovih nadležnosti.

Član 18.

(Opće nadležnosti i ovlaštenja)

- (1) Državni regulator ima regulatorna ovlaštenja nad prenosom električne energije, upravljanjem prenosnim sistemom, balansnim tržištem, organiziranim i veleprodajnim tržištem električne energije kao jedinstvenim ekonomskim prostorom na teritoriji Bosne i Hercegovine, te trgovinom električne energije pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom.
- (2) Državni regulator ima nadležnost i regulatorna ovlaštenja nad proizvodnjom električne energije, distribucijom električne energije, snabdijevanjem kupaca i drugim elektroenergetskim djelatnostima u BD BiH, na način i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim na osnovu njega.
- (3) Državni regulator ima regulatorna ovlaštenja u vezi sa funkcioniranjem veleprodajnog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, uključujući njegovo praćenje i izdavanje obavezujućih odluka, na način i prema uvjetima utvrđenim ovim zakonom.
- (4) Državni regulator u oblasti elektroenergetike ima nadležnost predstavljanja Bosne i Hercegovine u svrhu kontakta i međunarodne saradnje iz regulatorne nadležnosti, ne dovodeći u pitanje mogućnost članstva i učešća entitetskih regulatornih komisija u onim međunarodnim organizacijama i asocijacijama, ili na događajima, tamo gdje je to moguće.
- (5) Prilikom provođenja nadležnosti iz stava (4) ovoga člana, ukoliko se radi o regulatornim pitanjima za koja su nadležne entitetske regulatorne komisije, Državni regulator će tražiti informacije o datim pitanjima od nadležnih entitetskih regulatornih komisija.
- (6) Državni regulator odobrava za delegiranog operatora, operatora prenosnog sistema i NEMO sve oblike međunarodne saradnje i udruživanja radi ostvarivanja zakonom propisanih ciljeva, koji su im u skladu sa ovim zakonom dodijeljene u nadležnost, osim onih oblika saradnje za koje je nadležan drugi organ vlasti i za čije se zaključivanje primjenjuju drugi važeći propisi i procedure.
- (7) Državni regulator obavlja i druge aktivnosti u skladu sa svojim nadležnostima iz ovog zakona ili drugih zakona kojima se uređuju djelatnosti iz nadležnosti Državnog regulatora.

Član 19.

(Nadležnosti u vezi sa licenciranjem i certificiranjem)

Državni regulator ima sljedeće nadležnosti u pogledu licenciranja i certificiranja subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti iz člana 7. stav (1) ovog zakona:

- a) izdavanje, izmjena, suspenzija i trajno ukidanje licenci pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom, Pravilnikom o licenciranju i certificiranju i drugim propisima;
- b) certificiranje operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora;
- c) praćenje stalne usklađenosti sa zahtjevima za nezavisnost i razdvajanje, te drugim zahtjevima koji su ovim zakonom propisani za operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora;

- d) određivanje nominovanog operatora tržišta električne energije;
- e) praćenje rada elektroenergetskih subjekata licenciranih za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti te osiguranje njihove usklađenosti sa zahtjevima iz ovog zakona, drugim odgovarajućim zakonima kojima se uređuje pravni položaj elektroenergetskih subjekata i način obavljanja elektroenergetskih djelatnosti i njihovim provedbenim propisima;
- f) definiranje posebnih regulatornih zahtjeva u vezi sa računovodstvenim razdvajanjem elektroenergetskih subjekata i praćenje i osiguranje njihovog pravilnog provođenja;
- g) utvrđivanje načina i uvjeta za osiguranje informacija za kupce i korisnike sistema koje su u posjedu elektroenergetskih subjekata.

Član 20.

(Nadležnosti u vezi sa donošenjem metodologija i utvrđivanjem naknada, tarifa i cijena)

- (1) Državni regulator ima nadležnosti u pogledu donošenja sljedećih metodologija:
 - a) metodologija za utvrđivanje tarifa za rad operatora prenosnog sistema, rad delegiranog operatora i sistemsku uslugu;
 - b) metodologija za utvrđivanje naknada za priključenje na prenosnu mrežu;
 - c) metodologija za utvrđivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga;
 - d) metodologiju i kriterije koji se koriste za procjenu ulaganja u elektroenergetske infrastrukturne projekte prenosnog sistema i skladišta koja su isključivo u vlasništvu operatora prenosnog sistema i većih rizika koji nastaju zbog tih projekata.
- (2) Državni regulator ima nadležnosti u pogledu utvrđivanja sljedećih naknada, tarifa i cijena:
 - a) odobravanje naknada za priključenje na prenosnu mrežu, na prijedlog operatora prenosnog sistema;
 - b) odobravanje tarifa za rad operatora prenosnog sistema, na prijedlog operatora prenosnog sistema;
 - c) odobravanje cjenovnika nestandardnih usluga, na prijedlog operatora prenosnog sistema;
 - d) odobravanje tarifa za rad delegiranog operatora, na prijedlog delegiranog operatora;
 - e) odobravanje cjenovnika naknada za učešće na organiziranom tržištu;
 - f) odobravanje tarifa za pružanje sistemske usluge, na prijedlog delegiranog operatora.
- (3) Metodologije iz stava (1) ovog člana moraju biti javno objavljene najmanje 30 dana prije stupanja na snagu.
- (4) Državni regulator prati primjenu naknada, tarifa, cijena i odgovarajućih metodologija u cilju osiguranja njihove pravilne provedbe.

Član 21.

(Nadležnosti u vezi sa reguliranjem prenosa električne energije i upravljanja prenosnim sistemom)

Državni regulator ima sljedeće nadležnosti u pogledu reguliranja prenosa električne energije i upravljanja prenosnim sistemom:

- a) utvrđivanje, praćenje i provođenje pravila i propisa vezanih za pravičan i nediskriminatoran pristup trećih strana prenosnom sistemu;

- b) utvrđivanje, praćenje i provođenje standarda kvaliteta za prenos električne energije i upravljanje prenosnim sistemom, uključujući sistemsku uslugu i pomoćne usluge;
- c) utvrđivanje i praćenje provođenja pravilnika o priključenju;
- d) odobravanje i praćenje izvršenja desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže koji priprema operator prenosnog sistema;
- e) odobravanje i praćenje izvršenja trogodišnjih i godišnjih planova investicija u prenosnu mrežu koje priprema operator prenosnog sistema;
- f) odobravanje i praćenje izvršenja indikativnog plana razvoja proizvodnje koje priprema delegirani operator;
- g) praćenje i ocjena aktivnosti operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora, u vezi s razvojem pametnih mreža kojim se promovira energetska efikasnost i integracija obnovljivih izvora energije, koja se temelji na ograničenom nizu indikatora, te objavljivanje državnog izvještaja svake dvije godine sa preporukama za poboljšanje;
- h) praćenje aktivnosti operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora, uključujući efikasnost mehanizama i metoda za osiguranje balansa između ponude i potražnje električne energije;
- i) odobravanje mrežnog kodeksa kojeg priprema delegirani operator;
- j) praćenje usklađenosti rada delegiranog operatora i operatora prenosnog sistema, elektroprivrednih subjekata i drugih učesnika na tržištu sa obavezama iz ovog zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu njega, te relevantnih odluka ECRB-a i ACER-a, uključujući i aktivnosti u vezi sa prekograničnim pitanjima;
- k) pridržavanje i primenjivanje svih relevantnih pravno obavezujućih odluka ECRB-a i ACER-a;
- l) odobravanje pravilnika o zonama sigurnosti nadzemnih vodova koji priprema operator prenosnog sistema;
- m) donošenje pravilnika o kvalitetu snabdijevanja električnom energijom na prenosnoj mreži, što obuhvata kontinuitet isporuke, kvalitet napona i kvalitet komercijalnih usluga;
- n) praćenje usklađenosti i analiza ostvarenih performansi sistema s obzirom na pravila kvaliteta snabdijevanja električnom energijom, uključujući i vrijeme potrebno za operatora prenosnog sistema da izvrši priključenje ili popravke;
- o) praćenje provedbe sigurnosnih mjera pri obavljanju elektroenergetskih djelatnosti;
- p) preduzimanje aktivnosti u vezi sa pripravnosću na rizike u elektroenergetskom sektoru u skladu sa članom 112. ovog zakona;
- q) unapređenje kibernetičke sigurnosti; i
- r) donošenje drugih pravila i propisa, kao i odgovarajućih metodologija, smjernica i/ili objašnjenja, u okviru svojih nadležnosti i u skladu sa ovim zakonom i drugim važećim zakonima i propisima.

Član 22.

(Nadležnosti u vezi sa reguliranjem tržišta električne energije)

- (1) Državni regulator ima sljedeće nadležnosti u pogledu reguliranja tržišta električne energije:
 - a) reguliranje i praćenje trgovine električnom energijom;
 - b) reguliranje i praćenje proizvodnje u domenu pružanja pomoćnih usluga;

- c) praćenje nivoa transparentnosti na tržištu električne energije;
 - d) praćenje funkcioniranja veleprodajnog tržišta električne energije;
 - e) praćenje stepena konkurentnosti te narušavanja ili ograničavanja konkurencije na veleprodajnom tržištu;
 - f) odobravanje tržišnih pravila koje priprema delegirani operator;
 - g) odobravanje pravilnika o nabavci pomoćnih usluga koji priprema delegirani operator;
 - h) odobravanje pravila rada organiziranog tržišta koje priprema operator organiziranog tržišta električne energije;
 - i) nadzor nad radom operatora organiziranog tržišta; i
 - j) unapređenje kompatibilnosti procesa razmjene podataka za najvažnije tržišne procese na regionalnom nivou.
- (2) Prilikom vršenja nadležnosti iz stava (1) tač. od a) do e) ovog člana, Državni regulator po potrebi sarađuje sa entitetskim regulatornim komisijama.

Član 23.

(Nadležnosti u vezi sa prekograničnom razmjenom električne energije)

Državni regulator ima sljedeće nadležnosti u pogledu prekogranične razmjene električne energije:

- a) praćenje primjene pravila o dodjeli i korištenju prekozonskih prenosnih kapaciteta;
- b) praćenje prekogranične razmjene i tranzita električne energije;
- c) praćenje dostupnosti tehničkih i komercijalnih podataka o raspoloživim i dodijeljenim prekozonskim kapacitetima;
- d) praćenje primjene mehanizama upravljanja zagušenjima u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine, uključujući interkonektore sa susjednim sistemima;
- e) nadzor nad korištenjem sredstava prikupljenih po osnovu zagušenja prekozonskih kapaciteta;
- f) usvojiti odgovarajuće mjere za rješavanje zagušenja kako bi se postigli najveći efekti ekonomske efikasnosti i mogućnosti trgovine između zona;
- g) saradnja sa drugim nadležnim regulatornim institucijama ugovornih strana Energetske zajednice te sa nadležnim institucijama Energetske zajednice i Evropske unije, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.

Član 24.

(Nadležnosti u vezi sa zaštitom korisnika prenosnog sistema)

Državni regulator ima sljedeće nadležnosti u pogledu zaštite korisnika prenosnog sistema:

- a) osiguranje pravičnog i nediskriminatornog odnosa prema korisnicima prenosnog sistema, visokog kvaliteta usluga i konkurencije te sprečavanja ponašanja koje narušava konkurenciju;
- b) rješavanje žalbi i sporova u skladu sa čl. 115. i 116. ovog zakona.

Član 25.

(Nadležnosti u vezi sa reguliranjem elektroenergetskih djelatnosti u BD BiH)

Državni regulator ima sljedeće nadležnosti u pogledu reguliranja i praćenja elektroenergetskih djelatnosti u BD BiH:

- a) reguliranje i praćenje odnosa između proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i drugih elektroenergetskih djelatnosti, s jedne strane, i krajnjih kupaca, s druge strane;
- b) izdavanje, izmjena, suspenzija i trajno ukidanje licence za proizvodnju u elektranama instalirane snage veće od 1 MW, distribuciju, trgovinu i snabdijevanje električnom energijom i druge elektroenergetske djelatnosti;
- c) praćenje rada nositelja licence koji obavljaju djelatnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom i drugih elektroenergetskih djelatnosti;
- d) donošenje metodologija za obračun ili utvrđivanje tarifa i/ili naknada za distribuciju električne energije, priključenje na distributivnu mrežu i snabdijevanje električnom energijom u okviru univerzalne usluge i rezervnog snabdijevanja;
- e) utvrđivanje tarifa, naknada i/ili cijena za distribuciju električne energije, priključenje na distributivnu mrežu i snabdijevanje električnom energijom u okviru univerzalne usluge i rezervnog snabdijevanja;
- f) odobravanje mrežnih pravila za distribuciju, koje priprema i donosi operator distributivnog sistema;
- g) donošenje općih uvjeta za isporuku i snabdijevanje električnom energijom;
- h) rješavanje sporova između korisnika sistema i elektroenergetskih subjekata;
- i) zaštita krajnjih kupaca; i
- j) izvršavanje drugih nadležnosti u pogledu reguliranja i praćenja elektroenergetskih djelatnosti u skladu sa ovim zakonom i zakonima BD BiH kojima se uređuju oblasti električne energije i obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije.

Član 26.

(Mrežna pravila i smjernice o radu povezanih mrežnih sistema)

- (1) Državni regulator u okviru svoje nadležnosti donosi pravilnike kojima uređuje rad povezanih mrežnih sistema i vrši transponiranje prilagođenih mrežnih pravila i smjernica Evropske unije u ovoj oblasti, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, a koji se odnose na:
 - a) zahtjeve za priključenje proizvođača na mrežu;
 - b) zahtjeve za priključenje potrošača na prenosnu mrežu;
 - c) zahtjeve za priključenje jednosmjernih sistema visokog napona na prenosnu mrežu;
 - d) dugoročnu dodjelu kapaciteta;
 - e) balansiranje električne energije;
 - f) dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima;
 - g) rad sistema;
 - h) hitne slučajeve i obnovu.
- (2) Državni regulator donosi i druga mrežna pravila i smjernice koje se odnose na rad povezanih mrežnih sistema u skladu sa ratificiranim međunarodnim ugovorima.

- (3) Državni regulator može od ECRB-a zatražiti mišljenje o usklađenosti njegove odluke ili odluke koju je donijela druga regulatorna institucija, s mrežnim pravilima i smjernicama Evropske unije.
- (4) Državni regulator je dužan da se uskladi sa mišljenjem ECRB-a u roku od četiri mjeseca od dana prijema mišljenja, koje se odnosi na odluku Državnog regulatora.
- (5) Ukoliko u nastavku postupka iz stava (4) ovog člana, Sekretarijat Energetske zajednice ispituje neusklađenost odluke Državnog regulatora s mrežnim pravilima i smjernicama Evropske unije, Državni regulator u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir odluku Sekretarijata Energetske zajednice kojom se zahtijeva poništavanje date odluke u roku od dva mjeseca i o tome obavještava Sekretarijat Energetske zajednice.

Član 27. (Regulatorna ovlaštenja)

Državni regulator ima regulatorna ovlaštenja kojima se omogućava vršenje njegovih obaveza i zadataka iz člana 18. ovog zakona, što naročito uključuje pravo da:

- a) nadzire rad elektroenergetskih subjekata kojima je izdao licencu, uključujući pravo uvida u poslovne račune i knjigovodstvene evidencije;
- b) izdaje obvezujuće odluke, te izriče potrebne i srazmjerne mjere subjektima kojima je izdao licencu;
- c) zahtijeva informacije, koje su od značaja za izvršavanje obaveza i zadataka u okviru svojih nadležnosti, od:
 - 1) elektroenergetskih subjekata kojima je Državni regulator izdao licencu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti,
 - 2) entitetskih regulatornih komisija za informacije koje su u njihovom posjedu, a odnose se na elektroenergetske subjekte koji su licencirani od strane entitetskih regulatornih komisija, i/ili
 - 3) drugih nadležnih institucija koje djeluju na nivou Bosne i Hercegovine, u entitetima i BD BiH, koje su zbog svojih direktnih nadležnosti u posjedu informacija od značaja za Državni regulator;
- d) pokreće i provodi postupke u vezi sa funkcioniranjem organiziranog i balansnog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, kao i bilateralnog tržišta u dijelu koji se odnosi na aktivnost trgovaca;
- e) izriče efikasne i srazmjerne kazne elektroenergetskim subjektima kojima je izdao licencu;
- f) rješava sporove između korisnika sistema i/ili elektroenergetskih subjekata koje obavljaju djelatnosti iz člana 7. ovog zakona.

Član 28. (Javne rasprave)

- (1) Državni regulator može organizirati javnu raspravu u postupku donošenja akata iz svoje nadležnosti u cilju prikupljanja komentara javnosti i zainteresiranih strana radi utvrđivanja relevantnih činjenica za donošenje odluke.
- (2) Državni regulator na svojoj službenoj internet stranici objavljuje opće informacije o raspravama koje su u toku i rezultate javnih rasprava, osim ako se radi o povjerljivim ili na drugi način osjetljivim

informacijama.

- (3) Državni regulator donosi pravilnik kojim uređuje vrste javnih rasprava, postupak vođenja javnih rasprava i javnog objavljivanja informacija.

Član 29.

(Saradnja u okviru elektroenergetskog sektora)

- (1) Državni regulator sarađuje sa entitetskim regulatornim komisijama i razmjenjuje potrebne informacije u vezi sa praćenjem tržišta električne energije i elektroenergetskih djelatnosti ili bilo kojih drugih obaveza i zadataka koje su izričito utvrđene ovim zakonom, radi usklađivanja regulatornih praksi na nivou Bosne i Hercegovine, u entitetima i BD BiH.
- (2) Državni regulator može sarađivati i sa drugim nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini prilikom obavljanja poslova i zadataka iz regulatorne nadležnosti.
- (3) Međusobna saradnja regulatornih komisija u oblasti elektroenergetike uspostavlja se putem sporazuma, protokola ili na drugi zajednički prihvatljiv način.
- (4) Državni regulator i entitetske regulatorne komisije, prema potrebi, mogu osnovati *ad hoc* radne timove ili radne grupe za rješavanje pitanja koja zahtijevaju zajednička razmatranja.
- (5) Državni regulator nema ovlaštenje za odlučivanje o pitanjima koja su u isključivoj nadležnosti entitetskih regulatornih komisija i obratno, te s tim u vezi svakoj od regulatornih komisija se može povjeriti samo konsultativna uloga.

Član 30.

(Saradnja sa drugim institucijama)

- (1) Državni regulator sarađuje sa Konkurencijskim vijećem.
- (2) Državni regulator sarađuje sa regulatorima finansijskog tržišta u Bosni i Hercegovini, što uključuje informiranje ovih regulatora finansijskog tržišta o povredi odredbi relevantnih zakona i propisa o finansijama koje utvrdi u toku nadzora nad radom elektroenergetskih subjekata i praćenja tržišta električne energije.
- (3) Državni regulator sarađuje sa drugim nadležnim regulatornim institucijama ugovornih strana Energetske zajednice, ECRB-om i ACER-om, te razmjenjuje informacije potrebne za izvršenje njihovih nadležnosti.
- (4) U skladu sa stavom (3) ovog člana Državni regulator ostvaruje saradnju na međunarodnom nivou, u svrhu:
 - a) podsticanja operativnih dogovora radi optimalnog upravljanja mrežom, promoviranja razmjene električne energije i koordinirane dodjele prekozonskih kapaciteta te osiguranja odgovarajućeg nivoa interkonekcijskih kapaciteta;
 - b) učešća u izradi mrežnih pravila za odgovarajuće operatore prenosnog sistema i druge učesnike na tržištu električne energije;
 - c) učešća u izradi pravila za upravljanje zagušenjem i mehanizmima za regionalno koordiniranu dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem; i
 - d) vršenja drugih poslova iz svojih nadležnosti.

- (5) Državni regulator može zaključivati sporazume o saradnji sa drugim nadležnim regulatornim institucijama s ciljem unapređenja regulatorne saradnje.
- (6) Po potrebi, aktivnosti iz ovog člana vrše se u saradnji sa drugim regulatornim institucijama u Bosni i Hercegovini, uključujući entitetske regulatorne komisije, ne dovodeći u pitanje njihove posebne nadležnosti i ovlaštenja.
- (7) Državni regulator prati i provodi odluke nadležnih institucija Energetske zajednice u domenu svoje nadležnosti.

Član 31.

(Imenovanje članova Državnog regulatora)

- (1) Državni regulator se sastoji od tri člana, od kojih su dva iz Federacije Bosne i Hercegovine i jedan iz Republike Srpske uz održavanje jednake zastupljenosti konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.
- (2) Lice može biti imenovano članom Državnog regulatora ako ispunjava sljedeće opće uvjete:
 - a) da je državljanin Bosne i Hercegovine;
 - b) da ima univerzitetsku diplomu iz oblasti tehničkih nauka, prava ili ekonomije i najmanje 10 godina odgovarajućeg iskustva u oblasti energetike;
 - c) da dobro poznaje energetske, ekonomske i klimatske politike i ustavni poredak Bosne i Hercegovine;
 - d) da nije sa drugim članom Državnog regulatora u braku ili srodstvu po ravnoj liniji ili pobočnoj liniji do trećeg stepena zaključno kao i po tazbini do drugog stepena zaključno;
 - e) da nije član organa zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti ili nadzornog ili upravnog odbora bilo kojeg privrednog društva;
 - f) da nije aktivni član političke stranke te nije aktivno uključen u političke aktivnosti;
 - g) da nije vlasnik, dioničar ili vlasnik udjela osnovnog kapitala energetskog subjekta ili nema sličan finansijski interes u energetsom sektoru nespojiv sa obavljanjem funkcije člana Državnog regulatora;
 - h) da nije pravosnažno osuđivan za krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlaštenja, pronevjere u službi, prevare u službi, nesavjesnog rada u službi ili drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje dužnosti; i
 - i) zadovoljava druge zahtjeve kvalificiranosti određene u javnom natječaju.
- (3) Članove Državnog regulatora imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština) na mandat od pet godina, uz mogućnost ponovnog izbora na još jedan mandat.
- (4) Na prijedlog entitetskih vlada, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine i Narodna skupština Republike Srpske predlažu članove Državnog regulatora i prijedloge dostavljaju Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, putem Ministarstva.
- (5) Vijeće ministara prijedloge iz stava (4) ovog člana dostavlja Parlamentarnoj skupštini koja ih može prihvatiti ili odbiti.
- (6) Entitetska vlada prijedlog kandidata za člana Državnog regulatora utvrđuje nakon provedenog javnog natječaja na način i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

- (7) Entitetska vlada raspisuje javni natječaj šest mjeseci prije isteka mandata člana Državnog regulatora, a na osnovu obavještenja Državnog regulatora.
- (8) Javni natječaj za odabir predloženih članova provodi komisija koja ima pet članova, koji su istaknuti stručnjaci u oblasti energetike sa preko 15 godina odgovarajućeg iskustva i nisu u sukobu interesa koji bi mogao uticati na njihovu objektivnost, a definicija sukoba interesa u skladu sa zakonom koji regulira sukob interesa na nivou Bosne i Hercegovine iz stava (2) tač. od d) do g) ovog člana primjenjuje se i na članove komisije za izbor članova državnog regulatora.
- (9) Entitetska vlada imenuje članove komisije za izbor članova Državnog regulatora i o tome informira javnost.
- (10) U pravilu, najviše jedan novi član Državnog regulatora može biti imenovan, odnosno ponovno imenovan, u toku jedne kalendarske godine, osim u posebnim slučajevima predviđenim u članu 32. stav (3) ovog zakona ili u slučaju isteka mandata dva ili više člana komisije u toku iste kalendarske godine.
- (11) Postupak imenovanja se provodi u skladu sa zakonom kojim se uređuju ministarska, vladina i druga imenovanja Federacije Bosne i Hercegovine i zakonom kojim se uređuju ministarska, vladina i druga imenovanja Republike Srpske, ne dovodeći u pitanje zahtjeve utvrđene u ovom članu.

Član 32.

(Nezavisnost i razrješenje članova Državnog regulatora)

- (1) Članovi Državnog regulatora se ne smiju baviti političkim aktivnostima ili profesionalnim djelatnostima, izuzev onim koji se tiču akademske, naučne ili istraživačke oblasti, bez obzira da li su plaćeni ili neplaćeni.
- (2) Članovi Državnog regulatora moraju ispunjavati sve zahtjeve u pogledu nezavisnosti iz člana 16. stav (3) ovog zakona i zakona kojim se uređuje pitanje sprečavanja sukoba interesa.
- (3) Parlamentarna skupština može razriješiti dužnosti člana Državnog regulatora tokom trajanja njegovog mandata isključivo u sljedećim slučajevima:
 - a) bolesti zbog koje nije u mogućnosti da izvršava svoje obaveze u periodu dužem od tri mjeseca;
 - b) donošenja pravosnažne presude kojom je oglašen krivim za krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlaštenja, pronevjere u službi, prevare u službi, nesavjesnog rada u službi ili drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje dužnosti;
 - c) postojanja sukoba interesa iz člana 31. stav (2) tačka g) ovog zakona;
 - d) kršenja zahtjeva nezavisnosti utvrđenih ovim zakonom;
 - e) neispunjavanja radnih obaveza ili neučestvovanje u radu Državnog regulatora u periodu dužem od šest sedmica;
 - f) podnošenja ostavke;
 - g) kršenja Etičkog kodeksa potvrđenog konačnom sudskom presudom;
 - h) smrti ili djelomičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti;
 - i) nastupanja okolnosti zbog kojih član Državnog regulatora više ne ispunjava uvjete za imenovanje iz člana 31. stav (2) ovog zakona;
 - j) izbora ili imenovanja na drugu poziciju, osim u slučajevima koji se tiču akademske,

naučne ili istraživačke djelatnosti; ili

k) gubitka državljanstva Bosne i Hercegovine.

- (4) U slučaju razrješenja dužnosti člana Državnog regulatora iz stava (3) ovog člana, novi član se imenuje na period od pet godina, po istom postupku koji je propisan za imenovanje članova Državnog regulatora.
- (5) U slučaju isteka mandata, član Državnog regulatora ostaje na svom položaju do imenovanja novog člana.
- (6) Po prestanku mandata, član Državnog regulatora dvije godine ima obavezu čuvanja povjerljivih informacija do kojih je došao tokom obavljanja dužnosti.

Član 33. (Organizacija rada)

- (1) Rad Državnog regulatora se organizira u skladu sa statutom, poslovníkom o radu, pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i drugim internim aktima koje donosi Državni regulator u okviru svojih nadležnosti.
- (2) Članovi Državnog regulatora se rotiraju na poziciji predsjedavajućeg na ravnopravnoj osnovi.
- (3) Rotacija predsjedavajućeg Državnog regulatora vrši se 1. jula svake godine.
- (4) Poslovi i dužnosti zaposlenika Državnog regulatora propisuju se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.
- (5) Sjednice Državnog regulatora su javne, izuzev u slučajevima kada se razmatraju povjerljive ili komercijalno osjetljive informacije, o čemu odlučuje Državni regulator u skladu sa svojim Poslovníkom o radu.
- (6) Evidencije o svim postupcima, zapisnici sa sjednica i drugi dokumenti Državnog regulatora čuvaju se u skladu sa Poslovníkom o radu i dostupni su javnosti, uz očuvanje povjerljivih i komercijalno osjetljivih informacija, na način utvrđen pravilima Državnog regulatora.
- (7) Državni regulator donosi i objavljuje etički kodeks kojim se uređuje pitanje sukoba interesa i drugi etički standardi koji se primjenjuju na njegove članove i zaposleno osoblje.

Član 34. (Odluke)

- (1) Sve odluke iz nadležnosti Državnog regulatora sačinjavaju se u pisanoj formi i sadrže obrazloženje razloga za njihovo donošenje.
- (2) Odluke i drugi akti iz regulatorne nadležnosti Državnog regulatora dostupne su javnosti i objavljuju se u „Službenom glasniku BiH“ i na službenoj internet stranici Državnog regulatora, uz poštivanje obaveze čuvanja povjerljivih i komercijalno osjetljivih informacija.
- (3) Odluke Državnog regulatora su konačne, a strana nezadovoljna odlukom ima pravo pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine.
- (4) Ukoliko u pravilima i propisima Državnog regulatora nije određen drugi datum, pravila i propisi stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Član 35.
(Donošenje odluka)

- (1) Odluke Državnog regulatora donose se jednoglasno.
- (2) U slučaju da članovi Državnog regulatora ne mogu donijeti jednoglasnu odluku, onda će, po slanju obavještenja bilo kojeg člana Državnog regulatora drugim članovima, svi sporovi biti proslijeđeni na arbitražu.
- (3) Državni regulator donosi podzakonski akt za izbor međunarodne arbitražne komisije ili jednog arbitra koji će djelovati kao obavezujući arbitar za rješavanje sporova koji nastanu između članova Državnog regulatora, u slučaju kad je takva arbitraža potrebna.

Član 36.
(Javnost rada)

Državni regulator je dužan javno objaviti nacrt općih pravnih akata i odluka koje donosi u okviru regulatornih nadležnosti i ovlaštenja, osim pojedinačnih akata i odluka o rješavanju sporova, te osigurati razumno vrijeme za sve zainteresirane strane da podnesu komentare, prijedloge i sugestije.

Član 37.
(Finansiranje)

- (1) Državni regulator do 1. decembra svake tekuće godine donosi finansijski plan za narednu godinu u kojem se detaljno prikazuju svi troškovi, uključujući plaće i naknade njegovih članova i zaposlenog osoblja, te svi drugi troškovi planirani za narednu godinu.
- (2) Državni regulator dostavlja svoj godišnji finansijski plan Parlamentarnoj skupštini na uvid i objavljuje ga u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“ i na svojoj službenoj internet stranici.
- (3) Državni regulator utvrđuje regulatornu naknadu za nositelje licence čime se osiguravaju finansijska sredstva za rad Državnog regulatora.
- (4) Regulatorna naknada iz stava (3) ovog člana predstavlja opravdani trošak za nositelje licenci čije tarife odobrava Državni regulator.

Član 38.
(Računovodstvo i izvještavanje)

- (1) Državni regulator vodi računovodstvene evidencije i priprema finansijske izvještaje u skladu sa propisima iz oblasti računovodstva i revizije.
- (2) Godišnju reviziju finansijskih izvještaja Državnog regulatora vrši nezavisni revizor.
- (3) Državni regulator javno objavljuje izvještaj o izvršenoj reviziji iz stava (2) ovog člana najkasnije četiri mjeseca od završetka fiskalne godine.
- (4) Državni regulator priprema godišnji izvještaj o radu koji uključuje osnovne informacije o tržištu električne energije i funkcioniranju elektroenergetskog sektora, najkasnije u roku od šest mjeseci od završetka kalendarske godine na koju se odnosi.
- (5) Državni regulator dostavlja godišnji izvještaj o radu Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Ministarstvu i nadležnim institucijama Energetске zajednice saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.

POGLAVLJE IV - PRENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 39.

(Opći principi za prenos električne energije)

- (1) Operator prenosnog sistema i delegirani operator, svako u okviru svoje nadležnosti, odgovorni su za stabilan i pouzdan pogon prenosnog sistema u Bosni i Hercegovini, osiguranje balansa u elektroenergetskom sistemu u Bosni i Hercegovini te pružanje sistemske usluge i nabavke pomoćnih usluga, kao i za rad, održavanje i razvoj prenosnog sistema, uključujući prekogranične interkonektore, te efikasno upravljanje zagušenjima vodeći računa o potrebama korisnika sistema.
- (2) Operator prenosnog sistema i delegirani operator su dužni osigurati usklađenost rada prenosnog sistema sa prenosnim sistemima susjednih država i sinhronim područjem kontinentalne Evrope.
- (3) Operator prenosnog sistema osigurava da uvjeti za priključenje na prenosnu mrežu, koji se primjenjuju na elektroenergetske objekte i opremu proizvođača, operatore distributivnog sistema i krajnje kupce, odgovaraju zahtjevima utvrđenim zakonima, i da se isti primjenjuju na nediskriminatoran način.
- (4) Operator prenosnog sistema i delegirani operator osiguravaju da su uvjeti korištenja prenosne mreže jasno utvrđeni, transparentni i nediskriminatorni prema svim korisnicima sistema.
- (5) Operator prenosnog sistema i delegirani operator pružaju informacije korisnicima sistema potrebne za osiguranje sigurnog i efikasnog pristupa prenosnom sistemu.
- (6) Operator prenosnog sistema i delegirani operator pružaju informacije operatorima prenosnih sistema drugih država, koje su neophodne za sigurno i pouzdano funkcioniranje energetske sistema i osiguranje usklađenog razvoja.

Član 40.

(Pristup prenosnom sistemu)

- (1) Operator prenosnog sistema i delegirani operator dužni su korisnicima sistema omogućiti pristup prenosnom sistemu po reguliranim uvjetima, bez ograničenja i diskriminacije u skladu sa uvjetima propisanim mrežnim kodeksom i pravilnikom o priključenju.
- (2) Operator prenosnog sistema može odbiti ili ograničiti priključenje na prenosnu mrežu isključivo uslijed nedostatka kapaciteta, uz obrazloženje razloga i navođenje mjera nužnih za njihovo otklanjanje, zasnovano na objektivnim, nepristrasnim, tehničkim i ekonomskim utemeljenim kriterijima.
- (3) Delegirani operator može odbiti ili ograničiti korištenje prenosne mreže isključivo uslijed radova na održavanju ili izgradnji sistema ili zbog ugrožavanja sigurnosti energetske sistema, života ili imovine, uz obrazloženje razloga, perioda trajanja i mjera nužnih za njihovo otklanjanje, zasnovano na objektivnim, nepristrasnim, tehničkim i ekonomskim utemeljenim kriterijima.
- (4) Korisnik sistema kome je odbijen ili ograničen pristup prenosnom sistemu ili je nezadovoljan uvjetima pristupa prenosnom sistemu može podnijeti žalbu Državnom regulatoru na način i pod uvjetima iz člana 115. ovog zakona.

Član 41.
(Priključenje na prenosnu mrežu)

- (1) Operator prenosnog sistema dužan je na osnovu zahtjeva korisnika sistema priključiti na prenosnu mrežu sve objekte koji ispunjavaju uvjeta propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima, te posjeduju potrebna odobrenja u skladu sa propisima iz oblasti građenja.
- (2) U postupku priključenja na prenosnu mrežu investitor osigurava elaborat o priključenju, pribavlja uvjete za priključenje i zaključuje ugovor o priključenju sa operatorom prenosnog sistema, što se bliže uređuje pravilnikom o priključenju.
- (3) Operator prenosnog sistema, u saradnji sa delegiranim operatorom, utvrđuje način i uvjete priključenja pojedinačnih korisnika na prenosnu mrežu u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (4) Operator prenosnog sistema određuje mjesto priključenja u skladu sa propisanim tehničkim kriterijima, vodeći računa o ekonomičnosti tehničkog rješenja priključka sa aspekta novog korisnika.
- (5) Operator prenosnog sistema nema pravo da odbije priključenje novog energetskog objekta iz razloga mogućeg budućeg ograničenja raspoloživih mrežnih kapaciteta, izuzev u slučajevima kada takvo priključenje predstavlja prijetnju općoj sigurnosti energetskog sistema.
- (6) U slučaju odbijanja priključenja na prenosnu mrežu, podnositelj zahtjeva ima pravo izjaviti žalbu Državnom regulatoru, u skladu sa članom 115. ovog zakona.
- (7) Operator prenosnog sistema je vlasnik novog priključka.

Član 42.
(Naknada za priključenje na prenosnu mrežu)

- (1) Korisnik sistema čiji se objekat priključuje na prenosnu mrežu ili povećava priključnu snagu ili vrši izmjene na postojećem priključku, plaća operatoru prenosnog sistema naknadu za priključenje.
- (2) Naknada za priključenje obuhvata naknadu za izgradnju priključka, uključujući i opremanje mjernog mjesta mjernim uređajima i naknadu za osiguranje uvjeta za priključenje kroz povećanje kapaciteta prenosne mreže.
- (3) Metodologija za utvrđivanje naknade za priključenje na prenosnu mrežu iz člana 20. stav (1) ovog zakona uređuje:
 - a) način utvrđivanja troškova priključenja na prenosnu mrežu;
 - b) način utvrđivanja troškova povećanja priključne snage;
 - c) način utvrđivanja troškova izmjena na postojećem priključku; i
 - d) način izračuna naknade za priključenje na prenosnu mrežu po kategorijama korisnika sistema.
- (4) Operator prenosnog sistema utvrđuje i podnosi Državnom regulatoru na odobrenje prijedlog jediničnih naknada za priključenje na prenosnu mrežu, utvrđenih po kategorijama korisnika sistema.
- (5) Operator prenosnog sistema objavljuje naknade za priključenje na prenosnu mrežu na svojoj službenoj internet stranici.

Član 43.
(Naknade za korištenje prenosnog sistema)

- (1) Korisnici sistema plaćaju naknadu za korištenje prenosnog sistema koja obuhvata tarifu za rad operatora prenosnog sistema, tarifu za rad delegiranog operatora, tarifu za sistemsku uslugu uključujući i troškove koji proizlaze iz mehanizma kompenzacije među operatorima prenosnih sistema.
- (2) Naknade i tarife iz stava (1) ovog člana utvrđuju se u skladu sa metodologijom iz člana 20. stav (1) ovog zakona.
- (3) Tarifu za rad operatora prenosnog sistema utvrđuje Državni regulator na prijedlog operatora prenosnog sistema.
- (4) Tarifu za rad delegiranog operatora utvrđuje Državni regulator na prijedlog delegiranog operatora.
- (5) Metodologija za utvrđivanje naknada za korištenje prenosnog sistema zasniva se na sljedećim principima:
 - a) metod regulacije i trajanje perioda za koji se određuju cijene treba da su zasnovani na dobroj međunarodnoj praksi i standardima;
 - b) naknade i tarife moraju biti primjerene, provjerljive, predvidive, zasnovane na objektivnim kriterijima, te određene na transparentan način;
 - c) naknade i tarife treba da osiguraju nediskriminirajući pristup prenosnom sistemu svim korisnicima sistema;
 - d) naknade i tarife treba da odražavaju opravdane troškove elektroenergetskih subjekata, koji uključuju kapitalne i operativne troškove, troškove nabavke energije za pokriće gubitaka na mreži, troškove poreza i ostale troškove obavljanja djelatnosti kao i troškove i prihode koji proizilaze iz mehanizma kompenzacije između operatora prenosnog sistema;
 - e) opravdani kapitalni troškovi operatora prenosnog sistema treba da sadrže primjeren povrat na kapital;
 - f) metod regulacije može da uključi podsticajne mehanizme za unapređenje efikasnosti u radu, poboljšanje kvaliteta snabdijevanja uzimajući u obzir potrebu za sigurnošću mreže i fleksibilnošću, smanjenje gubitaka na mreži i primjenu inovativnih tehnoloških rješenja;
 - g) alokacija troškova na kategorije korisnika sistema treba da odražava troškove koje ti korisnici stvaraju u prenosnom sistemu;
 - h) unakrsne subvencije između različitih kategorija korisnika sistema nisu dopuštene;
 - i) naknade i tarife mogu biti sezonski i vremenski diferencirane, uz odražavanje troškova pružanja usluga u različitim periodima godine i dana;
 - j) naknade i tarife mogu se iskazivati po tarifnim elementima aktivna snaga, aktivna energija i reaktivna energija;
 - k) naknadna kompenzacija po osnovu viška ili manjka ostvarenog prihoda elektroenergetskih subjekata tokom perioda za koji su određene naknade i tarife, može se primijeniti u slučaju značajnog odstupanja ostvarenih prihoda iz razloga koji su izvan kontrole elektroenergetskih subjekata.
- (6) Operator prenosnog sistema i delegirani operator objavljuju naknade i tarife iz stava (1) ovog člana na svojim službenim internet stranicama.

Član 44.

(Naknada za pružanje nestandardnih usluga)

- (1) Korisnici sistema i druga lica koja koriste nestandardne usluge operatora prenosnog sistema dužni su platiti naknadu za pružanje nestandardne usluge.
- (2) Operator prenosnog sistema donosi cjenovnik kojim utvrđuje iznose naknada za pružanje nestandardnih usluga, a koji odobrava Državni regulator.
- (3) Iznos naknada za pružanje nestandardnih usluga utvrđuje se na osnovu normativa radova i usluga operatora prenosnog sistema.
- (4) Naknade za pružanje nestandardnih usluga mogu obuhvatiti i druge objektivne troškove koji mogu nastati u postupku pružanja nestandardnih usluga, uključujući i usluge drugih nadležnih organa i tijela, a čija visina se ne može unaprijed odrediti i iskazati.
- (5) Operator prenosnog sistema objavljuje cjenovnik nestandardnih usluga na svojoj službenoj internet stranici.

Član 45.

(Direktni vodovi na prenosnoj mreži)

- (1) Proizvođač električne energije i krajnji kupac koji nemaju mogućnost pristupa prenosnom sistemu mogu izgraditi direktan vod, uz saglasnost Državnog regulatora.
- (2) Državni regulator utvrđuje objektivne i nediskriminatorne kriterije za izdavanje odobrenja za izgradnju i pogon direktnih vodova.
- (3) Elektroenergetski subjekti iz stava (1) ovog člana korištenjem direktnog voda mogu snabdijevati električnom energijom vlastite poslovne prostore, svoje podružnice i svoje krajnje kupce.
- (4) Mogućnost snabdijevanja električnom energijom preko direktnog voda ne utiče na mogućnost ugovaranja kupovine električne energije na tržištu, odnosno na pravo kupca na slobodan izbor snabdjevača.
- (5) Državni regulator može odbiti izdavanje saglasnosti za izgradnju direktnog voda, ako izdavanje tog odobrenja ometa provođenje odredbi o obavezama javne usluge, isključivo uz pisano obrazloženje razloga odbijanja.
- (6) U slučaju priključenja na direktan vod, on postaje dio elektroenergetskog sistema koji je predmet regulatornih nadležnosti.
- (7) Državni regulator donosi pravilnik kojim uređuje kriterije za izdavanje saglasnosti za izgradnju i pogon direktnog voda i druge uvjete koji se odnose na direktan vod.

Član 46.

(Kompatibilnost i interoperabilnost elektroenergetskih sistema)

Pravilima i propisima kojim se uređuju tehnički zahtjevi za elektroenergetske objekte i opremu, utvrđuju se zahtjevi za izgradnju, pogon i sigurnost objekata i opreme za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, na način da se osigura kompatibilnost opreme i interoperabilnost elektroenergetskih sistema.

Član 47.

(Korištenje zemljišta za infrastrukturu prenosa električne energije)

- (1) Za zaštitu prenosne mreže i povezane opreme, kao i za osiguranje javne sigurnosti, utvrđuju se sigurnosne zone u skladu sa odredbama i uvjetima važećih zakona i njihovih provedbenih akata.
- (2) Operatoru prenosnog sistema, drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi ovlaštenoj od strane operatora prenosnog sistema se dozvoljava da obavljaju aktivnosti u okviru sigurnosnih zona, radi eksploatacije, održavanja i razvoja prenosne mreže i pripadajuće opreme.
- (3) U okviru sigurnosnih zona se zabranjuje izgradnja objekata, postavljanje instalacija, sadnja visokog rastinja ili izvođenje aktivnosti kojima se ugrožava život, sigurnost imovine ili neometan rad elektroenergetskog objekta.
- (4) Elektroenergetski objekti za prenos električne energije projektuju se, grade i eksploatiraju na način kojim se ne ugrožava zdravlje stanovništva i u najmanjoj mogućoj mjeri utiče na promjenu prirodnog okruženja i pejzaža.
- (5) Operator prenosnog sistema, uz odobrenje Državnog regulatora, donosi pravilnik kojim se bliže uređuju pitanja zaštite i korištenja zemljišta u zonama sigurnosti nadzemnih vodova.

POGLAVLJE V - OPERATOR PRENOSNOG SISTEMA I DELEGIRANI OPERATOR

Član 48.

(Operator prenosnog sistema)

- (1) Operator prenosnog sistema je specijalizirani i nezavisni elektroenergetski subjekt sa statusom pravnog lica uspostavljen prema zakonima donesenim na nivou Bosne i Hercegovine.
- (2) Operator prenosnog sistema djeluje u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima koji reguliraju elektroenergetske djelatnosti u Bosni i Hercegovini.
- (3) Operator prenosnog sistema mora pribaviti licencu i certificirati se u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (4) Operator prenosnog sistema je nezavisan od svih drugih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti, kao što su proizvodnja, distribucija, snabdijevanje i trgovina električnom energijom, i od povezanih komercijalnih interesa.
- (5) „Elektroprijenos Bosne i Hercegovine“ a.d. Banja Luka, osnovan u skladu sa Zakonom o osnivanju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 35/04, 76/09 i 20/14) određuje se za operatora prenosnog sistema, nakon ispunjenja uvjeta iz stava (3) ovog člana.
- (6) Do ispunjenja uvjeta iz stava (3) ovog člana „Elektroprijenos Bosne i Hercegovine“ a.d. Banja Luka će obavljati aktivnosti operatora prenosnog sistema.

Član 49.

(Vlasničko razdvajanje operatora prenosnog sistema)

- (1) Operator prenosnog sistema se organizira kao samostalno pravno lice izvan strukture vertikalno integriranog subjekta, odvojeno od drugih elektroenergetskih djelatnosti te u skladu sa principima i zahtjevima utvrđenim odredbama ovog zakona.
- (2) Za operatora prenosnog sistema iz stava (1) ovog člana određuje se elektroenergetski subjekt koji je vlasnik prenosnog sistema.
- (3) Nezavisnost operatora prenosnog sistema osigurava se na način da ista osoba ili osobe ne smiju u isto vrijeme:
 - a) direktno ili indirektno kontrolirati energetske subjekte koji obavljaju neku od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja te direktno ili indirektno kontrolirati ili izvršavati druga prava nad operatorom prenosnog sistema ili nad prenosnom mrežom;
 - b) direktno ili indirektno kontrolirati operatora prenosnog sistema ili prenosnu mrežu te direktno ili indirektno kontrolirati ili izvršavati druga prava nad energetskim subjektom koji obavlja neku od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja;
 - c) imenovati članove nadzornog odbora, upravnog odbora ili drugog tijela koje zastupa operator prenosnog sistema te direktno ili indirektno kontrolirati ili izvršavati druga prava nad energetskim subjektom koji obavlja neku od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja; ili
 - d) biti član nadzornog odbora, upravnog odbora ili drugog tijela koje zastupa operator prenosnog sistema i energetskog subjekta koji obavlja neku od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja.
- (4) Ograničenja iz stava (3) ovog člana naročito obuhvataju:
 - a) korištenje glasačkog prava;
 - b) prava imenovanja članova nadzornog odbora, upravnog odbora ili drugog tijela koje zastupa subjekt; ili
 - c) posjedovanje većinskog udjela.
- (5) Energetski subjekt koji obavlja neku od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja obuhvata subjekte koji djeluju u oblasti električne energije, a operator prenosnog sistema i prenosna mreža obuhvata takve operatore i mreže u oblasti električne energije.
- (6) Ako je osoba ili osobe iz stava (3) ovog člana, državna ili druga institucija javne uprave, dvije odvojene javne institucije koje kontroliraju operatora prenosnog sistema s jedne strane te elektroenergetski subjekt koji obavlja bilo koju od djelatnosti proizvodnje električne energije ili snabdijevanja električnom energijom, ne smatraju se istom osobom ili osobama, ali ne smiju biti pod uticajem druge institucije javne uprave.
- (7) Vlasnici operatora prenosnog sistema će osigurati da upravljačka prava vrše organi uprave, institucije ili drugi subjekti koji nemaju direktnu ili indirektnu kontrolu nad energetskim subjektima koji obavljaju bilo koju od djelatnosti proizvodnje električne energije ili snabdijevanja električnom energijom.

Član 50.

(Certificiranje operatora prenosnog sistema)

- (1) Postupak certifikacije može se pokrenuti na zahtjev operatora prenosnog sistema, Državnog regulatora ili na obrazloženi zahtjev Sekretarijata Energetske zajednice.
- (2) Državni regulator donosi preliminaru odluku o certificiranju operatora prenosnog sistema u roku od četiri mjeseca od dana prijema potpunog zahtjeva.

- (3) Državni regulator bez odlaganja obavještava Sekretarijat Energetske zajednice o preliminarnoj odluci o certificiranju operatora prenosnog sistema i dostavlja sve potrebne informacije koje se tiču te odluke na razmatranje i davanje mišljenja.
- (4) Ukoliko Sekretarijat Energetske zajednice ne dostavi svoje mišljenje u roku od četiri mjeseca od prijema obavještenja iz stava (3) ovog člana, smatra se da nema primjedbi na odluku Državnog regulatora.
- (5) Državni regulator donosi konačnu odluku o certificiranju operatora prenosnog sistema u roku od dva mjeseca od dana prijema mišljenja Sekretarijata Energetske zajednice, uzimajući u obzir to mišljenje u najvećoj mjeri.
- (6) Ako se konačna odluka Državnog regulatora razlikuje od mišljenja Sekretarijata Energetske zajednice, Državni regulator, zajedno sa tom odlukom priprema i objavljuje obrazloženje razloga za odstupanje od dostavljenog mišljenja te obavještava Sekretarijat Energetske zajednice.
- (7) Državni regulator i Sekretarijat Energetske zajednice mogu u bilo kom trenutku postupka certificiranja tražiti od operatora prenosnog sistema ili elektroenergetskog subjekta koji obavlja djelatnost proizvodnje električne energije ili snabdijevanja električnom energijom, sve informacije bitne za ispunjenje njihovih zadataka iz ovog člana.
- (8) Konačna odluka Državnog regulatora o certificiranju operatora prenosnog sistema i mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice se objavljuju u „Službenom glasniku BiH“ i na službenoj internet stranici Državnog regulatora.
- (9) Postupak i uvjeti certifikacije se propisuju Pravilnikom o licenciranju i certificiranju.

Član 51.

(Praćenje razdvajanja operatora prenosnog sistema)

- (1) Državni regulator prati kontinuirano ispunjenje zahtjeva za nezavisnost i razdvajanje od strane operatora prenosnog sistema utvrđenih ovim zakonom.
- (2) Operator prenosnog sistema obavještava Državnog regulatora o svim planiranim poslovnim promjenama koje mogu zahtijevati ponovnu ocjenu ispunjavanja zahtjeva za nezavisnost i razdvajanje operatora prenosnog sistema.
- (3) Državni regulator može ponovo pokrenuti postupak certificiranja u slučaju:
 - a) kada od operatora prenosnog sistema primi obavještenje iz stava (2) ovog člana;
 - b) kada ima saznanja o planiranim promjenama koje predstavljaju razlog za novi postupak certifikacije ili koje mogu dovesti ili su dovele do povrede pravila o razdvajanju; ili
 - c) na obrazložen zahtjev Sekretarijata Energetske zajednice.
- (4) U slučaju da Državni regulator utvrdi povredu zahtjeva za nezavisnost ili razdvajanje operatora prenosnog sistema, naložit će operatoru prenosnog sistema otklanjanje uočene povrede u primjerenom roku.
- (5) Operator prenosnog sistema je dužan u roku iz stava (4) ovog člana Državnom regulatoru dostaviti dokaze, informacije i podatke o otklanjanju povrede pravila o razdvajanju.

Član 52.
(Certificiranje u odnosu na treće zemlje)

- (1) Operator prenosnog sistema je dužan obavijestiti Državnog regulatora o svim okolnostima koje nastaju ako osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja preuzmu kontrolu nad operatorom prenosnog sistema ili prenosnom mrežom.
- (2) Državni regulator obavještava Sekretarijat Energetske zajednice o nastupanju okolnosti iz stava (1) ovog člana.
- (3) Postupak certificiranja u odnosu na treće zemlje se provodi u skladu sa članom 50. ovog zakona, vodeći računa o posebnim zahtjevima utvrđenim ovim članom.
- (4) Državni regulator će odbiti certificiranje operatora prenosnog sistema koji je pod kontrolom osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja, ako:
 - a) operator prenosnog sistema ne ispunjava zahtjeve za nezavisnost i razdvajanje u skladu sa ovim zakonom;
 - b) certificiranje predstavlja rizik za sigurnost snabdijevanja u Bosni i Hercegovini ili u Energetskoj zajednici; ili
 - c) certificiranje prijeti interesima javne sigurnosti Bosne i Hercegovine.
- (5) Prilikom razmatranja okolnosti iz stava (4) tačka b) ovog člana, Državni regulator uzima u obzir:
 - a) prava i obaveze Bosne i Hercegovine koje proizilaze iz zaključenih međunarodnih sporazuma, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama Ugovora o Energetskoj zajednici;
 - b) prava i obaveze koje nastaju iz procesa pridruživanja ili trgovačkih sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske unije; i
 - c) drugim specifičnim činjenicama i okolnostima slučaja i odnosne treće zemlje.
- (6) Ministarstvo i drugi nadležni organi u Bosni i Hercegovini, na zahtjev Državnog regulatora, daju svoja mišljenja o pitanjima iz stava (5) ovog člana.
- (7) Državni regulator uzima u obzir mišljenja iz stava (6) ovog člana prilikom donošenja odluke o certificiranju operatora prenosnog sistema ili odbijanja certificiranja.
- (8) Državni regulator dostavlja odluke o certificiranju operatora prenosnog sistema ili odbijanju certificiranja Sekretarijatu Energetske zajednice zajedno sa svim drugim potrebnim informacijama.
- (9) Konačna odluka o certificiranju operatora prenosnog sistema u odnosu na treće zemlje se donosi i objavljuje nakon provedenog postupka utvrđenog u članu 50. ovog zakona.

Član 53.
(Odgovornosti i dužnosti operatora prenosnog sistema)

Odgovornosti i dužnosti operatora prenosnog sistema posebno uključuju:

- a) pogon, održavanje, modernizaciju, izgradnju i razvoj prenosnog sistema u cilju osiguranja dugoročne sposobnosti za zadovoljenje razumnih zahtjeva za prenosom električne energije;
- b) osiguranje pouzdanosti, sigurnosti i raspoloživosti prenosnog sistema;
- c) upravljanje dijelom prenosne mreže, ukoliko je to definirano posebnim sporazumom sa

delegiranim operatorom;

- d) planiranje razvoja prenosnog sistema u skladu sa potrebama korisnika sistema uzimajući u obzir razvoj distribuirane proizvodnje i potrebe za novim interkonektorima;
- e) usklađivanje rada prenosnog sistema i objekata korisnika sistema;
- f) koordinaciju isključenja objekata korisnika sistema priključenih na prenosnu mrežu i korisnika sistema priključenih na srednjenaponske sabirnice u trafostanicama u vlasništvu operatora prenosnog sistema;
- g) korištenje objekata prenosne mreže u skladu sa tehničkim propisima i standardima;
- h) preduzimanje propisanih sigurnosnih mjera pri radu, održavanju i izgradnji prenosne mreže i drugih elemenata elektroenergetskog sistema koji su u funkciji prenosnog sistema;
- i) mjerenje električne energije na tačkama razdvajanja prenosne mreže od distributivne mreže, s korisnicima sistema, susjednih sistema i drugim odgovarajućim tačkama, vodeći računa da su ti podaci dostupni korisnicima sistema, operatorima distributivnog sistema, delegiranom operatoru i operatorima susjednih prenosnih sistema;
- j) dostavljanje mjernih podataka sa obračunskih mjernih mjesta na mjestima priključenja korisnika sistema i tačkama razdvajanja od susjednih sistema, drugim elektroenergetskim subjektima i korisnicima sistema u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima ili na način uređen ugovorom o međusobnim odnosima između operatora prenosnog sistema i elektroenergetskog subjekta;
- k) preduzimanje mjera za osiguranje sigurnosti snabdijevanja;
- l) osiguranje pristupa prenosnom sistemu u skladu sa reguliranim, transparentnim i nediskriminirajućim principima;
- m) objavljivanje podataka od značaja za pristup i korištenje prenosne mreže;
- n) pružanje informacija korisnicima sistema koje su im potrebne za efikasan pristup prenosnom sistemu, uključujući procjenu troškova njihovog priključenja, rokove za obradu zahtjeva za priključenje i rokove za realizaciju predloženog priključenja;
- o) pružanje potrebnih informacija proizvođaču električne energije iz obnovljivih izvora i/ili efikasne kogeneracije o pogodnostima koje mogu ostvariti u pogledu pristupa prenosnom sistemu;
- p) izgradnju priključka korisnika prenosnog sistema i stvaranja tehničkih preduvjeta za priključenje u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima koji uređuju ovu oblast;
- q) učešće u izradi i praćenje provođenja mrežnog kodeksa;
- r) vođenje evidencija, praćenje i održavanje indikatora kvaliteta snabdijevanja električnom energijom u prenosnom sistemu u skladu sa pravilima kvaliteta snabdijevanja električnom energijom;
- s) dostavljanje relevantnih podataka o kvalitetu snabdijevanja električnom energijom korisnicima sistema i operatorima distributivnih sistema u skladu sa pravilima kvaliteta snabdijevanja električnom energijom;
- t) izradu i objavljivanje godišnjeg izvještaja o kvalitetu snabdijevanja električnom energijom;
- u) omogućavanje prioritetnog pristupa proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora i/ili efikasne kogeneracije, priključenih na prenosnu mrežu, ako su zadovoljeni zahtjevi vezani uz održavanje pouzdanosti i sigurnost pogona prenosnog sistema;
- v) uspostavljanje komisije za prigovore i žalbe u vezi pristupa prenosnom sistemu;

- w) pružanje informacija o budućim potrebama za električnom energijom te ostalih informacija potrebnih Državnom regulatoru;
- x) održavanje sistema naprednih mreža i opremanje naprednim mjernim uređajima objekata korisnika sistema;
- y) izradu godišnje analize gubitaka električne energije u elementima prenosnog sistema i primjenu mjera za njihovo smanjenje;
- z) primjenu propisanih naknada za priključenje na prenosnu mrežu;
- aa) primjenu propisanih tarifa za rad operatora prenosnog sistema;
- bb) donošenje cjenovnika nestandardnih usluga uz odobrenje Državnog regulatora;
- cc) pokretanje, na vlastitu inicijativu i/ili u skladu sa uputstvima Državnog regulatora, postupka izmjena i dopuna propisa ili izmjene tarifa;
- dd) donošenje, u saradnji sa delegiranim operatorom, desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže uz odobrenje Državnog regulatora;
- ee) donošenje trogodišnjeg plana investicija u prenosnu mrežu uz odobrenje Državnog regulatora;
- ff) donošenje godišnjeg plana investicija u prenosnu mrežu uz odobrenje Državnog regulatora;
- gg) donošenje pravilnika o zonama sigurnosti nadzemnih vodova uz odobrenje Državnog regulatora;
- hh) razmatranje efekata energetske efikasnosti i upravljanja opterećenjem te razvoja distribuirane proizvodnje prilikom donošenja desetogodišnjeg plana razvoja prenosnog sistema i donošenja trogodišnjih i godišnjih planova investicija;
- ii) saradnju i razmjenu informacija, u skladu sa obavezama Bosne i Hercegovine koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, u koordinaciji sa delegiranim operatorom prenosnog sistema, s institucijama uspostavljenim u Energetskoj zajednici i Evropskoj uniji koje prate planove investicija u prenosne mreže, korištenje i razvoj prekograničnih vodova i saradnju unutar jedne ili više regija;
- jj) uzimanje u obzir mišljenja i preporuka institucija uspostavljenih u Energetskoj zajednici i Evropskoj uniji koje imaju pravo i obavezu izvršavanja zadataka povezanih s dužnostima operatora prenosnog sistema, u koordinaciji sa delegiranim operatorom prenosnog sistema, a u skladu sa obavezama Bosne i Hercegovine koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora;
- kk) primjenu mjera koje se odnose na kibernetičku sigurnost;
- ll) preduzimanje mjera energetske efikasnosti te zaštite prirode i okoliša;
- mm) implementiranje pravila i smjernica Evropske unije koja uređuju rad povezanih mrežnih sistema;
- nn) obavljanje drugih poslova i zadataka u cilju osiguranja sigurnog i pouzdanog rada prenosnog sistema u Bosni i Hercegovini; i
- oo) izvještavanje o pitanjima iz svoje nadležnosti u skladu sa zahtjevima Državnog regulatora.

Član 54.

(Ograničenje u pogledu obavljanja djelatnosti skladištenja)

- (1) Operator prenosnog sistema ne može biti vlasnik, razvijati, voditi ili upravljati postrojenjem za skladištenje energije, osim u slučaju odobrenja od strane Državnog regulatora, na način i pod uvjetima propisanim pravilnikom o licenciranju i certificiranju.

- (2) U slučaju odobravanja izuzetka iz stava (1) ovog člana, Državni regulator obavještava nadležne institucije saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.

Član 55.
(Delegirani operator)

- (1) Delegirani operator je elektroenergetski subjekt kojem je u skladu sa odredbama ovog zakona povjereno obavljanje određenih obaveza i odgovornosti iz djelokruga poslova operatora prenosnog sistema.
- (2) Obaveze i odgovornosti iz stava (1) ovog člana se posebno odnose na upravljanje radom i održavanje pouzdanosti sistema, organiziranje balansnog tržišta i pružanje pomoćnih usluga, dodjelu prekozonskih kapaciteta, upravljanje ograničenjima u prenosnom sistemu, regionalnu integraciju tržišta, pružanje informacija o prenosnom sistemu, te koordinaciju sa operatorima susjednih prenosnih sistema i ENTSO-E.
- (3) Delegirani operator obavlja djelatnost u skladu sa licencom izdatom od strane Državnog regulatora.
- (4) „Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini“, osnovan u skladu sa Zakonom o osnivanju nezavisnog operatora sistema za prenosni sistem u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 35/04) određuje se za delegiranog operatora, nakon ispunjenja uvjeta iz stava (3) ovog člana.
- (5) Do ispunjenja uvjeta iz stava (3) ovog člana „Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini“, će obavljati aktivnosti delegiranog operatora.
- (6) Odredbe iz čl. od 49. do 52. ovog zakona koje se odnose na razdvajanje djelatnosti i certificiranje operatora prenosnog sistema shodno se primjenjuju i na delegiranog operatora.

Član 56.
(Odgovornosti i dužnosti delegiranog operatora)

- (1) Delegirani operator ima sljedeće odgovornosti i dužnosti:
- a) vođenje elektroenergetskog sistema na način kojim se postiže pouzdan rad sistema, sigurnost snabdijevanja i ekonomično korištenje prenosne mreže i u tom kontekstu za osiguravanje dostupnosti svih nužnih pomoćnih usluga, uključujući one koje se pružaju u okviru upravljanja potrošnjom i postrojenja za skladištenje energije, u onoj mjeri u kojoj takva dostupnost nije zavisna ni od jednog drugog prenosnog sistema s kojim je njegov sustav međusobno povezan;
 - b) planiranje rada elektroenergetskog sistema, u saradnji sa operatorom organiziranog tržišta električne energije, operatorima drugih sistema i regionalnim koordinacijskim centrima, vodeći računa o razmjenama s drugim međusobno povezanim sistemima;
 - c) koordinacija sistema proizvodnje, prenosa i distribucije;
 - d) pružanje informacija korisnicima sistema koje su im potrebne za efikasan pristup sistemu;
 - e) reguliranje frekvencije i snage razmjene u regulacionom području;
 - f) uspostavljanje i vođenje balansnog tržišta;
 - g) pružanje systemske usluge i nabavka pomoćnih usluga u prenosnom sistemu u skladu sa principima transparentnosti i nediskriminacije;
 - h) izrada bilansa proizvodnje i potrošnje u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine uzimajući u obzir i distribuiranu proizvodnju, gubitke električne energije i potrebni opseg pomoćnih usluga;
 - i) izmjena plana angažiranja elektrana u slučaju ugrožene sigurnosti pogona elektroenergetskog

sistema, havarija, kao i u slučajevima primjene mjera zbog poremećaja na tržištu električne energije, kriznih stanja i zagušenja u prenosnom sistemu u skladu sa odgovarajućim tehničkim propisima i postupcima;

- j) izrada planova isključenja objekata prenosne mreže i objekata korisnika sistema u saradnji sa operatorom prenosnog sistema, korisnicima sistema, drugim operatorima sistema i regionalnim koordinacijskim centrima;
- k) vođenje registra obračunskih mjernih mjesta balansnih grupa za mjesta isporuke na prenosnoj mreži u skladu sa tržišnim pravilima;
- l) propisivanje zahtjeva za pružatelje pomoćnih usluga, uključujući i agregatore i operatore skladišta energije;
- m) zaključivanje ugovora o pružanju pomoćnih usluga s pružateljima pomoćnih usluga radi ostvarenja sistemskih usluga na ekonomičan i efikasan način;
- n) aktiviranje ponuda balansne energije prema listi najpovoljnijih ponuda, u skladu sa tržišnim pravilima;
- o) osiguranje energije za pokriće gubitaka u prenosnoj mreži na tržišnim principima, praćenje gubitaka i izrada godišnje analize gubitaka, provođenje efikasnih mjera za smanjenje gubitaka, te planiranje gubitaka u svrhu nabavke električne energije;
- p) utvrđivanje raspoloživih prekozonskih kapaciteta i dodjeljivanje prava na njihovo korištenje, uzimajući u obzir regionalno koordinirane aranžmane;
- q) objavljivanje informacija o dodjeli prekozonskih prenosnih kapaciteta;
- r) definiranje sadržaja i revizija elaborata o priključenju korisnika sistema i provođenje funkcionalnih ispitivanja uz aktivno učešće operatora prenosnog sistema, provođenje testova usaglašenosti u postupku priključenja objekata korisnika sistema te provođenje drugih aktivnosti definiranih Pravilnikom o priključenju na prenosnu mrežu;
- s) učešće u mehanizmu poravnanja neželjenih odstupanja;
- t) uspostavljanje operatora organiziranog tržišta električne energije za dan unaprijed i unutar dana, kao zasebno pravno lice;
- u) praćenje sigurnosti snabdijevanja;
- v) primjena tarifa za rad delegiranog operatora i tarifa za pružanje sistemske usluge;
- w) donošenje indikativnog plana razvoja proizvodnje električne energije za desetogodišnji period, svake godine, sa podacima dostavljenim od strane proizvođača, operatora distributivnih sistema i korisnika sistema;
- x) donošenje mrežnog kodeksa uz odobrenje Državnog regulatora;
- y) donošenje pravilnika o nabavci pomoćnih usluga uz odobrenje Državnog regulatora;
- z) donošenje tržišnih pravila uz odobrenje Državnog regulatora;
- aa) preduzimanje potrebnih operativnih mjera u vezi sa upravljanjem prenosnim sistemom i balansnim tržištem radi minimiziranja ograničenja isporuke električne energije iz obnovljivih izvora te obavješćavanje Državnog regulatora o preduzimanju mjera u uvjetima ograničenja isporuke električne energije;
- bb) davanje uputa za pravilan rad proizvodnih objekata i prenosnog sistema u skladu sa kriterijima pouzdanosti i sigurnosti prema mrežnim kodeksom;

- cc) učestvovanje u aktivnostima ENTSO-E, uz koordinaciju sa operatorom prenosnog sistema u dijelu aktivnosti koji se odnosi na planiranje i razvoj prenosne mreže Bosne i Hercegovine i prekograničnih vodova;
 - dd) preduzimanje aktivnosti u cilju regionalne integracije tržišta za dan unaprijed, tržišta unutar dana i balansnog tržišta, kao i drugih aktivnosti u vezi sa dodjelom kapaciteta između zona trgovanja i regionalnom integracijom tržišta električne energije;
 - ee) saradnja i razmjena informacija, u skladu sa obavezama Bosne i Hercegovine koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, sa institucijama uspostavljenim u Energetskoj zajednici i Evropskoj uniji koje prate planove investicija u prenosne mreže, korištenje i razvoj prekograničnih vodova i saradnju unutar jedne ili više regija i sa regionalnim koordinacijskim centrima;
 - ff) uzimanje u obzir mišljenja i preporuka institucija uspostavljenih u Energetskoj zajednici i Evropskoj uniji koje imaju pravo i obavezu izvršavanja zadataka povezanih s dužnostima operatora prenosnog sistema, u skladu sa obavezama Bosne i Hercegovine koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora;
 - gg) objavljivanje podataka od značaja za korištenje prenosnog sistema, prekozonskim kapacitetima, zagušenjima na prekozonskim i unutrašnjim prenosnim vodovima, balansnoj energiji i balansnim kapacitetima, kao i drugih podataka potrebnih za funkcioniranje tržišta električne energije;
 - hh) razmjena informacija sa operatorima međusobno povezanih prenosnih sistema radi sigurnog i efikasnog pogona, usklađenog razvoja i interoperabilnosti međusobno povezanih sistema;
 - ii) preduzimanje aktivnosti u vezi sa pripravnošću na rizike u elektroenergetskom sektoru u skladu sa članom 112. ovog zakona;
 - jj) primjena mjera koje se odnose na kibernetičku sigurnost, digitalizacija prenosnog sistema, upravljanje podacima, uključujući razvoj sistema za upravljanje podacima i zaštitu podataka, u skladu sa važećim pravilima, i ne dovodeći u pitanje nadležnost drugih institucija;
 - kk) preduzimanje mjera energetske efikasnosti te zaštite prirode i okoliša;
 - ll) pružanje informacija o budućim potrebama za električnom energijom te ostalih informacija potrebnih Državnom regulatoru;
 - mm) implementiranje smjernica i mrežnih pravila koji su obavezujući za članove ENTSO-E;
 - nn) obavljanje drugih poslova i zadataka u cilju osiguranja koordiniranog i pouzdanog rada prenosnog sistema; i
 - oo) izvještavanje o pitanjima iz svoje nadležnosti u skladu sa zahtjevima Državnog regulatora.
- (2) Delegirani operator ima pravo trgovati električnom energijom isključivo za pokrivanje gubitaka električne energije u prenosnoj mreži, nabavku pomoćnih usluga i obračun debalansa tržišnih učesnika.
 - (3) Delegirani operator i operator prenosnog sistema mogu se bilateralno sporazumijevati o delegiranju i drugih poslova delegiranom operatoru radi efektivnijeg i efikasnijeg funkcioniranja.

Član 57. (Mrežni kodeks)

- (1) Pogon i upravljanje prenosnom mrežom se uređuje mrežnim kodeksom.
- (2) Mrežnim kodeksom se propisuju:

- a) tehnički i drugi uvjeti za siguran pogon prenosnog sistema radi pouzdanog snabdijevanja krajnjih kupaca električnom energijom propisane kvalitete;
 - b) obaveze i odgovornosti korisnika sistema u pogledu prenosne mreže;
 - c) međusobni ugovorni odnosi između elektroenergetskih subjekata i korisnika sistema;
 - d) tehnički zahtjevi za priključenje na prenosni sistem;
 - e) planiranje pogona prenosnog sistema;
 - f) postupci pri pogonu elektroenergetskog sistema u normalnom pogonu, te u slučaju vanrednog pogona, poremećenog pogona, više sile i u drugim vanrednim okolnostima;
 - g) kriteriji i način osiguranja pomoćnih usluga i pružanja systemske usluge;
 - h) tehnički i drugi uvjeti za međusobno povezivanje i rad mreža;
 - i) uvjeti mjerenja isporučene električne energije i snage u prenosnoj mreži;
 - j) kriteriji za izradu, način izrade i sadržaj planova razvoja proizvodnje i prenosne mreže;
 - k) praćenje sigurnosti snabdijevanja i kvalitete snabdijevanja električnom energijom;
 - l) uvjeti za primjenu postupaka ograničenja ili prekida isporuke električne energije u prenosnoj mreži;
 - m) način objavljivanja podataka potrebnih za organiziranje tržišta električne energije i dostavljanje informacija operatoru prenosnog sistema, delegiranom operatoru i operatoru distribucijskog sistema; i
 - n) druga pitanja od značaja za rad i upravljanje prenosnim sistemom.
- (3) Delegirani operator donosi mrežni kodeks uz odobrenje Državnog regulatora.
 - (4) Delegirani operator dužan je omogućiti učešće operatora prenosnog sistema i drugih zainteresiranih strana u postupku donošenja mrežnog kodeksa.
 - (5) Delegirani operator dužan je uskladiti mrežni kodeks sa pravilima i smjernicama Evropske unije koja uređuju rad povezanih mrežnih sistema, te pravilima o kvaliteti snabdijevanja električnom energijom.
 - (6) Mrežni kodeks se objavljuje u „Službenom glasniku BiH“ i na službenoj internet stranici delegiranog operatora.

Član 58.

(Pravilnik o priključenju na prenosnu mrežu)

- (1) Državni regulator donosi pravilnik o priključenju na prenosnu mrežu.
- (2) Pravilnik o priključenju na prenosnu mrežu propisuje:
 - a) proceduru priključenja objekata korisnika sistema na prenosnu mrežu naponskog nivoa 400 kV, 220 kV, 110 kV i naponskog nivoa 35 kV, 20 kV, 10 kV, 6 kV u TS 110/x kV u vlasništvu operatora prenosnog sistema;
 - b) proceduru za slučaj kada se mijenja priključna snaga, mijenjaju tehnički parametri priključka ili priključuju novi vlastiti izvori napajanja ili se povećava njihova snaga;
 - c) način obračuna naknade za priključenje;
 - d) način razgraničenja vlasničkih odnosa operatora prenosnog sistema i korisnika sistema;

- e) odnose novog korisnika koji se priključuje na prenosnu mrežu sa već priključenim korisnikom;
 - f) način izrade i osnovne elemente elaborata o priključenju;
 - g) način izdavanja i sadržaj uvjeta za priključenje;
 - h) sadržaj ugovora o priključenju između operatora prenosnog sistema i korisnika sistema;
 - i) proceduru i uvjete puštanja u pogon objekata korisnika sistema;
 - j) vođenje registra priključaka na prenosnoj mreži; i
 - k) druga pitanja od značaja za priključenje na prenosnu mrežu.
- (3) Državni regulator je dužan uskladiti pravilnik o priključenju na prenosnu mrežu sa mrežnim kodeksom, mrežnim pravilima i smjericama Evropske unije koja uređuju rad povezanih mrežnih sistema.
- (4) Državni regulator je dužan omogućiti učešće operatoru prenosnog sistema, delegiranom operatoru i drugim zainteresiranim stranama u postupku donošenja pravilnika o priključenju.
- (5) Pravilnik o priključenju na prenosnu mrežu objavljuje se u „Službenom glasniku BiH“ i na službenim internet stranicama Državnog regulatora i operatora prenosnog sistema.

Član 59.

(Indikativni plan razvoja proizvodnje)

- (1) Delegirani operator donosi indikativni plan razvoja proizvodnje električne energije do 30. juna tekuće godine za naredni desetogodišnji period.
- (2) Indikativni plan razvoja proizvodnje električne energije sadrži:
- a) podatke o postojećim proizvodnim postrojenjima;
 - b) podatke o ostvarenju bilansa električne energije na prenosnoj mreži;
 - c) planirani bilans električne energije za desetogodišnji planski period;
 - d) pregled i ocjenu aktuelnog stanja i trendova razvoja relevantnog regulatornog i tržišnog okvira;
 - e) pregled relevantnih regionalnih planova razvoja proizvodnje i razvoja prenosnih sistema, koji uzima u obzir strateške planske dokumente na nivou ENTSO-E;
 - f) podatke o planiranim proizvodnim postrojenjima;
 - g) ocjenu zadovoljenja potreba za električnom energijom i snagom u elektroenergetskom sistemu.
- (3) Delegirani operator izrađuje indikativni plan razvoja proizvodnje električne energije u skladu sa podacima dostavljenim od strane proizvođača, operatora distributivnih sistema i korisnika sistema.
- (4) Delegirani operator organizira javnu raspravu o indikativnom planu razvoja proizvodnje električne energije i obavještava Državnog regulatora o rezultatima javne rasprave.
- (5) Delegirani operator objavljuje izvještaj sa javne rasprave na svojoj službenoj internet stranici.
- (6) Indikativni plan razvoja proizvodnje električne energije odobrava Državni regulator.
- (7) Indikativni plan razvoja proizvodnje objavljuje se na službenim internet stranicama delegiranog operatora i Državnog regulatora.

Član 60.
(Desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže)

- (1) Operator prenosnog sistema donosi desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže zasnovan na postojećoj i planiranoj ponudi i potražnji za električnom energijom, koji sadrži:
 - a) pregled najznačajnijih objekata prenosne infrastrukture koje je potrebno izgraditi ili rekonstruirati u narednih 10 godina;
 - b) pregled investicija o kojima je već donesena odluka i novih investicija koje je potrebno realizirati u sljedeće tri godine; i
 - c) vremenski okvir za investicijske projekte.
- (2) Desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže obuhvata projekte od interesa za Energetsku zajednicu (PECI) i projekte od zajedničkog interesa (PMI), saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.
- (3) Operator prenosnog sistema dostavlja nacrt desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže delegiranom operatoru na pregled i reviziju.
- (4) Operator prenosnog sistema dostavlja desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže Državnom regulatoru na odobrenje, skupa sa mišljenjem delegiranog operatora.
- (5) Desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže donosi se svake druge godine, do 31. oktobra tekuće godine za naredni planski period.
- (6) Operator prenosnog sistema usklađuje desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže sa potrebama korisnika sistema, indikativnim planom razvoja proizvodnje, očekivanom razmjenom električne energije s drugim zemljama, planovima razvoja susjednih operatora prenosnih sistema, te planovima razvoja operatora distributivnih sistema.
- (7) Desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže uzima u obzir upotrebu alternativnih metoda povećanja kapaciteta prenosnog sistema, uključujući upravljanje potrošnjom, energetska efikasnost, korištenje postrojenja za skladištenje i druge resurse.
- (8) Operator prenosnog sistema organizira javnu raspravu o desetogodišnjem planu razvoja prenosne mreže i obavještava Državnog regulatora o rezultatima javne rasprave.
- (9) Operator prenosnog sistema objavljuje izvještaj sa javne rasprave na svojoj službenoj internet stranici.
- (10) Državni regulator provjerava da li desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže obuhvata sve opravdane zahtjeve za investicijama, identifikovane u postupku izrade plana i tokom javne rasprave.
- (11) Državni regulator može zahtijevati od operatora prenosnog sistema izmjene i dopune desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže.
- (12) Državni regulator prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže.
- (13) Državni regulator može zahtijevati od operatora prenosnog sistema realizaciju investicija iz desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže koje su trebale biti realizirane u prethodne tri godine, osim u slučaju kada je do zastoja u realizaciji predmetnih investicija došlo zbog nastupanja objektivnih okolnosti koje su izvan kontrole operatora prenosnog sistema.
- (14) U slučaju iz stava (13) ovog člana, Državni regulator dužan je odobriti troškove predmetnih investicija prilikom određivanja tarifa za rad operatora prenosnog sistema.
- (15) Desetogodišnji plan razvoja prenosne mreže objavljuje se na službenim internet stranicama operatora

prenosnog sistema i Državnog regulatora.

Član 61.

(Trogodišnji i godišnji planovi investicija)

- (1) Operator prenosnog sistema donosi i javno objavljuje trogodišnji plan investicija u prenosnu mrežu najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za naredni trogodišnji period.
- (2) Trogodišnji plan investicija u prenosnu mrežu izrađuje se na osnovu desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže, u skladu sa potrebama korisnika sistema i prostorno-planskim dokumentima.
- (3) Operator prenosnog sistema donosi i javno objavljuje godišnji plan investicija u prenosnu mrežu najkasnije do 30. novembra godine koja prethodi razdoblju na koji se plan odnosi.
- (4) Godišnji plan investicija u prenosnu mrežu usklađuje se sa potrebama korisnika sistema, desetogodišnjim planom razvoja, trogodišnjim planom investicija u prenosnu mrežu i prostorno-planskim dokumentima.
- (5) Trogodišnji i godišnji plan investicija u prenosnu mrežu odobrava Državni regulator.

Član 62.

(Dostavljanje podataka i informacija operatoru prenosnog sistema i delegiranom operatoru)

- (1) Proizvođači, operatori distributivnih sistema, snabdjevači, krajnji kupci i drugi korisnici sistema čiji su objekti priključeni na prenosnu mrežu dužni su na zahtjev dostavljati operatoru prenosnog sistema ili delegiranom operatoru podatke i informacije potrebne za planiranje razvoja sistema, upravljanje i analizu pogonskih događaja.
- (2) Podaci i informacije iz stava (1) ovog člana posebno se odnose na procese:
 - a) reguliranja frekvencije, napona i razmjene električne energije;
 - b) ostvarivanja pristupa prenosnom sistemu;
 - c) planiranja potražnje za električnom energijom;
 - d) planiranja razvoja prenosnog sistema;
 - e) planiranja rada elektroenergetskog sistema u kratkoročnom periodu;
 - f) osiguranja systemske usluge; i
 - g) praćenja sigurnosti snabdijevanja električnom energijom.
- (3) Operator prenosnog sistema i delegirani operator mogu od korisnika sistema zahtijevati i druge relevantne podatke i informacije neophodne za izvršavanje prava i obaveza propisanih ovim zakonom.

Član 63.

(Godišnji izvještaji operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora)

- (1) Operator prenosnog sistema izrađuje godišnji izvještaj za prethodnu kalendarsku godinu najkasnije do 31. marta svake godine, koji sadrži podatke o:
 - a) realizaciji zadataka i dužnosti operatora prenosnog sistema;
 - b) ostvarenju bilansa električne energije na prenosnoj mreži;

- c) realizaciji plana investicija;
 - d) provođenju mrežnog kodeksa;
 - e) gubicima električne energije u prenosnoj mreži;
 - f) kvalitetu snabdijevanja električnom energijom u prenosnoj mreži;
 - g) sigurnosti snabdijevanja u prenosnom sistemu; i
 - h) drugim relevantnim pitanjima od značaja za rad operatora prenosnog sistema.
- (2) Delegirani operator izrađuje godišnji izvještaj za prethodnu kalendarsku godinu najkasnije do 31. marta svake godine, koji sadrži podatke o:
- a) realizaciji zadataka i dužnosti delegiranog operatora;
 - b) tokovima snage i energije na prenosnoj mreži;
 - c) provođenju mrežnog kodeksa;
 - d) funkcioniranju balansnog tržišta;
 - e) nabavkama i pružanju pomoćnih usluga, uključujući nabavku energije za pokriće gubitaka na prenosnoj mreži;
 - f) dodjeli prekozonskih prenosnih kapaciteta;
 - g) indikatorima kvaliteta regulacije frekvencije i snage razmjene u regulacijskom području;
 - h) kvalitetu snabdijevanja električnom energijom u prenosnoj mreži;
 - i) aktivnostima vezanim za regionalnu saradnju i integraciju tržišta; i
 - j) drugim relevantnim pitanjima od značaja za rad delegiranog operatora.
- (3) Operator prenosnog sistema i delegirani operator, odmah po usvajanju, objavljuju godišnje izvještaje iz st. (1) i (2) ovog člana na svojim službenim internet stranicama i dostavljaju ih Državnom regulatoru i Ministarstvu.
- (4) Na osnovu godišnjih izvještaja iz st. (1) i (2) ovog člana, Državni regulator može zatražiti od operatora prenosnog sistema, delegiranog operatora ili ako je to potrebno i drugih elektroenergetskih subjekata da provedu odgovarajuće mjere u cilju unapređenja rada i upravljanja elektroenergetskim sistemom.

Član 64.

(Regionalna i međunarodna saradnja)

- (1) Delegirani operator i operator prenosnog sistema dužni su da, u saradnji sa Državnim regulatorom, promoviraju saradnju sa operatorima prenosnih sistema na regionalnom nivou, uključujući prekogranična pitanja, s ciljem stvaranja konkurentnog regionalnog tržišta električne energije, unapređenja pravnih, regulatornih i tehničkih okvira, u skladu sa obavezama Bosne i Hercegovine koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.
- (2) Delegirani operator predstavlja Bosnu i Hercegovinu u ENTSO-E.
- (3) Delegirani operator, uz saglasnost Državnog regulatora, učestvuje u radu jednog ili više integriranih sistema na nivou jedne ili više regija koji pokrivaju dvije ili više ugovornih strana Energetske zajednice ili država članica Evropske unije radi koordinacije i unapređenja rada povezanih prenosnih sistema.
- (4) Delegirani operator promovira operativne dogovore radi osiguranja optimalnog upravljanja mrežama

u Energetskoj zajednici i Evropskoj uniji i promovira razmjenu električne energije, koordiniranu dodjelu prekozonskih kapaciteta i integraciju mehanizama balansiranja i dijeljenja balansne rezerve.

- (5) Delegirani operator vrši razmjenu mjernih podataka i drugih informacija potrebnih za regulaciju frekvencije, napona i razmjenu električne energije sa operatorima međusobno povezanih prenosnih sistema.

Član 65. (Kibernetička sigurnost)

- (1) Operator prenosnog sistema i delegirani operator dužni su usvojiti i provoditi mjere kibernetičke sigurnosti u obavljanju poslova iz svojih nadležnosti.
- (2) Mjere iz stava (1) ovog člana naročito obuhvataju:
- a) uspostavljanje sistema nadzora;
 - b) upravljanje sigurnosnim rizicima;
 - c) prepoznavanje i reagiranje na sigurnosne incidente, uključujući i uspostavljanje timova za odgovor na incidente;
 - d) uspostavljanje procedura za upravljanje incidentima, uključujući i obavješćavanje relevantnih tijela; i
 - e) poštovanje tehničkih standarda za sigurnu komunikaciju u realnom vremenu.
- (3) Operator prenosnog sistema i delegirani operator dužni su osigurati zaštitu privatnosti i povjerljivosti podataka u skladu sa važećim zakonima i međunarodnim standardima.
- (4) Državni regulator utvrđuje minimalne zahtjeve za sigurnosne standarde i nadzire njihovu primjenu od strane operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora.

POGLAVLJE VI - TRANSPARENTNOST I PRUŽANJE INFORMACIJA

Član 66. (Pravo pristupa računovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima)

- (1) Državni regulator i drugi nadležni organi Bosne i Hercegovine u okviru svojih zakonskih ovlaštenja, imaju pravo pristupa računovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima elektroenergetskih subjekata.
- (2) Državni regulator i drugi nadležni organi Bosne i Hercegovine dužni su osigurati povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija, koje se mogu objaviti samo pod uvjetima propisanim zakonom.

Član 67. (Računovodstveno razdvajanje)

- (1) Elektroenergetski subjekti koji obavljaju djelatnosti iz člana 7. stav (1) ovog zakona, bez obzira na njihovu strukturu vlasništva ili pravni oblik, izrađuju, dostavljaju na reviziju i objavljuju svoje godišnje finansijske izvještaje na način i pod uvjetima utvrđenim odgovarajućim zakonima Bosne i Hercegovine.

- (2) Elektroenergetski subjekti koji obavljaju djelatnosti iz člana 7. stav (1) ovog zakona i koji nemaju zakonsku obavezu objavljivanja godišnjih izvještaja, čuvaju kopiju izvještaja dostupnu za javnost u poslovnom sjedištu.
- (3) Elektroenergetski subjekti koji obavljaju djelatnosti iz člana 7. stav (1) ovog zakona, a koji obavljaju više elektroenergetskih djelatnosti, ili uz elektroenergetsku djelatnost obavljaju drugu djelatnost, dužni su u svom internom računovodstvu voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje za svaku djelatnost odvojeno, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast računovodstva i revizije.
- (4) Interni izvještaji iz stava (3) ovog člana uključuju bilans stanja i bilans uspjeha za svaku elektroenergetsku djelatnost pojedinačno.
- (5) Državni regulator prati i provjerava poštivanje obaveze izbjegavanja unakrsnog subvencioniranja u obavljanju djelatnosti operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora.

Član 68. **(Pružanje informacija)**

- (1) Nadležni organi u Bosni i Hercegovini, entitetima i BD BiH u okviru svojih nadležnosti imaju pravo da od elektroenergetskih subjekata traže podatke i informacije o elektroenergetskim djelatnostima, u mjeri u kojoj su im potrebne za izvršavanje svojih obaveza i dostaviti ih Sekretarijatu Energetske zajednice na njegov zahtjev.
- (2) Državni regulator ima pravo tražiti od drugih organa u Bosni i Hercegovini i elektroenergetskih subjekata kojima je on izdao licencu za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti, sve podatke i informacije koje su mu potrebne za izvršavanje svojih zadataka propisanih ovim zakonom, u ostalim slučajevima podaci i informacije će se tražiti putem nadležnih entitetskih organa.

Član 69. **(Obaveze povjerljivosti)**

- (1) Državni regulator i drugi nadležni organi i institucije u Bosni i Hercegovini dužni su čuvati povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija koje dobiju od elektroenergetskih subjekata.
- (2) Operator prenosnog sistema, delegirani operator i operator organiziranog tržišta električne energije, dužni su osigurati povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija pribavljenih tokom izvršavanja svojih zadataka i na nediskriminatoran način objavljivati informacije koje mogu stvoriti konkurentnu prednost na tržištu električne energije.
- (3) Informacije iz stava (2) ovog člana mogu se objaviti samo pod uvjetima propisanim ovim zakonom i drugim odgovarajućim zakonima.
- (4) Operator prenosnog sistema i delegirani operator ne smiju zloupotrijebiti komercijalno osjetljive informacije pribavljene od trećih strana u procesu osiguranja pristupa prenosnom sistemu.
- (5) Informacije potrebne za pristup sistemu, efikasnu konkurenciju i efikasno funkcioniranje tržišta električne energije su javne.

Član 70.

(Zabrana manipulacije tržištem)

- (1) Učesnicima na tržištu zabranjeno je preduzeti ili pokušati preduzeti aktivnosti koje predstavljaju manipulaciju na tržištu električne energije, kao i trgovati povlaštenim informacijama, u skladu sa pravilnikom iz stava (4) ovog člana.
- (2) Zabrana manipulacije tržištem iz stava (1) ovog člana uključuje sve transakcije ili izdavanje naloga za trgovanje veleprodajnim energetske proizvodima, kojima se:
 - a) direktno ili indirektno daju obmanjujući signali u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda;
 - b) održava vještački nivo cijene jednog ili više veleprodajnih energetske proizvoda, osim ako osoba koja je provela transakciju ili je izdala nalog za trgovanje dokaže da ima opravdane razloge za to i da je ta transakcija ili nalog za trgovanje u skladu s prihvaćenom tržišnom praksom; ili
 - c) prevarom, izmišljanjem ili korištenjem fiktivnog sredstva direktno ili indirektno daju obmanjujući signali u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda; ili
 - d) direktno ili indirektno šire informacije koje daju obmanjujuće signale u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda, uključujući širenje glasina i lažnih ili obmanjujućih vijesti, ako je osoba koja ih širi znala ili je trebala znati da su informacije bile lažne ili obmanjujuće.
- (3) Veleprodajnim energetske proizvodom iz stava (2) ovog člana smatraju se ugovori o kupoprodaji električne energije i ugovori koji se odnose na prenos električne energije, sa isporukom u Bosni i Hercegovini ili drugim ugovornim stranama Energetske zajednice ili ugovori o snabdijevanju električnom energijom krajnjih kupaca čiji je godišnji kapacitet potrošnje veći od 600 GWh.
- (4) Državni regulator donosi pravilnik o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta električne energije kojim se uređuju uvjeti za registraciju učesnika na veleprodajnom tržištu, uvjeti za objavljivanje povlaštenih informacija, zabrana trgovanja povlaštenim informacijama, zabrana manipulacije tržištem, vrsta, sadržaj, oblik, način i rokovi izrade i objavljivanja podataka, zaštita podataka, profesionalna tajna i operativna odgovornost i obaveza lica koja profesionalno posreduju u zaključenju transakcija.

Član 71.

(Obaveza objavljivanja povlaštenih informacija)

- (1) Učesnici na tržištu obavezni su djelotvorno i blagovremeno objavljivati povlaštene informacije što uključuje informacije koje se odnose na kapacitet i korištenje postrojenja za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prenos električne energije, uključujući planiranu ili neplaniranu neraspoloživost tih postrojenja.
- (2) Izuzetno, učesnik na tržištu može na svoju odgovornost odgoditi objavljivanje povlaštenih informacija kako ne bi ugrozio svoje opravdane interese, pod uvjetom da time ne dovodi javnost u zabludu i da je učesnik na tržištu u stanju osigurati povjerljivost tih informacija i ako na temelju tih informacija ne donosi odluke u vezi s trgovanjem veleprodajnim energetske proizvodima.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana učesnik na tržištu bez odgađanja dostavlja te informacije Državnom regulatoru sa obrazloženjem razloga kašnjenja objavljivanja.
- (4) Ako učesnik na tržištu ili njegov zaposlenik ili zastupnik otkrije povlaštene informacije u vezi s

određenim veleprodajnim energetske proizvodnje tokom obavljanja uobičajene poslovne aktivnosti ili dužnosti, taj učesnik na tržištu ili osoba osigurava istovremeno potpuno objavljivanje takvih informacija odmah nakon nenamjernog objavljivanja, osim u slučaju da se radi o povjerljivim informacijama utvrđenim zakonom, drugim propisom, statutom ili ugovorom.

POGLAVLJE VII - TRŽIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 72. (Otvorenost tržišta)

Svaki krajnji kupac u Bosni i Hercegovini ima pravo na slobodan izbor, kao i promjenu snabdjevača.

Član 73. (Trgovina električnom energijom)

- (1) Trgovinu električnom energijom može vršiti elektroenergetski subjekt na osnovu:
 - a) licence za međunarodnu trgovinu koju izdaje Državni regulator za elektroenergetske subjekte koji se neće baviti snabdijevanjem krajnjih kupaca;
 - b) licence za snabdijevanje koja uključuje i trgovinu i koju izdaje entitetska regulatorna komisija; ili
 - c) licence za snabdijevanje u BD BiH koja uključuje i trgovinu i koju izdaje Državni regulator.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačka b) ovog člana kada dozvolu izdaje entitetska regulatorna komisija, uvjeti dozvole, pored ostalog, sadrže odredbe koje se odnose na veleprodajne transakcije, izvještavanje i nadzor nad korisnikom licence, a što se uređuje sporazumom, protokolom ili drugim aktom zaključenim između Državnog regulatora i entitetskih regulatornih komisija, u skladu sa članom 10. ovog zakona.
- (3) Državni regulator vodi zbirni registar dozvola za trgovinu električnom energijom, što uključuje i dozvole za snabdijevanje izdate od strane entitetskih regulatornih komisija.
- (4) Za potrebe vođenja registra dozvola iz stava (3) ovog člana, Državni regulator ima pravo od entitetskih regulatornih komisija tražiti dostavu odgovarajućih podataka o izdatim dozvolama za snabdijevanje.
- (5) Postupci i uvjeti za izdavanje licenci iz stava (1) ovog člana ne mogu biti diskriminatorni u odnosu na trgovce koji dolaze iz ugovornih strana Energetske zajednice.
- (6) Državni regulator je dužan omogućiti energetske subjektima, koji obavljaju djelatnost trgovine u bilo kojoj ugovornoj strani Energetske zajednice, obavljanje djelatnosti u Bosni i Hercegovini pod uvjetom reciprociteta, ukoliko je to predviđeno ratificiranim međunarodnim ugovorima i ako ti subjekti poštuju tržišna pravila, vodeći računa o primjeni propisa o porezu na dodatnu vrijednost.
- (7) Svaki trgovac električnom energijom u Bosni i Hercegovini je dužan na zahtjev Državnog regulatora ili Konkurencijskog vijeća učiniti dostupnim sve odgovarajuće podatke o transakcijama sa veleprodajnim kupcima, delegiranim operatorom ili operatorom organiziranog tržišta električne energije, a koje se odnose na kupovinu i prodaju električne energije, uključujući i izvedenice električne energije u periodu od pet godina nakon datuma transakcije.
- (8) Podaci iz stava (7) ovog člana sadrže detaljne informacije o predmetnoj transakciji kao što su trajanje, uvjeti isporuke, način i uvjeti plaćanja, količine, datum i vrijeme izvršenja, cijene i metode obračuna te informacije o neizmirenim obavezama po ugovorima o fizičkoj isporuci i po ugovorima o

izvedenicama električne energije.

Član 74.
(Tržišni segmenti)

- (1) Tržište električne energije obuhvata maloprodajno i veleprodajno tržište električne energije.
- (2) Transakcije između krajnjih kupaca i njihovih snabdjevača odvijaju se na maloprodajnom tržištu električne energije.
- (3) Veleprodajno tržište električne energije obuhvata:
 - a) bilateralno tržište električne energije;
 - b) organizirano tržište električne energije za dan unaprijed i unutar dana;
 - c) balansno tržište električne energije i
 - d) tržište za dugoročnu dodjelu kapaciteta.
- (4) Funkcioniranje bilateralnog i balansnog tržišta električne energije uređuje se tržišnim pravilima.
- (5) Delegirani operator donosi tržišna pravila uz odobrenje Državnog regulatora.
- (6) Funkcioniranje organiziranog tržišta električne energije uređuje se Pravilima rada organiziranog tržišta električne energije koje donosi operator organiziranog tržišta uz odobrenje Državnog regulatora.
- (7) Poslovi na organiziranom tržištu se mogu ugovarati u domaćoj valuti ili u eurima.
- (8) Tržišna pravila se objavljuju u „Službenom glasniku BiH“ i na službenoj internet stranici delegiranog operatora.

Član 75.
(Tržišna pravila)

Tržišnim pravilima naročito se uređuju:

- a) segmenti tržišta električne energije;
- b) standardi i postupci za prijavu, izradu, provjeru i promjenu dnevnih rasporeda kupoprodaje električne energije;
- c) standardi i postupci za nabavku pomoćnih usluga u svrhu ostvarenja systemske usluge, te kupovinu električne energije za pokrivanje gubitaka u prenosnoj mreži;
- d) funkcioniranje balansnog tržišta električne energije;
- e) uvjeti i način učešća na tržištu pojedinačnih učesnika ili kroz agregaciju, kao i njihovi odnosi sa ostalim tržišnim učesnicima;
- f) balansna odgovornost i sticanje statusa balansno odgovorne strane;
- g) obračun debalansa;
- h) obračun balansne energije za pružatelje balansnih usluga;
- i) obračun debalansa balansnih grupa i finansijsko poravnanje debalansa na tržištu električne energije;
- j) aktivnosti i mjere u vanrednim okolnostima na tržištu pomoćnih usluga;

- k) pravila i postupci upravljanja zagušenjem i redispečiranja; i
- l) druga pitanja od značaja za funkcioniranje veleprodajnog tržišta električne energije.

Član 76.
(Balansno tržište električne energije)

- (1) Balansno tržište električne energije, uključujući i učešće u pretkvalifikacijskom postupku organizira delegirani operator na način da:
 - a) osigura nediskriminaciju između učesnika na tržištu, pri čemu se uzimaju u obzir različite tehničke potrebe elektroenergetskog sistema, kao i različite tehničke mogućnosti elektrana, objekata za skladištenje električne energije i objekata upravljive potrošnje;
 - b) pomoćne usluge budu definirane na transparentan i tehnološki neutralan način, kao i da se nabavljaju transparentno i u skladu sa tržišnim principima od pružatelja koji su tehnički osposobljeni za pružanje usluge što se verificira kroz pretkvalifikacijski postupak;
 - c) osigura nediskriminatorski pristup svim učesnicima na tržištu, kako individualno tako i preko agregatora, uključujući i postrojenja koja koriste obnovljive izvore, objekte upravljive potrošnje i objekte za skladištenje električne energije;
 - d) da se tržišna pravila prilagode povećanju udjela električne energije iz varijabilnih obnovljivih izvora, povećanju upravljive potrošnje, kao i novim tehnologijama, istovremeno uvažavajući potrebe elektroenergetskog sistema.
- (2) Delegirani operator uspostavlja i rukovodi balansnim tržištem električne energije i definira uvjete i zahtjeve za pružatelje balansnih usluga u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine.
- (3) Cijena balansne energije ne smije biti unaprijed određena ugovorom o rezervaciji balansnih kapaciteta zaključenim između delegiranog operatora i pružatelja balansnih usluga, a postupci nabavke se provode na transparentan način uz poštovanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.
- (4) Delegirani operator aktivira ponude za pružanje balansnih usluga prema listi najpovoljnijih ponuda.
- (5) Balansno tržište osigurava pogonsku sigurnost sistema te koristi prekozonske kapacitete ne narušavajući efikasnu dodjelu i najveću moguću upotrebu prekozonskog kapaciteta po propisanim vremenskim okvirima.
- (6) Obračun balansne energije za standardne proizvode i nestandardne proizvode zasniva se na načelu plaćanja postignute marginalne cijene, osim ako Državni regulator u saradnji sa nadležnim regulatornim institucijama drugih država odobri zahtjev delegiranog operatora, koji zajedno sa drugim operatorima prenosnog sistema predloži ovu promjenu prilažući analizu kojom je dokazana efikasnija alternativna metoda određivanja cijena.
- (7) Za debalanse se obračunava cijena koja odražava vrijednost energije u realnom vremenu.
- (8) Područje definiranja cijene debalansa jednako je zoni trgovanja.
- (9) Delegirani operator vrši dimenzioniranje i nabavku balansnih kapaciteta na balansnom tržištu, uzimajući u obzir situaciju u regiji, pri čemu može ograničiti vrijednosti balansnih kapaciteta koji se rezerviraju prekogranično.
- (10) Delegirani operator prikuplja ponude za pružanje usluga balansnih kapaciteta uz primjenu istih nediskriminatorskih principa i u pretkvalifikacijskom postupku, uz mogućnosti da ponude budu podnesene pojedinačno ili zajednički.

- (11) Nabavka usluga balansnih kapaciteta zasniva se na primarnom tržištu osim ako i u mjeri u kojoj Državni regulator omogući odstupanje kako bi dozvolio korištenje drugih oblika tržišno zasnovane nabavke zbog nedostatka tržišnog natjecanja, koje se preispituje svake tri godine.
- (12) Nabavka balansnog kapaciteta za regulaciju na više i regulaciju na niže vrši se odvojeno, osim ukoliko Državni regulator ne odobri izuzeće, pod uvjetom da delegirani operator u zahtjevu za izuzeće pokaže da bi drugačija nabavka balansnog kapaciteta bila ekonomski efikasnija.
- (13) Ugovori o rezervaciji balansnog kapaciteta ne mogu se zaključiti prije dana koji prethodi danu angažiranja balansnog kapaciteta, a važenje ugovora ne može da traje duže od jednog dana, osim ako Državni regulator odobri da može ranije da nabavlja balansni kapacitet sa dužim trajanjem ugovora, kako bi se osigurala sigurnost snabdijevanja i povećala ekonomska efikasnost, pri čemu balansni kapacitet koji je obuhvaćen izuzećem može da se ugovori najranije mjesec dana prije dana njegovog angažiranja sa trajanjem ugovora koje nije duže od mjesec dana.
- (14) Kada je odobreno izuzeće za najmanje 40% standardnih balansnih proizvoda i najmanje 30% svih proizvoda koji se koriste za balansni kapacitet, zaključuju se ugovori o rezervaciji balansnog kapaciteta najviše jedan dan prije osiguravanja balansnog kapaciteta, a ugovorni period ne može biti duži od jednog dana, pri čemu se ugovaranje preostalog dijela balansnog kapaciteta vrši najduže mjesec dana prije osiguravanja balansnog kapaciteta i ima ugovoreni period od najviše mjesec dana.
- (15) Na zahtjev delegiranog operatora, Državni regulator može, u slučaju primjene izuzeća iz stava (13) ovog člana, da dozvoli da se ugovoreni rezervni balansni kapacitet produži na najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da je vremenski period u kome se takvi ugovori mogu zaključiti ograničen i da su pozitivni efekti u vidu smanjenja troškova za krajnje kupce veći od negativnog utjecaja na tržište.
- (16) Zahtjev operatora sistema iz stava (15) ovog člana sadrži:
 - a) vremenski period za koji traži izuzeće;
 - b) iznos balansnog kapaciteta za koji se traži izuzeće;
 - c) analizu uticaja izuzeća na učešće dostupnih resursa za pružanje balansnih usluga;
 - d) analizu opravdanosti koja ukazuje da je izuzeće opravdano jer osigurava niže troškove za krajnje kupce.
- (17) Od prvog januara 2026. godine ugovoreni rokovi ne mogu biti duži od šest mjeseci.
- (18) Državni regulator obavještava Sekretarijat Energetske zajednice i ECRB o udjelu balansnog kapaciteta koji je rezerviran po osnovu ugovora koji traju duže od jednog dana do prvog januara 2028. godine.
- (19) Delegirani operator je dužan da javno objavi, što je bliže moguće trenutku isporuke električne energije, ali ne kasnije od 30 minuta poslije isporuke, podatke o balansnoj poziciji elektroenergetskog sistema, procijenjenim cijenama debalansa i procijenjenim cijenama balansne energije.
- (20) Kada standardni proizvodi nisu dovoljni za garantiranje operativne sigurnosti ili neki izvori za balansiranje ne mogu učestvovati na balansnom tržištu putem standardnih proizvoda, delegirani operator može predložiti, a Državni regulator može odobriti odstupanja za nestandardne proizvode koji se aktiviraju lokalno bez razmjene sa drugim operatorima prenosnih sistema.
- (21) Prijedlog za nestandardne proizvode iz stava (20) ovog člana uključuju opis mjera predloženih kako bi se upotreba nestandardnih proizvoda svela na najmanju moguću mjeru shodno njihovoj ekonomskoj efikasnosti, dokaz da nestandardni proizvodi ne uzrokuju znatne neefikasnosti i poremećaje na balansnom tržištu unutar ili izvan područja planiranja razmjene i ukoliko je potrebno pravila i

informacije za postupak konverzije ponuda balansne energije iz nestandardnih proizvoda u ponude balansne energije iz standardnih proizvoda.

- (22) Delegirani operator vrši obračun debalansa balansno odgovornih strana i pruženih balansnih usluga te vrši finansijsko poravnanje po tom osnovu.
- (23) Pravila rada balansnog tržišta Bosne i Hercegovine uređuju se tržišnim pravilima.
- (24) Delegirani operator na mjesečnoj osnovi izvještava Državnog regulatora o zaključenim ugovorima sa pružateljima balansnih usluga i izvršenim balansnim uslugama.
- (25) Način i postupak učešća delegiranog operatora na evropskim platformama za balansiranje se uređuje tržišnim pravilima, mrežnim kodeksom i pravilnikom iz člana 26. stav (1) tačka e) ovog zakona.
- (26) Period poravnanja debalansa iznosi 15 minuta.

Član 77.

(Odgovornost učesnika za debalans)

- (1) Svi učesnici na tržištu su odgovorni za debalanse koje uzrokuju na tržištu električne energije.
- (2) Učesnici na tržištu dužni su se registrirati kao balansno odgovorna strana ili ugovorom prenijeti balansnu odgovornost na balansno odgovornu stranu po svom izboru.
- (3) Delegirani operator utvrđuje balansnu odgovornost učesnika na tržištu na nivou balansno odgovorne strane koja predstavlja balansnu grupu učesnika na tržištu.
- (4) Balansno odgovorna strana finansijski je odgovorna delegiranom operatoru za debalans balansne grupe koju predstavlja.
- (5) Učesnici na tržištu su za debalans odgovorni svojoj balansno odgovornoj strani.
- (6) Učesnici na tržištu i balansno odgovorna strana dužni su urediti međusobne odnose u vezi sa raspodjelom troškova debalansa unutar balansne grupe.
- (7) Delegirani operator vodi registar obračunskih mjernih mjesta po balansnim grupama za korisnike prenosnog sistema.
- (8) Operator distributivnog sistema vodi registar obračunskih mjernih mjesta po balansnim grupama za korisnike distributivnog sistema.
- (9) Operator distributivnog sistema dostavlja podatke delegiranom operatoru potrebne za obračun debalansa i izvršenih pomoćnih usluga, na način propisan tržišnim pravilima.

Član 78.

(Operator organiziranog tržišta električne energije)

- (1) Operator organiziranog tržišta električne energije (berza električne energije) je pravno lice koje obavlja djelatnost upravljanja organiziranim tržištem električne energije i koje djeluje kao ugovorna strana između prodavača i kupaca na tržištu električne energije za dan unaprijed i unutar dana u Bosni i Hercegovini.
- (2) Delegirani operator dužan je osnovati zasebno pravno lice sa sjedištem u Mostaru koje će djelovati kao operator organiziranog tržišta, uspostaviti tržišta za dan unaprijed i unutar dana.
- (3) Prije osnivanja operatora organiziranog tržišta iz stava (2) ovog člana, delegirani operator mora

ponuditi operatoru prenosnog sistema i javnim elektroprivrednim preduzećima učešće u vlasništvu nad operatorom organiziranog tržišta iz stava (2) ovog člana u ukupnom iznosu od najmanje 20%, na ravnopravnoj osnovi.

- (4) Nakon osnivanja operatora organiziranog tržišta iz stava (2) ovog člana, delegirani operator može omogućiti drugim zainteresiranim pravnim i fizičkim licima učešće u preostalom dijelu vlasništva nad operatorom organiziranog tržišta iz stava (2) ovog člana.
- (5) U slučaju iz st. (3) i (4) ovog člana, delegirani operator mora zadržati većinski udio od najmanje 51% u vlasništvu nad operatorom organiziranog tržišta.
- (6) Operator organiziranog tržišta iz stava (2) ovog člana putem međunarodnog javnog poziva vrši odabir pružatelja usluge u svrhu uspostavljanja i funkcioniranja organiziranog tržišta.
- (7) Uspostavljanje operatora organiziranog tržišta iz stava (2) ovog člana ne dovodi u pitanje mogućnost uspostavljanja drugih operatora organiziranog tržišta u Bosni i Hercegovini, od strane zainteresiranih subjekata, na konkurentskim načelima.
- (8) Operator organiziranog tržišta električne energije obavlja djelatnost u skladu sa licencom izdatom od strane Državnog regulatora.
- (9) Operator organiziranog tržišta obavlja djelatnost u skladu sa principima transparentnosti, objektivnosti i nediskriminacije, pod nadzorom Državnog regulatora.
- (10) Operator organiziranog tržišta naplaćuje naknade od učesnika na tržištu električne energije te donosi i javno objavljuje cjenovnik naknada za učešće na organiziranom tržištu.
- (11) Delegirani operator, ukoliko je potrebno, osigurava dodatna sredstva za rad operatora organiziranog tržišta iz stava (2) ovog člana.
- (12) Operator organiziranog tržišta može da uspostavi trgovanje finansijskim izvedenicama električne energije.

Član 79.

(Zadaci operatora organiziranog tržišta)

Operator organiziranog tržišta električne energije je odgovoran za:

- a) uspostavljanje i rad organiziranog tržišta električne energije za dan unaprijed i unutar dana;
- b) propisivanje uvjeta za učešće na organiziranom tržištu;
- c) vođenje evidencije učesnika na organiziranom tržištu;
- d) definiranje standardiziranih tržišnih proizvoda;
- e) prijem i uparivanje ponuda;
- f) izračun tržišnih cijena;
- g) informiranje učesnika na tržištu o statusu njihovih ponuda;
- h) objavu tržišnih rezultata;
- i) izradu dnevnih, mjesečnih i godišnjih izvještaja o trgovini na organiziranom tržištu;
- j) obračun i namirenje (kliring) zaključenih transakcija na organiziranom tržištu;
- k) donošenje pravila rada organiziranog tržišta;

- l) preuzimanje balansne odgovornosti za transakcije zaključene na organiziranom tržištu;
- m) dostavljanje dnevnih rasporeda rada delegiranom operatoru;
- n) obavljanje drugih poslova u cilju funkcioniranja organiziranog tržišta.

Član 80.

(Pravila rada organiziranog tržišta električne energije)

- (1) Operator organiziranog tržišta donosi pravila rada organiziranog tržišta električne energije kojim se uređuje funkcioniranje organiziranog tržišta električne energije, uz odobrenje Državnog regulatora.
- (2) Pravilima rada organiziranog tržišta električne energije posebno se utvrđuju:
 - a) segmenti organiziranog tržišta;
 - b) uvjeti i postupak sticanja i prestanka statusa učesnika na organiziranom tržištu;
 - c) vrste i tipski ugovori koji se zaključuju sa učesnicima na organiziranom tržištu;
 - d) vođenje registra učesnika na organiziranom tržištu;
 - e) vrste naknada za učešće na organiziranom tržištu;
 - f) proizvodi za trgovanje na organiziranom tržištu;
 - g) način dostave i validacije ponuda;
 - h) vrste naloga za trgovinu;
 - i) pravila trgovanja na tržištu za dan unaprijed;
 - j) pravila trgovanja na tržištu unutar dana;
 - k) informiranje tržišnih učesnika o statusu njihovih ponuda;
 - l) postupak kliringa i finansijskog poravnanja na organiziranom tržištu;
 - m) objava tržišnih rezultata;
 - n) standardi i postupci za evidentiranje transakcija na organiziranom tržištu;
 - o) način postupanja u vanrednim situacijama; i
 - p) druga pitanja od značaja za funkcioniranje organiziranog tržišta.
- (3) Operator organiziranog tržišta objavljuje pravila rada organiziranog tržišta električne energije na svojoj službenoj internet stranici.
- (4) Operator organiziranog tržišta vrši izmjene i dopune pravila rada organiziranog tržišta električne energije, na vlastitu inicijativu ili na inicijativu i u skladu sa uputstvima Državnog regulatora.

Član 81.

(Određivanje nominiranog operatora tržišta električne energije)

- (1) Državni regulator određuje operatora organiziranog tržišta koji će imati status nominiranog operatora tržišta električne energije (u daljnjem tekstu: nominirani operator) u cilju povezivanja sa drugim organiziranim tržištima električne energije.
- (2) Za nominiranog operatora može biti određen operator organiziranog tržišta koji ispunjava sljedeće uvjete:

- a) ima na raspolaganju odgovarajuće resurse za koordinirano povezivanje tržišta za dan unaprijed i unutar dana, uključujući resurse neophodne za obavljanje poslova nominiranog operatora, finansijske resurse, potrebnu informacijsku tehnologiju, tehničku infrastrukturu i operativne procedure, ili dokazuje da će te resurse steći blagovremeno tokom pripremnog perioda prije preuzimanja svojih zadataka;
 - b) može da osigura učesnicima na organiziranom tržištu otvoren pristup informacijama u vezi sa zadacima nominiranog operatora;
 - c) troškovno je efikasan u pogledu povezivanja tržišta za dan unaprijed i unutar dana, te u svom unutrašnjem računovodstvu vodi zasebno knjigovodstvo za funkcije povezivanja tržišta i druge aktivnosti radi sprječavanja unakrsnog subvencioniranja;
 - d) u odgovarajućoj je mjeri poslovno odvojen od drugih učesnika na tržištu;
 - e) ako je u drugoj državi članici Evropske unije ili ugovornih strana Energetske zajednice određen kao nacionalni pravni monopol za usluge trgovanja na tržištu za dan unaprijed i unutar dana, ne smije primjenjivati naknade za finansiranje svojih aktivnosti na tržištu za dan unaprijed ili unutar dana ni u jednoj državi članici Evropske unije ili ugovornoj strani Energetske zajednice osim u onoj u kojoj se navedene naknade naplaćuju;
 - f) da postupa bez diskriminacije prema svim učesnicima na tržištu;
 - g) ima uspostavljene odgovarajuće mehanizme za nadzor tržišta;
 - h) ima zaključene odgovarajuće sporazume kojima su uređeni transparentnost i povjerljivost podataka sa učesnicima na tržištu i operatorom prenosnog sistema i delegiranim operatorom;
 - i) osigurava usluge finansijskog poravnanja i plaćanja;
 - j) uspostavlja potrebne komunikacijske sisteme i procedure za koordinaciju sa operatorima prenosnog sistema i nominiranim operatorima država članica Evropske unije ili ugovornih strana Energetske zajednice.
- (3) Državni regulator odlučuje o ispunjenosti uvjeta za određivanje nominiranog operatora tržišta električne energije u nediskriminirajućem i transparentnom postupku.
 - (4) Postupak određivanja nominiranog operatora tržišta električne energije, pokreće se podnošenjem zahtjeva Državnom regulatoru sa potrebnom dokumentacijom.
 - (5) Nominirani operatori tržišta električne energije sa sjedištem u državama članicama Evropske unije ili ugovornim stranama Energetske zajednice mogu podnijeti zahtjev za određivanje za nominiranog operatora u Bosni i Hercegovini.
 - (6) Državni regulator donosi odluku o određivanju nominiranog operatora, odnosno oduzimanju statusa nominiranog operatora tržišta električne energije i objavljuje je u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, te obavještava ECRB.

Član 82.

(Zadaci nominiranog operatora tržišta električne energije)

- (1) Nominirani operator, pored zadataka organiziranja tržišta električne energije za dan unaprijed i unutar dana iz člana 79. ovog zakona, obavlja i sljedeće zadatke:
 - a) provodi funkcije povezivanja tržišta u koordinaciji s nominiranim operatorima drugih država;
 - b) provodi zahtjeve za povezivanje tržišta za dan unaprijed i unutar dana, zahtjeve za funkcije

povezivanja tržišta i zahtjeve za algoritam za cjenovno povezivanje tržišta električne energije;

- c) određuje maksimalne i minimalne cijene na tržištima za dan unaprijed i unutar dana u saradnji sa nominiranim operatorima i operatorima prenosnog sistema drugih država;
 - d) anonimizira i prosljeđuje zaprimljene naloge za trgovinu u cilju izvršenja funkcija povezivanja tržišta;
 - e) ocjenjuje rezultate povezanog tržišta, alocira naloge na osnovu tih rezultata, potvrđuje rezultate tržišta ukoliko se ocijene ispravnim i prosljeđuje rezultate delegiranom operatoru, koji ih verificira u skladu sa ograničenjima u alokaciji prekozonskih prenosnih kapaciteta;
 - f) obavještava učesnike na tržištu o rezultatima njihovih naloga;
 - g) djeluje kao centralna ugovorna strana odgovorna za finansijsko poravnanje i plaćanje energije razmijenjene na povezanom tržištu za dan unaprijed i unutar dana;
 - h) uspostavlja rezervne postupke za rad državnih ili regionalnih tržišta u slučaju izostanka rezultata povezanog tržišta, u saradnji sa drugim nominiranim operatorima tržišta električne energije i operatorima prenosnog sistema;
 - i) dostavlja procjenu troškova, kao i informacije o troškovima vezanim za povezivanje tržišta za dan unaprijed i unutar dana Državnom regulatoru i delegiranom operatoru kada se troškovi nominiranog operatora za uspostavljanje, izmjenu i operativni rad povezanog tržišta za dan unaprijed i unutar dana pokrivaju od delegiranog operatora;
 - j) koordiniraju uspostavljanje aranžmana koji se odnose na više od jednog nominiranog operatora unutar zone trgovanja sa delegiranim operatorom i povezivanje jedinstvenog tržišta za dan unaprijed i/ili unutar dana u skladu s odobrenim aranžmanima.
- (2) Pored zadataka iz stava (1) ovog člana, nominirani operator tržišta električne energije obavlja i funkcije povezivanja tržišta sa nominiranim operatorima tržišta električne energije drugih država, i to:
- a) razvija i održava algoritme, sisteme i postupke za povezivanje u jedinstvena tržišta za dan unaprijed i unutar dana;
 - b) obrađuje ulazne podatke o kapacitetima između zona trgovanja i ograničenjima u alokaciji kapaciteta koje osiguravaju subjekti koji vrše koordiniran proračun raspoloživih kapaciteta;
 - c) upravlja algoritmom uparivanja ponuda na tržištu za dan unaprijed i algoritmom za kontinuirano uparivanje ponuda na tržištu unutar dana;
 - d) potvrđuje i šalje rezultate povezanog tržišta za dan unaprijed i unutar dana drugim nominiranim operatorima tržišta električne energije i operatorima prenosnog sistema električne energije.

Član 83.

(Troškovi uspostavljanja, promjene i upravljanja tržišta dan unaprijed i unutar dana)

(1) NEMO će učestvovati u snošenju sljedećih troškova:

- a) zajednički, regionalni i državni troškovi uspostavljanja, ažuriranja ili daljeg razvoja algoritma za cjenovno povezivanje tržišta i povezivanja jedinstvenog tržišta za dan unaprijed;
- b) zajednički, regionalni i državni troškovi uspostavljanja, ažuriranja ili daljeg razvoja algoritma kontinuiranog uparivanja ponuda za trgovinu i povezivanja jedinstvenog tržišta unutar dana;
- c) zajednički, regionalni i državni troškovi upravljanja jedinstvenim povezanim tržištima za dan unaprijed i unutar dana.

(2) U skladu sa dogovorom sa relevantnim NEMO-ima, delegirani operator ili operator prenosnog sistema

može dati doprinos troškovima iz stava (1) ovog člana uz odobrenje nadležnih regulatornih tijela.

- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, u roku od dva mjeseca od prijema prognoze od relevantnih NEMO-a, operator prenosnog sistema ili delegirani operator će imati pravo da Državnom regulatoru ili drugom nadležnom nacionalnom regulatornom tijelu dostavi na odobrenje prijedlog doprinosa troškovima.
- (4) U skladu sa stavom (1) ovog člana NEMO ima pravo na naknadu troškova koje nisu snosili delegirani operator ili operator prenosnog sistema u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana putem naknada ili drugih odgovarajućih mehanizama, samo ako su troškovi razumni i proporcionalni i utvrđeni međunarodnim sporazumima s nadležnim regulatornim tijelom.

Član 84.

(Učesnici na veleprodajnom tržištu električne energije)

- (1) Elektroenergetski subjekti, uključujući agregatore, i druga pravna i fizička lica imaju pravo učestvovati na veleprodajnom tržištu električne energije radi prodaje ili kupovine električne energije pod uvjetima i u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega.
- (2) Delegirani operator i operator distributivnog sistema su posebna kategorija učesnika na tržištu električne energije i učestvuju na tržištu isključivo u cilju nabavke električne energije za pokriće gubitaka u prenosnoj i distributivnoj mreži.

Član 85.

(Praćenje i nadzor nad veleprodajnim tržištem električne energije)

- (1) Državni regulator nadzire veleprodajno tržište električne energije na način i pod uvjetima propisanim ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- (2) Državni regulator u saradnji sa entitetskim regulatornim komisijama izrađuje informaciju o organizaciji i funkcioniranju tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, uz pregled aktivnosti učesnika na tržištu i prikaz najznačajnijih trendova na tržištu električne energije.
- (3) Informacija iz stava (2) ovog člana sastavni je dio izvještaja o radu Državnog regulatora.
- (4) Operator organiziranog tržišta električne energije podnosi izvještaj Državnom regulatoru o aktivnostima na organiziranom tržištu električne energije najkasnije do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 86.

(Konkurencija na veleprodajnom tržištu električne energije)

- (1) Zaštita konkurencije na veleprodajnom tržištu električne energije provodi se u skladu sa propisima koji uređuju oblast zaštite konkurencije u Bosni i Hercegovini.
- (2) Državni regulator bez odlaganja obavještava Konkurencijsko vijeće ukoliko rezultati nadzora na veleprodajnom tržištu električne energije iz člana 85. ovog zakona ukažu na postojanje zabranjenih konkurencijskih djelovanja ili ukoliko Državni regulator na bilo koji drugi način stekne saznanja o njihovom postojanju.
- (3) Državni regulator, u okviru svojih nadležnosti, sarađuje sa Konkurencijskim vijećem u vezi sa pitanjima koja se odnose na zaštitu konkurencije na veleprodajnom tržištu električne energije.

Član 87.

(Mjere za promoviranje konkurencije na tržištu)

- (1) Državni regulator, u saradnji sa entitetskim regulatornim komisijama te po potrebi Konkurencijskim vijećem, provodi ispitivanje funkcioniranja tržišta električne energije najmanje svake dvije godine počevši od prve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Državni regulator može, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, donijeti neophodne i srazmjerne mjere za unapređenje učinkovite konkurencije na tržištu u cilju osiguranja pravilnog funkcioniranja tržišta električne energije.
- (3) Mjere iz stava (2) ovog člana moraju biti srazmjerne, nediskriminirajuće i transparentne.

Član 88.

(Dostavljanje podataka u svrhu zaštite konkurencije)

- (1) Proizvođači, koji su vlasnici ili upravljaju proizvodnim postrojenjima, gdje je u najmanje jednoj elektrani instalirana snaga od najmanje 250 MW ili čiji je portfolio proizvodnje električne energije najmanje 400 MW, dužni su u periodu od pet godina čuvati sve podatke na satnoj osnovi po elektrani koji su neophodni za potvrđivanje operativnih odluka koje se odnose na učešće na:
 - a) organiziranim tržištima električne energije,
 - b) aukcijama prekozonskih prenosnih kapaciteta,
 - c) tržištima rezervnih kapaciteta, i
 - d) drugim tržištima u vezi sa elektroenergetskim djelatnostima.
- (2) Podaci iz stava (1) ovog člana moraju biti dostupni Državnom regulatoru, entitetskim regulatornim komisijama i Konkurencijskom vijeću.
- (3) Podaci iz stava (1) ovog člana posebno sadrže podatke o raspoloživom proizvodnom kapacitetu i dodijeljenoj rezervi, uključujući alokaciju te rezerve na nivou elektrane u vrijeme podnošenja ponuda i u vrijeme realizacije proizvodnje.

Član 89.

(Izračun rezidualnog miksa električne energije)

- (1) Rezidualni miks električne energije znači ukupnu godišnju strukturu izvora energije u Bosni i Hercegovini, isključujući udio energije obuhvaćen izdatim garancijama porijekla.
- (2) Državni regulator, u saradnji sa entitetskim regulatornim komisijama, vrši izračun rezidualnog miksa električne energije.
- (3) Prilikom izračuna iz stava (2) ovog člana, Državni regulator prikuplja podatke od entitetskih regulatornih komisija o izdatim i poništenim garancijama porijekla.
- (4) Državni regulator objavljuje na svojoj službenoj internet stranici izračun rezidualnog miksa.
- (5) Državni regulator donosi pravilnik kojim utvrđuje metodologiju za izračun rezidualnog miksa, način prikupljanja podataka i objave strukture rezidualnog miksa, te druga pitanja od značaja za izračun rezidualnog miksa električne energije.

POGLAVLJE VIII - PREKOGRANIČNA RAZMJENA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 90.

(TCM pravila i metodologije BiH)

Operator prenosnog sistema, delegirani operator i/ili NEMO su dužni da razvijaju i predlažu TCM pravila i metodologije, odnosno njihove izmjene koje nakon usaglašavanja podnose Državnom regulatoru na odobrenje, i to za:

- a) dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima;
- b) balansiranje električne energije;
- c) rad elektroenergetskog sistema;
- d) hitne slučajeve i obnovu.

Član 91.

(Panevropska TCM pravila i metodologije)

Operator prenosnog sistema, delegirani operator i/ili NEMO je dužan da, nakon odobrenja regulatornih institucija država članica Evropske unije i ako je neophodno ACER-a, primjenjuje sljedeća Panevropska TCM pravila i metodologije u prekozonskoj trgovini, i to za:

- a) dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem;
- b) dugoročnu dodjelu kapaciteta;
- c) balansiranje električne energije;
- d) rad elektroenergetskog sistema.

Član 92.

(Regionalna TCM pravila i metodologije)

Operator prenosnog sistema i/ili delegirani operator je dužan da učestvuje i sarađuje sa drugim operatorima prenosnog sistema i/ili delegiranim operatorima ugovornih strana Energetske zajednice i državama članicama Evropske unije u podnošenju na odobrenje nadležnim regulatornim tijelima predmetne regije, i ako je potrebno ECRB-u i ACER-u, kao i da primjenjuje sljedeća regionalna TCM pravila i metodologije u prekozonskoj trgovini, za:

- a) dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem;
- b) dugoročnu dodjelu kapaciteta;
- c) balansiranje električne energije;
- d) rad elektroenergetskog sistema.

Član 93.

(Nadležnosti ACER u prekograničnoj trgovini električnom energijom)

- (1) Državni regulator, delegirani operator i NEMO su dužni da uzmu u obzir odluke ACER-a koje se odnose na TCM pravila i metodologije na panevropskom i regionalnom tržištu električne energije, kao i ostale odluke, mišljenja i preporuke koje im je uputio ACER.

- (2) Odluke ACER-a iz stava (1) ovog člana se odnose na:
- a) odluke o zahtjevu za informacijama;
 - b) odluke o odobravanju TCM pravila i metodologija u vezi sa novim ili izmjenama i dopunama panevropskih ili regionalnih TCM pravila i metodologija, uključujući slučajeve nepostojanja sporazuma između relevantnih regulatornih institucija drugih država;
 - c) prilagođavanja konfiguracije regije za proračun kapaciteta;
 - d) prilagođavanja konfiguracije regije za rad sistema;
 - e) prilagođavanja konfiguracije regionalnih centara za koordinaciju;
 - f) neusklađenost u radu regionalnih centara za koordinaciju;
 - g) izuzeća za nove interkonektore;
 - h) odstupanja od pravila od 70% minimalnog kapaciteta interkonekcije, u slučaju da se Državni regulator ili bilo koja regulatorna institucija drugih država u istom kontrolnom bloku ne slaže sa zahtjevom za odstupanje.
- (3) Svako fizičko ili pravno lice na koga se odnosi odluka ACER-a ima pravo žalbe u skladu sa informacijom o pravnom lijeku sadržanoj u toj odluci.

Član 94.

(Upravljanje prekograničnim tokovima električne energije)

- (1) Delegirani operator upravlja prekograničnim tokovima električne energije kroz prenosnu mrežu vodeći računa o tehničkim kapacitetima prekograničnih vodova i prenosne mreže u cjelini.
- (2) Delegirani operator izrađuje metodologiju za izračun raspoloživih prekozonskih kapaciteta i margine pouzdanosti, koja se zasniva na tehničkim karakteristikama prenosnog sistema.
- (3) Delegirani operator objavljuje vrijednosti raspoloživih prekozonskih kapaciteta na različitim vremenskim horizontima veleprodajnog tržišta, uz navođenje podataka o prethodno rezervisanim kapacitetima, na način bliže uređen pravilima o dodjeli i korištenju prekozonskih prenosnih kapaciteta.
- (4) Delegirani operator javno objavljuje podatke o dodijeljenim prekozonskim kapacitetima i cijenama ostvarenim u postupku dodjele kapaciteta.
- (5) Državni regulator na zahtjev nadležne institucije, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, dostavlja podatke vezane za prekogranične tokove električne energije.

Član 95.

(Tranzit električne energije)

- (1) Tranzit je prenos električne energije iz jedne u drugu stranu državu ili iz strane države u tu istu državu preko elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine.
- (2) Delegirani operator tržišnim učesnicima odobrava tranzit električne energije vodeći računa o tehničkim mogućnostima i sigurnosti rada sistema te usklađuje tranzit električne energije s operatorima sistema susjednih država.
- (3) Delegirani operator sa drugim operatorima prenosnih sistema sudjeluje u jedinstvenom

međukompenzacijskom mehanizmu za izračun i nadoknadu troškova dijela prenosne mreže koja se koristi u tranzitu električne energije.

- (4) Operativni zahtjevi za tranzit električne energije preko teritorije Bosne i Hercegovine uređuju se mrežnim kodeksom.
- (5) Na pojedinačne transakcije za prijavljeni tranzit električne energije ne obračunava se posebna mrežna naknada.

Član 96.

(Upravljanje zagušenjima u prenosnom sistemu)

- (1) Delegirani operator upravlja zagušenjima u prenosnom sistemu primjenom nediskriminirajućih mjera zasnovanih na tržišnim principima.
- (2) Zagušenja u prenosnom sistemu prvenstveno se rješavaju primjenom metoda koje nisu zasnovane na transakcijama i ne uključuju odabir između ugovora pojedinih učesnika na tržištu.
- (3) Delegirani operator može izvršiti ograničenje obima transakcija učesnika na tržištu u cilju rješavanja zagušenja u prenosnom sistemu samo u stanjima hitnosti, u uvjetima kada redispečiranje ili trgovina u suprotnom smjeru nisu mogući.
- (4) Učesnici na tržištu imaju pravo, osim u slučaju više sile, na kompenzaciju zbog ograničenja obima transakcija iz stava (3) ovog člana, u skladu sa tržišnim pravilima.
- (5) Delegirani operator obavezan je učesnicima na tržištu učiniti raspoloživim maksimalan nivo kapaciteta prekozonskih vodova i prenosne mreže koji utiče na tokove između zona trgovanja, uz poštivanje standarda sigurnosti pogona elektroenergetskog sistema u Bosni i Hercegovini i sistema u okruženju.
- (6) Delegirani operator ne može ograničiti količine prekozonskih kapaciteta koji se stavljaju na raspolaganje učesnicima na tržištu kao način za rješavanje zagušenja unutar zone trgovanja ili za upravljanje tokovima koji su rezultat internih transakcija unutar zone trgovanja.
- (7) Učesnici na tržištu mogu trgovati dodijeljenim kapacitetima na sekundarnom tržištu, uz obavezu blagovremenog izvještavanja delegiranog operatora.
- (8) Učesnici na tržištu su obavezni blagovremeno obavještavati delegiranog operatora o namjeri korištenja dodijeljenog prekozonskog kapaciteta, pri čemu će se dodijeljeni neiskorišteni kapacitet ponovo učiniti raspoloživim na tržištu električne energije.
- (9) Delegirani operator je obavezan, koliko je tehnički moguće, netirati zahtjeve za kapacitetima u suprotnom smjeru na zagušenim prekozonskim vodovima u cilju iskorištenja njihovog maksimalnog kapaciteta, te osigurati da transakcije koje ublažavaju zagušenja budu prihvaćene vodeći računa o sigurnosti sistema.
- (10) Učesnik na tržištu koji ne iskoristi prekozonski kapacitet na koji se obavezao ili u slučaju eksplicitne alokacije kapaciteta ne trguje kapacitetom na sekundarnom tržištu ili blagovremeno ne vrati kapacitet delegiranom operatoru, gubi pravo na dodijeljeni kapacitet i plaća delegiranom operatoru naknadu koja odražava troškove.
- (11) Delegirani operator koji ne osigura dodijeljeni prekozonski kapacitet odgovoran je prema učesniku na tržištu i plaća mu kompenzaciju zbog gubitka prava na korištenje kapaciteta.

- (12) Svi prihodi koje operator prenosnog sistema ostvari posredstvom delegiranog operatora po osnovu korištenja prekozonskih prenosnih vodova, moraju biti utrošeni za:
 - a) garantiranje stvarne raspoloživosti dodijeljenih prekozonskih kapaciteta, uključujući kompenzacije za nepružene usluge, i/ili
 - b) održavanje ili povećanje prekozonskih prenosnih kapaciteta kroz investicije u prenosnu mrežu.
- (13) Prihodi koje ostvari operator prenosnog sistema će se voditi na zasebnom računu za potrebe ostvarenja ciljeva iz stava (12) ovog člana,
- (14) Ukoliko su ciljevi iz stava (12) ovog člana ispunjeni, prihodi koje ostvari operator prenosnog sistema mogu se iskoristiti za smanjenje tarifa za rad operatora prenosnog sistema.
- (15) Državni regulator je obavezan informirati ECRB o iznosu i korištenju sredstava iz stava (14) ovog člana.

Član 97.

(Akcijski plan za povećanje raspoloživih prekozonskih kapaciteta)

- (1) Delegirani operator donosi akcijski plan i preduzima mjere za povećanje raspoloživih prekozonskih kapaciteta koji se stavljaju na raspolaganje učesnicima na tržištu, u cilju dostizanja minimalnog nivoa od 70% tehničkog limita prekozonskih vodova do 31. 12. 2027. godine.
- (2) Državni regulator, po zahtjevu delegiranog operatora, može odobriti izuzeće od obaveze dostizanja minimalnog nivoa kapaciteta iz stava (1) ovog člana, iz razloga očuvanja operativne sigurnosti.
- (3) Izuzeće iz stava (2) ovog člana može se dodijeliti na ograničen period do maksimalno dvije godine, u obimu koji je strogo ograničen na očuvanje operativne sigurnosti, bez diskriminacije između unutrašnjih i prekozonskih tokova električne energije.
- (4) Državni regulator se u postupku dodjele izuzeća konsultira sa regulatornim institucijama drugih država koje čine regiju koordiniranog izračuna kapaciteta.

Član 98.

(Redispečiranje)

- (1) Redispečiranje je primjenjivo za sve vrste korisnika sistema i zasnovano je na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima.
- (2) Odabir korisnika sistema koji se redispečiraju vrši se na tržišno zasnovanim mehanizmima.
- (3) Korisnik sistema koji je redispečiran ima pravo na finansijsku kompenzaciju.
- (4) Ponude balansne energije koje se koriste za redispečiranje ne utiču na formiranje cijene debalansa.
- (5) Primjena netržišno zasnovanih mehanizama redispečiranja dopuštena je ukoliko:
 - a) ne postoji alternativa bazirana na tržišnim principima,
 - b) iskorišteni su svi resursi odabrani primjenom tržišnih mehanizama,
 - c) broj raspoloživih korisnika sistema je nedovoljan za osiguranje efektivne konkurencije,
 - d) zagušenja u sistemu se javljaju regularno i na predvidiv način, pri čemu bi primjena tržišno zasnovanih mehanizama mogla dovesti do zloupotreba u dostavi ponuda koja mogu povećavati

unutrašnja zagušenja.

- (6) Delegirani operator izvještava Državnog regulatora o:
- a) stepenu razvoja i efektivnosti tržišno zasnovanih mehanizama,
 - b) razlozima, tipu proizvođača i količini energije koja je redispećirana,
 - c) mjerama koje preduzimaju sa ciljem smanjenja potreba za redispećiranjem naniže proizvođača koji koriste obnovljive izvore energije ili visoko-efikasne kogeneracije.
- (7) Državni regulator objavljuje zbirni izvještaj zasnovan na podacima iz stava (6) ovog člana, koji po potrebi sadrži i preporuke za unapređenje procesa.
- (8) Delegirani operator je dužan:
- a) garantirati kapacitet prenosne mreže za transport električne energije iz obnovljivih izvora ili efikasne kogeneracije uz minimalno moguće redispećiranje, pri čemu prilikom planiranja razvoja mreže može uzeti u obzir limitirano redispećiranje u situaciji kada pokaže da je redispećiranje ekonomski efikasnije i ne prelazi 5% godišnje proizvodnje u postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije,
 - b) preduzimati operativne mjere sa ciljem minimiziranja redispećiranja naniže proizvođača koji koriste obnovljive izvore energije ili visoko-efikasne kogeneracije,
 - c) osigurati da je prenosna mreža dovoljno fleksibilna na način koji omogućava nesmetano upravljanje.
- (9) Netržišno zasnovani mehanizmi redispećiranja koji uključuju regulaciju naniže proizvođača iz obnovljivih izvora energije i proizvođača u efikasnoj kogeneraciji, dopušteni su isključivo ukoliko ne postoje alternativna rješenja ili ukoliko ta rješenja dovode do nesrazmjernih troškova ili predstavljaju značajan rizik za sigurnost sistema.
- (10) Proizvođači iz obnovljivih izvora energije i proizvođači u efikasnoj kogeneraciji za vlastite potrebe bez isporuke električne energije u mrežu, ne mogu se redispećirati naniže, osim ukoliko ne postoje druga rješenja za problem sigurnosti sistema.
- (11) Redispećirani korisnik sistema u slučaju primjene netržišno zasnovanih mehanizama redispećiranja, ima pravo na finansijsku kompenzaciju od strane delegiranog operatora, osim u slučaju proizvođača koji su zaključili ugovor o priključenju kojim se ne garantira isporuka električne energije u svim okolnostima.
- (12) Finansijska kompenzacija iz stava (11) ovog člana mora biti najmanje jednaka većoj od vrijednosti sljedećih elemenata ili njihovoj kombinaciji ukoliko primjena veće od vrijednosti dovodi do neopravdano niske ili visoke kompenzacije:
- a) dodatnih operativnih troškova uzrokovanih redispećiranjem, kao što su dodatni troškovi goriva u slučaju preusmjeravanja na više, ili osiguranje rezervne toplotne energije za slučaj preusmjeravanja na niže postrojenja za proizvodnju električne energije koja koriste visokoeffikasnu kogeneraciju,
 - b) neto prihoda od prodaje električne energije na tržištu za dan-unaprijed koji bi bili ostvareni bez primjene redispećiranja, a koji mogu uključiti i eventualnu finansijsku podršku koju prima korisnik sistema na bazi količina proizvedene ili utrošene električne energije.

Član 99.

(Mehanizam poravnanja između operatora prenosnog sistema)

- (1) Delegirani operator učestvuje u mehanizmu poravnanja između operatora prenosnih sistema po

osnovu tranzita električne energije preko prenosnog sistema Bosne i Hercegovine u skladu sa pravilima koje usvoji ENTSO-E i sporazumima između operatora prenosnog sistema.

- (2) Delegirani operator dužan je da se pridržava operativnih pravila, smjernica i uputstava u vezi sa servisiranjem prekograničnih tokova električne energije usvojenim od strane nadležnih organa Energetske zajednice, regionalnih i evropskih asocijacija.
- (3) Delegirani operator dužan je da dostavi potrebne informacije definisane relevantnim pravilima ENTSO-E radi vođenja i realizacije mehanizma iz stava (1) ovog člana.
- (4) Prihodi i rashodi ostvareni po osnovu učešća u mehanizmu iz stava (1) ovog člana pripadaju operatoru prenosnog sistema.
- (5) Delegirani operator i operator prenosnog sistema obavještavaju Državnog regulatora o prihodima i rashodima ostvarenim po osnovu učešća u mehanizmu poravnanja iz stava (1) ovog člana.
- (6) Prihodi i rashodi ostvareni po osnovu učešća u mehanizmu iz stava (1) ovog člana uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja tarifa za rad operatora prenosnog sistema.

Član 100.

(Izuzeća za nove interkonektore)

- (1) Interkonektori istosmjerne struje mogu na zahtjev elektroenergetskog subjekta biti izuzeti od primjene odredbi čl. 20., 40., 49. i člana 96. stav (13) ovog zakona, kao i odgovarajućih odredbi koje propisuju pristup treće strane prenosnom sistemu, pod sljedećim uvjetima:
 - a) investicije moraju povećati konkurentnost na polju snabdijevanja električnom energijom;
 - b) nivo rizika pridruženog investiciji je takav da se investicija neće izvršiti ukoliko se ne dodijeli izuzeće;
 - c) interkonektor mora biti u vlasništvu fizičkog ili pravnog lica odvojenog barem u formalno-pravnom obliku od operatora sistema u čijim sistemima će se interkonektor izgraditi;
 - d) naknade se naplaćuju od korisnika tog interkonektora;
 - e) nijedan dio kapitalnih ili operativnih troškova interkonektora nije nadoknađen iz bilo koje stavke naknada obračunatih za korištenje prenosnog ili distribucijskog sistema povezanih sa interkonektorom;
 - f) izuzeće ne smije štetiti konkurentnosti ili efikasnom funkcioniranju unutrašnjeg tržišta električne energije ili štetiti efikasnom funkcioniranju reguliranog sistema na koji je interkonektor povezan.
- (2) Izuzeće iz stava (1) ovog člana može se dodijeliti na ograničen vremenski period za kompletan kapacitet interkonektora ili njegov srazmjerni dio.
- (3) Pravo na izuzeće iz stava (1) ovog člana primjenjuje se u izuzetnim slučajevima i na interkonektore naizmjenične struje, pod uvjetom da su troškovi i rizici ulaganja posebno visoki u poređenju sa uobičajenim troškovima i rizicima kod povezivanja dva susjedna prenosna sistema putem interkonektora naizmjenične struje.
- (4) Stav (1) ovog člana primjenjuje se i na značajna povećanja kapaciteta na postojećim interkonektorima.
- (5) Odluku o izuzeću za svaki pojedinačni slučaj donose Državni regulator i nadležna regulatorna institucija susjedne zemlje sa čijim sistemom se vrši povezivanje putem interkonektora.

- (6) U roku od dva mjeseca od dana kada je zahtjev za izuzeće primila posljednja nadležna regulatorna institucija, nadležna institucija, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, može da dostavi savjetodavno mišljenje onim regulatorima kojim to mišljenje može biti osnov za donošenje njihovih odluka.
- (7) Pri odlučivanju o izuzeću, Državni regulator uzima u obzir:
- a) potrebu za nametanjem uvjeta o trajanju izuzeća i nediskriminatornom pristupu interkonektoru, i
 - b) kapacitete koji će biti izgrađeni ili modificirani, vremenske okvire projekta i specifične okolnosti u Bosni i Hercegovini.
- (8) Državni regulator prije donošenja odluke o izuzeću odlučuje o pravilima i mehanizmima za upravljanje i dodjelu kapaciteta.
- (9) Pravila iz stava (8) ovog člana uključuju obavezu da se neiskorišteni kapacitet ponudi na tržištu, a korisnici interkonektivnog dalekovoda imaju pravo trgovati svojim ugovorenim kapacitetima na sekundarnom tržištu.
- (10) Pri ocjeni kriterija navedenih u stavu (1) tač. a), b) i f) ovog člana uzimaju se u obzir rezultati postupka dodjele kapaciteta.
- (11) Odluka o izuzeću može se donijeti nakon razmjene mišljenja sa drugim državama na koje izgradnja interkonektivnog dalekovoda ima uticaja ili sa nadležnim regulatornim institucijama.
- (12) Državni regulator će, bez odlaganja, dostaviti nadležnoj instituciji kopiju zahtjeva za izuzeće, kao i odluku i sve relevantne informacije u vezi sa odlukom, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.
- (13) Informacija iz stava (12) ovog člana, koja omogućava nadležnoj instituciji da izda obrazloženo mišljenje, može se podnijeti u zbirnom obliku i naročito sadrži:
- a) detaljne razloge na osnovu kojih je izuzeće odobreno ili odbijeno, uključujući finansijske informacije koje opravdavaju potrebu za izuzećem;
 - b) izrađenu analizu o uticaju dodjele izuzeća na konkurenciju i efikasno funkcioniranje unutrašnjeg tržišta električne energije;
 - c) razloge za vremenski period i udio u ukupnom kapacitetu interkonekcije za koje se odobrava izuzeće; i
 - d) rezultat konsultacija regulatornih institucija.
- (14) U roku od dva mjeseca od dana prijema informacije iz stava (12) ovog člana, nadležna institucija, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, može dati mišljenje kojim se zahtijeva da Državni regulator izmijeni ili povuče odluku o izuzeću.
- (15) U slučaju da nadležna institucija, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, donese mišljenje iz stava (14) ovog člana, Državni regulator će u najvećoj mogućoj mjeri uzeti u obzir to mišljenje.
- (16) Kada konačna odluka Državnog regulatora odstupa od mišljenja nadležne institucije iz stava (14) ovog člana, Državni regulator će osigurati i objaviti, zajedno sa svojom odlukom, obrazloženje na kome zasniva svoju odluku.
- (17) Rok iz stava (14) ovog člana može se produžiti za još dva mjeseca, ako nadležna institucija, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, zahtijeva dodatne informacije, i to produženje počinje nakon dana prijema potpunih informacija.
- (18) Rok iz stava (17) ovog člana može se produžiti uz obostranu saglasnost nadležne institucije, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora i Državnog regulatora.

- (19) U slučaju da tražene informacije iz stava (17) ovog člana nisu dostavljene u traženim rokovima, smatra se da je informacija povučena.
- (20) Mišljenje nadležne institucije iz stava (14) ovog člana o odluci o izuzeću ističe dvije godine od dana njegovog donošenja, ako izgradnja interkonektivnog dalekovoda nije počela, odnosno pet godina od dana njegovog donošenja, ako interkonektivni dalekovod nije pušten u pogon, osim u slučaju kada nadležna institucija, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, odluči da je do kašnjenja došlo zbog okolnosti koje su van kontrole lica kome je izuzeće odobreno.
- (21) Akt o izuzeću koji donosi Državni regulator je konačan i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 101.

(Saradnja sa regionalnim koordinacijskim centrima)

- (1) Delegirani operator i regionalni koordinacijski centri sarađuju u obavljanju sljedećih zadataka od regionalne važnosti za upravljanje sistemima u regiji:
 - a) izrada zajedničkog modela mreže;
 - b) preduzimanje aktivnosti i koordinacija analiza sigurnosti;
 - c) preduzimanje aktivnosti u vezi sa proračunom kapaciteta između zona trgovanja i upravljanja zagušenjima;
 - d) prognoziranje adekvatnosti sistema i priprema aktivnosti za smanjenje rizika;
 - e) preduzimanje aktivnosti na regionalnoj koordinaciji planiranja isključenja;
 - f) procjena usklađenosti planova odbrane i planova za ponovno uspostavljanje prenosnih sistema;
 - g) koordinacija i optimizacija ponovnog uspostavljanja sistema nakon raspada;
 - h) izrada pogonskih analiza i izvještaja;
 - i) regionalno određivanje rezervnih kapaciteta;
 - j) optimiziranje mehanizama naknade među operatorima prenosnih sistema;
 - k) olakšavanje regionalne nabavke balansnog kapaciteta;
 - l) podrška operatorima prenosnih sistema u optimizaciji međusobnih potraživanja;
 - m) utvrđivanje regionalnih kriznih situacija;
 - n) osposobljavanje i certifikaciju osoblja koje radi za regionalne koordinacijske centre;
 - o) proračun vrijednosti maksimalnog ulaznog kapaciteta za potrebe mehanizma za razvoj kapaciteta;
 - p) utvrđivanje potrebe za novim prenosnim kapacitetima.
- (2) Delegirani operator koordinira sa regionalnim koordinacijskim centrom koji je nadležan za regiju za rad sistema i za regiju za proračun kapaciteta kome delegirani operator pripada.
- (3) Delegirani operator dostavlja regionalnom koordinacijskom centru sve informacije koje su mu neophodne za izvršenje poslova iz stava (1) ovog člana.
- (4) Delegirani operator u saradnji sa drugim operatorima prenosnih sistema u regiji za rad sistema definira postupak za donošenje i reviziju koordiniranih aktivnosti i preporuka koje su predložili regionalni koordinacijski centri.

- (5) Delegirani operator provodi koordinirane aktivnosti, odnosno preporuke koje predlažu regionalni koordinacijski centri, osim ako bi provođenje koordiniranih aktivnosti dovelo do narušavanja kriterija sigurnosti i drugih neprihvatljivih posljedica po delegiranog operatora.
- (6) Ako delegirani operator odluči da ne provede koordiniranu aktivnost, odnosno preporuku, bez odlaganja na transparentan način obavještava nadležni regionalni koordinacijski centar i druge operatore prenosnih sistema u regiji za rad sistema i u obavještenju iznosi opravdane razloge za takvo postupanje.
- (7) Delegirani operator može da pokrene postupak preispitivanja koordiniranih aktivnosti i preporuka koje su predložili regionalni koordinacijski centri, na vlastiti zahtjev, ili u saradnji sa drugim operatorima prenosnih sistema u regiji za rad sistema.
- (8) U slučaju iz stava (7) ovog člana delegirani operator ne obustavlja primjenu koordinirane aktivnosti, odnosno preporuke do donošenja konačne odluke, osim ako bi provođenje dovelo do narušavanja kriterija sigurnosti i drugih neprihvatljivih posljedica po delegiranog operatora.

POGLAVLJE IX - SIGURNOST SNABDIJEVANJA

Član 102. (Sigurnost snabdijevanja)

- (1) Sigurnost snabdijevanja električnom energijom znači osiguranje potrebnih količina električne energije krajnjim kupcima, kao i tehničku sposobnost prenosnih i distributivnih sistema da omoguće isporuku do krajnjih kupaca.
- (2) Sigurnost snabdijevanja obuhvata:
 - a) adekvatnost resursa koja se odnosi na proizvodne kapacitete, skladišne kapacitete i kapacitete elektroenergetskog prenosnog i distributivnog sistema uključujući i interkonektore, procijenjeno u odnosu na očekivanu potrošnju električne energije;
 - b) pouzdanost elektroenergetskog sistema.

Član 103. (Adekvatnost resursa)

- (1) Delegirani operator procjenjuje adekvatnost elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine na osnovu zajedničke ocjene adekvatnosti na evropskom nivou koju godišnje izrađuje ENTSO-E za naredni desetogodišnji period.
- (2) Delegirani operator dostavlja ENTSO-E podatke potrebne za izradu ocjene adekvatnosti sistema iz stava (1) ovog člana.
- (3) Državni regulator može odlučiti da delegirani operator izradi zasebnu ocjenu adekvatnosti na nivou elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine, koja je komplementarna ocjeni adekvatnosti iz stava (1) ovog člana i primjenjuje odgovarajuću metodologiju ENTSO-E, te uzima u obzir specifičnosti elektroenergetskog sistema u Bosni i Hercegovini.
- (4) Ministarstvo dostavlja na mišljenje Sekretarijatu Energetske zajednice ocjenu adekvatnosti elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine, ukoliko se njome, za razliku od ocjene adekvatnosti iz stava (1) ovog člana, ukaže na neadekvatnost resursa u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine.

- (5) Delegirani operator će prilikom izrade konačne ocjene adekvatnosti na nivou elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine uzeti u obzir mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice, uz detaljno obrazloženje razloga u slučaju djelimičnog ili potpunog neprihvatanja dostavljenog mišljenja.
- (6) Delegirani operator objavljuje ocjenu adekvatnosti elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine na svojoj službenoj internet stranici.
- (7) Ukoliko ocjena adekvatnosti iz stava (1) ili stava (3) ovog člana ukaže na neadekvatnost resursa u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine, Ministarstvo u saradnji sa nadležnim entitetskim ministarstvima koordinira izradu plana implementacije koji sadrži mjere, rokove i nositelje aktivnosti u cilju osiguranja adekvatnosti elektroenergetskog sistema.
- (8) Mjere iz stava (7) ovog člana mogu uključivati:
 - a) uklanjanje regulatornih poremećaja;
 - b) uklanjanje ograničenja cijena;
 - c) adekvatno vrednovanje manjka balansne energije;
 - d) povećanje kapaciteta interkonekcije i unutarnje mreže;
 - e) omogućavanje proizvodnje za vlastite potrebe, skladištenja energije, mjera upravljanja opterećenjem i energetske efikasnosti;
 - f) osiguravanje troškovno efikasne i tržišno zasnovane nabavke balansnih i pomoćnih usluga;
 - g) ukidanje reguliranih cijena.

Član 104.

(Mehanizam za osiguravanje kapaciteta)

- (1) Mehanizam za osiguravanje kapaciteta predstavlja privremenu mjeru plaćanja naknade subjektima kojim se osigurava raspoloživost proizvodnih resursa, u cilju osiguravanja potrebnog nivoa adekvatnosti u elektroenergetskom sistemu.
- (2) Mehanizam za osiguravanje kapaciteta može biti:
 - a) mehanizam strateških rezervi koji predstavlja mehanizam u kome ugovoreni rezervni kapacitet ne može učestvovati na veleprodajnom tržištu i angažuje se samo kada delegirani operator iscrpi kompletnu rezervu kapaciteta balansnih usluga za uspostavljanje balansa između ponude i tražnje;
 - b) mehanizam rezervi drugog tipa koji obuhvata sve mehanizme za osiguravanje kapaciteta koji nemaju karakter strateških rezervi.
- (3) Državni regulator može donijeti odluku da delegirani operator uvede mehanizam za osiguravanje kapaciteta isključivo ukoliko ocjena adekvatnosti iz člana 103. ovog zakona ukaže na postojanje problema sa adekvatnošću resursa u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine.
- (4) Mehanizam za osiguravanje kapaciteta ne može trajati duže od deset godina i utvrđuje se uz prethodno informiranje nadležne institucije, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora i uz saglasnost Državnog regulatora i Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine.
- (5) Delegirani operator prije uvođenja mehanizma za osiguravanje kapaciteta izrađuje studiju kojom se razmatra i utvrđuje vrsta mehanizma za osiguravanje kapaciteta koja može ostvariti optimalnu adekvatnost resursa, te ocjenjuje njegov uticaj na elektroenergetske sisteme susjednih država.

- (6) U postupku uvođenja mehanizma za osiguravanje kapaciteta delegirani operator se konsultira sa operatorima susjednih prenosnih sistema.
- (7) Mehanizam za osiguravanje kapaciteta ne može se uvesti prije pribavljanja mišljenja na ocjenu adekvatnosti resursa iz člana 103. stav (4) ovog zakona kod nadležne institucije, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.
- (8) Državni regulator ocjenjuje efekte primjene mehanizma za osiguravanje kapaciteta i osigurava da se u okviru tog mehanizma ne potpisuju novi ugovori ukoliko se ocjenom adekvatnosti resursa iz člana 103 ovog zakona ne utvrdi postojanje problema sa adekvatnošću resursa ili ukoliko nije pribavljeno mišljenje u skladu sa članom 103. stav (4) ovog zakona.
- (9) Odlukom o utvrđivanju i uvođenju mehanizama za osiguravanje kapaciteta se propisuje postupak automatskog postepenog ukidanja, u slučaju da tokom tri uzastopne godine nisu zaključeni novi ugovori sa pružateljima usluga osiguravanja kapaciteta.
- (10) Plan implementacije iz člana 103. stav (7) ovog zakona se primjenjuje i u slučaju uvođenja mehanizma za osiguravanje kapaciteta.

Član 105.

(Opća načela mehanizma za osiguravanje kapaciteta)

- (1) Mehanizam za osiguravanje kapaciteta treba da ima sljedeće karakteristike:
 - a) privremen karakter;
 - b) ne utiče negativno na tržište i ne ograničava prekozonsku trgovinu;
 - c) usmjeren je i ograničen na otklanjanje problema u pogledu adekvatnosti resursa;
 - d) pružatelji usluge osiguravanja kapaciteta su izabrani u transparentnom, nediskriminirajućem i konkurentnom postupku;
 - e) pružatelji usluge osiguravanja kapaciteta moraju biti raspoloživi tokom očekivanog opterećenja sistema;
 - f) naknada za pružatelje usluge osiguravanja kapaciteta mora biti utvrđena u konkurentnom postupku;
 - g) tehnički uvjeti provođenja konkurentnog postupka moraju biti utvrđeni prije njegovog provođenja;
 - h) omogućeno je učešće svim resursima koji su osposobljeni da ispune tehničke zahtjeve, uključujući objekte za skladištenje električne energije i upravljanje potrošnjom;
 - i) predviđeni su penali za pružatelje usluge osiguravanja kapaciteta za slučaj neraspoloživosti tokom očekivanog opterećenja sistema.
- (2) Mehanizam kapaciteta strateške rezerve, pored karakteristika iz stava (1) ovog člana, treba da ima sljedeće karakteristike:
 - a) resursi strateške rezerve se angažuju samo kada se očekuje da će delegirani operator iskoristiti svu raspoloživu rezervu kapaciteta balansnih usluga radi uspostavljanja balansa između ponude i potražnje;
 - b) debalans se obračunava po cijeni koja je veća od vrijednosti neisporučene energije ili granične cijene na tržištu unutar dana za periode obračuna debalansa tokom kojih su angažirani resursi strateške rezerve;

- c) električna energija isporučena tokom angažiranja strateške rezerve se pridružuje balansno odgovornoj strani kroz mehanizam obračuna debalansa;
 - d) resursi koji pružaju usluge strateške rezerve ne mogu primati naknade na veleprodajnom ili balansnom tržištu električne energije;
 - e) resursi koji pružaju usluge strateške rezerve ne mogu učestvovati na tržištu električne energije tokom trajanja ugovora o pružanju usluge strateške rezerve.
- (3) Mehanizam osiguravanja kapaciteta koji nisu strateške rezerve, pored karakteristika iz stava (1) ovog člana, treba da ima sljedeće karakteristike:
- a) dizajnirani su na način kojim se osigurava da cijena za raspoloživost rezervnih kapaciteta automatski teži nuli kada se očekuje da količina ponuđenih kapaciteta bude dovoljna za zadovoljenje potrebnog kapaciteta;
 - b) naknade pružateljima usluge osiguravanja kapaciteta isplaćuju se isključivo za raspoloživost, uz osiguranje da naknada ne utiče na odluke pružatelja usluge rezervi kapaciteta da li će proizvoditi električnu energije;
 - c) garantira se mogućnost prenosa obaveza po osnovu rezervi kapaciteta između kvalificiranih pružatelja usluge.
- (4) Delegirani operator je odgovoran za nabavku kapaciteta u okviru mehanizama za osiguravanje kapaciteta.
- (5) Delegirani operator može da omogući, na transparentan, nediskriminatorni način i u skladu sa tržišnim principima, učešće kapaciteta koji se nalaze u državama članicama Evropske unije i ugovornim stranama iz Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, pod uvjetom da mehanizmi za osiguravanje kapaciteta nisu u formi strateške rezerve.
- (6) U slučaju da su uspostavljene strateške rezerve, strani kapaciteti mogu učestvovati pod uvjetom da su ispunjeni tehnički preduvjeti.
- (7) Učešće kapaciteta koji se nalaze u državama članicama Evropske unije i u ugovornim stranama iz Ugovora o osnivanju Energetske zajednice u mehanizmima za osiguravanje kapaciteta iz stava (5) ovog člana, moguće je osigurati pod sljedećim uvjetima:
- a) strani kapaciteti moraju da ispunjavaju iste tehničke uvjete kao i domaći kapaciteti za učešće u mehanizmima;
 - b) strani kapacitet nalazi se u državi sa kojom je prenosni sistem povezan preko interkonektora;
 - c) ugovaranjem prekograničnog učešća u mehanizmima ne smije da se mijenja ili na drugi način utiče na planove razmjene između zona trgovanja i fizičke protoke sa susjedima.
- (8) Pružatelj domaćeg kapaciteta može da učestvuje u mehanizmima za osiguravanje kapaciteta u državama članicama Evropske unije i ugovornim stranama iz Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, pod uvjetom reciprociteta.
- (9) U slučaju iz stava (10) ovog člana, ako je kapacitet angažiran kroz više mehanizama za osiguravanje kapaciteta za isti period isporuke, njegovo angažiranje zavisi od dostupnosti prenosnog kapaciteta između zona trgovanja i ako postoji vjerovatnoća podudaranja opterećenja elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine i drugog sistema u kojem se mehanizam primjenjuje, a u skladu sa metodologijom ENTSO-E.
- (10) Pružatelj kapaciteta je dužan da isplati naknadu delegiranom operatoru za nedostupnost kapaciteta,

ukoliko ne ispuní obavezu da kapacitet učini dostupnim u vrijeme isporuke.

- (11) Delegirani operator raspodjeljuje na transparentan, nediskriminatoran i tržišni način prekozonski kapacitet u mehanizmima za osiguravanje kapaciteta u skladu sa godišnjim preporukama regionalnog koordinacijskog centra čiji je član, o maksimalnoj vrijednosti kapaciteta koji može prekogranično da učestvuje u mehanizmima za osiguravanje kapaciteta.
- (12) Prava na prenosni kapacitet iz stava (13) ovog člana su prenosiva između pružatelja kapaciteta koji su dužni da o prenosu prava obavijeste delegiranog operatora za potrebe registra iz stava (17) ovog člana.
- (13) Prihodi od dodjele prenosnog kapaciteta iz stava (13) ovog člana dodjeljuju se u skladu sa metodologijom ENTSO-E ili u skladu sa zajedničkom metodologijom koju su odobrili Državni regulator i nadležna regulatorna institucija iz države s kojom se realizira prekozonski kapacitet.
- (14) Pružatelj kapaciteta koji prekogranično učestvuje u mehanizmu za osiguravanje kapaciteta je dužan da o tome obavijesti delegiranog operatora bez odlaganja.
- (15) Delegirani operator je dužan, da na zahtjev operatora prenosnog sistema iz države članice Evropske unije, odnosno ugovorne strane Energetske zajednice pruži informaciju da li domaći kapacitet ima tehničke karakteristike koje se zahtijevaju za učešće u prekograničnom mehanizmu za osiguravanje kapaciteta i da izvrši sve neophodne provjere koje su potrebne za njegovo prekogranično učešće.
- (16) Delegirani operator je dužan da vodi Registar o domaćim kapacitetima koji imaju tehničke karakteristike koje se zahtijevaju za učešće u prekograničnom mehanizmu za osiguravanje kapaciteta i koji je dostupan pružateljima kapaciteta.
- (17) Državni regulator verificira da li su kapaciteti proračunati u skladu sa metodologijom ENTSO-E koju je odobrio ACER.
- (18) Državni regulator u saradnji sa drugim nadležnim regulatornim institucijama osigurava da prekogranično učešće u mehanizmima za osiguravanje kapaciteta bude organizirano na efikasan i nediskriminatoran način, kao i da osigura adekvatan administrativan okvir za provođenje plaćanja zbog nedostupnosti prekograničnog kapaciteta.

Član 106. (Standard pouzdanosti)

- (1) Delegirani operator se pri primjeni mehanizama za osiguravanje kapaciteta koristi utvrđenim standardom pouzdanosti, koji na transparentan način sadržava potreban nivo sigurnosti snabdijevanja.
- (2) Standarde pouzdanosti u slučaju zona trgovanja koje obuhvataju više država, zajednički utvrđuju relevantne nacionalne institucije određene za provođenje aktivnosti pripravnosti na rizike.
- (3) Delegirani operator utvrđuje standard pouzdanosti u skladu sa metodologijom koju utvrđuje Državni regulator na osnovu metodologije ENTSO-E, odobrene od strane ACER-a.
- (4) Standard pouzdanosti izračunava se upotrebom vrijednosti neisporučene energije i troška uvođenja novog postrojenja u određenom vremenskom okviru te se izražava kao "očekivana neisporučena energija" i "očekivani gubitak opterećenja".
- (5) Parametre za utvrđivanje količine potrebnih kapaciteta odobrava Državni regulator.
- (6) U svrhu utvrđivanja standarda pouzdanosti, državni regulator utvrđuje jedinstvenu procjenu vrijednosti neisporučene energije za svoju teritoriju koja mora biti javno dostupna.
- (7) Državni regulator je dužan ažurirati svoju procjenu vrijednosti neisporučene energije najmanje svakih

pet godina, odnosno ranije ako uoči značajnu promjenu.

Član 107.
(Pogonska sigurnost prenosne mreže)

- (1) Delegirani operator utvrđuje minimalna pogonska pravila i zahtjeve u pogledu sigurnosti prenosne mreže.
- (2) Minimalna pogonska pravila i zahtjevi za sigurnost prenosne mreže utvrđuju se mrežnim kodeksom iz člana 57. ovog zakona.
- (3) Delegirani operator, u saradnji sa operatorom prenosnog sistema, dužan je održavati odgovarajući nivo rezervnih prenosnih kapaciteta za osiguranje pogonske sigurnosti prenosne mreže i sarađivati s nadležnim operatorima prenosnih sistema unutar sinhronog područja kontinentalne Evrope.
- (4) Delegirani operator u cilju osiguranja pogonske sigurnosti prenosne mreže ne može vršiti diskriminaciju između ugovora koji uključuju prekograničnu isporuku električne energije i ugovora sa isporukom električne energije unutar prenosnog sistema Bosne i Hercegovine.
- (5) Državni regulator nadzire izvršenje obaveza delegiranog operatora i operatora prenosnog sistema u pogledu osiguranja pogonske sigurnosti prenosne mreže.

Član 108.
(Prekidi i ograničenja isporuke)

- (1) Operator prenosnog sistema može prekinuti ili ograničiti isporuku električne energije u slučaju:
 - a) izvođenja planiranih radova u prenosnom sistemu (planirani prekidi),
 - b) nastupanja nepredviđenih okolnosti (neplanirani prekidi),
 - c) kada je ugrožena sigurnost sistema, ljudi ili imovine ili iz razloga zaštite okoliša,
 - d) ugrožene sigurnosti snabdijevanja.
- (2) Operator prenosnog sistema može planski prekinuti ili ograničiti isporuku električne energije u slučaju izvođenja planiranih radova u prenosnom sistemu koji obuhvataju:
 - a) redovno i vanredno održavanje ili remont,
 - b) ispitivanja i kontrole mjerenja,
 - c) priključenje novih korisnika prenosnog sistema,
 - d) proširenje i rekonstrukciju prenosne mreže,
 - e) druge slučajeve propisane mrežnim kodeksom.
- (3) Operator prenosnog sistema dužan je korisnicima sistema blagovremeno najaviti planirani prekid ili ograničenje isporuke, a najkasnije dva radna dana prije nastupanja prekida.
- (4) Neplanirani prekidi obuhvataju nepredviđene ispade ili isključenja elemenata prenosnog sistema koji dovode do prekida isporuke, a koji su uzrokovani:
 - a) višom silom (poput požara, poplave, zemljotresa, ekstremnih vremenskih uvjeta),
 - b) djelovanjem treće strane,
 - c) postupanjem operatora prenosnog sistema ili delegiranog operatora.

- (5) U neplanirane prekide ubrajaju se i planirani prekidi koji nisu blagovremeno najavljeni ili su trajali duže od planiranog vremena.
- (6) Operator prenosnog sistema može obustaviti isporuku ili preuzimanje električne energije pojedinačnim korisnicima sistema u slučaju:
 - a) ako korisnik sistema nema zaključen ugovor kojim je regulirana isporuka ili predaja električne energije na mjernom mjestu korisnika sistema,
 - b) neovlaštene potrošnje,
 - c) ako objekat korisnika sistema ne ispunjava propisane tehničke uvjete i ugrožava živote ljudi i imovinu ili okoliš,
 - d) ako korisnik sistema, u roku koji odredi operator prenosnog sistema ili nadležni inspekcijski organ, ne odstrani ili do zahtijevane granice ne smanji smetnje koje prouzrokuju njegovi objekti i uređaji,
 - e) ako to zahtijeva snabdjevač, u slučaju kada krajnji kupac ne izmiruje obaveze po računu za električnu energiju,
 - f) ako korisnik sistema ne izmiruje obaveze po računu za usluge operatora prenosnog sistema ili delegiranog operatora,
 - g) ako korisnik sistema uskrati ovlaštenim licima pristup do mjernih uređaja u svrhe instaliranja, održavanja ili kontrole ispravnosti,
 - h) ako krajnji kupac ne poštuje posebne uvjete o ograničenju isporuke električne energije,
 - i) drugim slučajevima propisanim mrežnim kodeksom i propisima kojima se uređuje isporuka i snabdijevanje električnom energijom.
- (7) U slučajevima iz stava (6) tač. od a) do c) ovog člana, operator prenosnog sistema može izvršiti obustavu isporuke električne energije bez prethodnog upozorenja.
- (8) U slučajevima iz stava (6) tač. od d) do i) ovog člana, operator prenosnog sistema dužan je prethodno u pisanoj formi upozoriti korisnika sistema na nedostatke, odnosno nepravilnosti zbog kojih mu se može obustaviti isporuka električne energije i odrediti rok za otklanjanje nedostataka ili nepravilnosti.

Član 109.

(Krizna situacija sa električnom energijom)

- (1) Krizna situacija je stanje u elektroenergetskom sistemu u kome je ugrožena sigurnost snabdijevanja krajnjih kupaca zbog nedovoljne ponude na tržištu ili nastupanja drugih vanrednih okolnosti izvan razumne kontrole nadležnih elektroenergetskih subjekata.
- (2) Kriznu situaciju sa električnom energijom u Bosni i Hercegovini proglašava Državni regulator u koordinaciji sa entitetskim regulatornim komisijama, u skladu sa ovim zakonom i propisima entiteta i BD BiH koji uređuju oblast električne energije.
- (3) Mjere koje se primjenjuju u slučaju krizne situacije sa električnom energijom trebaju biti srazmjerne stepenu ugroženosti snabdijevanja i propisuju se na način koji izaziva najmanji mogući poremećaj na tržištu električne energije i u poslovanju elektroenergetskih subjekata.
- (4) Mjere iz stava (3) ovog člana mogu biti tržišne i netržišne.
- (5) Netržišne mjere aktiviraju se u krizi električne energije samo u krajnjoj nuždi ako su iscrpljene sve mogućnosti koje nudi tržište ili kada je evidentno da samo tržišne mjere nisu dovoljne da spriječe

dalje pogoršanje situacije u snabdijevanju električnom energijom.

- (6) Državni regulator koordinira netržišne mjere iz stava (3) ovog člana sa entitetskim regulatornim komisijama, delegiranim operatorom, operatorom prenosnog sistema i operatorima distributivnih sistema.
- (7) Netržišne mjere iz stava (3) ovog člana primjenjuju se privremeno i ne mogu trajati duže od trajanja okolnosti zbog kojih su propisane, odnosno trajanja posljedica koje su rezultat tih okolnosti, a njihov djelokrug ne može biti širi nego što je potrebno da bi se otklonila prijetnja po sigurnost snabdijevanja električnom energijom.
- (8) O primjeni bilo koje netržišne mjere iz stava (3) ovog člana Ministarstvo izvještava nadležne institucije, saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.

Član 110. (Sigurnosna i tehnička pitanja)

- (1) Nadležna ministarstva i institucije odgovorne za standardizaciju, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, propisuju sigurnosne i tehničke zahtjeve za elektroenergetska postrojenja i opremu, na način kojim se osigurava kompatibilnost opreme i interoperabilnost elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine.
- (2) Inspekcijski nadzor vrše nadležni inspekcijski organi u skladu sa propisima kojima se uređuje ova oblast.

Član 111. (Praćenje sigurnosti snabdijevanja)

- (1) Državni regulator i entitetske regulatorne komisije, svako u okviru svojih nadležnosti definiranih ovim zakonom i entitetskim zakonima, prate sigurnost snabdijevanja u Bosni i Hercegovini, što posebno uključuje:
 - a) ravnotežu ponude i potražnje na jedinstvenom tržištu električne energije Bosne i Hercegovine;
 - b) nivo očekivane buduće potrošnje i predviđene dodatne kapacitete koji se planiraju ili su u izgradnji; i
 - c) kvalitet i nivo održavanja mreža, kao i mjere za pokrivanje vršnog opterećenja i rješavanje manjka jednog ili više snabdjevača.
- (2) Državni regulator, u saradnji sa entitetskim regulatornim komisijama, i po potrebi delegiranim operatorom, operatorom prenosnog sistema i operatorima distribucijskih sistema, izrađuje izvještaj o sigurnosti snabdijevanja za Bosnu i Hercegovinu, koji uključuju informacije pribavljene od entitetskih regulatornih komisija, do 31. jula svake druge godine.
- (3) Izvještaj iz stava (2) ovog člana, između ostalog, podrazumijeva ocjenu adekvatnosti elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine u pogledu snabdijevanja trenutne i predviđene potražnje za električnom energijom, što naročito uključuje:
 - a) pogonsku sigurnost mreža;
 - b) predviđenu ravnotežu između ponude i potražnje u narednom periodu od pet godina;
 - c) izgled u pogledu sigurnosti snabdijevanja u razdoblju od pet do 15 godina od datuma izvještaja;

i

- d) investicijske planove operatora prenosnog sistema u narednih pet ili više godina i/ili planove drugih subjekata, a tiču se osiguranja prekograničnih interkonekcijskih kapaciteta.
- (4) Dio izvještaja koji se odnosi na namjeru ulaganja u interkonekcijske vodove naveden u stavu (3) tačka d) ovog člana uzima u obzir:
 - a) principe upravljanja zagušenjima;
 - b) postojeće i planirane prenosne vodove;
 - c) očekivanu proizvodnju, prekograničnu razmjenu i potrošnju, uključujući mjere upravljanja potrošnjom; i
 - d) regionalne, nacionalne i panevropske ciljeve održivog razvoja, uključujući prioritetne elektroenergetske infrastrukturne projekte Energetske zajednice.
- (5) Državni regulator dostavlja izvještaj iz stava (2) ovog člana Ministarstvu, koje u saradnji sa entitetskim ministarstvima sačinjava konačni izvještaj i dostavlja ga Sekretarijatu Energetske zajednice.
- (6) Prvi izvještaji se izrađuju u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 112.
(Pripravnost na rizike)

- (1) Pripravnost na rizike obuhvata planiranje i preduzimanje aktivnosti u cilju sprečavanja elektroenergetskih kriza, pripremanja za njih ili njihovog ublažavanja.
- (2) Nadležno tijelo za provođenje aktivnosti u vezi sa pripravnošću na rizike je Državni regulator.
- (3) Državni regulator je odgovoran za provođenje sljedećih aktivnosti u vezi sa pripravnošću na rizike u elektroenergetskom sektoru:
 - a) davanje saglasnosti na elektroenergetski krizni scenarij Bosne i Hercegovine koji priprema delegirani operator;
 - b) davanje saglasnosti na četvorogodišnji plan pripravnosti na rizike koji priprema delegirani operator;
 - c) izdavanje ranog upozorenja i proglašavanje krize u elektroenergetskom sektoru, na prijedlog delegiranog operatora;
 - d) evaluaciju i praćenje krize u elektroenergetskom sektoru; i
 - e) donošenje podzakonskih akata o pripravnosti za rizik, sa preciziranjem svih detalja u skladu sa obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, u roku od tri mjeseca od dana donošenja ovog zakona.
- (4) Delegirani operator obavlja sljedeće zadatke u vezi sa pripravnošću na rizike u elektroenergetskom sektoru:
 - a) procjenu rizika za sigurnost snabdijevanja električnom energijom;
 - b) praćenje regionalnih elektroenergetskih kriznih scenarija;
 - c) utvrđivanje elektroenergetskog kriznog scenarija Bosne i Hercegovine, uz saglasnost Državnog regulatora;
 - d) procjene kratkoročne i sezone aдекватnosti na nivou Bosne i Hercegovine;

- e) donošenje četvorogodišnjeg plana pripravnosti na rizike, uz saglasnost Državnog regulatora;
- f) izrada prijedloga za izdavanje ranog upozorenja i proglašavanje krize u elektroenergetskom sektoru.

Član 113.

(Elektroenergetski krizni scenarij Bosne i Hercegovine)

- (1) Elektroenergetski krizni scenarij je dokument kojim se definiraju događaji ili niz događaja koji uzrokuju ili mogu uzrokovati ugrožavanje sigurnosti snabdijevanja električnom energijom.
- (2) Delegirani operator podnosi prijedlog elektroenergetskog kriznog scenarija Bosne i Hercegovine na saglasnost Državnom regulatoru u roku od tri mjeseca od utvrđivanja regionalnog elektroenergetskog kriznog scenarija izrađenog od strane ENTSO-E.
- (3) Delegirani operator u postupku izrade prijedloga elektroenergetskog kriznog scenarija Bosne i Hercegovine konsultira se sa Ministarstvom i nadležnim entitetskim ministarstvima, operatorom prenosnog sistema, entitetskim regulatornim komisijama i operatorima distributivnih sistema.
- (4) Državni regulator, u roku od četiri mjeseca od utvrđivanja regionalnog elektroenergetskog kriznog scenarija od strane ENTSO-E, donosi odluku o davanju saglasnosti na elektroenergetski krizni scenarij Bosne i Hercegovine.
- (5) Elektroenergetski krizni scenarij Bosne i Hercegovine se ažurira svake četvrte godine, po istom postupku propisanom za njegovo donošenje.
- (6) Državni regulator o odluci iz stava (4) ovog člana obavještava nadležne institucije saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.

Član 114.

(Utvrđivanje plana pripravnosti na rizike)

- (1) Plan pripravnosti na rizike je dokument kojim se utvrđuju nacionalne, regionalne i, ukoliko je to neophodno, bilateralne mjere koje se planiraju ili preduzimaju radi sprečavanja elektroenergetskih kriza, pripremanja za njih ili njihovog ublažavanja.
- (2) Delegirani operator utvrđuje prijedlog plana pripravnosti na rizike u snabdijevanju električnom energijom u Bosni i Hercegovini na osnovu elektroenergetskog kriznog scenarija iz člana 113. ovog zakona.
- (3) Delegirani operator izrađuje prijedlog plana pripravnosti na rizike u konsultacijama sa Ministarstvom i nadležnim entitetskim ministarstvima, operatorom prenosnog sistema, operatorima distributivnih sistema i učesnicima na tržištu električne energije koji obavljaju energetske djelatnosti od značaja za snabdijevanje električnom energijom.
- (4) Delegirani operator se konsultira sa regionalnim koordinacijskim centrom u postupku definiranja regionalnih i bilateralnih mjera koje će biti uključene u plan pripravnosti na rizike.
- (5) Mjere iz plana pripravnosti na rizike moraju biti jasno utvrđene, transparentne, proporcionalne i nediskriminirajuće.
- (6) Plan pripravnosti na rizike se ažurira svake četvrte godine, po istom postupku propisanom za njegovo donošenje, osim ukoliko okolnosti zahtijevaju ažuriranje u kraćim vremenskim periodima.
- (7) Delegirani operator podnosi prijedlog plana pripravnosti na rizike na saglasnost Državnom regulatoru,

najkasnije do 30. novembra godine koja prethodi četverogodišnjem periodu na koji se plan odnosi.

- (8) Državni regulator, u roku od mjesec dana od podnošenja prijedloga iz stava (3) ovog člana, donosi odluku o davanju saglasnosti na plan pripravnosti na rizike.
- (9) Državni regulator dostavlja obavještenje o usvajanju i plan pripravnosti na rizike nadležnoj instituciji saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.
- (10) Državni regulator donosi pravilnik kojim se definira sadržaj i procedura donošenja plana pripravnosti na rizike, koji uključuje i usklađivanje sa nadležnim institucijama saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora, postupak izdavanja ranog upozorenja i proglašavanja elektroenergetske krize, kao i postupak evaluacije i praćenja postupanja u vezi sa elektroenergetskom krizom.
- (11) Delegirani operator utvrđuje prijedlog prvog plana pripravnosti na rizike najkasnije tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona.
- (12) Državni regulator donosi odluku o davanju saglasnosti na prijedlog prvog plana pripravnosti na rizike najkasnije devet mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.
- (13) Prije donošenja odluke iz stava (12) ovog člana, Državni regulator dostavlja nacрте planova pripravnosti na konsultacije nadležnim organima relevantnih zemalja u regiji i Grupi za koordinaciju sigurnosti snabdijevanja na nivou Energetske zajednice.

POGLAVLJE X - PRAVNA ZAŠTITA

Član 115. (Pravo na žalbu)

- (1) Protiv akta kojim se propisuju uvjeti za priključenje na prenosnu mrežu ili akta kojim je odbijen pristup prenosnom sistemu može se izjaviti žalba Državnom regulatoru, u roku od 15 dana od dana prijema akta operatora prenosnog sistema.
- (2) Žalba se podnosi putem operatora prenosnog sistema, koji je dužan postupiti po žalbi u skladu sa pravilima upravnog postupka.
- (3) Državni regulator donosi odluku o žalbi u roku od 60 dana od dana dostavljanja žalbe.
- (4) Rok iz stava (3) ovog člana može se produžiti za dodatnih 60 dana ukoliko Državni regulator traži dodatne informacije.
- (5) Protiv konačne odluke Državnog regulatora iz stava (3) ovog člana stranka može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana od dana prijema odluke.
- (6) Državni regulator ima pravo na naknadu troškova postupka rješavanja žalbe.

Član 116. (Rješavanje sporova)

- (1) Državni regulator je nadležan da rješava sporove pokrenute na zahtjev korisnika sistema ili učesnika na tržištu u vezi sa radnjom ili propuštanjem radnje delegiranog operatora, operatora prenosnog sistema ili operatora organiziranog tržišta električne energije.
- (2) Prije podnošenja zahtjeva za rješavanje spora Državnom regulatoru, korisnik sistema ili učesnik na tržištu je dužan da prethodno u pisanoj formi podnese prigovor subjektu iz stava (1) ovog člana, te pokuša mirnim putem riješiti spor.
- (3) Subjekt iz stava (1) ovog člana je dužan da podnositelju prigovora dostavi odgovor sa obrazloženjem u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.
- (4) Podnositelj prigovora koji je nezadovoljan odgovorom ili nije dobio odgovor u roku iz stava (3) ovog člana, ima pravo u roku od 15 dana od dana prijema odgovora podnijeti Državnom regulatoru zahtjev za rješavanje spora.
- (5) Subjekt iz stava (1) ovog člana je dužan da podnositelju prigovora omogući pristup dokumentaciji i podacima u vezi sa ostvarivanjem prava i izvršavanjem obaveza iz zaključenog ugovora.
- (6) Zahtjev za rješavanje spora obavezno sadrži podatke o strankama, predmet zahtjeva, činjenični opis i prijedlog za rješenje spora.
- (7) Uz zahtjev iz stava (6) ovog člana, podnositelj prigovora je dužan da dostavi dokaze na kojima zasniva zahtjev, uključujući i dokaz da se prethodno obraćao subjektu iz stava (1) ovog člana prigovorom u pisanoj formi.
- (8) Odluka Državnog regulatora o zahtjevu za rješavanje spora je konačna i donosi se u roku od 60 dana od dana dostavljanja zahtjeva za rješavanje spora.
- (9) Rok iz stava (8) ovog člana može se produžiti za dodatnih 60 dana ukoliko Državni regulator zatraži dodatne informacije.
- (10) Protiv konačne odluke Državnog regulatora iz stava (8) ovog člana stranka može pokrenuti upravni spor, podnošenjem tužbe nadležnom sudu u roku od 60 dana od dana prijema odluke.
- (11) Državni regulator ima pravo na naknadu troškova postupka rješavanja spora u skladu sa Pravilnikom o troškovima postupka Državnog regulatora, koji je prethodno javno objavljen.

Član 117.
(Pravila rješavanja žalbi i sporova)

Državni regulator donosi pravilnik kojim se uređuju pravila rješavanja žalbi i sporova, uključujući sadržaj i uvjete za podnošenje zahtjeva, prikupljanje i podnošenje dokaza, organiziranje rasprave i način odlučivanja.

POGLAVLJE XI - KAZNENE ODREDBE

Član 118.
(Prekršaji za čije pokretanje je nadležan Državni regulator)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj elektroenergetski subjekt kao pravno lice ako:

- a) obavlja elektroenergetsku djelatnost iz člana 7. stav (1) ovog zakona bez posjedovanja odgovarajuće licence izdate od strane Državnog regulatora (član 10. stav (1));
 - b) ne ispunjava uvjete propisane licencom (član 11. stav (1)).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj operator prenosnog sistema kao pravno lice ako:
- a) ne omogući pristup prenosnom sistemu korisnicima sistema po reguliranim uvjetima, bez ograničenja i diskriminacije u skladu sa uvjetima propisanim mrežnim kodeksom i pravilnikom o priključenju (član 40. stav (1));
 - b) ne priključi, po osnovu zahtjeva korisnika sistema, na prenosnu mrežu sve objekte koji ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima (član 41.);
 - c) ne obavijesti Državnog regulatora o svim planiranim poslovnim promjenama koje mogu zahtijevati ponovnu ocjenu ispunjavanja zahtjeva za nezavisnost i razdvajanje operatora prenosnog sistema (član 51. stav (2));
 - d) ne obavijesti Državnog regulatora o svim okolnostima koje nastaju ako osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja preuzmu kontrolu nad operatorom prenosnog sistema ili prenosnom mrežom (član 52. stav (1));
 - e) propusti da utvrdi prijedlog desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže u skladu sa članom 60. ovog zakona;
 - f) propusti da utvrdi prijedlog trogodišnjeg plana investicija u prenosnu mrežu u skladu sa članom 61. stav (1) ovog zakona;
 - g) propusti da utvrdi prijedlog godišnjeg plana investicija u prenosnu mrežu u skladu sa članom 61. stav (3) ovog zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj delegirani operator kao pravno lice ako:
- a) ne omogući pristup prenosnom sistemu korisnicima sistema po reguliranim uvjetima, bez ograničenja i diskriminacije u skladu sa uvjetima propisanim mrežnim kodeksom i pravilnikom o priključenju (član 40. stav (1));
 - b) propusti da izradi bilans proizvodnje i potrošnje u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 56. stav (1) tačka h) ovog zakona;
 - c) propusti da utvrdi prijedlog indikativnog plana razvoja proizvodnje električne energije za desetogodišnji period u skladu sa članom 59. ovog zakona;
 - d) propusti da utvrdi prijedlog pravilnika o nabavci pomoćnih usluga u skladu sa članom 56. stav (1) tačka y) ovog zakona;
 - e) ne objavljuje podatke u skladu sa članom 56. stav (1) tačka gg) ovog zakona;
 - f) propusti da utvrdi prijedlog mrežnog kodeksa u skladu sa članom 57. ovog zakona;
 - g) propusti da utvrdi prijedlog tržišnih pravila u skladu sa članom 56. stav (1) tačka z) ovog zakona;
 - h) propusti da donose akcijski plan i preduzme mjere za povećanje raspoloživih prekozonskih kapaciteta koji se stavljaju na raspolaganje učesnicima na tržištu u skladu sa članom 97. stav (1) ovog zakona;
 - i) ne utvrdi prijedlog elektroenergetskog kriznog scenarija Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 113. stav (2) ovog zakona;

- j) propusti da utvrdi prijedlog plana pripravnosti na rizike u skladu sa članom 114. stav (2) ovog zakona.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 200.000 KM kaznit će se za prekršaj učesnik na tržištu kao pravno lice ako:
- a) preduzme ili pokuša preduzeti aktivnosti koje se smatraju manipulacijom na tržištu električne energije (član 70. stav (1));
 - b) ne objavi djelotvorno i blagovremeno povlaštene informacije, što uključuje informacije koje se odnose na kapacitet i korištenje postrojenja za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prenos električne energije, uključujući planiranu ili neplaniranu neraspoloživost tih postrojenja (član 71. stav (1));
 - c) na zahtjev DERK-a ili Konkurencijskog vijeća ne učini dostupnim sve odgovarajuće podatke o transakcijama sa veleprodajnim kupcima, delegiranim operatorom ili operatorom organiziranog tržišta električne energije, a koje se odnose na kupovinu i prodaju električne energije, uključujući i izvedenice električne energije u periodu od pet godina nakon datuma transakcije (član 73. stav (7));
 - d) ne čuva podatke ili ne ih ne učini dostupnim Državnom regulatoru, entitetskim regulatornim komisijama i Konkurencijskom vijeću u skladu sa članom 88. ovog zakona.
- (5) Za prekršaje iz st. od (1) do (4) ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM.

Član 119.

(Kaznene odredbe)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj elektroenergetski subjekt kao pravno lice ako ne dostavi podatke i informacije na zahtjev nadležnih organa u skladu sa članom 69. stav (1) ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj operator prenosnog sistema kao pravno lice ako:
- a) ne pruža informacije korisnicima sistema koje su im potrebne za efikasan pristup prenosnom sistemu, uključujući procjenu troškova njihovog priključenja u skladu sa članom 53. stav (1) tačka n) ovog zakona;
 - b) propusti da izradi godišnji izvještaj o kvalitetu snabdijevanja električnom energijom u skladu sa članom 53. stav (1) tačka t) ovog zakona;
 - c) ne uspostavi komisiju za prigovore i žalbe u vezi pristupa prenosnom sistemu u skladu sa članom 53. stav (1) tačka v) ovog zakona;
 - d) propusti da donose cjenovnik nestandardnih usluga u skladu sa članom 53. stav (1) tačka bb) ovog zakona;
 - e) propusti da donose pravilnik o zonama sigurnosti nadzemnih vodova u skladu sa članom 53. stav (1) tačka gg) ovog zakona;
 - f) propusti da izradi godišnji izvještaj u skladu sa članom 63. stav (1) ovog zakona;
 - g) blagovremeno ne najavi planirani prekid ili ograničenje isporuke korisnicima sistema u skladu sa članom 108. stav (3) ovog zakona.

- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj delegirani operator kao pravno lice ako:
- a) propusti da izradi planove isključenja objekata prenosne mreže i objekata korisnika sistema u skladu sa članom 56. stav (1) tačka j) ovog zakona;
 - b) ne vodi registar obračunskih mjernih mjesta balansnih grupa za mjesta isporuke na prenosnoj mreži u skladu sa tržišnim pravilima u skladu sa članom 56. stav (1), tačka k);
 - c) ne objavljuje informacije o dodjeli prekozonskih prenosnih kapaciteta (član 56. stav (1), tačka q);
 - d) propusti da izradi godišnji izvještaj u skladu sa članom 63. stav (2) ovog zakona;
 - e) ne aktivira ponude za pružanje balansnih usluga prema listi najpovoljnijih ponuda u skladu sa članom 76. stav (4);
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj operator organiziranog tržišta kao pravno lice ako:
- a) propusti da donose Pravila rada organiziranog tržišta električne energije u skladu sa članom 80. ovog zakona;
 - b) ne osigura povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija pribavljenih tokom izvršavanja svojih zadataka ili objavi informacije koju mogu stvoriti konkurentnu prednost na tržištu električne energije na diskriminatoran način u skladu sa članom 69. stav (2));
 - c) ne učestvuje u predlaganju i razvoju TCM pravila i metodologija u skladu sa članom 90. ovog zakona;
 - d) ne primjenjuje Panevropska TCM pravila i metodologije u prekozonskoj trgovini električnom energijom, u skladu sa članom 91. ovog zakona.
- (5) Za prekršaje iz stavova (1) do (6) ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 8.000 KM.

POGLAVLJE XII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 120.

(Donošenje podzakonskih akata)

- (1) Državni regulator u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi:
- a) Metodologiju za utvrđivanje tarifa za rad operatora prenosnog sistema, rad delegiranog operatora i sistemsku uslugu (član 20. stav (1) tačka a)),
 - b) Metodologiju za utvrđivanje naknada za priključenje na prenosnu mrežu (član 20. stav (1) tačka b)),
 - c) Metodologiju za utvrđivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga (član 20. stav (1) tačka c)),
 - d) Pravilnik o kvalitetu snabdijevanja električnom energijom na prenosnoj mreži (član 21. tačka m)),
 - e) Pravilnik o javnim raspravama (član 28. stav (3)),
 - f) Etički kodeks (član 33. stav (7)),

- g) Pravilnik o kriterijima za izdavanje saglasnosti za izgradnju i pogon direktnog voda (član 45. stav (7)),
 - h) Pravilnik o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta električne energije (član 70. stav (4)),
 - i) Pravilnik o rezidualnom miksu (član 89. stav (5)),
 - j) Pravilnik o pripravnosti na rizike (član 114. stav (10)),
 - k) Pravilnik o troškovima vođenja postupka rješavanja spora Državnog regulatora (član 116. stav (11)),
 - l) Pravilnik o rješavanju žalbi i sporova (član 117.).
- (2) Državni regulator u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi:
- a) Pravilnik o licenciranju i certificiranju (član 12. stav (6)),
 - b) Pravilnik za priključenje proizvođača na mrežu, potrošača na prenosnu mrežu i jednosmjernih sistema visokog napona na prenosnu mrežu (član 26. stav (1) tačke a), b) i c)),
 - c) Pravilnik za dugoročnu dodjelu kapaciteta (član 26. stav (1) tačka d)),
 - d) Pravilnik za balansiranje električne energije (član 26. stav (1) tačka e)),
 - e) Pravilnik za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (član 26. stav (1) tačka f)),
 - f) Pravilnik za rad sistema (član 26. stav (1) tačka g)),
 - g) Pravilnik za hitne slučajeve i obnovu (član 26. stav (1) tačka h));
 - h) Pravilnik o priključenju na prenosnu mrežu (član 58.).
- (3) Državni regulator u roku od šest mjeseci od dana preuzimanja obaveze transponiranja donosi pravilnike o pravilima i smjernicama koje se odnose na rad povezanih mrežnih sistema (član 26. stav (2)).
- (4) Operator prenosnog sistema u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi:
- a) Pravilnik o zonama sigurnosti nadzemnih vodova (član 47. stav (5)),
 - b) Cjenovnik nestandardnih usluga (član 53. tačka bb)).
- (5) Delegirani operator u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi:
- a) Tržišna pravila (član 74. stav (5)),
 - b) Pravilnik o nabavci pomoćnih usluga (član 56. stav (1) tačka y)),
 - c) Mrežni kodeks (član 57. stav (3)),
 - d) Metodologiju za izračun raspoloživih prekozonskih kapaciteta i margine pouzdanosti (član 94 stav (2)).
- (6) Operator organiziranog tržišta u roku od mjesec dana od uspostavljanja donosi pravila rada organiziranog tržišta (član 80.).

Član 121.
(Primjena zakona)

- (1) Do stupanja na snagu pravila i propisa iz člana 120. ovog zakona, primjenjuju se važeća pravila i propisi donijeti na osnovu Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.
- (2) Svi slučajevi, odnosno postupci koji do dana stupanja na snagu ovog propisa nisu pravosnažno okončani završit će se po odredbama propisa koji je bio na snazi u vrijeme donošenja.

Član 122.
(Opća obaveza usklađivanja)

- (1) Elektroenergetski subjekti dužni su da usklade svoju unutrašnju organizaciju, rad i poslovanje sa odredbama ovog zakona, uključujući i odredbe o razdvajanju operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Državni regulator je dužan uskladiti svoju unutrašnju organizaciju, rad i poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Operator prenosnog sistema je dužan certificirati se i pribaviti licencu u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Delegirani operator je dužan certificirati se i pribaviti licencu u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (5) Delegirani operator je dužan osnovati zasebno pravno lice koje će djelovati kao operator organiziranog tržišta u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (6) Djelatnost organiziranja tržišta električne energije na konkurentskim načelima može se obavljati nakon što operator organiziranog tržišta iz člana 78. stav (2) ovog zakona bude uspostavljen i funkcionalan, a što se potvrđuje odlukom Državnog regulatora.
- (7) Državni regulator donosi odluku iz stava (6) ovog člana nakon što ocijeni da je organizirano tržište u Bosni i Hercegovini funkcionalno, a najranije nakon isteka perioda od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (8) Danom donošenja odluke iz stava (6) ovog člana, prestaje nadležnost Državnog regulatora za odobravanje cjenovnika naknada za učešće na organiziranom tržištu iz člana 20. stav (2) tačka e) ovog zakona.

Član 123.
(Važenje ranije izdatih licenci)

- (1) Licence izdate prije stupanja na snagu ovog zakona važe do pribavljanja novih licenci u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (2) Elektroenergetski subjekti dužni su podnijeti zahtjeve za izdavanje licenci u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Pravilnika o licenciranju i certificiranju iz člana 12. stav (6) ovog zakona.
- (3) Licence za međunarodnu trgovinu električnom energijom izdate prije stupanja na snagu ovog zakona

prestaju važiti ukoliko nositelj licence ne podnese novi zahtjev za izdavanje licence u roku iz stava (2) ovog člana.

Član 124.

(Prelazne odredbe vezane za upravljanje prenosnim sistemom)

Operator prenosnog sistema je dužan da uspostavi sistem za stalno praćenje kvaliteta električne energije na tačkama povezivanja između prenosne i distributivne mreže, i između prenosne mreže i korisnika sistema, najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 125.

(Kontinuitet u rada Državnog regulatora)

- (1) Članovi Državnog regulatora imenovani prije stupanja na snagu ovog zakona ostaju na svojim pozicijama do isteka perioda na koji su prethodno imenovani.
- (2) Postupci za imenovanje novih članova Državnog regulatora, koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, okončat će se na način i pod uvjetima utvrđenim odgovarajućim zakonima i podzakonskim propisima koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja tih postupaka.

Član 126.

(Snabdijevanje električnom energijom Brčko Distrikta)

- (1) Radi ostvarenja ciljeva ovog zakona, a naročito radi uspostavljanja jedinstvenog tržišta električne energije zasnovanog na slobodnom i ravnopravnom pristupu elektroprenosnoj mreži, te zaštite potrošača kroz kontinuirano snabdijevanje električnom energijom po definiranom standardu kvaliteta, entitetskim zakonima o električnoj energiji bit će utvrđena obaveza Elektroprivrede BiH i Elektroprivrede Republike Srpske na ravnomjerno snabdijevanje BD BiH električnom energijom u omjeru 50% prema 50%.
- (2) Količine električne energije potrebne za BD BiH bit će utvrđene na osnovu Informacije o predviđenim godišnjim potrebama BD BiH za električnom energijom najkasnije do kraja septembra tekuće godine, za narednu godinu.
- (3) Informacija će u utvrđenom roku biti dostavljena Državnom regulatoru i delegiranom operatoru od strane titulara dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električnom energijom u BD BiH.
- (4) U pogledu obaveze snabdijevanja BD BiH u narednoj godini, proizvođači električne energije mogu postići dogovor o drugačijem omjeru snabdijevanja, najkasnije do 30. oktobra tekuće godine i o tome obavijestiti nadležnu entitetsku komisiju za električnu energiju i Državnog regulatora. U odsustvu takvog dogovora u utvrđenom roku, primjenjuje se omjer snabdijevanja utvrđen ovim zakonom.

Član 127.

(Prestanak važenja)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11).
- (2) U slučaju sukoba odredbi ovog zakona sa odredbama drugih zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 128.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a objavljuje se i u službenim glasilima entiteta i BD BiH.

PS BiH broj /
Sarajevo, 2025. godine

Predsjedavajući
Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE
ZAKONA O REGULATORU, PRENOSU I TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE U
BOSNI I HERCEGOVINI

I – PRAVNI OSNOV

Osnov za donošenje Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini sadržan je u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine

II – RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Donošenjem Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u BiH (u daljem tekstu: Zakon) doprinijet će se ispunjavanju obaveza prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Takođe, doprinijet će uspostavi organizovanog tržišta električne energije, te se ispunjavanje jednog od preduslova za izuzeće od CBAM-a za električnu energiju. Zakon predviđena zakonska rješenja koja će omogućiti formiranje berze električne energije, nominovanje iste za NEMO, te spajanje tržišta električne energije sa drugim tržištima.

Zakon uključuje sve ključne i neophodne elemente spajanja tržišta, sigurnosti snabdijevanja i druge elemente koji su uređeni *acquis* EU i Energetske zajednice u pogledu integracije tržišta električne energije. Lista propisa EU, koji se transponuje ovim zakonom navedena je u poglavlju IV. Takođe, zbog nepoštivanja i kršenja Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice otvoreni su slučajevi protiv Bosne i Hercegovine u Energetskoj zajednici, pa bi usvajanjem odgovarajućeg zakonodavnog okvira u Bosni i Hercegovini, sa kojim se kasni u odnosu na propisane rokove u Energetskoj zajednici, pomenuti slučajevi bili zatvoreni.

Važno je napomenuti da je Bosna i Hercegovina jedna od ugovornih strana u Energetskoj zajednici, međunarodnoj organizaciji koja ima za cilj stvoriti jedinstveno energetske tržište širenjem pravila i principa unutrašnjeg energetskog tržišta EU na Jugoistočnu Evropu i Crnomorski region i druge susjedne zemlje. Uspostavljanje uređenog veleprodajnog tržišta električne energije bit će važan korak za Bosnu i Hercegovinu ka izgradnji snažne finansijske reference za energetske razvoj i sigurnost snabdijevanja električnom energijom. Uspostavljeno tržište električne energije će djelovati kao ključni dio podsticanja energetske investicije koje su ključne ako Bosna i Hercegovina želi ispuniti ciljeve utvrđene Pariškim klimatskim sporazumom. Na ovom tržištu će se plasirati električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije, koji će se integrisati u elektroenergetski sistem i tržište implementacijom Zakona i njegovih podzakonskih akata, uz podršku investicijama u interkonektivne kapacitete sa regionom i Evropskom unijom.

Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini planiran je Programom rada Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, 2018. godinu, 2019. godinu, 2020. godinu, 2021. godinu, 2022. godinu, 2023. godinu, 2024. godinu.

Srednjoročnim planom rada Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za period 2020-2022 i Srednjoročnim planom rada Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za period 2024-2026.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Zakon sadrži XII. poglavlja u kojima su propisana pravna rješenja i načela uređenja odnosa elektroenergetske djelatnosti.

Ovim Zakonom se utvrđuje opšti pravni okvir za organizaciju, regulisanje, praćenje i nadzor elektroenergetskih djelatnosti u okviru nadležnosti Bosne i Hercegovine, uređuje se rad elektroenergetskih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti koje su predmet ovog Zakona, kao i međusobni odnosi između elektroenergetskih subjekata, uključujući odnose između delegiranog operatora, operatora prenosnog sistema i operatora organizovanog tržišta, rad Državne regulatorne komisije za električnu energiju, njihovi odnosi sa Državnim regulatorom i saradnja regulatornih komisija i drugih nadležnih institucija koje djeluju u elektroenergetskom sektoru, te utvrđuju pravila u vezi sa organizovanjem, funkcionisanjem, razvojem i međunarodnim povezivanjem tržišta električne energije, te trgovinom električnom energijom iz nadležnosti Državnog regulatora.

Zakonom će se predložiti pravna rješenja povezivanja tržišta električne energije Bosne i Hercegovine sa tržištima električne energije Ugovornih strana Energetske zajednice i tržištem električne energije Evropske unije. Kada je u pitanju prenos električne energije, upravljanje prenosnim sistemom, upravljanje organizovanim tržištem električne energije i međunarodna trgovina električnom energijom predviđena su značajna unapređenja u pogledu usklađivanja načina rada i poslovanja ovih energetske subjekata sa pravilima Evropske unije. Cio proces je usmjeren na efektivno iskorištavanje sve proizvedene električne energije i obezbjeđivanja sigurnosti snabdjevenja kupaca električnom energijom na novi način u uslovima slobodne konkurencije učesnika na tržištu i visokog nivoa tehničke opremljenosti svih ključnih subjekata. Složene procedure koje će se primjenjivati namijenjene su bezbednosti svih elektroenergetskih mrežnih i tržišnih sistema, a time i dodatno sigurnosti snabdijevanja sa novim mogućnostima ugovaranja prodaje električne energije.

Zakon je pripremila Radna grupa u koju su pored predstavnika Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH bili uključeni predstavnici nadležnih entitetskih ministarstava, državnog regulatora, Nezavisnog operatora sistema u BiH i Elektroprenosa BiH.

Stupanjem na snagu Zakona prestaje da važi Zakon o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11)

U toku su procedure pribavljanja mišljenja od entitetskih ministarstava za energetiku (Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva i Ministarstvo energetike i rudarstva RS) i Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva Pravde Bosne i Hercegovine i Ureda za zakonodavstvo Bosne i Hercegovine i Direkcije za Evropske integracije. Ova mišljenja će biti sastavni dio procedure razmatranja i donošenja Zakona.

IV – USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Zakonom o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini djelimično će se preuzeti obaveze usklađivanja zakonodavstva u skladu sa odredbama člana 70. i 107. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne, i Bosne i Hercegovine, s druge strane.

Usvajanje zakona doprinijet će usklađivanju zahtjeva i preuzetih obaveza prema Ugovoru o uspostavljanju Energetske zajednice.

Lista propisa EU/Energetske zajednice sa kojima je usklađivan Nacrt Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini ne obuhvata samo posljednji paket propisa EU o integraciji tržišta električne energije, već i skup propisa koji su trebali biti transponovani u ovoj oblasti u periodu počev od donošenja posljednjih izmjena važećeg Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), a koji su na snazi u Evropskoj uniji. Listu propisa čine sljedeći propisi:

1. Direktiva (EU) 2019/944 od 5. juna 2019. o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU, prilagođena Odlukom 2021/13/MC-EnC,
2. Uredba (EU) 2019/943 od 5. juna 2019. o unutrašnjem tržištu električne energije, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
3. Uredba (EU) 2019/941 od 5. juna 2019. o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije, prilagođena Odlukom 2021/13/MC-EnC,
4. Uredba (EU) 2019/942 od 5. juna 2019. o osnivanju Agencije Evropske unije za saradnju energetske regulatora, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
5. Uredba (EU) 2022/869 od 30. maja 2022. o smjernicama za transevropsku energetske infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013, prilagođenu Odlukom 2023/02/MC-EnC,
6. Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. jula 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
7. Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. septembra 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
8. Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. novembra 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
9. Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. augusta 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sistema, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
10. Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. novembra 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sistema, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
11. Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. kolovoza 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sistema za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka, prilagođena Odlukom 2018/04/PHLG-EnC,
12. Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. avgusta 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca, prilagođena Odlukom 2018/05/PHLG-EnC,
13. Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. aprila 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu, prilagođena Odlukom 2018/03/PHLG-EnC,

14. Uredba Komisije (EU) br. 543/2013 od 14. lipnja 2013. godine o dostavi i objavi podataka na tržištima električne energije i o izmjeni Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Savjeta, prilagođena Odlukom 2015/01/PHLG-EnC,
15. Uredba (EU) 1227/2011 od 25. oktobra 2011. godine o celovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije, prilagođena Odlukom 2018/10/MC-EnC,
16. Uredba Komisije (EU) br. 838/2010 od 23. rujna 2010. godine o utvrđivanju smjernica koje se odnose na mehanizam naknade između operatora prijenosnih sistema i zajednički regulatorni pristup naplati prijenosa, prilagođena Odlukama 2013/01/PHLG-EnC i 2021/01/PHLG-EnC.

V – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Nacrt zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini koncipiran je tako da sadrži 12 (dvanaest) poglavlja: Opšte odredbe, Elektroenergetske djelatnosti, Državna regulatorna komisija za električnu energiju, Prenos električne energije, Operator prenosnog sistema i delegirani operator, Transparentnost i pružanje informacija, Tržište električne energije, Prekogranična razmjena električne energije, Sigurnost snabdijevanja, Pravna zaštita, Kaznene odredbe i Prelazne i završne odredbe.

Poglavlje I: Opšte odredbe (članovi 1-6)

Član. 1 - 5. Ovim članovima definisane su opšte odredbe Zakona, i to: predmet, propisi EU koji se prenose ovim zakonom, značenje pojedinih izraza, opći ciljevi i opći principi Zakona te su definisane nadležne institucije za obavljanje poslova i zadataka u području energetike.

Poglavlje II: Elektroenergetske djelatnosti (članovi 7-13)

Ovim poglavljem uređuju se elektroenergetske djelatnosti, javne usluge, tržišne djelatnosti, licence, uslovi za izdavanje licenci, izdavanje licenci i trajanje, suspenzija, ukidanje, izmjene i prenos licenci.

Član 7. Određuje elektroenergetske djelatnosti koje ovaj Zakon uređuje.

Član 8. Definiše koje djelatnosti se u smislu ovog Zakona smatraju javnim uslugama i na osnovu kojih principa se javna usluga obavlja.

Član 9. Definiše tržišne djelatnosti, njihove oblike i načela.

Član 10. Propisuje Licencu za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti i određuje djelatnosti za koje je potrebna licenca.

Član 11. Popisuje Opće uslove za izdavanje licence.

Član 12. Određuje subjekte izdavanja licence, postupak izdavanja licence te propisuje donošenje pravilnika o licenciranju i certificiranju kojim se utvrđuju detaljni kriteriji, uslovi i postupak izdavanja licenci za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti.

Član 13. Propisuje trajanje, suspenziju, ukidanje, izmjene i prenos licenci.

Poglavlje III: Državna regulatorna komisija za električnu energiju (članovi 14-38)

Član 14. Definiše status, tj. pravni položaj Državnog regulatora.

Član 15. Uređuje odnos statusa Državnog regulatora kako je uređen Zakonom sa nadležnostima i ovlaštenjima entitetskih regulatornih komisija.

- Član 16.** Propisuje nezavisnost Državnog regulatora u vršenju svojih ovlaštenja, uz utvrđenje da to ne isključuje suradnju Državnog regulatora sa drugim nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini.
- Član 17.** Propisuje opšte ciljeve regulacije energetske djelatnosti.
- Član 18.** Propisuje opšte nadležnosti i ovlaštenja Državnog regulatora.
- Član 19.** Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi sa licenciranjem i certificiranjem.
- Član 20.** Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi sa donošenjem metodologija i utvrđivanjem naknada, tarifa i cijena.
- Član 21.** Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi sa reguliranjem prenosa električne energije i upravljanja prenosnim sistemom.
- Član 22.** Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi sa reguliranjem tržišta električne energije.
- Član 23.** Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi sa prekograničnom razmjenom električne energije.
- Član 24.** Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi sa zaštitom korisnika prenosnog sistema.
- Član 25.** Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u pogledu reguliranja i praćenja elektroenergetskih djelatnosti u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.
- Član 26.** Propisuje nadležnost Državnog regulatora da donosi pravilnike kojima uređuje rad povezanih mrežnih sistema i vrši transponovanje prilagođenih pravila i smjernica Evropske unije u ovoj oblasti, te da donosi i druga pravila i smjernice koja se odnose na rad povezanih mrežnih sistema u skladu sa ratificiranim međunarodnim sporazumima.
- Član 27.** Propisuje regulatorna ovlaštenja Državnog regulatora kojima se omogućava vršenje njegovih obaveza i zadataka a naročito: nadzor rada elektroenergetskih subjekata kojima je izdao licencu, izdavanje obvezujućih odluka, zahtjev za dostavljanjem informacija od elektroenergetskih subjekata, entitetskih regulatornih komisija i drugih nadležnih institucija. Propisuju se i ovlaštenja Državnog regulatora da pokreće i provodi postupke u vezi sa funkcionisanjem organizovanog i balansnog tržišta električne energije te da izriče učinkovite i srazmjerne kazne elektroenergetskim subjektima i da rješava sporove između korisnika sistema i/ili elektroenergetskih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti.
- Član 28.** Propisuje se mogućnost organizovanja Javne rasprave u postupku donošenja akata Državnog regulatora kao i obaveza Državnog regulatora da donese pravilnik kojim uređuje vrste i postupak vođenja Javnih rasprava.
- Član 29.** Propisuje saradnju u okviru elektroenergetskog sektora Državnog regulatora sa entitetskim regulatornim komisijama i razmjenu potrebnih informacija u vezi sa praćenjem tržišta električne energije i elektroenergetskih djelatnosti radi usklađivanja regulatornih praksi na nivou Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- Član 30.** Propisuje saradnju Državnog regulatora sa drugim institucijama kao što su Konkurencijsko vijeće kao i regulatori finansijskog tržišta u Bosni i Hercegovini. Propisana je i saradnja sa nadležnim regulatornim institucijama Ugovornih strana Energetske zajednice, ECRB-om i ACER-om.
- Član 31.** Propisuje uslove za Imenovanje članova Državnog regulatora u skladu sa zakonom kojim se uređuju ministarska, vladina i druga imenovanja Federacije Bosne i Hercegovine i zakonom kojim se uređuju ministarska, vladina i druga imenovanja Republike Srpske.

Član 32. Propisuje nezavisnost članova Državnog regulatora i uslove za razrješenje članova Državnog regulatora.

Član 33. Propisuje i uređuje organizaciju rada Državnog regulatora.

Član 34. Propisuje formu odluka državnog regulatora, dostupnost odluka javnosti i mogućnost pokretanja upravnog spora.

Član 35. Propisuje način donošenja odluka Državnog regulatora i postupke u vezi sa donošenjem odluka.

Član 36. Propisuje javnost rada Državnog regulatora.

Član 37. Uređuje finansiranje Državnog regulatora.

Član 38. Propisuje vođenje računovodstvene evidencije i pripremanje finansijskih izvještaja Državnog regulatora u skladu sa propisima iz oblasti računovodstva i revizije.

Poglavlje IV: Prenos električne energije (članovi 39-47)

Član 39. Propisuje opće principe za prenos električne energije, nadležnosti operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora za stabilan i pouzdan pogon prenosnog sistema u Bosni i Hercegovini.

Član 40. Uređuje postupak pristupa prenosnoj mreži i obaveze operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora pružanja pristupa prenosnoj mreži u skladu sa propisanim mrežnim kodeksom i pravilnikom o priključenju.

Član 41. Propisuje postupak priključenja na prenosnu mrežu.

Član 42. Ovim članom određuje se naknada za priključenje na prenosnu mrežu u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje naknade za priključenje na prenosnu mrežu.

Član 43. Ovim članom uređuje se plaćanje naknade za korištenje prenosnog sistema koja obuhvata tarifu za rad operatora prenosnog sistema, tarifu za rad delegiranog operatora i tarifu za sistematske usluge. Naknade i tarife se utvrđuju u skladu sa metodologijom, čiji principi su takođe propisani.

Član 44. Propisuje plaćanje Naknada za pružanje nestandardnih usluga kao i način utvrđivanja iznosa naknada.

Član 45. Propisuje proizvođaču i krajnjem kupcu koji nemaju mogućnost pristupa prenosnoj mreži mogućnost izgradnje Direktnog voda uz suglasnost Državnog regulatora. Ovaj član dalje propisuje obavezu Državnog regulatora da donese Pravilnik kojim utvrđuje kriterije za izdavanja saglasnosti za izgradnju i pogon direktnog voda i druge uslove koji se odnose na vod.

Član 46. Propisuje pravila i propise kojim se osigurava kompatibilnost opreme i interoperabilnost elektroenergetskih sistema.

Član 47. Propisuje pravila za korištenje zemljišta za infrastrukturu prenosa električne energije. Ovaj član navodi obavezu Operatora prenosnog sistema da, uz odobrenje Državnog regulatora, donese pravilnik kojim se bliže uređuju pitanja zaštite i korištenja zemljišta u zonama sigurnosti nadzemnih vodova.

Poglavlje V: Operator prenosnog sistema i delegirani operator (članovi 48-65)

Član 48. Propisuje status operatora prenosnog sistema, djelovanje operatora prenosnog sistema u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima koji reguliraju elektroenergetske djelatnosti u Bosni i Hercegovini. Ovim članom zakona određuje se "Elektroprijenos Bosne i

Hercegovine" a.d. Banja Luka za operatora prenosnog sistema u Bosni i Hercegovini, ali i obavezu da ovaj operator mora biti licenciran i certifikovan.

Član 49. Propisuje vlasničko odvajanje operatora prenosnog sistema. Ovaj član Zakona određuje operatora prenosnog sistema kao samostalno pravno lice izvan strukture vertikalno integrisanog subjekta, odvojenog od drugih elektroenergetskih djelatnosti u skladu sa principima i zahtjevima utvrđenim odredbama ovog Zakona. Operatora prenosnog sistema mora biti vlasnik prenosnog sistema. Ovim članom zakona dalje se uređuje način osiguranja nezavisnosti operatora prenosnog sistema te se propisuju ograničenja u imenovanjima i određuje se način upravljanja.

Član 50. Propisuje certificiranje operatora prenosnog sistema te donošenje Pravilnika kojim se propisuju postupak i uslovi certifikacije.

Član 51. Propisuje odredbe kojima Državni regulator prati kontinuirano ispunjenje zahtjeva za nezavisnost i razdvajanje od strane operatora prenosnog sistema propisanih ovim Zakonom. Ovim članom Zakona nalaže se operatoru prenosnog sistema obavještanje Državnog regulatora o svim planiranim poslovnim promjenama koje mogu zahtijevati ponovnu ocjenu ispunjavanja zahtjeva za nezavisnost i razdvajanje operatora prenosnog sistema te propisuje uslove za slučajeve ponovnog certificiranja.

Član 52. Uređuje oblast certificiranja u odnosu na treće zemlje kao i postupak certificiranja vodeći računa o posebnim zahtjevima.

Član 53. Propisuje odgovornosti i dužnosti operatora prenosnog sistema.

Član 54. Propisuje ograničenja u pogledu obavljanja djelatnosti skladištenja energije.

Član 55. Definiše delegiranog operatora kao elektroenergetskog subjekta sa naglaskom na obaveze i odgovornosti koje se posebno odnose na upravljanje radom i održavanje pouzdanosti sistema, organizovanje balansnog tržišta i pružanje pomoćnih usluga, dodjelu prekograničnih kapaciteta, upravljanje ograničenjima u prenosnom sistemu, regionalnu integraciju tržišta, pružanje informacija o prenosnom sistemu, te koordinaciju sa operatorima susjednih prenosnih sistema i ENTSO-E. Ovim članom Zakona određuje se „Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini“ za delegiranog operatora.

Član 56. Propisuje odgovornosti i dužnosti delegiranog operatora.

Član 57. Propisuje da se pogon i upravljanje prenosnom mrežom uređuju Mrežnim kodeksom. Ovaj član dalje navodi šta se samim Mrežnim kodeksom propisuje te obavezuje Delegiranog operatora da uz odobrenje Državnog regulatora donese Mrežni kodeks i da uskladi kodeks sa pravilima i smjernicama Evropske unije koja uređuju rad povezanih mrežnih sistema, te pravilima o kvaliteti snabdijevanja električnom energijom.

Član 58. Propisuje donošenje Pravilnika o priključenju na prenosnu mrežu od strane Državnog regulatora te njegovo usklađivanje sa mrežnim kodeksom, mrežnim pravilima i smjernicama Evropske unije.

Član 59. Propisuje donošenje indikativnog plana razvoja proizvodnje električne energije od strane delegiranog operatora. Dalje ovaj član propisuje sadržaj Indikativnog plana razvoja proizvodnje električne energije.

Član 60. Propisuje donošenje Desetogodišnjeg plana razvoja prenosne mreže. Dalje propisuje njegov sadržaj, nadzor i subjekte za provedbu.

Član 61. Propisuje obavezu operatora prenosnog sistema za donošenje i obavezu objavljivanja trogodišnjih i jednogodišnjih planova investicija.

Član 62. Propisuje obavezu dostavljanja podataka i informacija operatoru prenosnog sistema i delegiranom operatoru od strane korisnika sistema.

Član 63. Propisuje obavezu izrade i sadržaj godišnjih izvještaja operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora.

Član 64. Propisuje dužnost delegiranog operatora i operatora prenosnog sistema da u saradnji sa Državnim regulatorom promoviraju suradnju sa operatorima prenosnih sistema na regionalnom i međunarodnom nivou.

Član 65. Propisuje dužnost operatora prenosnog sistema i delegiranog operatora da usvoje i provode mjere kibernetičke sigurnosti u obavljanju poslova iz svojih nadležnosti.

Poglavlje VI: Transparentnost i pružanje informacija (Članovi 66-71)

Član 66. Propisuje pravo pristupa računovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima Državnog regulatora i drugih nadležnih organa Bosne i Hercegovine.

Član 67. Propisuje obavezu i način računovodstvenog razdvajanja elektroenergetskih subjekata, po djelatnostima.

Član 68. Propisuje pravo nadležnih organa u Bosni i Hercegovini, entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine da od elektroenergetskih subjekata traže informacije o elektroenergetskim djelatnostima kao i pravo Državnog regulatora da od svih institucija dobije informacije u svrhu obavljanja svoje djelatnosti.

Član 69. Propisuje obavezu povjerljivosti Državnog regulatora i drugih nadležnih organa i institucija u Bosni i Hercegovini.

Član 70. Propisuje svim učesnicima na tržištu zabranu preduzimanja aktivnosti koje predstavljaju manipulaciju na tržištu električne energije.

Član 71. Propisuje obavezu učesnika na tržištu da djelotvorno i blagovremeno objavljuju povlaštene informacije.

Poglavlje VII: Tržište električne energije (Članovi 72-89)

Član 72. Propisuje pravo krajnjeg kupca na slobodan izbor i promjenu snabdjevača.

Član 73. Uređuje trgovinu električnom energije, obaveze energetske subjekata koji obavljaju djelatnost trgovine električnom energijom i licence.

Član 74. Uređuje tržišne segmente, podjelu na maloprodajno i veleprodajno tržište električne energije i propisuje pridržavanje tržišnih pravila.

Član 75. Propisuje sadržaj Tržišnih pravila.

Član 76. Uređuje balansno tržište električne energije uspostavljeno i rukovođeno od strane delegiranog operatora pod nadzorom Državnog regulatora. (2) Delegirani operator uspostavlja i rukovodi balansnim tržištem električne energije i definiše uslove i zahtjeve za pružaoce balansnih usluga u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine Tržišnim pravilima.

Član 77. Propisuje odgovornost učesnika za debalans koji uzrokuju na tržištu električne energije te nalaže međusobno uređenje odnosa učesnika.

Član 78. Propisuje osnivanje, status, način finansiranja i nadzor nad operatorom organizovanog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini.

Član 79. Ovaj član propisuje zadatke operatora organizovanog tržišta električne energije.

Član 80. Propisuje pravila rada operatora organizovanog tržišta električne energije.

Član 81. Ovim članom određuje se nominovani operator tržišta električne energije, te uslove koje mora ispuniti operator organizovanog tržišta kako bi bio određen za nominovanog operatora.

Član 82. Propisuje zadatke nominovanog operatora tržišta električne energije.

Član 83. Definiše troškove uspostavljanja, promjene i upravljanja tržišta dan unaprijed i unutar dana.

Član 84. Uređuje status i kategorije učesnika na veleprodajnom tržištu električne energije.

Član 85. Propisuje način i uslove praćenja i nadzora nad veleprodajnim tržištem električne energije.

Član 86. Propisuje zaštitu konkurencije na veleprodajnom tržištu električne energije te uređuje odnose između Konkurencijskog vijeća BiH i Državnog regulatora.

Član 87. Ovim članom propisuju se mjere za promoviranje konkurencije na tržištu.

Član 88. Propisuje čuvanje i dostupnost podataka o postrojenjima vlasnika proizvodnih postrojenja u svrhu zaštite konkurencije,

Član 9. Propisuje izračun rezidualnog miksa električne energije u Bosni i Hercegovini te obaveze Državnog regulatora i entitetskih komisija u tu svrhu.

Poglavlje VIII: Prekogranična razmjena električne energije (Članovi 90-101)

Član 90. Propisuje uređenje TCM pravila i metodologija za koje se primjenjuju na tržištu električne energije u BiH.

Član 91. Propisuje dužnost delegiranog operatora i operatora prenosnog sistema da nakon odobrenja ACER primjenjuju Panevropska TCM pravila i metodologije.

Član 92. Propisuje dužnost delegiranog operatora i operatora prenosnog sistema da nakon odobrenja ECRB-a i/ili ACER-a primjenjuju Regionalna TCM pravila i metodologije.

Član 93. Propisuje dužnost Državnog regulatora, delegiranog operatora i NEMO da uzmu u obzir odluke ACER-a koje se odnose na TCM pravila i metodologije u prekograničnoj trgovini električnom energijom.

Član 94. Uređuje upravljanje prekograničnim tokovima električne energije. Ovaj član obavezuje delegiranog operatora na izradu metodologija za izračun raspoloživih prekograničnih kapaciteta i margina pouzdanosti.

Član 95. Uređuje tranzite električne energije i propisuje nadležnost delegiranog operatora za izdavanje odobrenja za tranzit električne energije kroz Bosnu i Hercegovinu.

Član 96. Uređuje Upravljanje zagušenjima u prenosnoj mreži, propisuje nadležnost delegiranog operatora i nalaže uređenje odnosa učesnika na tržištu pri zagušenju kao i raspodjelu prihoda.

Član 97. Propisuje obavezu donošenja Akcionog plana za povećanje raspoloživih prekograničnih kapaciteta.

Član 98. Uređuje redispečiranje električne energije, nadležnosti i obaveze Državnog regulatora, delegiranog operatora i korisnika sistema u pogledu redispečiranja.

Član 99. Propisuje Mehanizam poravnanja između operatora prenosnog sistema, dužnost delegiranog operatora da se pridržava operativnih pravila, smjernica i uputstava u vezi sa servisiranjem prekograničnih tokova električne energije usvojenim od strane nadležnih organa Energetske zajednice, regionalnih i evropskih asocijacija.

Član 100. Propisuje uslove izuzeća za nove interkonektore.

Član 101. Propisuje saradnju delegiranog operatora sa regionalnim koordinacionim centrima.

Poglavlje IX: Sigurnost snabdjevanja (Članovi 102-114)

Član 102. Definiše sigurnost snabdjevanja električnom energijom i šta ona obuhvata.

Član 103. Propisuje procjenu adekvatnosti elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine na osnovu procjene adekvatnosti na evropskom nivou.

Član 104. Propisuje mehanizam obezbjeđenja kapaciteta kao privremenu mjeru plaćanja naknade subjektima kojim se osigurava raspoloživost proizvodnih resursa. Uređuje funkcionisanje ovog mehanizma i njegovo ocjenjivanje.

Član 105. Ovim članom se propisuju opšta načela mehanizma za obezbjeđenje kapaciteta.

Član 106. Propisuje standard pouzdanosti pri primjeni mehanizma za razvoj kapaciteta.

Član 107. Propisuje utvrđivanje minimalnih pogonskih pravila i zahtjeva u pogledu sigurnosti prenosne mreže. Minimalna pogonska pravila i zahtjevi uređuju se mrežnim kodeksom.

Član 108. Propisuje uslove za prekide i ograničenja isporuke kao i obaveze operatora prenosnog sistema u slučajevima prekida i ograničenja.

Član 109. Definiše kriznu situaciju sa električnom energijom, nadležnosti pri kriznoj situaciji i mjere koje se primjenjuju pri kriznoj situaciji.

Član 110. Propisuje sigurnosna i tehnička pitanja i zahtjeve za elektroenergetska postrojenja i opremu.

Član 111. Propisuje nadležnosti Državnog regulatora i entitetskih komisija za praćenje sigurnosti snabdjevanja električnom energijom.

Član 112. Definiše pripravnost na rizike te imenuje Državnog regulatora za nadležno tijelo za provođenje aktivnosti u vezi sa pripravnošću na rizike i propisuje njenove odgovornosti. Takođe, propisuje i odgovornosti delegiranog operatora pri pružanju podrške Državnom regulatoru u provođenju aktivnosti u vezi sa pripravnošću na rizike u elektroenergetskom sektoru.

Član 113. Propisuje donošenja dokumenta Elektroenergetskog kriznog scenarija u Bosni i Hercegovini, način izrade dokumenta i nalaže regionalnu saradnju u donošenju dokumenta kriznog scenarija.

Član 114. Propisuje donošenje dokumenta plana pripravnosti na rizike kojim se utvrđuju nacionalne, regionalne i bilateralne mjere kojim se sprječavaju ili poduzimaju mjere radi sprječavanja elektroenergetskih kriznih scenarija. Ovaj član dalje propisuje obavezu Državnog regulatora na donošenje Pravilnika kojim se definiše sadržaj i procedura plana pripravnosti na rizike koji uključuje i usklađivanje sa nadležnim institucijama saglasno obavezama koje proizilaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora.

Poglavlje X: Pravna zaštita (Članovi 115-117)

Član 115. Propisuje pravo na žalbu protiv akata kojim se propisuju uslovi priključenja na mrežu ili akta kojim je odbijen pristup prenosnoj mreži.

Član 116. Utvrđuje opšta pravila u pogledu Rješavanju sporova koje vodi Državni regulator, kao i postupak rješavanje sporova.

Član 117. Propisuje obavezu Državnog regulatora da donese Pravilnik kojim se uređuju pravila rješavanja žalbi i sporova i vođenje postupka medijacije.

Poglavlje XI: Kaznene odredbe (Članovi 118-119)

Član 118. i Član 119. Ovim članovima propisane su kazne za prekršaje usled nepoštivanja odredaba ovog Zakona i podzakonskih akata.

Poglavlje XIII: Prijelazne i završne odredbe (Članovi 120-128)

Član 120. Ovim članom propisuje se donošenje podzakonskih akata.

Član 121. Propisuje se primjena Zakona.

Član 122. Propisuje se Opšta obaveza usklađivanja sa Zakonom.

Član 123. Uređuje pitanje važenja ranije izdatih licenci.

Član 124. Propisuju se prelazne odredbe vezane za upravljanje prenosnom mrežom.

Član 125. Uređuje kontinuitet u radu Državnog regulatora.

Član 126. Uređuje snabdijevanje električnom energijom Brčko Distrikta.

Član 127. Uređuje odnos Zakona prema drugim zakonima.

Član 128. Propisuje stupanje na snagu ovog Zakona.

VI - PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA POŠTIVANJA PROPISA

Zakon predviđena zakonska rješenja koja će omogućiti osnivanje i funkcionisanje berze električne energije, kao i nominovanje iste za NEMO. Zakonom je predviđeno da Državni regulator određuje operatora organizovanog tržišta koji će imati status nominovanog operatora tržišta električne energije u cilju povezivanja sa drugim organizovanim tržištima električne energije.

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine je nadležno za obavljanje poslova i zadataka u području energetike propisanih zakonom kojim se uređuje rad ministarstava i drugih organa uprave Bosne i Hercegovine i ovim Zakonom.

Nadležne institucije Bosne i Hercegovine osiguravaju međusobnu saradnju sa entitetskim vladama i ministarstvima u cilju postizanja usklađenih politika i prakse u oblasti električne energije

Državni regulator, operator prenosnog sistema, delegirani operator i NEMO će preduzimati aktivnosti na povezivanju sa regionalnim i panevropskim tržištem električne energije, u saradnji sa drugim regulatornim institucijama, operatorima prenosnih sistema, operatorima organizovanih tržišta, Agencijom za saradnju energetske regulatora, Regulatornim odborom Energetske zajednice i Evropskom mrežom operatora prenosnih sistema za električnu energiju.

Zakonom je predviđen period i vrsta podzakonskih akata koje je potrebno donijeti.

U samom Zakonu u poglavlju XI su propisane kaznene odredbe uz taksativno navođenje vrste prekršaja iz Zakona kao i visina iznosa kazne.

VII – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju Zakona nisu predviđena finansijska izdvajanja iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

VIII - OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PROPISA

U skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“ br.5/17), tekst Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini je postavljen na web platforimi e-konsultacija u periodu od 04.11.-19.11.2024. godine.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ЗАКОНА О РЕГУЛАТОРУ, ПРЕНОСУ И ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

I – ПРАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење Закона о регулатору, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини садржан је у члану IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине

II – РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношењем Закона о регулатору, преносу и тржишту електричне енергије у БиХ (у даљем тексту: Закон) допринијети ће се испуњавању обавеза према Уговору о успостављању Енергетске заједнице и Споразуму о стабилизацији и придруживању. Такође, допринијети ће успостављању организованог тржишта електричне енергије, те испуњавање једног од предуслова за изузеће од СВМ-а за електричну енергију. Закон предвиђена законска рјешења која ће омогућити формирање брзе електричне енергије, номиновање исте за NEMO, те спајање тржишта електричне енергије са другим тржиштима.

Закон укључује све кључне и неопходне елементе спајања тржишта, сигурности снабдијевања и друге елементе који су уређени *acquis* ЕУ и Енергетске заједнице у погледу интеграције тржишта електричне енергије. Листа прописа ЕУ, који се транспонује овим законом наведена је у поглављу IV. Такође, због непоштивања и кршења Уговора о успостављању Енергетске заједнице отворени су случајеви против Босне и Херцеговине у Енергетској заједници, па би усвајањем одговарајућег законодавног оквира у Босни и Херцеговини, са којим се касни у односу на прописане рокове у Енергетској заједници, поменути случајеви били затворени.

Важно је напоменути да је Босна и Херцеговина једна од уговорних страна у Енергетској заједници, међународној организацији која има за циљ створити јединствено енергетско тржиште ширењем правила и принципа унутрашњег енергетског тржишта ЕУ на Југоисточну Европу и Црноморски регион и друге сусједне земље. Успостављање уређеног veleprodajног тржишта електричне енергије бит ће важан корак за Босну и Херцеговину ка изградњи снажне финансијске референце за енергетски развој и сигурност снабдијевања електричном енергијом. Успостављено тржиште електричне енергије ће дјеловати као кључни дио подстицања енергетских инвестиција које су кључне ако Босна и Херцеговина жели испунити циљеве утврђене Париским климатским споразумом. На овом тржишту ће се пласирати електрична енергија произведена из обновљивих извора енергије, који ће се интегрисати у електроенергетски систем и тржиште имплементацијом Закона и његових подзаконских аката, уз подршку инвестицијама у интерконективне капацитете са регионом и Европском унијом.

Закон о регулатору, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини планиран је Програмом рада Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине за 2017. годину, 2018. годину, 2019. годину, 2020. годину, 2021. годину, 2022. годину, 2023. годину, 2024. годину.

Средњорочним планом рада Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине за период 2020-2022 и Средњорочним планом рада Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине за период 2024-2026.

III ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

Закон садржи XII. поглавља у којима су прописана правна рјешења и начела уређења односа електроенергетске дјелатности.

Овим Законом се утврђује општи правни оквир за организацију, регулисање, праћење и надзор електроенергетских дјелатности у оквиру надлежности Босне и Херцеговине, уређује се рад електроенергетских субјеката који обављају електроенергетске дјелатности које су предмет овог Закона, као и међусобни односи између електроенергетских субјеката, укључујући односе између делегираног оператора, оператора преносног система и оператора организованог тржишта, рад Државне регулаторне комисије за електричну енергију, њихови односи са Државним регулатором и сарадња регулаторних комисија и других надлежних институција које дјелују у електроенергетском сектору, те утврђују правила у вези са организовањем, функционисањем, развојем и међународним повезивањем тржишта електричне енергије, те трговином електричном енергијом из надлежности Државног регулатора.

Законом ће се предложити правна рјешења повезивања тржишта електричне енергије Босне и Херцеговине са тржиштима електричне енергије Уговорних страна Енергетске заједнице и тржиштем електричне енергије Европске уније. Када је у питању пренос електричне енергије, управљање преносним системом, управљање организованим тржиштем електричне енергије и међународна трговина електричном енергијом предвиђена су значајна унапријеђења у погледу усклађивања начина рада и пословања ових енергетских субјеката са правилима Европске уније. Цио процес је усмјерен на ефективно искориштавање све произведене електричне енергије и обезбјеђивања сигурности снабдјевенија купаца електричном енергијом на нови начин у условима слободне конкуренције учесника на тржишту и високог нивоа техничке опремљености свих кључних субјеката. Сложене процедуре које ће се примјењивати намијењене су безбиједности свих електроенергетских мрежних и тржишних система, а тиме и додатно сигурности снабдијевања са новим могућностима уговарања продаје електричне енергије.

Закон је припремила Радна група у коју су поред представника Министарства спољне трговине и економских односа БиХ били укључени представници надлежних ентитетских министарстава, државног регулатора, Независног оператора система у БиХ и Електропреноса БиХ.

Ступањем на снагу Закона престаје да важи Закон о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број: 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11)

У току су процедуре прибављања мишљења од ентитетских министарстава за енергетику (Федерално министарство енергије, индустрије и рударства и Министарство енергетике и рударства РС) и Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, Министарства правде Босне и Херцеговине и Уреда за законодавство Босне и Херцеговине и Дирекције за Европске интеграције . Ова мишљења ће бити саставни дио процедуре разматрања и доношења Закона.

IV – УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА С ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Законом о регулатору, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини дјелимично ће се преузети обавезе усклађивања законодавства у складу са одредбама члана 70. и 107. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица с једне, и Босне и Херцеговине, с друге стране.

Усвајање закона допринијети ће усклађивању захтјева и преузетих обавеза према Уговору о успостављању Енергетске заједнице.

Листа прописа ЕУ/Енергетске заједнице са којима је усклађиван Нацрт Закона о регулатору, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини не обухвата само последњи пакет прописа ЕУ о интеграцији тржишта електричне енергије, већ и скуп прописа који су требали бити транспоновани у овој области у периоду почев од доношења последњих измјена важећег Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број: 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), а који су на снази у Европској унији. Листу прописа чине сљедећи прописи:

1. Директива (ЕУ) 2019/944 од 5. јуна 2019. о заједничким правилима за унутрашње тржиште електричне енергије и измјени Директиве 2012/27/ЕУ, прилагођена Одлуком 2021/13/МС-ЕнС,
2. Уредба (ЕУ) 2019/943 од 5. јуна 2019. о унутрашњем тржишту електричне енергије, прилагођена Одлуком 2022/03/МС-ЕнС,
3. Уредба (ЕУ) 2019/941 од 5. јуна 2019. о приправности на ризике у сектору електричне енергије, прилагођена Одлуком 2021/13/МС-ЕнС,
4. Уредба (ЕУ) 2019/942 од 5. јуна 2019. о оснивању Агенције Европске уније за сарадњу енергетских регулатора, прилагођена Одлуком 2022/03/МС-ЕнС,
5. Уредба (ЕУ) 2022/869 од 30. маја 2022. о смјерницама за трансевропску енергетску инфраструктуру, измјени уредаба (ЕЗ) бр. 715/2009, (ЕУ) 2019/942 и (ЕУ) 2019/943 и директива 2009/73/ЕЗ и (ЕУ) 2019/944 те стављању изван снаге Уредбе (ЕУ) бр. 347/2013, прилагођену Одлуком 2023/02/МС-ЕнС,
6. Уредба Комисије (ЕУ) 2015/1222 од 24. јула 2015. о успостављању смјерница за додјелу капацитета и управљање загушењима, прилагођена Одлуком 2022/03/МС-ЕнС,
7. Уредба Комисије (ЕУ) 2016/1719 од 26. септембра 2016. о успостављању смјерница за дугорочну додјелу капацитета, прилагођена Одлуком 2022/03/МС-ЕнС,
8. Уредба Комисије (ЕУ) 2017/2195 од 23. новембра 2017. о успостављању смјерница за електричну енергију у равнотежења, прилагођена Одлуком 2022/03/МС-ЕнС,
9. Уредба Комисије (ЕУ) 2017/1485 од 2. августа 2017. о успостављању смјерница за погон електроенергетског преносног система, прилагођена Одлуком 2022/03/МС-ЕнС,
10. Уредба Комисије (ЕУ) 2017/2196 од 24. новембра 2017. о успостављању мрежног кодекса за поремећени погон и поновно успостављање електроенергетских система, прилагођена Одлуком 2022/03/МС-ЕнС,
11. Уредба Комисије (ЕУ) 2016/1447 од 26. августа 2016. године о успостављању мрежних правила за захтјеве за прикључивање на мрежу система за пренос

истосмјерном струјом високог напона и истосмјерно прикључених модула електроенергетског парка, прилагођена Одлуком 2018/04/PHLG-EnC,

12. Уредба Комисије (ЕУ) 2016/1388 од 17. августа 2016. године о успостављању мрежних правила за прикључак купца, прилагођена Одлуком 2018/05/PHLG-EnC,
13. Уредба Комисије (ЕУ) 2016/631 од 14. априла 2016. године о успостављању мрежних правила за захтјеве за прикључивање произвођача електричне енергије на мрежу, прилагођена Одлуком 2018/03/PHLG-EnC,
14. Уредба Комисије (ЕУ) бр. 543/2013 од 14. јуна 2013. године о достави и објави података на тржиштима електричне енергије и о измјени Прилога I. Уредби (ЕЗ) бр. 714/2009 Европског парламента и Савјета, прилагођена Одлуком 2015/01/PHLG-EnC,
15. Уредба (ЕУ) 1227/2011 од 25. октобра 2011. године о цјеловитости и транспарентности veleпродајног тржишта енергије, прилагођена Одлуком 2018/10/MC-EnC,
16. Уредба Комисије (ЕУ) бр. 838/2010 од 23. септембра 2010. године о утврђивању смјерница које се односе на механизам накнаде између оператора преносних система и заједнички регулаторни приступ наплати преноса, прилагођена Одлукама 2013/01/PHLG-EnC и 2021/01/PHLG-EnC.

V – ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДБИ

Нацрт закона о регулатору, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини конципиран је тако да садржи 12 (дванаест) поглавља: Опште одредбе, Електроенергетске дјелатности, Државна регулаторна комисија за електричну енергију, Пренос електричне енергије, Оператор преносног система и делегирани оператор, Транспарентност и пружање информација, Тржиште електричне енергије, Прекогранична размјена електричне енергије, Сигурност снабдијевања, Правна заштита, Казнене одредбе и Прелазне и завршне одредбе.

Поглавље I: Опште одредбе (чланови 1-6)

Члан. 1 - 5. Овим члановима дефинисане су опште одредбе Закона, и то: предмет, прописи ЕУ који се преносе овим законом, значење појединих израза, општи циљеви и општи принципи Закона те су дефинисане надлежне институције за обављање послова и задатака у подручју енергетике.

Поглавље II: Електроенергетске дјелатности (чланови 7-13)

Овим поглављем уређују се електроенергетске дјелатности, јавне услуге, тржишне дјелатности, лиценце, услови за издавање лиценци, издавање лиценци и трајање, суспензија, укидање, измјене и пренос лиценци.

Члан 7. Одређује електроенергетске дјелатности које овај Закон уређује.

Члан 8. Дефинише које дјелатности се у смислу овог Закона сматрају јавним услугама и на основу којих принципа се јавна услуга обавља.

Члан 9. Дефинише тржишне дјелатности, њихове облике и начела.

Члан 10. Прописује Лиценцу за обављање електроенергетских дјелатности и одређује дјелатности за које је потребна лиценца.

Члан 11. Прописује Опште услове за издавање лиценце.

Члан 12. Одређује субјекте издавања лиценце, поступак издавања лиценце те прописује доношење правилника о лиценцирању и сертификавању којим се утврђују детаљни критеријуми, услови и поступак издавања лиценци за обављање електроенергетских дјелатности.

Члан 13. Прописује трајање, суспензију, укидање, измјене и пренос лиценци.

**Поглавље III: Државна регулаторна комисија за електричну енергију
(чланови 14-38)**

Члан 14. Дефинише статус, тј. правни положај Државног регулатора.

Члан 15. Уређује однос статуса Државног регулатора како је уређен Законом са надлежностима и овлашћењима ентитетских регулаторних комисија.

Члан 16. Прописује независност Државног регулатора у вршењу својих овлашћења, уз предвиђање да то не искључује сарадњу Државног регулатора са другим надлежним институцијама у Босни и Херцеговини.

Члан 17. Прописује опште циљеве регулације енергетских дјелатности.

Члан 18. Прописује опште надлежности и овлашћења Државног регулатора.

Члан 19. Прописује надлежности Државног регулатора у вези са лиценцирањем и сертификацијом.

Члан 20. Прописује надлежности Државног регулатора у вези са доношењем методологија и утврђивањем накнада, тарифа и цијена.

Члан 21. Прописује надлежности Државног регулатора у вези са регулирањем преноса електричне енергије и управљања преносним системом.

Члан 22. Прописује надлежности Државног регулатора у вези са регулисањем тржишта електричне енергије.

Члан 23. Прописује надлежности Државног регулатора у вези са прекограничном размјеном електричне енергије.

Члан 24. Прописује надлежности Државног регулатора у вези са заштитом корисника преносног система.

Члан 25. Прописује надлежности Државног регулатора у погледу регулисања и праћења електроенергетских дјелатности у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

Члан 26. Прописује надлежност Државног регулатора да доноси правилнике којима уређује рад повезаних мрежних система и врши транспоновање прилагођених правила и смјерница Европске уније у овој области, те да доноси и друга правила и смјернице која се односе на рад повезаних мрежних система у складу са ратификованим међународним споразумима.

Члан 27. Прописује регулаторна овлашћења Државног регулатора којима се омогућава вршење његових обавеза и задатака а нарочито: надзор рада електроенергетских субјеката којима је издао лиценцу, издавање обавезујућих одлука, захтјев за достављањем информација од електроенергетских субјеката, ентитетских регулаторних комисија и других надлежних институција. Прописују се и овлашћења Државног регулатора да покреће и проводи поступке у вези са функционисањем организованог и балансног тржишта електричне енергије те да изриче ефикасне и сразмјерне казне електроенергетским субјектима и да рјешава спорове између корисника системе и/или електроенергетских субјеката који обављају електроенергетске дјелатности.

Члан 28. Прописује се могућност организовања Јавне расправе у поступку доношења аката Државног регулатора као и обавеза Државног регулатора да донесе правилник којим уређује врсте и поступак вођења Јавних расправа.

Члан 29. Прописује сарадњу у оквиру електроенергетског сектора Државног регулатора са ентитетским регулаторним комисијама и размјену потребних информација у вези са праћењем тржишта електричне енергије и електроенергетских дјелатности ради усклађивања регулаторних пракси на нивоу Босне и Херцеговине и Брчко Дистрика Босне и Херцеговине.

Члан 30. Прописује сарадњу Државног регулатора са другим институцијама као што су КонкурENCIЈСКИ савјет као и регулатори финансијског тржишта у Босни и Херцеговини. Прописана је и сарадња са надлежним регулаторним институцијама Уговорних страна Енергетске заједнице, ECRB-ом и ACER-ом.

Члан 31. Прописује услове за Именовање чланова Државног регулатора у складу са законом којим се уређују министарска, владина и друга именовања Федерације Босне и Херцеговине и законом којим се уређују министарска, владина и друга именовања Републике Српске.

Члан 32. Прописује независност чланова Државног регулатора и услове за разрјешење чланова Државног регулатора.

Члан 33. Прописује и уређује организацију рада Државног регулатора.

Члан 34. Прописује форму одлука државног регулатора, доступност одлука јавности и могућност покретања управног спора.

Члан 35. Прописује начин доношења одлука Државног регулатора и поступке у вези са доношењем одлука.

Члан 36. Прописује јавност рада Државног регулатора.

Члан 37. Уређује финансирање Државног регулатора.

Члан 38. Прописује вођење рачуноводствене евиденције и припремање финансијских извјештаја Државног регулатора у складу са прописима из области рачуноводства и ревизије.

Поглавље IV: Пренос електричне енергије (чланови 39-47)

Члан 39. Прописује опште принципе за пренос електричне енергије, надлежности оператора преносног система и делегираног оператора за стабилан и поуздан погон преносног система у Босни и Херцеговини.

Члан 40. Уређује поступак приступа преносној мрежи и обавезе оператора преносног система и делегираног оператора пружања приступа преносној мрежи у складу са прописаним мрежним кодексом и правилником о прикључењу.

Члан 41. Прописује поступак прикључења на преносну мрежу.

Члан 42. Овим чланом одређује се накнада за прикључење на преносну мрежу у складу са Методологијом за утврђивање накнаде за прикључење на преносну мрежу.

Члан 43. Овим чланом уређује се плаћање накнаде за кориштење преносног система која обухвата тарифу за рад оператора преносног система, тарифу за рад делегираног оператора и тарифу за систематске услуге. Накнаде и тарифе се утврђују у складу са методологијом, чији принципи су такође прописани.

Члан 44. Прописује плаћање Накнада за пружање нестандартних услуга као и начин утврђивања износа накнада.

Члан 45. Прописује произвођачу и крајњем купцу који немају могућност приступа преносној мрежи могућност изградње Директног вода уз сагласност Државног регулатора. Овај члан даље прописује обавезу Државног регулатора да донесе Правилник којим утврђује критеријуме за издавање сагласности за изградњу и погон директног вода и друге услове који се односе на вод.

Члан 46. Прописује правила и прописе којим се осигурава компатибилност опреме и интероперабилност електроенергетских система.

Члан 47. Прописује правила за кориштење земљишта за инфраструктуру преноса електричне енергије. Овај члан наводи обавезу Оператора преносног система да, уз одобрење Државног регулатора, донесе правилник којим се ближе уређују питања заштите и коришћења земљишта у зонама безбједности надземних водова.

Поглавље V: Оператор преносног система и делегирани оператор (чланови 48-65)

Члан 48. Прописује статус оператора преносног система, дјеловање оператора преносног система у складу са овим Законом и другим прописима који регулишу електроенергетске дјелатности у Босни и Херцеговини. Овим чланом закона одређује се “Електропренос Босне и Херцеговине” а.д. Бања Лука за оператора преносног система у Босни и Херцеговини, али и обавезу да овај оператор мора бити лиценциран и сертификован.

Члан 49. Прописује власничко одвајање оператора преносног система. Овај члан Закона одређује оператора преносног система као самостално правно лице изван структуре вертикално интегрисаног субјекта, одвојеног од других електроенергетских дјелатности у складу са принципима и захтјевима утврђеним одредбама овог Закона. Оператора преносног система мора бити власник преносног система. Овим чланом закона даље се уређује начин осигурања независности оператора преносног система те се прописују ограничења у именовањима и одређује се начин управљања.

Члан 50. Прописује сертификацију оператора преносног система те доношење Правилника којим се прописују поступак и услови сертификације.

Члан 51. Прописује одредбе којима Државни регулатор прати континуирано испуњење захтјева за независност и раздвајање од стране оператора преносног система прописаних овим Законом. Овим чланом Закона налаже се оператору преносног система обавјештавање Државног регулатора о свим планираним пословним промјенама које могу захтијевати поновну оцјену испуњавања захтјева за независност и раздвајање оператора преносног система те прописује услове за случајеве поновног сертификаковања.

Члан 52. Уређује област сертификаковања у односу на треће земље као и поступак сертификације водећи рачуна о посебним захтјевима.

Члан 53. Прописује одговорности и дужности оператора преносног система.

Члан 54. Прописује ограничења у погледу обављања дјелатности складиштења енергије.

Члан 55. Дефинише делегираног оператора као електроенергетског субјекта са нагласком на обавезе и одговорности које се посебно односе на управљање радом и одржавање поузданости система, организовање балансног тржишта и пружање помоћних услуга, додјелу прекограничних капацитета, управљање ограничењима у преносном систему, регионалну интеграцију тржишта, пружање информација о преносном систему, те координацију са операторима сусједних преносних система и

ENTSO-E. Овим чланом Закона одређује се „Независни оператор система у Босни и Херцеговини“ за делегираног оператора.

Члан 56. Прописује одговорности и дужности делегираног оператора.

Члан 57. Прописује да се погон и управљање преносном мрежом уређују Мрежним кодексом. Овај члан даље наводи шта се самим Мрежним кодексом прописује те обавезује Делегираног оператора да уз одобрење Државног регулатора донесе Мрежни кодекс и да усклади кодекс са правилима и смјерницама Европске уније која уређују рад повезаних мрежних система, те правилима о квалитету снабдијевања електричном енергијом.

Члан 58. Прописује доношење Правилника о прикључењу на преносну мрежу од стране Државног регулатора те његово усклађивање са мрежним кодексом, мрежним правилима и смјерницама Европске уније.

Члан 59. Прописује доношење индикативног плана развоја производње електричне енергије од стране делегираног оператора. Даље овај члан прописује садржај Индикативног плана развоја производње електричне енергије.

Члан 60. Прописује доношење Десетогодишњег плана развоја преносне мреже. Даље прописује његов садржај, надзор и субјекте за спровођење.

Члан 61. Прописује обавезу оператора преносног система за доношење и обавезу објављивања трогодишњих и једногодишњих планова инвестиција.

Члан 62. Прописује обавезу достављања података и информација оператору преносног система и делегираном оператору од стране корисника система.

Члан 63. Прописује обавезу израде и садржај годишњих извјештаја оператора преносног система и делегираног оператора.

Члан 64. Прописује дужност делегираног оператора и оператора преносног система да у сарадњи са Државним регулатором промовишу сарадњу са операторима преносних система на регионалном и међународном нивоу.

Члан 65. Прописује дужност оператора преносног система и делегираног оператора да усвоје и проводе мјере кибернетичке сигурности у обављању послова из својих надлежности.

Поглавље VI: Транспарентност и пружање информација (Чланови 66-71)

Члан 66. Прописује право приступа рачуноводственој евиденцији и финансијским извјештајима Државног регулатора и других надлежних органа Босне и Херцеговине.

Члан 67. Прописује обавезу и начин рачуноводственог раздвајања електроенергетских субјеката, по дјелатностима.

Члан 68. Прописује право надлежних органа у Босни и Херцеговини, ентитетима и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине да од електроенергетских субјеката траже информације о електроенергетским дјелатностима као и право Државног регулатора да од свих институција добије информације у сврху обављања своје дјелатности.

Члан 69. Прописује обавезу повјерљивости Државног регулатора и других надлежних органа и институција у Босни и Херцеговини.

Члан 70. Прописује свим учесницима на тржишту забрану предузимања активности које представљају манипулацију на тржишту електричне енергије.

Члан 71. Прописује обавезу учесника на тржишту да дјелотворно и благовремено објављују повлаштене информације.

Поглавље VII: Тржиште електричне енергије (Чланови 72-89)

Члан 72. Прописује право крајњег купца на слободан избор и промјену снабдјевача.

Члан 73. Уређује трговину електричном енергије, обавезе енергетских субјеката који обављају дјелатност трговине електричном енергијом и лиценце.

Члан 74. Уређује тржишне сегменте, подјелу на малопродајно и veleпродајно тржиште електричне енергије и прописује придржавање тржишних правила.

Члан 75. Прописује садржај Тржишних правила.

Члан 76. Уређује балансно тржиште електричне енергије успостављено и руковођено од стране делегираног оператора под надзором Државног регулатора. (2) Делегирани оператор успоставља и руководи балансним тржиштем електричне енергије и дефинише услове и захтјеве за пружаоце баланских услуга у електроенергетском систему Босне и Херцеговине Тржишним правилима.

Члан 77. Прописује одговорност учесника за дебаланс који узрокују на тржишту електричне енергије те налаже међусобно уређење односа учесника.

Члан 78. Прописује оснивање, статус, начин финансирања и надзор над оператором организованог тржишта електричне енергије у Босни и Херцеговини.

Члан 79. Овај члан прописује задатке оператора организованог тржишта електричне енергије.

Члан 80. Прописује правила рада оператора организованог тржишта електричне енергије.

Члан 81. Овим чланом одређује се номиновани оператор тржишта електричне енергије, те услови које мора испунити оператор организованог тржишта како би био одређен за номинованог оператора.

Члан 82. Прописује задатке номинованог оператора тржишта електричне енергије.

Члан 83. Дефинише трошкове успостављања, промјене и управљања тржишта дан унапријед и унутар дана.

Члан 84. Уређује статус и категорије учесника на veleпродајном тржишту електричне енергије.

Члан 85. Прописује начин и услове праћења и надзора над veleпродајним тржиштем електричне енергије.

Члан 86. Прописује заштиту конкуренције на veleпродајном тржишту електричне енергије те уређује односе између Конкуренцијског савјета БиХ и Државног регулатора.

Члан 87. Овим чланом прописују се мјере за промовисање конкуренције на тржишту.

Члан 88. Прописује чување и доступност података о постројењима власника производних постројења у сврху заштите конкуренције.

Члан 9. Прописује израчун резидуалног микса електричне енергије у Боси и Херцеговини те обавезе Државног регулатора и ентитетских комисија у ту сврху.

Поглавље VIII: Прекогранична размјена електричне енергије (Чланови 90-101)

Члан 90. Прописује уређење TCM правила и методологија за које се примјењују на тржишту електричне енергије у БиХ.

Члан 91. Прописује дужност делегираног оператора и оператора преносног система да након одобрења ACER примјењу Паневропска TCM правила и методологије.

Члан 92. Прописује дужност делегираног оператора и оператора преносног система да након одобрења ECRB-а и/или ACER-а примјењује Регионална TCM правила и методологије.

Члан 93. Прописује дужност Државног регулатора, делегираног оператора и NEMO да узму у обзир одлуке ACER-а које се односе на TCM правила и методологије у прекограничној трговини електричном енергијом.

Члан 94. Уређује управљање прекограничним токовима електричне енергије. Овај члан обавезује делегираног оператора на израду методологија за израчун расположивих прекограничних капацитета и маргина поузданости.

Члан 95. Уређује транзите електричне енергије и прописује надлежност делегираног оператора за издавање одобрења за транзит електричне енергије кроз Босну и Херцеговину.

Члан 96. Уређује Управљање загушењима у преносној мрежи, прописује надлежност делегираног оператора и налаже уређење односа учесника на тржишту при загушењу као и распоdjелу прихода.

Члан 97. Прописује обавезу доношења Акционог плана за повећање расположивих прекограничних капацитета.

Члан 98. Уређује редиспечирање електричне енергије, надлежности и обавезе Државног регулатора, делегираног оператора и корисника система у погледу редиспечирања.

Члан 99. Прописује Механизам поравнања између оператора преносног система, дужност делегираног оператора да се придржава оперативних правила, смјерница и упутстава у вези са сервисирањем прекограничних токова електричне енергије усвојеним од стране надлежних органа Енергетске заједнице, регионалних и европских асоциjација.

Члан 100. Прописује услове изузећа за нове интерконекторе.

Члан 101. Прописује сарадњу делегираног оператора са регионалним координационим центрима.

Поглавље IX: Сигурност снабдијевања (Чланови 102-114)

Члан 102. Дефинише сигурност снабдијевања електричном енергијом и шта она обухвата.

Члан 103. Прописује процјену адекватности електроенергетског система Босне и Херцеговине на основу процјене адекватности на европском нивоу.

Члан 104. Прописује механизам обезбјеђења капацитета као привремену мјеру плаћања накнаде субјектима којим се осигурава расположивост производних ресурса. Уређује функционисање овог механизма и његово оцјењивање.

Члан 105. Овим чланом се прописују општа начела механизма за обезбјеђење капацитета.

Члан 106. Прописује стандард поузданости при примјени механизма за развој капацитета.

Члан 107. Прописује утврђивање минималних погонских правила и захтјева у погледу сигурности преносне мреже. Минимална погонска правила и захтјеви уређују се мрежним кодексом.

Члан 108. Прописује услове за прекиде и ограничења испоруке као и обавезе оператора преносног система у случајевима прекида и ограничења.

Члан 109. Дефинише кризну ситуацију са електричном енергијом, надлежности при кризној ситуацији и мјере које се примјењују при кризној ситуацији.

Члан 110. Прописује сигурносна и техничка питања и захтјеве за електроенергетска постројења и опрему.

Члан 111. Прописује надлежности Државног регулатора и ентитетских комисија за праћење сигурности снабдијевања електричном енергијом.

Члан 112. Дефинише приправност на ризике те именује Државног регулатора за надлежно тијело за провођење активности у вези са приправношћу на ризике и прописује његове одговорности. Такође, прописује и одговорности делегираног оператора при пружању подршке Државном регулатору у провођењу активности у вези са приправношћу на ризике у електроенергетском сектору.

Члан 113. Прописује доношења документа Електроенергетског кризног сценарија у Босни и Херцеговини, начин израде документа и налаже регионалну сарадњу у доношењу документа кризног сценарија.

Члан 114. Прописује доношење документа плана приправности на ризике којим се утврђују националне, регионалне и билатералне мјере којим се спрјечавају или подузимају мјере ради спрјечавања електроенергетских кризних сценарија. Овај члан даље прописује обавезу Државног регулатора на доношење Правилника којим се дефинише садржај и процедура плана приправности на ризике који укључује и усклађивање са надлежним институцијама сагласно обавезама које произилазе из ратификованих међународних уговора.

Поглавље X: Правна заштита (Чланови 115-117)

Члан 115. Прописује право на жалбу против аката којим се прописују услови прикључења на мрежу или акта којим је одбијен приступ преносној мрежи.

Члан 116. Утврђује општа правила у погледу Рјешавања спорова које води Државни регулатор, као и поступак рјешавања спорова.

Члан 117. Прописује обавезу Државног регулатора да донесе Правилник којим се уређују правила рјешавања жалби и спорова и вођење поступка медијације.

Поглавље XI: Казнене одредбе (Чланови 118-119)

Члан 118. и Члан 119. Овим члановима прописане су казне за прекршаје услед непоштивања одредаба овог Закона и подзаконских аката.

Поглавље XIII: Прелазне и завршне одредбе (Чланови 120-128)

Члан 120. Овим чланом прописује се доношење подзаконских аката.

Члан 121. Прописује се примјена Закона.

Члан 122. Прописује се Општа обавеза усклађивања са Законом.

Члан 123. Уређује питање важења раније издатих лиценци.

Члан 124. Прописују се прелазне одредбе везане за управљање преносном мрежом.

Члан 125. Уређује континуитет у раду Државног регулатора.

Члан 126. Уређује снабдијевање електричном енергијом Брчко Дистрикта.

Члан 127. Уређује однос Закона према другим законима.

Члан 128. Прописује ступање на снагу овог Закона.

VI - ПРОВЕДБЕНИ МЕХАНИЗМИ И НАЧИН ОСИГУРАЊА ПОШТИВАЊА ПРОПИСА

Закон предвиђена законска рјешења која ће омогућити оснивање и функционисање брзе електричне енергије, као и номиновање исте за NEMO. Законом је предвиђено да Државни регулатор одређује оператора организованог тржишта који ће имати статус номинованог оператора тржишта електричне енергије у циљу повезивања са другим организованим тржиштима електричне енергије.

Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине је надлежно за обављање послова и задатака у подручју енергетике прописаних законом којим се уређује рад министарстава и других органа управе Босне и Херцеговине и овим Законом.

Надлежне институције Босне и Херцеговине осигуравају међусобну сарадњу са ентитетским владама и министарствима у циљу постизања усклађених политика и праксе у области електричне енергије

Државни регулатор, оператор преносног система, делегирани оператор и NEMO ће предузимати активности на повезивању са регионалним и паневропским тржиштем електричне енергије, у сарадњи са другим регулаторним институцијама, операторима преносних система, операторима организованих тржишта, Агенцијом за сарадњу енергетских регулатора, Регулаторним одбором Енергетске заједнице и Европском мрежом оператора преносних система за електричну енергију.

Законом је предвиђен период и врста подзаконских аката које је потребно донијети.

У самом Закону у поглављу XI су прописане казнене одредбе уз таксативно навођење врсте прекршаја из Закона као и висина износа казне.

VII – ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За реализацију Закона нису предвиђена финансијска издвајања из Буџета институција Босне и Херцеговине.

VIII - ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА ВОЂЕНИХ У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ ПРОПИСА

У складу са Правилима за консултације у изради правних прописа („Службени гласник БиХ“ бр.5/17), текст Закона о регулатору, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини је постављен на веб платформи е-консултација у периоду од 04.11.-19.11.2024. године.

OBRAZLOŽENJE

ZAKONA O REGULATORU, PRIJENOSU I TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

I – PRAVNA OSNOVA

Osnova za donošenje Zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini sadržana je u članku IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenjem Zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon) doprinijet će se ispunjavanju obveza prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Također, doprinijet će uspostavi organiziranog tržišta električne energije te ispunjavanju jednog od preduvjeta za izuzeće od CBAM-a za električnu energiju. Zakon predviđa rješenja koja će omogućiti formiranje burze električne energije, njezino nominiranje za NEMO te povezivanje tržišta električne energije s drugim tržištima.

Zakon uključuje sve ključne i nužne elemente povezivanja tržišta, sigurnosti opskrbe i druge elemente koji su uređeni acquisem EU i Energetske zajednice u pogledu integracije tržišta električne energije. Popis propisa EU, koji se prenose ovim Zakonom, naveden je u poglavlju IV. Također, zbog nepoštivanja i kršenja Ugovora o uspostavi Energetske zajednice otvoreni su slučajevi protiv Bosne i Hercegovine u okviru Energetske zajednice, pa bi usvajanjem odgovarajućeg zakonodavnog okvira u Bosni i Hercegovini – s kojim se kasni u odnosu na propisane rokove u Energetskoj zajednici – navedeni slučajevi bili zatvoreni.

Važno je istaknuti da je Bosna i Hercegovina jedna od ugovornih strana u Energetskoj zajednici, međunarodnoj organizaciji čiji je cilj stvoriti jedinstveno energetske tržište širenjem pravila i načela unutarnjeg energetskog tržišta EU na Jugoistočnu Europu, crnomorsku regiju i druge susjedne zemlje. Uspostava uređenog veleprodajnog tržišta električne energije bit će važan korak za Bosnu i Hercegovinu prema izgradnji snažne financijske reference za energetske razvoj i sigurnost opskrbe električnom energijom. Uspostavljeno tržište električne energije djelovat će kao ključni dio poticanja energetske ulaganja, koja su nužna ako Bosna i Hercegovina želi ispuniti ciljeve utvrđene Pariškim klimatskim sporazumom. Na ovom tržištu plasirat će se električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije, koji će se integrirati u elektroenergetski sustav i tržište kroz implementaciju Zakona i njegovih podzakonskih akata, uz podršku ulaganjima u interkonekcijske kapacitete s regijom i Europskom unijom.

Zakon o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini planiran je Programom rada Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za 2017., 2018., 2019., 2020., 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu, kao i Srednjoročnim planom rada Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za razdoblje 2020.–2022. te Srednjoročnim planom rada za razdoblje 2024.–2026.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Zakon sadrži XII. poglavlja u kojima su propisana pravna rješenja i načela uređenja odnosa elektroenergetske djelatnosti.

Ovim Zakonom utvrđuje se opći pravni okvir za organizaciju, reguliranje, praćenje i nadzor elektroenergetskih djelatnosti u okviru nadležnosti Bosne i Hercegovine. Uređuje se rad elektroenergetskih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti koje su predmet ovog Zakona, kao i međusobni odnosi između elektroenergetskih subjekata, uključujući odnose između delegiranog operatora, operatora prijenosnog sustava i operatora organiziranog tržišta, rad Državne regulatorne komisije za električnu energiju, njihovi odnosi s Državnim regulatorom te suradnja regulatornih komisija i drugih nadležnih institucija koje djeluju u elektroenergetskom sektoru. Također, utvrđuju se pravila u vezi s organiziranjem, funkcioniranjem, razvojem i međunarodnim povezivanjem tržišta električne energije, kao i trgovinom električnom energijom iz nadležnosti Državnog regulatora.

Zakonom će se predložiti pravna rješenja povezivanja tržišta električne energije Bosne i Hercegovine s tržištima električne energije ugovornih strana Energetske zajednice i tržištem električne energije Europske unije. Kada je riječ o prijenosu električne energije, upravljanju prijenosnim sustavom, upravljanju organiziranim tržištem električne energije i međunarodnoj trgovini električnom energijom, predviđena su značajna unaprjeđenja u pogledu usklađivanja načina rada i poslovanja ovih energetskih subjekata s pravilima Europske unije. Cijeli proces usmjeren je na učinkovito iskorištavanje sve proizvedene električne energije te osiguravanje sigurnosti opskrbe kupaca električnom energijom na novi način, u uvjetima slobodne konkurencije sudionika na tržištu i visoke razine tehničke opremljenosti svih ključnih subjekata. Složene procedure koje će se primjenjivati namijenjene su sigurnosti svih elektroenergetskih mrežnih i tržišnih sustava, a time i dodatnoj sigurnosti opskrbe s novim mogućnostima ugovaranja prodaje električne energije.

Zakon je pripremila Radna skupina u kojoj su, uz predstavnike Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, bili uključeni predstavnici nadležnih entitetskih ministarstava, Državnog regulatora, Neovisnog operatora sustava u BiH i Elektroprijenosa BiH.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11).

U tijeku su procedure pribavljanja mišljenja od entitetskih ministarstava za energetiku (Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva i Ministarstvo energetike i rudarstva RS), Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Ureda za zakonodavstvo Bosne i Hercegovine te Direkcije za europske integracije. Ova mišljenja bit će sastavni dio procedure razmatranja i donošenja Zakona.

IV – USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Zakonom o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini djelomično će se preuzeti obveze usklađivanja zakonodavstva u skladu s odredbama članaka 70. i 107. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane.

Usvajanje Zakona doprinijet će usklađivanju sa zahtjevima i preuzetim obvezama prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice.

Lista propisa EU/Energetske zajednice s kojima je usklađen Nacrt Zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini ne obuhvaća samo posljednji paket

propisa EU o integraciji tržišta električne energije, već i skup propisa koji su trebali biti preneseni u ovom području počevši od donošenja posljednjih izmjena važećeg Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), a koji su na snazi u Europskoj uniji.

Listu čine sljedeći propisi:

1. Direktiva (EU) 2019/944 od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU, prilagođena Odlukom 2021/13/MC-EnC,
2. Uredba (EU) 2019/943 od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
3. Uredba (EU) 2019/941 od 5. lipnja 2019. o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije, prilagođena Odlukom 2021/13/MC-EnC,
4. Uredba (EU) 2019/942 od 5. lipnja 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetske regulatora, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
5. Uredba (EU) 2022/869 od 30. svibnja 2022. o smjernicama za transeuropsku energetsku infrastrukturu, izmjeni Uredbi (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i Direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013, prilagođena Odlukom 2023/02/MC-EnC,
6. Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavi smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
7. Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. rujna 2016. o uspostavi smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
8. Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. studenoga 2017. o uspostavi smjernica za uravnoteženje električne energije, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
9. Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. kolovoza 2017. o uspostavi smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
10. Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. studenoga 2017. o uspostavi mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sustava, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
11. Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. kolovoza 2016. o uspostavi mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sustava za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka, prilagođena Odlukom 2018/04/PHLG-EnC,
12. Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. kolovoza 2016. o uspostavi mrežnih pravila za priključak kupca, prilagođena Odlukom 2018/05/PHLG-EnC,
13. Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. travnja 2016. o uspostavi mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu, prilagođena Odlukom 2018/03/PHLG-EnC,
14. Uredba Komisije (EU) br. 543/2013 od 14. lipnja 2013. o dostavi i objavi podataka na tržištima električne energije i o izmjeni Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, prilagođena Odlukom 2015/01/PHLG-EnC,

15. Uredba (EU) 1227/2011 od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije, prilagođena Odlukom 2018/10/MC-EnC,
16. Uredba Komisije (EU) br. 838/2010 od 23. rujna 2010. o utvrđivanju smjernica koje se odnose na mehanizam naknade između operatora prijenosnih sustava i zajednički regulatorni pristup naplati prijenosa, prilagođena Odlukama 2013/01/PHLG-EnC i 2021/01/PHLG-EnC.

V – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Nacrt Zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini koncipiran je tako da sadrži 12 (dvanaest) poglavlja: Opće odredbe, Elektroenergetske djelatnosti, Državna regulatorna komisija za električnu energiju, Prijenos električne energije, Operator prijenosnog sustava i delegirani operator, Transparentnost i pružanje informacija, Tržište električne energije, Prekogranična razmjena električne energije, Sigurnost opskrbe, Pravna zaštita, Kaznene odredbe i Prijelazne i završne odredbe.

Poglavlje I: Opće odredbe (članci 1-6)

Članovi 1 – 5. Ovim člancima definirane su opće odredbe Zakona, i to: predmet Zakona, propisi EU koji se prenose ovim Zakonom, značenje pojedinih pojmova, opći ciljevi i opći principi Zakona te su definirane nadležne institucije za obavljanje poslova i zadataka u području energetike.

Poglavlje II: Elektroenergetske djelatnosti (članci 7-13)

Ovim poglavljem uređuju se elektroenergetske djelatnosti, javne usluge, tržišne djelatnosti, licence, uvjeti za izdavanje licenci, izdavanje licenci i njihovo trajanje, suspenzija, ukidanje, izmjene i prijenos licenci.

Član 7. Određuje elektroenergetske djelatnosti koje ovaj Zakon uređuje.

Član 8. Definira koje djelatnosti se u smislu ovog Zakona smatraju javnim uslugama i na temelju kojih principa se javna usluga obavlja.

Član 9. Definira tržišne djelatnosti, njihove oblike i načela.

Član 10. Propisuje Licencu za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti i određuje djelatnosti za koje je potrebna licenca.

Član 11. Popisuje Opće uvjete za izdavanje licence.

Član 12. Određuje subjekte za izdavanje licence, postupak izdavanja licence te propisuje donošenje pravilnika o licenciranju i certificiranju kojim se utvrđuju detaljni kriteriji, uvjeti i postupak izdavanja licenci za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti.

Član 13. Propisuje trajanje, suspenziju, ukidanje, izmjene i prijenos licenci.

Poglavlje III: Državna regulatorna komisija za električnu energiju (članci 14-38)

Član 14. Definira status, tj. pravni položaj Državnog regulatora

Član 15. Uređuje odnos statusa Državnog regulatora, kako je uređen Zakonom, s nadležnostima i ovlastima entitetskih regulatornih komisija.

Član 16. Propisuje neovisnost Državnog regulatora u izvršavanju svojih ovlasti, uz napomenu da to ne isključuje suradnju Državnog regulatora s drugim nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Član 17. Propisuje opće ciljeve regulacije energetske djelatnosti.

Član 18. Propisuje opće nadležnosti i ovlasti Državnog regulatora.

Član 19. Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi s licenciranjem i certificiranjem.

Član 20. Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi s donošenjem metodologija te utvrđivanjem naknada, tarifa i cijena.

Član 21. Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi s reguliranjem prijenosa električne energije i upravljanjem prijenosnim sustavom.

Član 22. Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi s reguliranjem tržišta električne energije.

Član 23. Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi s prekograničnom razmjenom električne energije.

Član 24. Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u vezi sa zaštitom korisnika prijenosnog sustava.

Član 25. Propisuje nadležnosti Državnog regulatora u pogledu reguliranja i praćenja elektroenergetskih djelatnosti u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 26. Propisuje nadležnost Državnog regulatora da donosi pravilnike kojima uređuje rad povezanih mrežnih sustava i prenosi prilagođena pravila i smjernice Europske unije u ovoj oblasti, te da donosi i druga pravila i smjernice koja se odnose na rad povezanih mrežnih sustava u skladu s ratificiranim međunarodnim sporazumima.

Član 27. Propisuje regulatorne ovlasti Državnog regulatora kojima se omogućava izvršavanje njegovih obveza i zadataka, a osobito: nadzor rada elektroenergetskih subjekata kojima je izdao licencu, izdavanje obvezujućih odluka, zahtjev za dostavu informacija od elektroenergetskih subjekata, entitetskih regulatornih komisija i drugih nadležnih institucija. Propisuju se i ovlasti Državnog regulatora da pokreće i provodi postupke u vezi s funkcioniranjem organiziranog i balansnog tržišta električne energije, da izriče učinkovite i proporcionalne kazne elektroenergetskim subjektima te da rješava sporove između korisnika sustava i/ili elektroenergetskih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti.

Član 28. Propisuje mogućnost organiziranja javne rasprave u postupku donošenja akata Državnog regulatora, kao i obvezu Državnog regulatora da donese pravilnik kojim se uređuju vrste i postupak vođenja javnih rasprava.

Član 29. Propisuje suradnju Državnog regulatora u okviru elektroenergetskog sektora s entitetskim regulatornim komisijama i razmjenu potrebnih informacija u vezi s praćenjem tržišta električne energije i elektroenergetskih djelatnosti radi usklađivanja regulatornih praksi na razini Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 30. Propisuje suradnju Državnog regulatora s drugim institucijama, kao što su Vijeće za konkurenciju i regulatori financijskog tržišta u Bosni i Hercegovini. Propisana je i suradnja s nadležnim regulatornim institucijama Ugovornih strana Energetske zajednice, ECRB-om i ACER-om.

Član 31. Propisuje uvjete za imenovanje članova Državnog regulatora u skladu sa zakonima koji uređuju ministarska, vladina i druga imenovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine i zakonima

Član 32. Propisuje neovisnost članova Državnog regulatora i uvjete za razrješenje članova Državnog regulatora.

Član 33. Propisuje i uređuje organizaciju rada Državnog regulatora.

Član 34. Propisuje oblik odluka Državnog regulatora, dostupnost odluka javnosti te mogućnost pokretanja upravnog spora.

Član 35. Propisuje način donošenja odluka Državnog regulatora i postupke vezane uz donošenje odluka.

Član 36. Propisuje javnost rada Državnog regulatora.

Član 37. Uređuje financiranje Državnog regulatora.

Član 38. Propisuje vođenje računovodstvene evidencije i pripremu financijskih izvještaja Državnog regulatora u skladu s propisima iz područja računovodstva i revizije.

Poglavlje IV: Prenos električne energije (članci 39-47)

Član 39. Propisuje opće principe za prijenos električne energije te nadležnosti operatora prijenosnog sustava i delegiranog operatora radi stabilnog i pouzdanog rada prijenosnog sustava u Bosni i Hercegovini.

Član 40. Uređuje postupak pristupa prijenosnoj mreži i obveze operatora prijenosnog sustava i delegiranog operatora u pružanju pristupa prijenosnoj mreži u skladu s propisanim mrežnim kodeksom i pravilnikom o priključenju.

Član 41. Propisuje postupak priključenja na prijenosnu mrežu.

Član 42. Određuje naknadu za priključenje na prijenosnu mrežu u skladu s Metodologijom za utvrđivanje naknade za priključenje na prijenosnu mrežu.

Član 43. Uređuje plaćanje naknade za korištenje prijenosnog sustava koja uključuje tarifu za rad operatora prijenosnog sustava, tarifu za rad delegiranog operatora i tarifu za systemske usluge. Naknade i tarife utvrđuju se u skladu s metodologijom, čiji su principi također propisani.

Član 44. Propisuje plaćanje naknada za pružanje nestandardnih usluga te način utvrđivanja iznosa tih naknada.

Član 45. Propisuje proizvođaču i krajnjem kupcu koji nemaju mogućnost pristupa prijenosnoj mreži pravo na izgradnju Direktnog voda uz suglasnost Državnog regulatora. Član također propisuje obvezu Državnog regulatora da donese Pravilnik kojim se utvrđuju kriteriji za izdavanje suglasnosti za izgradnju i rad direktnog voda te drugi uvjeti koji se odnose na vod.

Član 46. Propisuje pravila i propise kojima se osigurava kompatibilnost opreme i interoperabilnost elektroenergetskih sustava.

Član 47. Propisuje pravila za korištenje zemljišta za infrastrukturu prijenosa električne energije. Član navodi obvezu operatora prijenosnog sustava da, uz odobrenje Državnog regulatora, donese pravilnik kojim se detaljnije uređuju pitanja zaštite i korištenja zemljišta u zonama sigurnosti nadzemnih vodova.

Poglavlje V: Operator prijenosnog sustava i delegirani operator (članci 48-65)

Član 48. Propisuje status operatora prijenosnog sustava, djelovanje operatora prijenosnog sustava u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima koji reguliraju elektroenergetske djelatnosti u Bosni i Hercegovini. Ovim člankom Zakona određuje se „Elektroprijenos Bosne i Hercegovine“ a.d. Banja Luka kao operator prijenosnog sustava u Bosni i Hercegovini te obveza da ovaj operator mora biti licenciran i certificiran.

Član 49. Propisuje vlasničko odvajanje operatora prijenosnog sustava. Operator prijenosnog sustava određuje se kao samostalno pravno lice izvan strukture vertikalno integriranog subjekta, odvojeno od drugih elektroenergetskih djelatnosti u skladu s principima i zahtjevima utvrđenim ovim Zakonom. Operator prijenosnog sustava mora biti vlasnik prijenosnog sustava. Ovim

člankom Zakona uređuje se način osiguranja neovisnosti operatora prijenosnog sustava, propisuju ograničenja u imenovanjima i određuje način upravljanja.

Član 50. Propisuje certificiranje operatora prijenosnog sustava te donošenje Pravilnika kojim se propisuju postupak i uvjeti certifikacije.

Član 51. Propisuje odredbe kojima Državni regulator kontinuirano prati ispunjavanje zahtjeva za neovisnost i razdvajanje operatora prijenosnog sustava propisanih ovim Zakonom. Operator prijenosnog sustava obavezan je obavještavati Državni regulator o svim planiranim poslovnim promjenama koje mogu zahtijevati ponovnu ocjenu ispunjavanja zahtjeva za neovisnost i razdvajanje, te se propisuju uvjeti za slučajeve ponovnog certificiranja.

Član 52. Uređuje područje certificiranja u odnosu na treće zemlje i postupak certificiranja uzimajući u obzir posebne zahtjeve.

Član 53. Propisuje odgovornosti i dužnosti operatora prijenosnog sustava.

Član 54. Propisuje ograničenja u pogledu obavljanja djelatnosti skladištenja energije.

Član 55. Definira delegiranog operatora kao elektroenergetski subjekt s naglaskom na obveze i odgovornosti koje se posebno odnose na upravljanje radom i održavanje pouzdanosti sustava, organiziranje balansnog tržišta i pružanje pomoćnih usluga, dodjelu prekograničnih kapaciteta, upravljanje ograničenjima u prijenosnom sustavu, regionalnu integraciju tržišta, pružanje informacija o prijenosnom sustavu te koordinaciju s operatorima susjednih prijenosnih sustava i ENTSO-E. Ovim člankom Zakona određuje se „Nezavisni operator sustava u Bosni i Hercegovini“ kao delegirani operator.

Član 56. Propisuje odgovornosti i dužnosti delegiranog operatora.

Član 57. Propisuje da se pogon i upravljanje prijenosnom mrežom uređuju Mrežnim kodeksom. Navodi što Mrežni kodeks propisuje te obavezuje delegiranog operatora da, uz odobrenje Državnog regulatora, donese Mrežni kodeks i uskladi kodeks s pravilima i smjernicama Europske unije koja uređuju rad povezanih mrežnih sustava, kao i pravilima o kvaliteti opskrbe električnom energijom.

Član 58. Propisuje donošenje Pravilnika o priključenju na prijenosnu mrežu od strane Državnog regulatora te njegovo usklađivanje s mrežnim kodeksom, mrežnim pravilima i smjernicama Europske unije.

Član 59. Propisuje donošenje indikativnog plana razvoja proizvodnje električne energije od strane delegiranog operatora te sadržaj indikativnog plana razvoja proizvodnje električne energije.

Član 60. Propisuje donošenje Desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže, njegov sadržaj, nadzor i subjekte odgovorne za provedbu.

Član 61. Propisuje obvezu operatora prijenosnog sustava za donošenje i objavljivanje trogodišnjih i jednogodišnjih planova investicija.

Član 62. Propisuje obvezu dostavljanja podataka i informacija operatoru prijenosnog sustava i delegiranom operatoru od strane korisnika sustava.

Član 63. Propisuje obvezu izrade i sadržaj godišnjih izvještaja operatora prijenosnog sustava i delegiranog operatora.

Član 64. Propisuje obvezu delegiranog operatora i operatora prijenosnog sustava da u suradnji s Državnim regulatorom promoviraju suradnju s operatorima prijenosnih sustava na regionalnoj i međunarodnoj razini.

Član 65. Propisuje obvezu operatora prijenosnog sustava i delegiranog operatora da usvoje i provode mjere kibernetičke sigurnosti pri obavljanju poslova iz svojih nadležnosti.

Poglavlje VI: Transparentnost i pružanje informacija (Članci 66-71)

Član 66. Propisuje pravo pristupa računovodstvenim evidencijama i finansijskim izvještajima Državnog regulatora i drugih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini.

Član 67. Propisuje obvezu i način računovodstvenog razdvajanja elektroenergetskih subjekata prema djelatnostima.

Član 68. Propisuje pravo nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini, entiteta i Brčko Distrikta da od elektroenergetskih subjekata traže informacije o elektroenergetskim djelatnostima, kao i pravo Državnog regulatora da od svih institucija dobije informacije u svrhu obavljanja svojih djelatnosti.

Član 69. Propisuje obvezu povjerljivosti Državnog regulatora i drugih nadležnih tijela i institucija u Bosni i Hercegovini.

Član 70. Propisuje svim sudionicima na tržištu zabranu provođenja aktivnosti koje predstavljaju manipulaciju tržištem električne energije.

Član 71. Propisuje obvezu sudionika na tržištu da djelotvorno i pravovremeno objavljuju povlaštene informacije.

Poglavlje VII: Tržište električne energije (Članci 72-89)

Član 72. Propisuje pravo krajnjeg kupca na slobodan izbor i promjenu opskrbljivača.

Član 73. Uređuje trgovinu električnom energijom, obveze energetske subjekata koji obavljaju djelatnost trgovine električnom energijom te izdavanje i uvjete licenci.

Član 74. Uređuje tržišne segmente, podjelu na maloprodajno i veleprodajno tržište električne energije i propisuje poštivanje tržišnih pravila.

Član 75. Propisuje sadržaj Tržišnih pravila.

Član 76. Uređuje balansno tržište električne energije, koje uspostavlja i vodi delegirani operator pod nadzorom Državnog regulatora. Delegirani operator definira uvjete i zahtjeve za pružatelje balansnih usluga u elektroenergetskom sustavu Bosne i Hercegovine prema Tržišnim pravilima.

Član 77. Propisuje odgovornost sudionika za neravnotežu koju uzrokuju na tržištu električne energije te nalaže međusobno uređenje odnosa sudionika.

Član 78. Propisuje osnivanje, status, način financiranja i nadzor nad operatorom organiziranog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini.

Član 79. Propisuje zadatke operatora organiziranog tržišta električne energije.

Član 80. Propisuje pravila rada operatora organiziranog tržišta električne energije.

Član 81. Određuje nominiranog operatora tržišta električne energije i uvjete koje mora ispuniti operator organiziranog tržišta da bi bio imenovan za nominiranog operatora.

Član 82. Propisuje zadatke nominiranog operatora tržišta električne energije.

Član 83. Definira troškove uspostavljanja, promjene i upravljanja tržišta unaprijed i unutar dana.

Član 84. Uređuje status i kategorije sudionika na veleprodajnom tržištu električne energije.

Član 85. Propisuje način i uvjete praćenja i nadzora nad veleprodajnim tržištem električne energije.

Član 86. Propisuje zaštitu konkurencije na veleprodajnom tržištu električne energije te uređuje odnose između Konkurencijskog vijeća BiH i Državnog regulatora.

Član 87. Propisuje mjere za poticanje konkurencije na tržištu električne energije.

Član 88. Propisuje čuvanje i dostupnost podataka o proizvodnim postrojenjima radi zaštite konkurencije.

Član 89. Propisuje izračun rezidualnog miksa električne energije u Bosni i Hercegovini te obveze Državnog regulatora i entitetskih regulatornih komisija u tu svrhu.

Poglavlje VIII: Prekogranična razmjena električne energije (Članci 90-101)

Član 90. Propisuje uređenje TCM pravila i metodologija koje se primjenjuju na tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini.

Član 91. Propisuje obvezu delegiranog operatora i operatora prijenosnog sustava da, nakon odobrenja ACER-a, primjenjuju paneuropska TCM pravila i metodologije..

Član 92. Propisuje obvezu delegiranog operatora i operatora prijenosnog sustava da, nakon odobrenja ECRB-a i/ili ACER-a, primjenjuju regionalna TCM pravila i metodologije.

Član 93. Propisuje obvezu Državnog regulatora, delegiranog operatora i NEMO-a da uzmu u obzir odluke ACER-a koje se odnose na TCM pravila i metodologije u prekograničnoj trgovini električnom energijom.

Član 94. Uređuje upravljanje prekograničnim tokovima električne energije. Obvezuje delegiranog operatora na izradu metodologija za izračun raspoloživih prekograničnih kapaciteta i margina pouzdanosti.

Član 95. Uređuje tranzite električne energije i propisuje nadležnost delegiranog operatora za izdavanje odobrenja za tranzit električne energije kroz Bosnu i Hercegovinu.

Član 96. Uređuje upravljanje zagušenjima u prijenosnoj mreži, propisuje nadležnost delegiranog operatora i uređuje odnose sudionika na tržištu pri zagušenju te raspodjelu prihoda.

Član 97. Propisuje obvezu donošenja Akcijskog plana za povećanje raspoloživih prekograničnih kapaciteta.

Član 98. Uređuje redispečiranje električne energije, nadležnosti i obveze Državnog regulatora, delegiranog operatora i korisnika sustava u vezi s redispečiranjem.

Član 99. Propisuje mehanizam poravnanja između operatora prijenosnog sustava te obvezu delegiranog operatora da se pridržava operativnih pravila, smjernica i uputa u vezi s upravljanjem prekograničnim tokovima električne energije, usvojenih od nadležnih tijela Energetske zajednice, regionalnih i europskih udruga.

Član 100. Propisuje uvjete izuzeća za nove interkonektore.

Član 101. Propisuje suradnju delegiranog operatora s regionalnim koordinacijskim centrima.

Poglavlje IX: Sigurnost opskrbe (Članci 102-114)

Član 102. Definira sigurnost opskrbe električnom energijom i što ona obuhvaća

Član 103. Propisuje procjenu adekvatnosti elektroenergetskog sustava Bosne i Hercegovine na temelju procjene adekvatnosti na europskoj razini.

Član 104. Propisuje mehanizam osiguranja kapaciteta kao privremenu mjeru plaćanja naknade subjektima kojima se osigurava raspoloživost proizvodnih resursa. Uređuje funkcioniranje ovog mehanizma i njegovo vrednovanje.

Član 105. Propisuje opća načela mehanizma za osiguranje kapaciteta.

Član 106. Propisuje standard pouzdanosti pri primjeni mehanizma za razvoj kapaciteta.

Član 107. Propisuje utvrđivanje minimalnih pogonskih pravila i zahtjeva u pogledu sigurnosti prijenosne mreže. Minimalna pogonska pravila i zahtjevi uređuju se mrežnim kodeksom..

Član 108. Propisuje uvjete za prekide i ograničenja isporuke te obveze operatora prijenosnog sustava u tim slučajevima.

Član 109. Definira kriznu situaciju s električnom energijom, nadležnosti u kriznoj situaciji i mjere koje se primjenjuju u takvim situacijama.

Član 110. Propisuje sigurnosna i tehnička pitanja te zahtjeve za elektroenergetska postrojenja i opremu.

Član 111. Propisuje nadležnosti Državnog regulatora i entitetskih komisija za praćenje sigurnosti opskrbe električnom energijom.

Član 112. Definira pripravnost na rizike te imenuje Državnog regulatora kao nadležno tijelo za provođenje aktivnosti u vezi s pripravnošću na rizike i propisuje njegove odgovornosti. Također propisuje odgovornosti delegiranog operatora u pružanju podrške Državnom regulatoru u provođenju aktivnosti vezanih za pripravnost na rizike u elektroenergetskom sektoru.

Član 113. Propisuje donošenje dokumenta „Elektroenergetski krizni scenarij u Bosni i Hercegovini“, način izrade dokumenta i nalaže regionalnu suradnju pri njegovom donošenju.

Član 114. Propisuje donošenje dokumenta „Plan pripravnosti na rizike“ kojim se utvrđuju nacionalne, regionalne i bilateralne mjere za sprječavanje ili djelovanje u slučaju elektroenergetskih kriznih scenarija. Također propisuje obvezu Državnog regulatora da donese pravilnik kojim se definira sadržaj i procedura plana pripravnosti na rizike, uključujući usklađivanje s nadležnim institucijama u skladu s obvezama iz ratificiranih međunarodnih ugovora.

Poglavlje X: Pravna zaštita (Članci 115-117)

Član 115. Propisuje pravo na žalbu protiv akata kojima se uređuju uvjeti priključenja na mrežu ili akata kojima je odbijen pristup prijenosnoj mreži.

Član 116. Utvrđuje opća pravila za rješavanje sporova koje vodi Državni regulator, uključujući postupak rješavanja sporova.

Član 117. Propisuje obvezu Državnog regulatora da donese pravilnik kojim se uređuju pravila rješavanja žalbi i sporova te vođenje postupka medijacije.

Poglavlje XI: Kaznene odredbe (Članci 118-119)

Član 118. i Član 119. Ovim člancima propisane su kazne za prekršaje zbog nepoštivanja odredbi ovog Zakona i podzakonskih akata.

Poglavlje XIII: Prijelazne i završne odredbe (Članci 120-128)

Član 120. Propisuje donošenje podzakonskih akata.

Član 121. Propisuje primjenu Zakona.

Član 122. Propisuje opću obvezu usklađivanja s ovim Zakonom.

Član 123. Uređuje pitanje valjanosti ranije izdanih licenci.

Član 124. Propisuje prijelazne odredbe vezane uz upravljanje prijenosnom mrežom.

Član 125. Uređuje kontinuitet u radu Državnog regulatora.

Član 126. Uređuje opskrbu električnom energijom Brčko Distrikta.

Član 127. Uređuje odnos ovog Zakona prema drugim zakonima.

Član 128. Propisuje stupanje na snagu ovog Zakona.

VI - PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTIVANJA PROPISA

Zakon predviđa zakonska rješenja koja omogućuju osnivanje i funkcioniranje burze električne energije te njezino nominiranje za NEMO. Državni regulator određuje operatora organiziranog tržišta koji stječe status nominiranog operatora tržišta električne energije radi povezivanja s drugim organiziranim tržištima.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine odgovorno je za obavljanje poslova i zadataka u području energetike propisanih zakonom o radu ministarstava i drugih tijela uprave, kao i odredbama ovog Zakona.

Nadležne institucije Bosne i Hercegovine osiguravaju suradnju s entitetskim vladama i ministarstvima kako bi se postigla usklađena politika i praksa u sektoru električne energije.

Državni regulator, operator prijenosnog sustava, delegirani operator i NEMO poduzimaju aktivnosti povezivanja s regionalnim i paneuropskim tržištima električne energije, u suradnji s drugim regulatornim tijelima, operatorima prijenosnih sustava, operatorima organiziranih tržišta, Agencijom za suradnju energetske regulatora (ACER), Regulatornim odborom Energetske zajednice i Europskom mrežom operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (ENTSO-E).

Zakon predviđa rokove i vrste podzakonskih akata koje je potrebno donijeti za njegovu provedbu.

Poglavlje XI Zakona propisuje kaznene odredbe, uključujući taksativno navedene vrste prekršaja i visine kazni.

VII – FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog Zakona nisu predviđena financijska sredstva iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

VIII - OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PROPISA

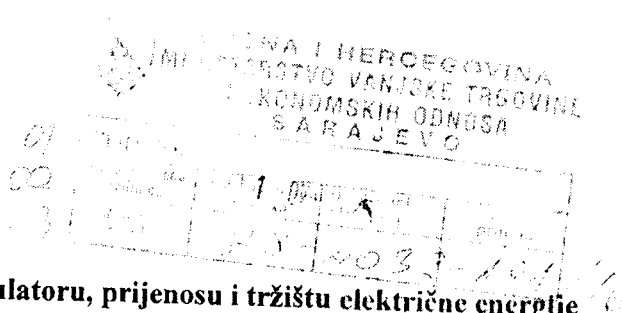
U skladu s Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17), tekst Zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini objavljen je na web platformi e-konsultacija u razdoblju od 4. do 19. studenog 2024. godine.

Broj: 04-02-1-1032-2/24
Sarajevo, 10.7.2025. godine
(ES-AL-ALK)

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA

SARAJEVO

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini

Veza: Vaš akt broj: 09-1-28-4032-92/16 od 23.6.2025. godine

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine je razmotrio **Nacrt zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini** i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ured za zakonodavstvo je aktom broj: 04-02-1-1032/24 od 18.11.2024. godine Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine dostavio akt kojim je tražio da se uz dostavljeni Prednacrt zakona o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini dostavi Obrazloženje predmetnog zakona, potrebna entitetska mišljenja, kao i Izvještaj i Izjavu iz čl. 21. i 22. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23), kako bi Ured za zakonodavstvo mogao postupiti po zahtjevu za davanje mišljenja.

Ministarstvo je aktom veze dostavilo novi tekst Nacrta zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini uz zahtjev za davanje mišljenja.

Ustavni osnov za donošenje predmetnog zakona sadržan je u članu članu IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

Predmetnim zakonom utvrđuje se opći pravni okvir za organizaciju, regulisanje, praćenje i nadzor elektroenergetskih djelatnosti u okviru nadležnosti Bosne i Hercegovine, uređuje rad

elektroenergetskih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti i druga pitanja u elektroenergetskom sektoru.

Ovim zakonom se u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine preuzimaju odredbe relevantnog zakonodavstva Evropske unije.

Uvidom u dostavljeni materijal, Ured za zakonodavstvo konstatuje da je uz Nacrt predmetnog zakona dostavljen Obrazac broj 1 – Prethodna procjena uticaja propisa, Izvještaj o održanim konsultacijama na **Nacrt zakona o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini** koja su provedene u periodu od 4. – 19.11. 2024. godine, Izjava iz člana 22. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23), kao i Zaključak Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine o davanju saglasnosti na Informaciju o Prednacrtu zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini od 18.6.2025. godine.

Ured takođe ukazuje da, iako je u propratnom aktu navedeno da se u prilogu dostavljaju, nisu priložena mišljenja Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Direkcije za evropske integracije, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske.

Na dostavljeni tekst Nacrta zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, Ured za zakonodavstvo **generalno** ukazuje na stil na koji je pripremljen Nacrt ovog zakona odnosno terminologiju koja je korištena.

S tim u vezi, Ured ukazuje na odredbe čl. 34. do 38. Jedinostvenih pravila pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21) (u daljnjem tekstu: Jedinstvena pravila), kojima je utvrđeno da se propis piše jasnim stilom, jednostavnim riječima i precizno izraženim namjerama zakonodavca i mora biti jasna, dosljedna, precizna i potrebna, čije pravne posljedice mogu biti nesumnjivo jasne.

Isto tako, ukazuje se na potrebu donošenja izmjena zakona kojim je osnovan „Elektroprijenos Bosne i Hercegovine“ a.d. Banja Luka, a koji se ovim zakonom određuje za operatora prenosnog sistema i zakona kojim je osnovan „Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini“, koji je ovim zakonom određen za delegiranog operatora, odnosno ukazuje se na potrebu usklađivanja tih zakona i pratećih podzakonskih akata sa ovim zakonom.

Ured za zakonodavstvo ukazuje i na sljedeće:

- materijal označiti kao „Nacrt“ i dopuniti oznakom „EI“, u gornjem desnom uglu;
- u Preambuli, kod pozivanja na odredbu Ustava Bosne i Hercegovine, iza broja „IV“ dodati znak interpunkcije „tačka“, a broj „2023.“ zamijeniti brojem „2025.“;

- u nazivu, riječ „ZAKON“ izdvojiti u poseban red, a preostali dio naziva zakona pozicionirati u drugi red;
- kod označavanja „POGLAVLJA“, u cijelom tekstu Zakona, potrebno je, u skladu sa članom 27. stav (2) Jedinštvenih pravila, iza rimskog broja dodati znak interpunkcije „tačka“ i pozicionirati u lijevi ugao, npr. „POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE“;
- u nazivu člana 1. iza riječi „Predmet“ dodati riječ „Zakona“;
- takođe, ovaj član kojim se propisuje predmet Zakona, preopširno je formulisan, a obzirom da je članom 8. Jedinštvenih pravila propisano da je predmet dio propisa koji sadrži informacije o cilju propisa, te da bi formulacija predmeta trebala biti kratka u kojoj bi trebalo spomenuti osnovni sadržaj propisa koji važi za cijeli sadržaj pravnog propisa, a ne detalje o sadržaju svakog dijela ili poglavlja propisa.
- Isto tako, ukazuje se na stav (3) člana 8. Jedinštvenih pravila koji se odnosi na usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa zakonodavstvom Evropske unije, odnosno preuzimanje direktiva i drugogobavezujućeg pravnog akta Evropske unije i sugeriše da se predloženi član 2. inkorporira u član 1. zakona kao st. (2) i (3) člana 1. i izvršiti prenumeraciju članova koji slijede;
- ukazuje se i na odredbu člana 44. Jedinštvenih pravila koja se odnosi na upotrebu izraza u muškom ili ženskom rodu i dužnost nosilaca normativnih poslova da u uvodnim odredbama propisa navedu definiciju iz stava (2) ovog člana Jedinštvenih pravila.
- u članu 2. st. (1) i (2) skraćenice „EU“ pisati punim nazivom, te izvršiti skraćivanje ovih pojmova i tako skraćeni naziv dosljedno koristiti kroz tekst Zakona, što je uskladu sa odredbom člana 41. Jedinštvenih pravila, a skraćenicu „BiH“ pisati punim nazivom i dosljedno koristiti kroz teks Zakona;
- u članu 3., kao i kroz čitav tekst Nacrta zakona, označavanja tačaka uskladiti sa odredbom člana 32. stav (2) Jedinštvenih pravila, odnosno koristiti slova abecede;
- u članu 4. stav (1) tačka c) iza oznake člana „7“ dodati znak interpunkcije „tačka“, a u skladu sa odredbom člana 29. Jedinštvenih pravila i isto koristiti dosljedno u tekstu Zakona;
- u članu 12. stav (6) preispitati pozivanje na odredbu člana 9. stav (2) ovog zakona;
- u članu 13. st. (3) i (9) i kroz čitav tekst Nacrta zakona, riječ „tačke“ zamijeniti skraćenicom „tač.“, a u stavu (3) tačka a) iza oznake tačke „d)“ brisati znak interpunkcije „zareza“;
- u Poglavlju III „Državna regulatorna komisija za električnu energiju“, u članu 14. stavu (1) norma počinje rečenicom „Državni regulator...“, u stavu (2) koristi se termin

„Državna regulatorna komisija za električnu energiju“, dalje u stavu (3) ponovo se koristi termin „državni regulator“...

Obzirom da se pojam Državni regulator prvi put spominje u članu 6. stav (2), potrebno je navesti puni i ispravan naziv te institucije, te izvršiti skraćivanje u skladu sa članom 41. Jedinistvenih pravila. Na način koji je urađeno, stiče se dojam da se radi o dvije institucije;

- u članu 19. sugeriše se dosljedno korištenje jednog od načina na koji se vrši pozivanje na određeni propis kroz tekst Nacrta zakona;
- u članu 20. stav (3) riječ „trideset“ zamijeniti brojem „30“, u skladu sa članom 45. stav (2) Jedinistvenih pravila;
- u stavu (1) člana 22. u tač. f), g) i h) potrebno je kod nadležnosti Državnog regulatora koji se tiče „odobravanja“ tržišnih pravila, pravilnika o nabavci pomoćnih usluga i pravila rada organizovanog tržišta, a koje „priprema“ delegirani operator odnosno operator organizovanog tržišta električne energije, kroz tekst Nacrta zakona dosljedno korist jedan od ova dva termina;
- u stavu (2) člana 22. riječ „tačke“ zamijeniti riječima: „tač. od“;
- u članu 24. stav (1) tačka b) riječi: „članom 115. i članom 116.“ zamijeniti riječima: „čl. 115. i 116.“;
- u članu 26. stav (5) potrebno je jasnije precizirati termin „u najvećoj mogućoj mjeri“, u skladu sa odredbom člana 37. Jedinistvenih pravila;
- u članu 30. stav (1) predvidjeti odnosno propisati obavezu Državnog regulatora da informiše Konkurencijsko vijeće u slučajevima povrede odredaba zakona kojim se uređuje zaštita tržišne konkurencije, a kako je to predviđeno za regulatore finansijskog tržišta o povredi odredaba relevantnih propisa o finansijama i regulatorne institucije ugovornih strana Energetske zajednice, ECRB-om i ACER-om i razmjenu informacija potrebnih za izvršenje njihovih nadležnosti;
- u članu 31. stav (4) iza riječi „ministara“ dodati riječi: „Bosne i Hercegovine“;
- U stavu (8) istog člana iza riječi „interesa“ dodati riječi: „u skladu sa zakonom koji reguliše sukob interesa na nivou Bosne i Hercegovine“ i dalje kroz tekst Nacrta zakona, a izraz „2(d)-(g)“ uskladiti sa odredbom čl. 31. i 32. Jedinistvenih pravila, odnosno zamijeniti sa: „(2) tač. d) do g)“;
- u članu 33. stav (3) i dalje u tekstu prilikom navođenja datuma, riječ „prvog“ zamijeniti brojem „1.“, a što je u skladu sa članom 45. stav (1) Jedinistvenih pravila;

- u članu 35. stav (2) kojim se propisuje da će „u slučaju kada članovi Državnog regulatora ne mogu donijeti jednoglasnu odluku, po slanju obavještenja bilo kojeg člana Državnog regulatora drugim članovima, svi sporovi biti proslijeđeni na arbitražu“.
- S tim u vezi Ured ukazuje da je termin „arbitraža“ potrebno pojasniti, odnosno precizirati na koju se arbitražu odnosi. Ovo posebno zbog činjenice da se u stavu (3) ovog člana pominje „međunarodna arbitraža“.
- Imajući u vidu navedeno, potrebno je u stavu (2) precizirati, te uzeti u razmatranje i određivanje unutrašnje arbitraže, na nivou države Bosne i Hercegovine i preispitati izbor međunarodne arbitraže, odnosno, u slučaju da nema drugih mogućnosti propisati i mogućnost međunarodne arbitraže i precizirati je pomenutim podzakonskim aktom za izbor međunarodne arbitraže.
- U članu 36. propisana je obaveza Državnog regulatora da javno objavi nacрте općih pravnih akata koje donosi, a nije naveden način na koji će regulator te akte učiniti dostupnim javnosti, te je isto potrebno precizirati;
- u članu 45. stav (3) preispitati termin „elektroenergetski subjekti“ iz razloga što se u ovom stavu vrši pozivanje na stav (1) ovog člana (proizvođač električne energije i krajnji kupac), a po definiciji iz člana 3. stav (1) tačka t) ovog zakona krajnji kupac nije elektroenergetski subjekat;
- u članu 49. stav (1) pojasniti termin „vertikalno integrisan subjekt“;
- u „vezi vlasnika prenosnog sistema“ iz stava (2) ovog člana, potrebno je pojasniti ovaj pojam, posebno imajući u vidu da se u stavu (7) ovog člana koristi termin „vlasnici“.
- Takođe, postavlja se pitanje da li je potrebno određivati ko je vlasnik prenosnog sistema, obzirom da je Zakonom o osnivanju Nezavisnog operatera sistema za prenosni sistem u Bosni i Hercegovini propisano da su vlasnici Nezavisnog operatera prenosnog sistema Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska;
- u članu 50. stav (5) potrebno je jasnije precizirati termin „u najvećoj mjeri“, kao i u članu 51. stav (4) termin „primjereni rok“, a u skladu sa odredbom člana 37. Jedinствениh pravila;
- u čl. 53., 54. i 56. označavanje tačaka uskladiti sa odredbom člana 32. stav (2) Jedinствениh pravila;
- u članu 55. stav (6) riječ „članova“ zamijeniti skraćenicom „čl.“;
- u članu 56. stav (3) termin „bilateralно sporazumевati“ zamijeniti adekvatnijim terminom;
- u članu 61. stav (1) riječ „svake“ zamijeniti riječju „tekuće“ ;

u članu 63. stav (3) predviđeno je da operator prenosnog sistema i delegirani operator, „odmah po usvajanju“ objavljuju godišnje izvještaje na internet stranicama i dostavljaju ih Državnom regulatoru i Ministarstvu.

Radi jasnoće potrebno je normu dopuniti na način da se propiše ko usvaja godišnje izvještaje, a u st. (3) i (4) riječ „stava“ zamijeniti skraćenicom „st.“;

- u članu 66. stav (1), dio koji glasi: „i drugi nadležni organi Bosne i Hercegovine, Ured je mišljenja da je isti preširoko postavljen, odnosno namjera zakonodavca nije precizno izražena, te ju je u skladu sa čl. 34. i 35. Jedinstvenih pravila potrebno jasnije odrediti, u smislu da su to po nivoima vlasti Uredi za reviziju, odnosno drugi organi, ali ih je potrebno, barem generalno označiti.
Ovo posebno u smislu stava (2) ovog člana u kojem je navedeno da su „Državni regulator i drugi nadležni organi Bosne i Hercegovine dužni osigurati povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija koje se mogu objaviti samo pod uslovima propisanim zakonom“;
- u članu 73. stav (5) nema potrebe isticati da „ne mogu biti diskriminatorni“ i isto je potrebno brisati, obzirom da je „načelo zabrane diskriminacije“ općeprihvaćeno načelo i zaštićeno Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, te je isticanje ovog termina, posebno u svjetlu tržišnih zakona i pravila, nepotrebno i zbunjujuće, pogotovo imajući u vidu da se u stavu (6) ovog člana propisuje da je „Državni regulator dužan omogućiti energetskim subjektima koji obavljaju djelatnost trgovine u bilo kojoj Ugovornoj strani Energetske zajednice, obavljanje djelatnosti u Bosni i Hercegovini pod uslovima reciprociteta, ukoliko je to predviđeno ratificiranim međunarodnim ugovorima i ako ti subjekti poštuju tržišna pravila...“
- U članu 74. stav (3) tačka b) na kraju brisati veznik „i“ i dodati ga na kraju teksta u tački c);
- u članu 76. stav (16) označavanje tač. e), f), g) i h) zamijeniti sa a), b) c) i d);
- u članu 78. stav (5) riječ „stavova“ zamijeniti skraćenicom „st.“, a u stavu (10) precizirati način na koji se vrši javno objavljivanje cjenovnika naknada za učešće na organizovanom tržištu;
- u članu 83. stav (1) označavanje tačaka uskladiti sa odredbom člana 32. stav (2) Jedinstvenih pravila, a u stavu (3) pojasniti predloženo: „operator prenosnog sistema ili delegirani operator će **imati pravo** da Državnom regulatoru ili **drugom nadležnom nacionalnom regulatornom tijelu** dostavi na odobrenje prijedlog doprinosa troškovima“, u smislu da isti ima **obavezu** da dostavi na saglasnost... kao i da se precizira koje je to **drugo nadležno nacionalno regulatorno tijelo** imajući u vidu odredbu člana 14. stav (3) ovog zakona;
- u stavu (4) istog člana riječ „stavovima“ zamijeniti skraćenicom „st.“;

- u članu 91. bristi oznaku stava „(1)“ iz razloga što se ovaj član sastoji samo iz jednog stava, te u ovom članu i u članu 92. brisati riječi: „uključujući i njihove izmjene i dopune“ kao suvišne.
- u članu 96. stav (9) pojasniti odnosno precizirati termin „netirati“;
- u članu 98. u st. (5), (6), (8) i (12) označavanje tačaka unutar stava uskladiti sa odredbom člana 32. stav (2) Jedinostvenih pravila;
- u članu 100. stav (1) riječi: „člana 20., člana 40., člana 49.“ zamijeniti riječima: „čl. 20., 40., 49.“;
- u stavu (10) ovog člana riječ „tačka“ zamijeniti skraćenicom „tač.“, u stavu (13) jasnije precizirati pojam „zbirni oblik“, dok je u stavu (15) potrebno jasnije definirati pojam „najveća moguća mjera“;
- u stavu (18) ovog člana precizirati rok za koji se produžava rok iz stava (17) ovog člana;
- u stavu (3) člana 101. označavanje stava na koji se vrši pozivanje uskladiti sa odredbom člana 31. stav (2) Jedinostvenih pravila;
- u članu 105. stav (3) označavanje tačke „(c)“ uskladiti sa odredbom člana 32. stav (2) Jedinostvenih pravila;
- u članu 108. u st. (7) i (8) riječ „tačke“ zamijeniti skraćenicom „tač.“;
- u članu 109. predviđene su mjere koje se primjenjuju u slučaju krizne situacije sa električnom energijom, te se u stavu (4) navodi da te mjere mogu biti tržišne i netržišne. Dalje, st. (5), (6), (7) i (8) ovog člana razrađuju se netržišne mjere, kad se aktiviraju i kad se primjenjuju, a dalje kroz normu se ne razrađuju tržišne mjere, te se sugerije dopuna ovog člana definiranjem i primjenom tržišnih mjera u kriznoj situaciji.
- u članu 112. stav (3) tačka e) pisanje broja uskladiti sa odredbom člana 45. stav (2) Jedinostvenih pravila;
- u članu 118. stav (5) i članu 119. stav (5) riječ „stavova“ zamijeniti sa: „st. od“;
- član 119. dopuniti nazivom člana;
- u članu 120. st. (1), (2), (3) i (4) označavanje tačaka uskladiti sa odredbom člana 32. stav (2) Jedinostvenih pravila, a u stavu (6) ispred riječi „uspostavljanja“ dodati prilog „od“;
- u članu 121. stav (2) potrebno je korigovati i uskladiti sa odredbom člana 18. Jedinostvenih pravila, tako da predložimo da isti glasi:

- „(2) Svi slučajevi, odnosno postupci koji do dana stupanja na snagu ovog propisa nisu pravosnažno okončani završit će se po odredbama propisa koji je bio na snazi u vrijeme donošenja“.
- U članu 122. u st. (1) i (2) brisati riječ „njegovog“, a iza riječi „snagu“ dodati riječi: „ovog zakona“, te u stavu (6) brisati riječ „tek“ kao suvišnu;
- u članu 126. stav (1) skraćenicu „RS“ zamijeniti punim nazivom;
- naziv člana 127. korigovati na način da glasi: „Prestanak važenja“, a stav (1) korigovati na način da predlažemo da glasi:

„(1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi....“.

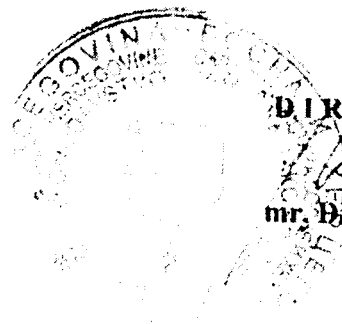
Takođe, prilikom navođenja brojeva službenog glasila u kojem je Zakon objavljen riječ „broj“ zamijeniti skraćenicom „br.“.

- U članu 127. stav (2) brisati riječ „neslaganja“ kao suvišnu.

Na kraju, Ured za zakonodavstvo ukazuje da je prilikom upućivanja predmetnog Zakona u dalju proceduru, isti potrebno lektorisati i kompletirati Izvještajem o održanim konsultacijama, iz razloga što se Izvještaj koji je dostavljen uz Nacrt ovog zakona ne odnosi na tekst ovog zakona, kao i mišljenjem Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Direkcije za evropske integracije, kao i mišljenjima nadležnih entitetskih tijela.

Dostaviti:

- naslovu
- a/a

 DIREKTOR
[Signature]
mr. Dzemail Cibo

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Број: 05-02-2-6851-4/24
Сарајево, 27.6.2025.године

Босна и Херцеговина
Министарство спољне трговине и
економских односа Босне и Херцеговине
Мусала 9
71000 Сарајево

02
03 03
05-1-28-4032-90/16

Предмет: Мишљење на нацрт Закона о регулатору електричне енергије, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини;-

Веза: Ваш акт: 09-1-28-4032-73/16 од 4.11.2024. године и 09-1-28-4032-90/16 од 23.6.2025. године, и

Наш акт број:05-02-2-6851-2/24 од 15.11.2024. године

Везано за ваш допис, број наведен у вези, а којим се тражи Мишљење на нацрт Закона о регулатору електричне енергије, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини, у складу са одредбама члана 31. став (1) тачка е) Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03)

МИШЉЕЊЕ

1. Предметним Законом се утврђује општи правни оквир за организацију, регулисање, праћење и надзор електроенергетских дјелатности у оквиру надлежности Босне и Херцеговине, те уређује рад електроенергетских субјеката који обављају електроенергетске дјелатности које су предмет Закона, као и међусобни односи између електроенергетских субјеката. Законом се такође утврђују и правила у вези са организовањем, функционисањем, развојем и међународним повезивањем тржишта електричне енергије, као и трговином електричном енергијом из надлежности Државног регулатора.
2. Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине је размотрило предметни Закон и акте достављене у прилогу, те констатовало сљедеће:
 - Чланом 37. Нацрта закона регулисано је финансирање Регулатора, гдје је наведено да Државни регулатор до 1. децембра сваке текуће године доноси финансијски план за наредну годину у којем се детаљно приказују сви трошкови, укључујући плате и накнаде његових чланова и запосленог особља, те сви други трошкови планирани за наредну годину. Државни регулатор, у складу са наведеном одредбом, доставља свој годишњи финансијски план Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на увид и објављује га у „Службеном гласнику Босне и Херцеговине“ и на својој службеној интернет страници.
 - У дијелу Образложења које је достављено у прилогу, под тачком II (разлози због којих се предлаже доношење Закона), наведено је да ће доношење Закона допринијети испуњавању обавеза према Уговору о успостави Енергетске заједнице, успостави организованог тржишта електричне енергије, те испуњавању једног од предуслова за изузеће од СВМ-а за електричну енергију. Законом су предвиђена законска рјешења која ће омогућити формирање брзе електричне енергије, номиновање исте за NEMO, те спајање тржишта електричне енергије са другим

тржиштима. Због непоштивања и кршења Уговора о успостављању Енергетске заједнице, како се наводи у Образложењу, отворени су случајеви против Босне и Херцеговине у Енергетској заједници, па би усвајањем одговарајућег законодавног оквира у Босни и Херцеговини, са којим се касни у односу на прописане рокове у Енергетској заједници, поменути случајеви били затворени.

- У тачки VII Образложења, које се односи на финансијска средства, наведено је да за реализацију Закона нису предвиђена финансијска издвајања из Буџета институција Босне и Херцеговине.
- Предлагач-носилац нормативног посла у прилогу је доставио Образац који је прописан у Анексу I - члану 12. Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 11/05, 58/14, 60/14 и 50/17, 70/17 и 10/21), и то ОФП ЦЕ без назначеног датума сачињавања обрасца, а којим је у цијелости искључен фискални утицај на Буџет институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.

Слиједом констатованог у тачки 2. овог мишљења, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине нема примједби на финансијски аспект нацрта нацрт Закона о регулатору електричне енергије, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини, те истовремено ставља ван снаге Мишљење број: 05-02-2-6851-2/24 од 15.11.2024. године којим је ово министарство подржало нацрт Закона о регулатору електричне енергије и природног гаса, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини.

С поштовањем,

ПРИЛОГ

-Образац број 2а о фискалној процјени утицаја

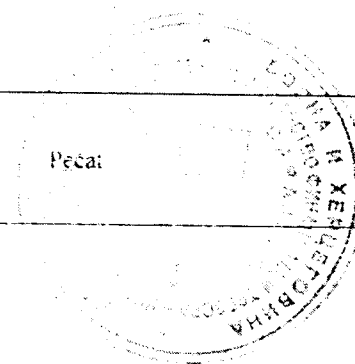
МИНИСТАР
Др Срђан Амиџић

OBRAZAC broj 2a O FISKALNOJ PROCJENI UTICAJA

Obrazac OFP - NE

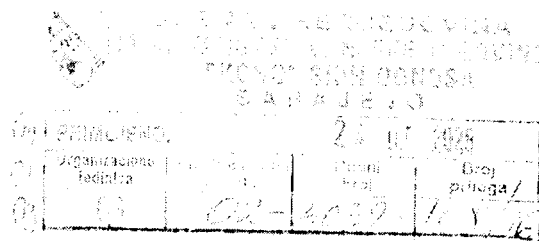
Razdjel	KOD	NAZIV			
	0801	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa			
Vrsta propisa	Ustav		Poslovnik		Pravilnik
	Sporazum		Odluka		Drugi opći pravni akt
	Zakon	Da	Uputstvo		
Naziv propisa	Zakona o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini				
Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini neće izazvati dodatne fiskalne uticaje na budžet.					
Mjesto i datum					
		Pečat	Potpis rukovodilaca nosioca normativnog posla		
Mjesto i datum					
		Pečat	Potpis ministra finansija i trezora		

Broj: 09-02-4-9186-1/24
Sarajevo, 23.7.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE
I EKONOMSKIH ODNOSA
Musala 9
71000 Sarajevo

PREDMET: Mišljenje, dostavlja se

Veza: vaš akt broj: 09-1-28-4032-103/16 od 16.7.2025. godine

U vezi vašeg akta, broj i datum gornji, kojim od ovog ministarstva tražite mišljenje na Nacrt zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Nacrt zakona), Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je isti razmotrilo, te na temelju članka 31. stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) daje

MIŠLJENJE

Kako je u Mišljenju Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine broj: 09-02-4-9186/24 od 8.11.2024. godine konstatirano da Ministarstvo pravde ne daje Mišljenje na Prednacrt teksta propisa, te traženo da se uz Nacrta zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Nacrt zakona) dostavi Obrazloženje sukladno članku 58. stavak (1) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17, 10/21 i 87/23) kojim je propisano da je predlagatelj dužan uz nacrt ili prijedlog propisa dostaviti obrazloženje. Nadalje je konstatirano da je sukladno članku 6. Aneksa I Jedinstvenih pravila, potrebno sačiniti i uz tekst Nacrta propisa dostaviti Prethodnu procjenu utjecaja propisa, te procesti proceduru javnih konzultacija za Prednacrt zakona, sukladno Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23).

Nakon kompletiranja gore navedenih materijala, potrebno je Nacrt zakona dostaviti Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine na mišljenje, što je i učinjeno.

Ovom prigodom konstatiramo je uz materijal dostavljen Obrazloženje predloženog teksta Nacrta zakona, Prethodna procjena utjecaja propisa, te Izvješće o održanim javnim konzultacijama sa Izjavom o provednim javnim konzultacijama sukladno Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa.

Konstatiramo da u materijalu nije dostavljena Izjava o usklađenosti sa zakonodavstvom EU, mada se člankom 2. Nacrta zakona navode Direktiva EU, 2019/944 od 5. lipnja 2019. godine o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU prilagođena Odlukom Ministarstskog vijeća Energetske zajednice br. 2021/13/MC-Enc, kao i niz Uredbi sa kojima se tekst Nacrta zakona usklađuje.

Smatramo neophodnim da se uz tekst Nacrta zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini dostavi na uvid uredno potpisana i ovjerena Izjava o usklađenosti, kojom bi se na jasan i nedvojbjen način moglo utvrditi u kojoj mjeri je domaće zakonodavstvo usklađeno sa zakonodavstvom Europske unije, što bi znatno doprinijelo boljem razumjevanju samog propisa, kao i njegovom usvajanju u zakonodavno-pravnoj proceduri.

Isto tako, smatramo neophodnim da se precizira odredba članka 116. Nacrta zakona, posebice imajući na umu da se navedenim člankom u pravni sustav uvodi pojam prigovora, te rješavanje po prigovoru. Nadalje, ostaje dilema, da li se protiv konačne odluke Državnog regulatora iz stavka (8) navedenog članka, koja je konačna, pokreće upravni spor u roku od 60 dana pred Sudom Bosne i Hercegovine, obzirom da u odredbi stavka (10) stoji nadležnom sudu, pa se opravdano postavlja pitanje koji je to nadležni sud, a posebice imajući na umu činjenicu da je člankom 15, Nacrta zakona predložena odredba da se ne dovodi u pitanje mjerodavnost i ovlasti entitetskih regulatornih komisija u skladu sa entitetskim propisima. Dakle, da li se za vođenje upravnog spora protiv odluka Državnog regulatornog tijela po prigovoru, koje su konačne, uspostavlja mjerodavnost Suda Bosne i Hercegovine ili su mjerodavni entitetski sudovi i koji. Sugeriramo da se u članku 116. navede Sud Bosne i Hercegovine umjesto mjerodavni sud.

Na ostali tekst Nacrta zakona u pogledu sankcija, organizacije i funkcioniranja tijela uprave Bosne i Hercegovine i njihovih međusobnih odnosa, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine nema primjedbi.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- Naslovu,
- a/a.

Broj: 03/A-06-2-1249-29/24
Sarajevo, 22. 07. 2025. godine

23-07-2025

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SPOLJNE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA

Musala 9,
71 000 Sarajevo

Predmet: Odgovor na Zahtjev za mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini sa *acquis*-em, *dostavlja se*

Veza: Vaši akti br.: 09-1-28-4032-91/16 od 23. 06. 2025. godine, 09-1-28-4032-96/16 od 04. 07. 2025. godine i 09-1-28-4032-99/16 od 09. 07. 2025. godine (*HITNO!*), 09-1-28-4032-104/16 od 17. 07. 2025. godine

Naši akti br.: 03/A-06-2-1249-20/24 od 02. 07. 2025. godine, 03/A-06-2-1249-22/24 od 08. 07. 2025. godine i 03/A-06-2-1249-24/24 od 11. 07. 2025. godine

Poštovani,

Vašim aktom broj: 09-1-28-4032-104/16 od 17. 07. 2025. godine zatražili ste Mišljenje Direkcije za evropske integracije o usklađenosti Nacrta zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini sa pravnom stečevinom Evropske unije (*acquis*). U vašem aktu ste se pozvali na naš akt broj: 03/A-06-2-1249-22/24 od 08. 07. 2025. godine, kojim vas je Direkcija obavijestila da nedostaju Tabele usklađenosti za određene propise Evropske unije sa kojima je vršeno usklađivanje Nacrta zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Nacrt zakona), a koji nisu navedeni ni u Izjavi o usklađenosti za predmetni Nacrt zakona. U svom aktu od 17. 07. 2025. godine naveli ste da dostavljate nedostajuće Tabele usklađenosti i dopunjenu Izjavu o usklađenosti.

Dalje, svojim aktom broj: 09-1-28-4032-99/16 od 09. 07. 2025. godine, zatražili ste hitno Mišljenje Direkcije o usklađenosti Nacrta zakona sa *acquis*-em, a u kom ste naznačili i da ćete nedostajuće Tabele usklađenosti i dopunjenu Izjavu o usklađenosti dostaviti naknadno u roku od 10 dana u skladu sa Odlukom o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije (u daljem tekstu: Odluka). U vezi sa tim Direkcija podsjeća da je dala Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona sa *acquis*-em u svom aktu broj: 03/A-06-2-1249-24/24 od 11. 07. 2025. godine. U navedenom Mišljenju od 11. 07. 2025. godine Direkcija je konstatovala sljedeće: „za preostali naprijed navedeni *acquis* za koji su nam dostavljene Tabele usklađenosti (prvobitno elektronski odnosno putem email-a u word formatu i službeno kao Prilog uz Zahtjev za Mišljenje od 04. 07. 2025. godine), iste Tabele usklađenosti nisu uredne, odnosno nisu popunjene u skladu sa Aneksom I Odluke“.

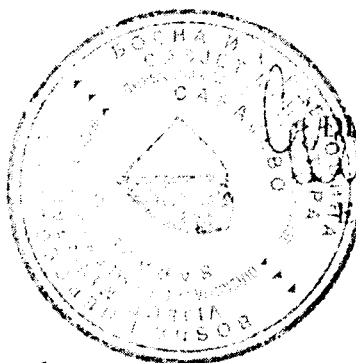
Također, u navedenom Mišljenju Direkcija je konstatovala i sljedeće: „Na osnovu naprijed navedenog, kompleksnosti propisane materije, kao i roka za izradu Mišljenja, a što predstavlja ograničenje pri analizi usklađenosti Nacrta zakona, Direkcija konstatuje da se može zaključiti da je Nacrt zakona djelimično usklađen sa *acquis*-em, uz napomenu da nije moguće dati sveobuhvatnu ocjenu usklađenosti zbog hitnog postupanja usljed kratkog roka za davanje Mišljenja i nedostatka Tabela usklađenosti“.

Pregledom, Direkcija konstatuje da Tabele usklađenosti koje su naknadno dostavljene uz akt broj: 09-1-28-4032-104/16 od 17. 07. 2025. godine nisu uredne, odnosno nisu popunjene u skladu sa Aneksom I Odluke.

Shodno navedenom, Direkcija ostaje pri već izdatom Mišljenju broj: 03/A-06-2-1249-24/24 od 11. 07. 2025. godine, u kojem je ocijenjeno da je Nacrt zakona djelimično usklađen sa *acquis*-em, uz ograničenja prethodno navedena, a koja se odnose i na činjenicu da ni naknadno dostavljene Tabele usklađenosti nisu uredne, odnosno nisu popunjene u skladu sa Aneksom I Odluke.

Cijeneći značaj predmetnog Nacrta zakona za proces evropskih integracija Bosne i Hercegovine, kao i kompleksnost materije koja se uređuje ovim zakonom, Direkcija, u cilju daljeg postupanja nadležnih institucija, u prilogu ovog akta dostavlja ovjerenu Izjavu o usklađenosti, izrađenu u skladu sa Aneksom I Odluke.

S poštovanjem,

[Handwritten signature]
 J. vira Habota

Prilog:

- Ovjerena Izjava o usklađenosti,
- Mišljenje Direkcije o usklađenosti Nacrta zakona sa *acquis*.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. a/a

IZJAVA O USKLADENOSTI

Identifikacijski broj izjave:

MOF/TER/IU/NZ/324/25

1. Podaci o
obrađivaču
propisa

Naziv institucije
Sektor/Odsjek

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Sektor za energetiku

Nacrt Zakona o regulatoru električne energije, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini

Draft Law on the electricity regulator, transmission and electricity market in Bosnia and Herzegovina

2. Naziv propisa

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VI. Usklađivanje zakona, sprovođenje zakona i pravila konkurencije, član 70. i Glava VIII. Politike saradnje, član 107. (Energija)
3.2.	Ocjena ispunjenosti obveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.3.	Razlozi za djelomično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	Potpuna ispunjenosti u konkretnom slučaju zavisi od stepena usklađenosti svih propisa iz oblasti energije u Bosni i Hercegovini sa propisima Evropske unije.

4. Veza propisa sa Programom integriranja (PI)

4.1.	PI za razdoblje	/
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	/
4.3.	Rok za donošenje propisa	/
4.4.	Napomena	/

5. Usklađenost propisa s pravnom stečevinom EU

5.1.	Primarni izvori prava EU i stupanj usklađenosti	Ugovor o funkcionisanju Evropske unije (prečišćeni tekst 15. 03. 2025.) DIO TREĆI – Politike Unije i unutrašnje djelovanje; Glava XXI – Energija; Treaty on the Functioning of the European Union (Consolidated Text of 15 March 2025) PART THREE – Union Policies and Internal Actions TITLE XXI – Energy; Djelimično usklađeno
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	Direktiva (EU) 2019/944 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 5. juna 2019. o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.06.2019) <i>Directive (EU) 2019/944 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity and amending Directive 2012/27/EU (OJ L 158, 14.6.2019)</i> Uredba (EU) 2019/943 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 5. juna 2019. o unutrašnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14.06.2019) <i>Regulation (EU) 2019/943 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on the internal market for electricity (OJ L 158, 14.6.2019)</i> Uredba (EU) 2019/941 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 5. juna 2019. o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije (SL L 2019/944. L 158, 14.06.2019.)

Regulation (EU) 2019/941 of the European Parliament and of the Council of 5 June on risk-preparedness in the electricity sector and repealing Directive 2005/89/EC (OJ L 158, 14.6.2019)

Uredba (EU) 2019/942 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 5. juna 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetske regulatora (SL L 158, 14.06.2019)

Regulation (EU) 2019/942 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (OJ L 158, 14.06.2019)

Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. jula 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (SL L 197, 25.07.2015.)

Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management (OJ L 197, 25.7.2015)

Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. septembra 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta (SL L 259, 27. 09. 2016.)

Commission Regulation (EU) 2016/1719 of 26 September 2016 establishing a guideline on forward capacity allocation (OJ L 259, 27.9.2016)

Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. novembra 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja (SL L 312, 28.11.2017)

Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing (OJ L 312, 28.11.2017)

Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. augusta 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava (SL L 25.08.2017)

Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation (OJ L 220, 25.8.2017)

Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. novembra 2017. uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sustava (SL L 312, 28.11.2017)

Commission Regulation (EU) 2017/2196 of November 24, 2017, establishing a network code on electricity emergency and restoration (OJ L 312, 28.11.2017)

Uredba Komisije (EU) br. 838/2010 od 23. septembra 2010. o utvrđivanju smjernica koje se odnose na mehanizam naknade između operatora prijenosnih sustava i zajednički regulatorni pristup naplati prijenosa (SL L 250, 24.09.2010.)

Commission Regulation (EU) No 838/2010 of 23 September 2010 on laying down guidelines relating to the inter-transmission system operator compensation mechanism and a common regulatory approach to transmission charging (OJ L 250, 24.9.2010.)

		Uredba Komisije (EU) br. 543/2013 od 14. juna 2013. o dostavi i objavi podataka na tržišima električne energije i o izmjeni Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 163, 15.06.2013.) <i>Commission Regulation (EU) No 543/2013 of 14 June 2013 on submission and publication of data in electricity markets and amending Annex I to Regulation (EC) No 714/2009 of the European Parliament and of the Council (OJ L 163, 15.6.2013)</i> Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. oktobra 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (SL L 326.08.12.2011.) <i>Regulation (EU) No 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency (OJ L 326, 8.12.2011)</i> Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. augusta 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca (SL L 223, 18.08.2016.) <i>Commission Regulation (EU) 2016/1388 of 17 August 2016 establishing a Network Code on Demand Connection (OJ L 223, 18.8.2016)</i> Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. aprila 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu (SL L 112, 27.04.2016.) <i>Commission Regulation (EU) 2016/631 of 14 April 2016 establishing a network code on requirements for grid connection of generators (OJ L 112, 27.4.2016)</i> Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. augusta 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sustava za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka (SL L 241, 08.09.2016.) <i>Commission Regulation (EU) 2016/1447 of 26 August 2016 establishing a network code on requirements for grid connection of high voltage direct current systems and direct current-connected power park modules (OJ L 241, 8.9.2016)</i> Uredba (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013 (SL L 152, 3.6.2022., str. 45–102) <i>Regulation (EU) 2022/869 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2022 on guidelines for trans-European energy infrastructure, amending Regulations (EC) No 715/2009, (EU) 2019/942 and (EU) 2019/943 and Directives 2009/73/EC and (EU) 2019/944, and repealing Regulation (EU) No 347/2013 (OJ L 152, 3.6.2022, p. 45–102)</i>
5.3.	Stupanj usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	Djelimično usklađeno
5.4.	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Odredbe navedenih EU propisa su okvirno preuzete Nacrtom Zakona. Nacrtom Zakona je predviđeno donošenje većeg broja podzakonskih akata. Potpuna usklađenost sa navedenim EU propisima će se izvršiti donošenjem propisanih podzakonskih akata.

2. 2. 8. 2.	Red. za potpis i usklađivanje Odbor za prava EU	01. 06. 2021. godine Ugovor o uspostavljanju Energetske zajednice Treaty Establishing the Energy Community
6. Da li je osiguran prijevod pravnih izvora na službene jezike u uporabi u BiH?		DA
7. Da li je propis preveden na engleski jezik		NE
_____ Ministar _____ Potpis		_____ Direktorica Direkcije za evropske integracije _____ Potpis Elvira Habila
Datum i pečat: 22. 7. 2025. godine		Datum i pečat: 22. 7. 2025. godine 22-07-2025

03462-21928/24

Broj: 03/A-06-2-1249-24/24
Sarajevo, 11. 07. 2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SPOLJNE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA
Musala 9,
71 000 Sarajevo

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini sa *acquis-em*, *dostavlja se*, (HITNO!)

Veza: Vaši akti br.: 09-1-28-4032-91/16 od 23. 06. 2025. godine, 09-1-28-4032-96/16 od 04. 07. 2025. godine i 09-1-28-4032-99/16 od 09. 07. 2025. godine (HITNO!)

Naši akti br.: 03/A-06-2-1249-20/24 od 02. 07. 2025. godine i 03/A-06-2-1249-22/24 od 08. 07. 2025. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09, 19/16 i 83/17) i člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije („Službeni glasnik BiH“, broj 41/03) i odredbi Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, br. 75/16, 2/18 i 32/23), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće

MIŠLJENJE

Nacrtom zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Nacrt zakona) utvrđuje se opšti pravni okvir za organizaciju, regulisanje, praćenje i nadzor elektroenergetskih djelatnosti u okviru nadležnosti Bosne i Hercegovine, uređuje rad elektroenergetskih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti koje su predmet ovog zakona, kao i međusobni odnosi između elektroenergetskih subjekata, uključujući odnose između delegiranog operatora, operatora prenosnog sistema i operatora organizovanog tržišta, rad Državne regulatorne komisije za električnu energiju, njihovi odnosi sa Državnim regulatorom i saradnja regulatornih komisija i drugih nadležnih institucija koje djeluju u elektroenergetskom sektoru, te utvrđuju pravila u vezi sa organizovanjem, funkcionisanjem, razvojem i međunarodnim povezivanjem tržišta električne energije, te trgovinom električnom energijom iz nadležnosti Državnog regulatora.

Direkcija je svojim Dopisom broj: 03/A-06-2-1249-22/24 od 08. 07. 2025. godine, obavijestila Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Predlagač) da nedostaju Tabele usklađenosti za određene propise Evropske unije sa kojima je usklađivan Nacrt zakona. U svom odgovoru Dopisom broj: 09-1-28-4032-99/16 od 09. 07. 2025. godine Predlagač je

zatražio hitno Mišljenje Direkcije na Nacrt zakona, uz napomenu da će nedostajuće Tabele usklađenosti i dopunjenu Izjavu o usklađenosti dostaviti naknadno u roku od 10 dana.

U vezi predmetnog zakona, bitno je ukazati da je Predlagač svojim aktom broj: 09-1-28-4032-91/16 od 23. 06. 2025. godine zatražio Mišljenje o usklađenosti Nacrt zakona sa pravnom stečevinom Evropske unije (*acquis*). Svojim aktom broj: 03/A-06-2-1249-20/24 od 02. 07. 2025. godine Direkcija je ukazala Predlagaču na nedostatke dostavljenog Zahtjeva za Mišljenje i obaveze institucija Bosne i Hercegovine u procesu usklađivanja propisa sa *acquis*-em u skladu sa Odlukom o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije (u daljem tekstu: Odluka).

U članu 2. (Propisi EU koji se prenose ovim zakonom) Nacrta zakona navedeno je da se vrši usklađivanje sa sljedećim sekundarnim pravnim aktima Evropske unije:

- a) Direktiva (EU) 2019/944 od 5. juna 2019. o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2021/13/MC-EnC,
- b) Uredba (EU) 2019/941 od 5. juna 2019. o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2021/13/MC-EnC,
- c) Uredba (EU) 2019/942 od 5. juna 2019. o osnivanju Agencije Evropske unije za saradnju energetskih regulatora, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC,
- d) Uredba (EU) 2019/943 od 5. juna 2019. o unutrašnjem tržištu električne energije, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC,
- e) Uredba (EU) 2022/869 od 30. maja 2022. godine o smjernicama za trans-Evropsku energetsku infrastrukturu, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2023/02/MC-EnC,
- f) Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. jula 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC,
- g) Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. septembra 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC,
- h) Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. novembra 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC,
- i) Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. avgusta 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prenosnog sistema, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC,
- j) Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. novembra 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sistema, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC,
- k) Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. avgusta 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sistema za prenos istosmjernom strujom

visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka, prilagođena Odlukom Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice br. 2018/04/PHLG-EnC,

- l) Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. avgusta 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca, prilagođena Odlukom Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice br. 2018/05/PHLG-EnC,
- m) Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. aprila 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu, prilagođena Odlukom Ministarskog savjeta Stalne grupe na visokom nivou br. 2018/03/PHLG-EnC,
- n) Uredba Komisije (EU) br. 543/2013 od 14. juna 2013. godine o dostavi i objavi podataka na tržištima električne energije i o izmjeni Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta, prilagođena Odlukom Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice br. 2015/01/PHLG-EnC,
- o) Uredba (EU) 1227/2011 od 25. oktobra 2011. godine o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije, prilagođena Odlukom Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice br. 2018/10/MC-EnC i
- p) Uredba Komisije (EU) br. 838/2010 od 23. septembra 2010. godine o utvrđivanju smjernica koje se odnose na mehanizam naknade između operatora prenosnih sistema i zajednički regulatorni pristup naplati prenosa, prilagođena Odlukama Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice 2013/01/PHLG-EnC i 2021/01/PHLG-EnC.

Nakon izvršene analize Zahtjeva, dostavljenih Instrumenata za usklađivanje i naprijed navedenog, Direkcija konstatuje sljedeće:

- u vezi člana 2. Nacrta zakona, ukazujemo da u skladu sa članom 8. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14 i 10/21) u Predmetu propisa navodi se naziv obavezujućih pravnih akata Evropske unije sa kojima se vrši usklađivanje,
- za Uredbe (EU) 2016/1447, 2016/1388 i 2016/631 iz člana 2. stav 1. tač. k), l) i m) Nacrta zakona nisu dostavljene Tabele usklađenosti niti elektronskim putem niti su dostavljene u prilogu Zahtjeva, a iste se i ne navode u tački 5.2 Izjave o usklađenosti,

za preostali naprijed navedeni *acquis* za koji su nam dostavljene Tabele usklađenosti (prvobitno elektronski odnosno putem email-a u word formatu i službeno kao Prilog uz Zahtjev za Mišljenje od 04. 07. 2025. godine), iste Tabele usklađenosti nisu uredne, odnosno nisu popunjene u skladu sa Aneksom I Odluke.

- članom 31. Nacrta zakona utvrđuje se imenovanje članova Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu: Državni regulator). Stavom (1) navedenog člana predlaže se da se Državni regulator sastoji od tri člana, od kojih su dva iz Federacije Bosne i Hercegovine i jedan iz Republike Srpske uz održavanje jednake zastupljenosti konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini. Preostalim odredbama člana 31. Nacrta zakona uređuje se postupak imenovanja članova Državnog regulatora od strane Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na prijedlog entitetskih vlada nakon provedenog javnog konkursa. Ovdje Direkcija ukazuje na član 21. Povelje Evropske unije o osnovnim pravima kojim je utvrđeno da se *„Zabranjuje svaka diskriminacija na bilo kojoj osnovi kao što je pol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno porijeklo, genetske osobine, jezik, religija ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili polna orijentacija“*. Zabrana diskriminacije utvrđena je članom 14. i članom 1. Protokola 12.

Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Također, Direktivom Savjeta 2000/43/EZ od 29. juna 2000. o sprovođenju načela jednakog postupanja prema licima bez obzira na njihovo rasno ili etničko porijeklo i Direktivom Savjeta 2000/78/EZ od 27. novembra 2000. o uspostavljanju opšteg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja, zabranjuju se diskriminacija prilikom zapošljavanja i obavljanja zanimanja i osigurava jednako postupanje svih osoba bez obzira na rasno ili etničko porijeklo, vjeroispovijest, polnu orijentaciju, invaliditet,

- kada je u pitanju imenovanje članova Državnog regulatora u skladu sa članom 31. Nacrta zakona, bitno je ukazati i na čl. 115. i 116. Nacrta zakona kojim se utvrđuje da protiv akta kojim se propisuju uslovi za priključenje na prenosnu mrežu ili akta kojim je odbijen pristup prenosnom sistemu može se izjaviti žalba Državnom regulatoru, u roku od 15 dana od dana prijema akta operatora prenosnog sistema, odnosno da je Državni regulator nadležan da rješava sporove pokrenute na zahtjev korisnika sistema ili učesnika na tržištu u vezi sa radnjom ili propuštanjem radnje delegiranog operatora, operatora prenosnog sistema ili operatora organizovanog tržišta električne energije. S tim u vezi ukazujemo na član 14. Uredbe (EU) 1227/2011 kojim je utvrđeno da stranka pogođena odlukom regulatornog tijela ima pravo žaliti se tijelu koje je nezavisno od uključenih stranaka i bilo koje vlade, a u Tabelu usklađenosti za navedenu odredbu ove Uredbe naveden je član 116. Nacrta zakona i data je ocjena „potpuno usklađeno“. Shodno navedenom, sugerišemo da se preispitaju navedene odredbe Nacrta zakona u duhu odredbi Uredbe (EU) 1227/2011, kao i da se dodatno razmotri mehanizam žalbe i rješavanje sporova na odluke Državnog regulatora i institucionalne garancije njegove nezavisnosti ili da se revidira ocjena u Tabeli usklađenosti uz adekvatno obrazloženje predloženog zakonskog rješenja.

Na osnovu naprijed navedenog, kompleksnosti propisane materije, kao i roka za izradu Mišljenja, a što predstavlja ograničenje pri analizi usklađenosti Nacrta zakona, Direkcija konstatuje da se može zaključiti da je Nacrt zakona djelimično usklađen sa *acquis*-em, uz napomenu da nije moguće dati sveobuhvatnu ocjenu usklađenosti zbog hitnog postupanja usljed kratkog roka za davanje Mišljenja i nedostatka Tabela usklađenosti.

Direkcija ukazuje na značaj uredno popunjenih Tabela usklađenosti, posebno što se Nacrtom zakona predviđa usvajanje niza podzakonskih akata koji će biti usklađivani sa odredbama naprijed navedenog *acquis*-a koje nisu preuzete Nacrtom zakona. Također, značaj uredno popunjenih Tabela usklađenosti, ogleda se i u obavezi izvještavanja prema Evropskoj komisiji, odnosno obavezi Predlagača da sačini u koordinaciji sa Direkcijom Tabele za izvještavanje u skladu sa Aneksom I Odluke. Shodno tome, komentare i sugestije na dostavljene Tabele usklađenosti, s ciljem njihovog usklađivanja sa formalnim i sadržajnim zahtjevima propisanim Odlukom, Direkcija će dostaviti naknadno Predlagaču elektronskim putem (e-mailom) u cilju efikasnosti i dalje koordinacije postupka usklađivanja.

Direkcija još jednom podsjeća na preporuke iz Izvještaja Evropske komisije o Bosni i Hercegovini za 2024. godinu u oblasti energije i preporuke sa sedmog sastanka. Pododbora za saobraćaj, energiju, životnu sredinu i regionalni razvoj održanog 21. marta 2024. godine. U Izvještaju Evropske komisije navodi se da prošlogodišnje preporuke Komisije nisu provedene i stoga su i dalje važeće i da Bosna i Hercegovina u narednoj godini prvenstveno treba: „*usvojiti zakonske i podzakonske akte o plinu i električnoj energiji na državnom i entitetskim nivoima u skladu sa Trećim energetskeim paketom i usvojiti i implementirati paket za integraciju energetskih tržišta, te osigurati potpuno usklađivanje entitetskih zakona o električnoj energiji i plinu kako bi se osiguralo povezivanje sa tržištem električne energije EU-a*“. U navedenom Izvještaju istaknuto je i sljedeće: „*BiH treba da ispravi sve utvrđene povrede *acquis*-a EU i *acquis*-a Ugovora o Energetskoj zajednici koje su predmet postupaka zbog*

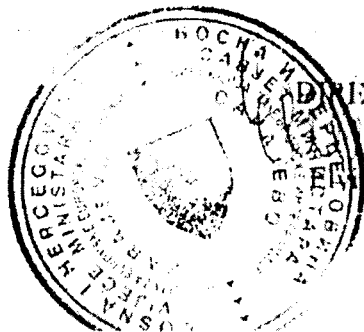
povrede propisa. Kako bi osigurala otvaranje internog energetskog tržišta, BiH još uvijek treba da usvoji neophodne propise o gasu i električnoj energiji. BiH kasni s usklađivanjem i provođenjem paketa za integraciju električne energije, što predstavlja preduslov za integraciju tržišta. Između ostalog, to podrazumijeva razdvajanje i certifikaciju operatera prenosnog sistema, imenovanje nominovanog operatora tržišta električne energije (NEMO), te uspostavljanje berze električne energije i tržišta za kupovinu unaprijed i isti dan. Zakoni u entitetima se moraju u potpunosti uskladiti s ovim pravnim okvirom, te se moraju provoditi". Također, na sedmom sastanku Pododbora, za oblast energije date su sljedeće preporuke:

- „BiH treba bez odlaganja uskladiti propise na državnom nivou u oblasti električne energije sa Integracionim paketom električne energije i plina sa Trećim energetskim paketom i Paketom za čistu energiju, čime bi se spriječila dalja kašnjenja u otvaranju tržišta energije, razdvajanju i spajanju tržišta, treba uspostaviti tržišta električne energije sa kupovinom unaprijed i isti dan, i ostvariti dalji napredak u reformskim mjerama povezivanja (4. kvartal 2024.). Zakonodavstvo na državnom nivou mora biti popraćeno potpuno usklađenim zakonima na entitetskom nivou (1. kvartal 2025.). Ovo bi trebalo uključivati imenovanje operatora na tržištu električne energije (NEMO) i otvaranje tržišta za dan unaprijed i isti dan (1. kvartal 2025.).
- BiH treba ispraviti sva uočena kršenja *acquis-a* EU i Ugovora o energetske zajednici, a posebno u pogledu pravila o državnoj pomoći i treba odmah prekinuti finansiranje nove infrastrukture za ugalj koja je predmet postupka za utvrđivanje povrede (2. kvartal 2024.).
- BiH treba uskladiti propise i provesti Uredbu o pripravnosti na rizike kao i dodatne relevantan *acquis* u okviru Paketa za integraciju električne energije kako bi se povećala otpornost u slučaju druge energetske krize (4. kvartal 2024.).

Direkcija ponovo ističe obavezu usklađivanja prioriteta rada i blagovremeno postupanje institucijâ sa obavezama koje proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori”, br. 10/08, 1/17 i 8/17 – u daljem tekstu: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju), kao i zaključcima i preporukama koji proizlaze iz Mišljenja Evropske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji, Analitičkim izvještajem uz Mišljenje Evropske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji, preporukama Evropske komisije sa sastanaka Odbora i pododborâ, te izvještajima Evropske komisije o Bosni i Hercegovini, u skladu sa relevantnom pravnom stečevinom Evropske unije.

Obaveza usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa *acquis-em* u oblasti energije za Bosnu i Hercegovinu pored Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za Bosnu i Hercegovinu proizlazi i iz Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“ broj 09/06), čiji je cilj stvaranje integrisanog energetskog tržišta između ugovornih strana.

Dostaviti:
1. Naslovu
2. a/a

Elza Habota

Broj: 03-1-02-1-1006-4/25

Datum: 03.09.2025. godine

MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA

BOSNE I HERCEGOVINE

Musala 9

71000 Sarajevo

Predmet: Prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, mišljenje, *d o s t a v l j a s e* -

Veza: Vaš akt broj: 09-1-28-4032-109 od 24.07.2025. godine

Vaši e- mail-ovi od 30.07.2025. godine i 22.08.2025. godine

Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija), je od strane Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo) zaprimila Prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, (u daljem tekstu: Prijedlog zakona), sa obrazloženjem, radi davanja mišljenja.

U aktu veze je navedeno:

„U skladu sa odredbama člana 95. stav (3) tačka e) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16), dostavljamo vam prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i se odnose (u daljem tekstu: Zakon), radi davanja mišljenja o usklađenosti prijedloga zakona koji se odnose na obradu ličnih podataka sa standardima zaštite ličnih podataka. Napominjemo da je donošenje Zakona vrlo važno sa stanovišta da će doprinijeti ispunjavanju obaveza prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Takođe, doprinijet će uspostavi organizovanog tržišta električne energije, te ispunjavanjnu jednog od preduslova za izuzeće od CBAM-a za električnu energiju. Zakon iste predviđena za zakonska rješenja koja će omogućiti formiranje berze električne energije, nominovanje NEMO, te spajanje tržišta električne energije sa drugim tržištima. U prilogu dopisa dostavljamo vam Obrazloženje. U skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa ("Službeni glasnik BiH", broj 5/17), obavljene su javne konsultacije sa zainteresiranom javnošću preko e-platforme u period od 4.11.2024. do 19.11.2024. te vam u prilogu dostavljamo Izvještaj o održanim e konsultacijama kao i Izjavu rukovodioca institucije. Također urađena je Prethodna procjena uticaja propisa koja se nalazi u prilogu dopisa.“

Ministarstvo je e-mail-om od 30.07.2025. godine, uz urgenciju za postupanje, u prilogu dostavilo i akt Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, kojim se Ministarstvo zadužuje da za Prijedlog zakona pribavi mišljenje Agencije.

Agencija shodno članu 40. stav (1) tačka d) Zakona o zaštiti ličnih podataka („Sl. glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11) daje sljedeće:

Sarajevo / Сарајево, Dubrovačka broj 6 / Дубровачка број 6
tel/тел +387 33 726-250, fax/факс +387 33 726-251

BOSNA I HERCEGOVINA	
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA	
05-09-2025	
01	02
03	09
02-4032-114/16	

MIŠLJENJE

I. Zakon o zaštiti ličnih podataka (u daljem tekstu: Zakon) je opšti propis koji reguliše obradu i zaštitu ličnih podataka i primjenjuje se na lične podatke koje obrađuju svi javni organi, fizičke i pravne osobe, osim ako drugi zakon ne nalaže drugačije. Cilj Zakona je da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na privatnost i zaštitu podataka u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose.

Prema članu 3. Zakona:

- *lični podaci* znače bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičko lice koje je identifikovano ili se može utvrditi identitet lica;
- *nosilac podataka* je fizičko lice čiji se identitet može ustanoviti ili identifikovati, neposredno ili posredno, naročito na osnovu jedinstvenog matičnog broja te jednog ili više faktora karakterističnih za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog lica;
- *obrađa ličnih podataka* podrazumijeva bilo koju radnju ili skup radnji koje se vrše nad podacima, bilo da je automatska ili ne, a posebno prikupljanje, unos, organizovanje, pohranjivanje, prerađivanje ili izmjenu, uzimanje, savjetovanje, korišćenje, otkrivanje prenosom, širenje ili na drugi način omogućavanje pristupa podacima, svrstavanje ili kombinovanje, blokiranje, brisanje ili uništavanje;
- *kontrolor* je svaki javni organ, fizičko ili pravno lice, agencija ili drugi organ koji samostalno ili s drugim vodi, obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili propisa;

U članu 4. Zakona propisani su osnovni principi obrade ličnih podataka kojih su obavezni da se pridržavaju svi kontrolori u postupku obrade ličnih podataka.

Prema članu 4. Zakona kontrolor je obavezan da:

- „a) lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način;*
- b) lične podatke koje prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe ne obrađuje na bilo koji način koji nije u skladu s tom svrhom;*
- c) obrađuje lične podatke samo u mjeri i obimu koji je neophodan da bi se ispunila određena svrha;*
- d) obrađuje samo autentične i tačne lične podatke, te da ih ažurira kada je to potrebno;*
- e) lične podatke koji su netačni i nepotpuni, s obzirom na svrhu zbog koje su prikupljeni ili se dalje obrađuju, izbriše ili ispravi;*
- f) obrađuje lične podatke samo u vremenskom periodu koji je neophodan da bi se ispunila svrha za koju su podaci prikupljeni;*
- g) lične podatke čuva u obliku koji dozvoljava da se nosioci podataka identifikuju ne duže no što je to potrebno za svrhu u koju se podaci prikupljaju ili dalje obrađuju;*
- h) obezbijedi da se lični podaci koji su prikupljeni u različite svrhe ne objedinjuju ili kombinuju.“*

Navedeni principi se moraju na adekvatan način primjeniti kod donošenja zakonskih i podzakonskih akata, kojima se reguliše obrada ličnih podataka.

Član 4. stav (1) tačka a) Zakona propisuje da je kontrolor obavezan da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način.

Shodno članu 6. stav (1) tačka a) Zakona, kontrolori iz javnog sektora lične podatke mogu obrađivati ako vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom.

Zakonski akt treba da reguliše što više pitanja u vezi sa obradom i zaštitom ličnih podataka, kao što je svrha obrade, vrste podataka koji se obrađuju, izvor podataka i način prikupljanja, rokove za brisanje podataka, te mjere za zaštitu ličnih podataka.

Novi Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 12/25), (U daljem tekstu: Novi zakon) je već stupio na snagu s tim da će se početi primjenjivati od oktobra 2025. godine. Prema članu 7. ovog zakona propisani su:

„(1) Principi obrade ličnog podatka:

- a) zakonitost, pravičnost i transparentnost u odnosu na nosioca podatka;
- b) ograničenje svrhe – podaci moraju biti prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe, te se dalje ne smiju obrađivati na način koji nije u skladu sa tim svrhama.....;
- c) smanjenje obima podataka- podaci moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je što je neophodno u odnosu na svrhe za koje se obrađuju;
- d) tačnost - podaci moraju biti tačni i prema potrebi ažurirani. Moraju se preduzeti sve razumne mjere kao bi se osiguralo da lični podaci koji nisu tačni, imajući u vidu svrhe u koje se obrađuju, budu bez odgađanja izbrisani ili ispravljeni;
- e) ograničenje čuvanja- podaci moraju biti čuvani u formi koja omogućava identifikaciju nosioca podataka i to ne duže nego što je potrebno u svrhe u koje se lični podaci obrađuju;
- f) cjelovitost i povjerljivost – podaci moraju biti obrađivani tako da se osigura odgovarajuća sigurnost ličnih podataka, uključujući i zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade i od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja, primjenom odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera.

(2) Princip pouzdanosti – kontrolor podataka odgovoran je za usklađenost obrade ličnog podatka sa stavom (1) ovog člana i mora biti u mogućnosti dokazati tu usklađenost.“

Nadalje, za razliku od još uvijek važećeg, Novi zakon na potpuno jasan način propisuje šta svaki drugi zakon, kojim se propisuje obrada ličnih podataka, mora propisati.

U članu 8. (Zakonitost obrade ličnog podatka), propisano je da se pravni osnov za obradu ličnog podatka utvrđuje zakonima institucija BiH, entiteta i kantona u skladu s nadležnostima, na sljedeći način: „Tim zakonom propisuju se opći uslovi kojima se uređuje zakonitost obrade koju obavlja kontrolor podataka, vrste podataka koji se obrađuju, kategorije nosilaca podataka, subjekt kojem se lični podaci mogu otkriti, ograničenje svrhe, rokovi čuvanje te radnje obrade i postupci obrade, uključujući i mjere za osiguranje zakonite i pravične obrade.....“

Uzevši u obzir da će se Novi zakon početi primjenjivati slijedećeg mjeseca, Prijedlog zakona smo razmotrili u skladu sa istim, jer smatramo da je neophodno da zakoni koji su u proceduri donošenja budu usklađeni sa nadolazećim okvirom a ne sa onim čija primjena prestaje.

II. Na osnovu analize Prijedloga zakona, Agencija iznosi slijedeće primjedbe:

- Prema članu 31 (*Imenovanje članova Državnog regulatora*) propisani su uslovi pod kojim neka osoba može biti imenovana u Državni regulator, iz čega proizilazi i koji lični podaci će se o toj osobi obrađivati. Pod tačkom i) je propisano „da zadovoljava druge zahtjeve osposobljenosti određene u javnom natječaju“. Ova norma ostavlja mogućnost da se „javnim natječajem“ propišu uslovi koji se tiču osposobljenosti, što ostavlja mogućnost proizvoljnog određivanja koji su to dodatni uslovi. Uz uvažavanje nemogućnosti, da se u zakonskom aktu predvide svi uslovi osposobljenosti, potrebno je istu odredbu ograničiti. Kao smo već istaknuli, na taj način bi se okvirno propisala obrada ličnih podataka u pogledu osposobljenosti i smanjila mogućnost proizvoljnosti komisije za provođenje „javnog natječaja“.

- Prema članu 58. Prijedloga zakona (*Pravilnik o priključenju na prenosnu mrežu*) propisano je šta će se Pravnikom propisati, između ostalog, sadržaj ugovora i vođenje Registra priključaka na prenosnoj mreži. Prema našem razumijevanju, na prenosnu mrežu će se priključivati i pravna i fizička lica. S tim u vezi, Prijedlogom zakona bi se trebale propisati vrste ličnih podataka fizičkih lica, koji će se obrađivati u ugovoru te drugi elementi iz citiranog člana 8. (kategorije nosilaca, subjekt kojem se lični podaci mogu otkriti ograničenje svrhe, rokovi čuvanja te radnje i postupci obrade, uključujući i mjere za osiguranje zakonite i pravične obrade).

Ista pravila se odnose i za Registar priključaka na prenosnoj mreži, koji zavisno od njegove svrhe, ne bi trebao imati isti obim ličnih podataka kao i ugovor.

Naglašavamo, da se u Ugovoru i Registru ne propisuje jedinstveni matični broj (JMB) kao jedinstveni identifikator, zbog njegove specifičnosti. Iako je JMB sam po sebi jedinstveni identifikator, isti ima takvu strukturu koja otkriva i druge lične podatke o građaninu kao što su datum rođenja, spol, područje, na kojemu je rođen. Pomoću JMB se može pristupiti i evidencijama drugih kontrolora u javnom sektoru. S obzirom na važnost JMB-a Zakonom o jedinstvenom matičnom broju propisani su uslovi njegove obrade.

Predlažemo propisivanje sektorskog jedinstvenog identifikatora, koji ne bi imao prepoznatljivu strukturu.

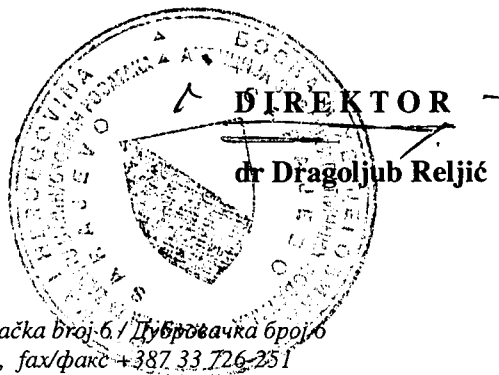
Obrazloženje Prijedloga zakona, osim nabiranja članova i prepričavanja njihovog sadržaja, nije dalo detaljnije informacije, radi boljeg razumijevanja njihove suštine.

S obzirom na širinu i kompleksnost materije, koja je predmet Prijedloga zakona, neophodno je da Ministarstvo kao predlagač, osim prethodno navedenih članova, eventualno prepozna i druge članove čije će provođenje u praksi iziskivati obradu ličnih podataka, te da iste dopuni u skladu sa citiranim članom 8.

S poštovanjem,

Dostavljeno

- Naslovu
- Spis predmeta

Sarajevo / Capajeso, Dubrovačka broj 6 / Дубровачка број 6
tel/мел +387 33 726-250, fax/факс +387 33 726-251

Broj: 05-02-1-1008/25
Mostar, 03.07.2025.god.

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
n/r gosp. Staša Košarac, ministar

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

PREDMET: Prednacrt Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini – odgovor, dostavlja se

Poštovani,

Vašim aktom broj: 09-01-28-4032-87/16 od 05.06.2025. godine, zaprimljenim u ovom Ministarstvu 16.06.2025. godine, dostavili ste prednacrt Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini te ste zatražili, između ostalih i dostavu mišljenja Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije/Federacije BiH na dostavljeni tekst prednacrt Zakona, radi nastavka aktivnosti na usvajanju istog.

U skladu sa navedenim, u prilogu dopisa Vam dostavljamo Zaključak Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V.broj:1134/2025 od 25.06.2025. godine, kojim je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, između ostalog dala pozitivno mišljenje na dostavljeni tekst Prednacrt Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, dostavljen Vašim aktom broj: 09-01-28-4032-87/16 od 05.06.2025. godine.

S poštovanjem,

MINISTAR
Vedran Lakić

Prilog: kao u tekstu (1 stranica)

Dostaviti:

- Naslovu
- **G-din Admir Softić, Pomoćnik ministra**
- evidenciji
- a/a

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i člana 51. stav (1) Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 57. sjednici, održanoj 25.06.2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvaja Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u vezi Prednacrt zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini.
2. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje pozitivno mišljenje na dostavljeni tekst Prednacrt zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini.
3. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine zadužuje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da ovaj zaključak dostavi Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine kao mišljenje na dostavljeni tekst Prednacrt zakona.
4. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 1134 /2025
25.06.2025. godine
Sarajevo

PREMIJER
Nermin Nikšić

1 и 7. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 143/19 од 12. децембра 2019. године и бр. 143/20 од 12. децембра 2020. године и бр. 143/21 од 12. децембра 2021. године и бр. 143/22 од 12. децембра 2022. године и бр. 143/23 од 12. децембра 2023. године и бр. 143/24 од 12. децембра 2024. године и бр. 143/25 од 12. децембра 2025. године) и након разматрања Преднацрта Закона о регулатору преносу и тржишту електричне енергије у БиХ, Влада Републике Српске, на 123. сједници одржаној 19.6.2025. године, д о н о с и

З А К Л Ј У Ч А К

1. Влада Републике Српске се упознала са Информацијом о Преднацрту закона о регулатору, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини и исту прихвата.
2. Влада Републике Српске је сагласна да се Преднацрт закона о регулатору, преносу и тржишту електричне енергије у Босни и Херцеговини из тачке 1. овог закључка упути у парламентарну процедуру
3. Задужује се Министарство енергетике и рударства да, у сарадњи са Министарством за европске интеграције и међународну сарадњу, овај закључак достави Министарству спољне трговине и економских односа БиХ
4. Закључак ступа на снагу даном доношења

Број: 04/1-012-2-/25

Датум: 19.6.2025. године

ПРЕДСЈЕДНИК ВЛАДЕ

Радован Вишковић

BOŠNA I HERCEGOVINA

БРЧКО ДИСТРИКТ
BOSNIA I HERCEGOVINA

ВЛАДА

Glavni Mjesto: 78000 Brčko, BiH
Telefon: 049 230 430-433 Fax: 049 230 442

BOSNIA I HERCEGOVINA

БРЧКО ДИСТРИКТ
BOSNIA I HERCEGOVINA

ВЛАДА

Glavni Mjesto: 78000 Brčko, BiH
Telefon: 049 230 430-433 Fax: 049 230 442

Broj predmeta: 48-000499/25
Broj akta: 01.11-1186NK-004/25
Datum: 17.6.2025. godine
Mjesto: Brčko

Na temelju članaka 10. i 11. stav (4) Zakona o Vladi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, brojevi: 27/23 – pročišćeni tekst i 23/24), a u skladu sa dopisom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, broj: 09-1-28-4032-87/16 od 5. 6. 2025. godine, na prijedlog predstojnika Odjela za komunalne poslove, broj predmeta: 48-000499/25 od 13. 6. 2025. godine, Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na 21. redovitoj sjednici održanoj 18. lipnja 2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

Članak 1.

Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine se upoznala s Informacijom o Prednacrtu zakona o regulatoru, prijenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini i daje pozitivno mišljenje, odnosno suglasna je s istim.

Članak 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“.

DOSTAVITI:

1. Članovima Vlade Brčko distrikta BiH,
2. Odjelu za komunalne poslove,
3. Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
4. Direkciji za financije Brčko distrikta BiH,
5. Kabinetu gradonačelnika,
6. Uredu za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta BiH,
7. Tajniku Vlade Brčko distrikta BiH,
8. Uredu za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH,
9. Uredu koordinatora Brčko distrikta BiH pri Vijeću ministara BiH,
10. Sektoru za opće i zajedničke poslove,
11. „Službenom glasniku Brčko distrikta BiH“,
12. Pismohrani.

GRADONAČELNIK

mr. sc. Sinisa Milic

BOŠNA I HERCEGOVINA	
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA	
DOPJEL	
01. 02. 03.	24. 06. 2025
02 -	02 -
03 -	03 -

IZVJEŠTAJ O ODRŽANIM KONSULTACIJAMA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

TEMA Zakon o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini

IZJAVA O SVRSI Svrha donošenja Zakona o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini je usvajanje i transponiranje odredbi koje su obuhvaćene Trećim energetskegim paketom i Paketom za čistu energiju i jedan je od preduslova za izuzeće Bosne i Hercegovine iz CBAM-a. Zakonom se utvrđuje opći pravni okvir za organizaciju, reguliranje, praćenje i nadzor elektroenergetskih djelatnosti u okviru nadležnosti Bosne i Hercegovine, uređuje rad elektroenergetskih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti koje su predmet ovog Zakona, kao i međusobni odnosi između elektroenergetskih subjekata, uključujući odnose između delegiranog operatora, operatora prenosnog sistema i operatora organizovanog tržišta, rad Državne regulatorne komisije za električnu energiju, njihovi odnosi sa Državnim regulatorom i saradnja regulatornih komisija i drugih nadležnih institucija koje djeluju u elektroenergetskom sektoru, te utvrđuju pravila u vezi sa organizovanjem, funkcioniranjem, razvojem i međunarodnim povezivanjem tržišta električne energije, te trgovinom električnom energijom iz nadležnosti Državnog regulatora.

OPIS TIJEKA KONSULTACIJA

Metode konsultacija

Statistika

Online konsultacije

Broj učesnika: 2

Broj komentara: 1

Datum početka 4.11.2024

Broj prijedloga: 35

Datum kraja 19.11.2024

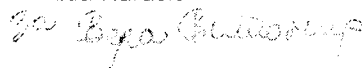
Broj prihvaćenih i djelimično prihvaćenih prijedloga: 21

ZAKLJUČAK:

Zakon o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije, prirodnog gasa i toplote, te o drugim pitanjima iz oblasti energetske regulacije (Zakon o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije, prirodnog gasa i toplote, te o drugim pitanjima iz oblasti energetske regulacije) za pojašnjenje značenja samih članova zakona. Shodno tome iz 21 člana zakona pristigli prijedlozi su prihvaćeni ili djelimično prihvaćeni. Također, zbog dodavanja novog člana koji nosi naziv „Propisi EU koji se prenose sa ovim zakonom“, te zbog prihvatanja prijedloga brisanja određenih članova zakona, sam naziv zakona te redoslijed i broj člana/članova zakona će biti promijenjen.

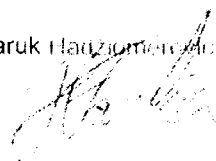
VODITELJ KONSULTACIJA

Aida Haračić

Koordinator konsultacija

Faruk Hadžić

Sarajevo, dana 23.6.2025

1. BH-Gas d.o.o. Sarajevo kao operator transportnog gasnog sistema u Federaciji BiH i ujedno zainteresovana strana u postupku izrade i usvajanja zakona koji reguliše sektor prirodnog gasa na nivou Bosne i Hercegovine, u okviru e-konsultacija ovim dostavlja očitovanje u nastavku. Naglašavamo da očitovanje korespondira sa ranije iznesenim i dostavljenim stavovima i primjedbama u vezi predmetnog pitanja (kroz učešće u radnim grupama, sastancima, dopisima i dr.), ali što je posebno značajno isto je u skladu sa odredbama preuzete pravne stečevine EU/EZ, *acquis communautaire* za gas. Obzirom da su primjedbe suštinske, a ne formalne ili tehničke prirode, a uvažavajući datu formu e-konsultacija (prijedlog/komentar), naš očitovanje dajemo u cjelosti u članu 1, ali se isto odnosi na cjelokupan tekst zakona. BH-Gas pozdravlja sve aktivnosti nadležnih institucija na donošenju i unaprijeđenju zakonskih rješenja i njihovom usklađivanju sa međunarodnim obavezama. Međutim, smatramo da predloženi Prednacrt isto ne osigurava u slučaju regulisanja sektora prirodnog gasa. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, kao nosilac izrade zakona na portalu e-konsultacija navodi da je „Svrha donošenja Zakona o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini je usvajanje i transponiranje odredbi koje su obuhvaćene Trećim energetske paketom...“, što se, ukoliko se uporedi tekst Prednacrt sa odredbama važeće EU/EZ legislative, apsolutno ne može navesti kao tačno ili ispunjeno za sektor prirodnog gasa. Naime, iako bi se iz samog naziva prednacrt moglo zaključiti da isti uređuje i sektor prirodnog gasa, isto nije slučaj obzirom da se prirodni gas pominje tek u prelaznim i završnim odredbama. Navedena formulacija i postupanje bi se moglo pogrešno protumačiti na način da se po eventualnom usvajanju zakona u ovakvom sadržaju i formi konstatuje da je BiH usvojila akt na državnom nivou koji u dijelu regulacije uređuje sektor prirodnog gasa. Ono što predstavlja suštinsku primjedu, jeste da Prednacrt ne sadrži ni minimum odredbi kojima bi se uredila oblast prirodnog gasa u dijelu transporta, tržišta i ovlasti državnog regulatora na način kako je isto predviđeno Trećim energetske paketom. Ispred FMERI, a na prijedlog BH-Gasa, te Odlukom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH broj 09-1-02-4032-52/16 od 02.10.2023. godine, predstavnik BH-Gasa je imenovan i aktivno je učestvovao u radu Radne grupe za nastavak rada na izradi i usaglašavanju Zakona o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini. S tim u vezi, ističemo da prednacrt koji je objavljen na portalu e-konsultacije, niti odražava stav Radne grupe budući da u objavljenoj formi nije usaglašen na ukupno pet održanih sastanaka, niti je kao takav predložen za upućivanje u daljnju proceduru. Smatramo korisnim da podsjetimo na zabilježene stavove sa posljednjeg petog sastanka Radne grupe (veza: Zabilješka sastanka Radne grupe od 28.02.2024. godine koja je dostupna u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH), pored ostalog: - Predstavnic Federalnog

1. a) Nejasno je zašto je posebno definirana a) „agregacija distribuiranih resursa“ – s obzirom da je u nadležnosti ovog Zakona prijenosna, a ne distribucijska mreža. Smatramo kako je dovoljno definirati samo termin „agregacija“ ili „agregator“. Ujedno napominjemo da se ovaj izraz uopće ne upotrebljava dalje u Zakonu. cc) Može li korisnik sustava – koji predaje/preuzima električnu energiju preko prijenosnog sustava biti fizička osoba? fff) Potrebno je jasnije definirati (u tekstu Zakona) što je to regionalni koordinacijski centar i koja je njegova uloga, zbog čega se osniva i što obuhvaća njegov djelokrug? Smatramo da nedostaju određene definicije i predlažemo dodavanje definicije DERK-a, entitetskih regulatora, ECRB-a, ACER-a i ENTSO-E, s obzirom da se

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 2

Kada je u pitanju definicija „agregacija distribuiranih resursa“, prijedlog se ne prihvata obzirom da pojam „distribuirana“ ni u kojem slučaju ne implicira da je riječ o objektima priključenim na distributivnu mrežu. Pojam „distribuirana“ se konsti kao sinonim za riječ „decentralizovani“ resursi. Prilikom navođenja naziva djelatnosti vodilo se računa o jednoobraznom definisanju pojmova obzirom da Zakon o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine već sadrži pomenutu definiciju. Kada je u pitanju definicija „korisnika sistema“, bitno je istaći da ona uključuje i fizička lica, kao što je i predviđeno izvornom definicijom iz Direktive 2019/944. Skraćenica DERK se više ne koristi u tekstu zakona. Dodata je definicija ACER-a, jer se radi o definisanju institucije Evropske unije kome je posvećena cijela Uredba (EU) 2019/942, čije transponovanje je izvršeno odredbama ovog Zakona, te je iz tog razloga posebno definisan ovaj pojam. Vezano za ostale predložene definicije, napominjemo kako je riječ o skraćenim nazivima međunarodnih subjekata a ne o pojmovima koje je potrebno definisati u suštinskom smislu.

Prijedlozi i komentari na članaka 3

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 3

Prijedlozi i komentari na članaka 4

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 4

Prijedlozi i komentari na članaka 5

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 5

Prijedlozi i komentari na članaka 6
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 6
Prijedlog je prihvaćen.

Prijedlozi i komentari na članaka 7

Prijedlozi:

1. U stavku (2) pod točkom c) S obzirom da u javnoj usluzi ne postoji koncept konkurentnosti, predlažemo izmjenu ove točke kako slijedi: „c) omogućavanja/zaštite konkurentnosti“

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 7

Prijedlog je prihvaćen.

Prijedlozi i komentari na članaka 8

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 8

Prijedlozi i komentari na članaka 9

Prijedlozi:

1. Stavak (2) točka c): S obzirom na korištenu konstrukciju u članku 6., stavku (1), točki c) i članku 11., stavku (1) točki c) predlažemo izmjenu ove točke kako slijedi: „c) Upravljanje organiziranim tržištem električne energije“

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 9

Prijedlog je prihvaćen.

Prijedlozi i komentari na članaka 10

Prijedlozi:

Komentari:

Priloge
Priloga 1

Komentari

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 11

Prijedlozi i komentari na članaka 12
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 12

Prijedlozi i komentari na članaka 13
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 13

Prijedlozi i komentari na članaka 14
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 14

Prijedlozi i komentari na članaka 15
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 15

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 16

Prijedlozi i komentari na članaka 17
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 17

Prijedlozi i komentari na članaka 18
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 18

Prijedlozi i komentari na članaka 19
Prijedlozi:

1. Prema dosadašnjoj tarifnoj metodologiji DERK regulira i odobrava tarife za usluge prijenosa, pomoćne usluge i rad NOS-a. U novom je rješenju u stavku (2) članka 19. navedeno da DERK ima nadležnosti na utvrđivanjem tarifa za rad prijenosnog sustava, tarife za rad delegiranog operatora sustava (uključujući i pripadajući iznos troškova za osnivanje i rad operatora organiziranog tržišta), te tarifa za pružanje sistemске usluge čime je praktično „isključena“ tarifa za pomoćne usluge. Također se posebno ne navodi cijena pomoćnih usluga koja je navedena posebno u stavku (1) u kontekstu donošenja metodologije. Molimo pojašnjenje s posebnim osvrtom na što se točno odnosi i koje troškove pokriva tarifa za sistemsku uslugu.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 19

Prema definicijama „pomoćnih usluga“ i „sistemskih usluga“ navedenih u članu 2. može se zaključiti da sistemská usluga obuhvata nabavku svih pomoćnih usluga koje su potrebne za rad sistema te tarifa i za sistemsku uslugu uključuje sve troškove po

1. Predlažemo izbrisati riječ u) i) Predlažemo promijenu riječi k) kako slijedi: „k) donošenje pravilnika o kvalitetu isporučene električne energije na prijenosnoj mreži, što obuhvaća, između ostalog, kontinuitet isporuke, nivoi napona i kvalitetu komercijalnih usluga.“

Prijedlozi i komentari na članaka 20
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 20

Prijedlog za brisanje tačke i) prihvaćen obzirom da je riječ o štamparskoj grešci. Kada je u pitanju tačka k), prijedlog se ne prihvata obzirom da je riječ o standardnom terminu „kvalitet snabdijevanja“ (quality of supply) koji se koristi na nivou EU i u drugim propisima u Bosni i Hercegovini, a koji pored ostalog obuhvata i kvalitet isporučene energije.

Prijedlozi i komentari na članaka 21

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 21

Prijedlozi i komentari na članaka 22

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 22

Prijedlozi i komentari na članaka 23

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 23

Komentari:

Prijedlogi i komentari na članaka 24

Prijedlozi i komentari na članaka 25
Prijedlozi:

1. Stavak (1), točka a) predlažemo izmjenu kako slijedi: „a) zahtjeve za priključenje proizvođača na prijenosnu mrežu“

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 25

Prijedlog nije prihvaćen. U pitanju su mrežna pravila za priključenje proizvođača na mrežu pri čemu operator prenosnog sistema ima obavezu i dužnost da propiše zahtjeve i za proizvođače koji su priključeni na distributivnom nivou u onom dijelu funkcionalnih zahtjeva koji su od značaja za rad kompletnog elektroenergetskog sistema.

Prijedlozi i komentari na članaka 26
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 26

Prijedlozi i komentari na članaka 27
Prijedlozi:

1. Predlažemo izmjenu stavka (1) kako slijedi: „(1) Državni regulator organizira javne rasprave u postupcima donošenja akata iz svoje nadležnosti u cilju prikupljanja komentara javnosti i zainteresiranih strana radi utvrđivanja relevantnih činjenica.“

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 27

Prijedlog nije prihvaćen imajući u vidu da formulacija podrazumijeva bilo koji akt iz nadležnosti Državnog regulatora pri čemu nije nužno ili čak u nekim slučajevima ni

Ustavni sud BiH je 12. oktobra 2017. godine objavio presudu u vezi sa zahtjevom za ustavnu žalbu podnijetom od strane Republike Srpske protiv Ustavnog suda BiH.

Prijedlozi i komentari na članaka 28

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 28

Prijedlozi i komentari na članaka 29

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 29

Prijedlozi i komentari na članaka 30

Prijedlozi:

1. Član 30. (Imenovanje članova Državnog regulatora) (1) Državni regulator se sastoji od tri člana, od kojih su dva iz Federacije Bosne i Hercegovine i jedan iz Republike Srpske. "uz održavanje jednake zastupljenosti konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini." (kada se ovaj dodatak razmotri u kontekstu presude Sejdić-Finci Europskog suda za ljudska prava, ovaj članak postaje problematičan. Presuda je utvrdila da je Ustav BiH diskriminatoran prema manjinama jer im onemogućava pristup određenim funkcijama zbog etničke pripadnosti. S obzirom na zahtjev člana 30. o zastupljenosti konstitutivnih naroda, pripadnici drugih etničkih skupina kao i oni koji se ne izjašnjavaju jednim od konstitutivnih naroda u BiH također bi bili isključeni iz imenovanja u Državni regulator, čime se potencijalno krše prava građana iz drugih etničkih grupa na ravnopravnost i jednak pristup funkcijama.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 30

Ovo pitanje je predmet odluka na političkom nivou.

Prijedlozi i komentari na članaka 31

Prijedlozi:

Komentari:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 32

Prijedlozi i komentari na članaka 33

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 33

Prijedlozi i komentari na članaka 34

Prijedlozi:

1. Član 34. predviđa donošenje odluka Državnog regulatora uz zahtjev za jednoglasnost. Ako se članovi ne mogu složiti, predviđeno je da se spor proslijedi na arbitražu, a Državni regulator ima zadatak da donese podzakonski akt kojim bi se utvrdila procedura za izbor međunarodnog arbitra ili komisije koja će rješavati nesuglasice. Ovaj članak je zaista vrlo općenit i ostavlja otvorena neka ključna pitanja koja bi mogla otežati ili usporiti rad Državnog regulatora. Evo nekoliko prijedloga za poboljšanje: Vremenski rokovi za donošenje odluka: Bilo bi korisno postaviti vremenske okvire u kojima se odluke moraju donijeti. Na primjer, može se definirati maksimalan rok u kojem članovi moraju pokušati postići jednoglasnu odluku. Nakon isteka tog roka, odluka bi automatski prelazila na arbitražu. Ovo bi spriječilo beskonačne rasprave i ubrzalo proces donošenja odluka. Jasni kriteriji za arbitražu: Članak samo navodi da će sporovi ići na arbitražu, ali ne precizira u kojim slučajevima je to obavezno. Pravilnik bi mogao definirati kada je arbitraža obavezna (npr., kod važnih pitanja poput budžeta ili promjena strateških planova) te specificirati koji tip odluka nužno zahtijeva jednoglasnost. Katalog odluka koje se donose prostom većinom i jednoglasno: Umjesto da se sve odluke donose jednoglasno, zakon može odrediti vrste odluka koje se mogu donositi prostom većinom, što bi olakšalo svakodnevno odlučivanje. Na primjer, proceduralne ili administrativne odluke, koje nisu strateškog značaja, mogle bi se donijeti prostom većinom. Nasuprot tome, ključne odluke koje imaju dugoročne posljedice (poput izmjena propisa ili financijskih obveza) mogle bi zahtijevati jednoglasnost. Struktura arbitraže i uloga arbitra: Članak ostavlja Državnom regulatoru odgovornost da samostalno donese akt o izboru arbitra, ali ne daje precizne smjernice o strukturi arbitraže. Da bi se osigurala nepristranost i

Prijedlozi i komentari na članaka 38
Prijedlozi:

1. Predlažemo da se stavak (3) preformulira kako slijedi: „(3) Operator prijenosnog sustava, u suradnji sa delegiranim operatorom, utvrđuje način i uvjete priključenja pojedinačnih korisnika na prijenosni sustav u skladu s odredbama ovog Zakona i Pravilnikom o priključenju iz članka 57. Zakona.“

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 40

Smatramo da nije nužno eksplicitno navoditi podzakonske akte jer se isto podrazumijeva iz pozivanja na odredbe zakona.

Prijedlozi i komentari na članaka 41

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 41

Prijedlozi i komentari na članaka 42

Prijedlozi:

1. Stavak (5): e) Što pretpostavlja „primjeren povrat na kapital“ i na temelju čega se isti određuje? Smatramo kako bi bilo dobro definirati benchmark za određenje stope povrata na kapital, kao što je primjerice prosječna stopa povrata za operatore prijenosnog sustava u zemljama Energetske zajednice. g) predlažemo da se koristi konstrukcija „alokacija troškova na sve kategorije korisnika sustava treba odražavati troškove koje ti korisnici sustava stvaraju u prijenosnom sustavu“ s obzirom da smatramo kako u pokrivanju troškova operatora prijenosnog sustava trebaju sudjelovati svi korisnici sustava, a ne samo krajnji kupci električne energije kao što je sada slučaj. h) znači li odredba da „unakrsne subvencije između različitih kategorija korisnika prijenosnog sustava nisu dopuštene“ obvezno uvođenje tzv. G-komponente? Treba li u kontekstu ovog stavka naglasiti, kao što je slučaj i sada, da DERK ima diskrecijsko pravo prilagoditi zahtjev za tarifom u kontekstu svih stavki koje

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 42

Kada je u pitanju član 42, stav (5) tačka e) smatramo da je riječ o pitanju koje se razrađuje tarifnom metodologijom i koje se cijeni u svakom pojedinačnom tarifnom postupku. Kada je u pitanju tačka g) smatramo da preciziranje dodavanjem riječi „sve“ nije nužno obzirom da se odredba odnosi na korisnike sistema koji po definiciji uključuju i proizvođače i krajnje kupce. Kada je u pitanju tačka h) riječ je o opštem načelu. Uvođenje G-komponente, odnosno plaćanje naknade za korištenje mreže je regulisano stavom (1) ovog člana za sve korisnike sistema koji po definiciji uključuju i proizvođače i krajnje kupce.

Prijedlozi i komentari na članaka 43

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 43

Prijedlozi i komentari na članaka 44

Prijedlozi:

1. Smatramo kako je ovaj članak nejasno napisan. Ukoliko je riječ o zatvorenom sustavu, posebno je nejasan stavak 4) ovog članka, - odnosno, ukoliko je korisnik sustava priključen izravnim vodom (jer nema mogućnost pristupa prijenosnoj mreži kako je definirano u stavku (1)), kako on može ugovarati kupovinu električne energije na tržištu, odnosno birati opskrbljivača?

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 44

Riječ je o formulaciji iz Direktive 2019/944 koja teoretski predviđa mogućnost izgradnje direktnog voda u situaciji kada korisnik sistema ne može dobiti pristup prenosnom sistemu.

Prijedlozi i komentari na članaka 45

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 45

Prijedlozi i komentari na članaka 49 i 50

Prijedlozi i komentari na članaka 50

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 50

Prijedlozi i komentari na članaka 51

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 51

Prijedlozi i komentari na članaka 52

Prijedlozi:

1. Nejasno je na koje se pogodnosti odnosi točka o), te na osnovu kojeg propisa se omogućuje prioritetan pristup mreži proizvođačima iz OIE i/ili učinkovite kogeneracije koji se definira u točki u)? Predlažemo dodavanje točke: pp) definiranje obveze dostavljanja bankovne garancije, te praćenje i provedba uvjeta za ishođenje i aktiviranje/naplatu predmetne garancije sadržanih u Pravilniku o priključenju iz članka 57. ovog Zakona.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 52

Radi se o obavezama operatora prenosnog sistema u kontekstu integracije i promocije korištenja obnovljivih izvora energije, utvrđenih upravo ovim zakonom. Kada je u pitanju prijedlog za dodavanje tačke pp), prijedlog nije prihvaćen jer se radi se o materiji koja je predmet podzakonskog akta (Pravilnik o priključenju) koji bi trebao detaljnije propisati sve navedene aspekte.

Prijedlozi i komentari na članaka 53

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 53

Informacija o radu na prijedlozima
Prijedlozi

Komentari

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 64

Prijedlozi i komentari na članaka 65

Prijedlozi:

1. Predlažemo izmjenu točaka w) i z) „w) donošenje Mrežnog kodeksa uz odobrenje Državnog regulatora, a nakon provedene javne rasprave“ „z) donošenje Tržišnih pravila uz odobrenje Državnog regulatora, a nakon provedene javne rasprave“ „y) donošenje pravilnika o nabavi pomoćnih usluga uz odobrenje Državnog regulatora, a nakon provedene javne rasprave“ Navedeno je posebno indikativno u kontekstu članka 56. stavka (4), s obzirom da se Mrežnim kodeksom propisuje i kodeks planiranja razvoja, odnosno suštinski metodologija za izradu Indikativnog plana razvoja proizvodnje i Dugoročnog (Desetogodišnjeg) plana razvoja prijenosne mreže. Stoga je jasno da postoji potreba da se zainteresirana javnost uključi u izradu mrežnog kodeksa kroz proces javne rasprave, a ne samo kroz rad tehničkih radnih skupina.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 55

Prijedlog neće biti prihvaćen, jer je to bilo ranije mišljenje radne grupe.

Prijedlozi i komentari na članaka 56

Prijedlozi:

1. Predlažemo sljedeću izjenu stavka (3): „(3) Delegirani operator donosi mrežni kodeks uz odobrenje Državnog regulatora, a nakon provedene javne rasprave.“

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 56

Prijedlog neće biti prihvaćen, jer je to bilo ranije mišljenje radne grupe

Prijedlozi i komentari na članaka 57

Prijedlozi:

...dostavljanja bankovne garancije ili utvrđivanja iznosa iste po MW instalirane snage, napominjemo da je riječ o materiji koja je predmet podzakonskog akta (Pravilnik o priključenju) koji će detaljnije propisati sve navedene aspekte. Prijedlog neće biti prihvaćen u dijelu koji se odnosi na propisivanje provođenja javne rasprave u postupku donošenja Pravilnika o priključenju na prenosnu mrežu, jer je to bilo ranije mišljenje radne grupe.

Komentari

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 57

Kada je u pitanju definisanje obaveze dostavljanja bankovne garancije ili utvrđivanja iznosa iste po MW instalirane snage, napominjemo da je riječ o materiji koja je predmet podzakonskog akta (Pravilnik o priključenju) koji će detaljnije propisati sve navedene aspekte. Prijedlog neće biti prihvaćen u dijelu koji se odnosi na propisivanje provođenja javne rasprave u postupku donošenja Pravilnika o priključenju na prenosnu mrežu, jer je to bilo ranije mišljenje radne grupe.

Prijedlozi i komentari na članaka 58

Prijedlozi:

1. Razlog zašto ovaj pravilnik o dodjeli i korištenju prekograničnih prenosnih kapaciteta možda ne bi trebalo objavljivati u „Službenom glasniku BiH“ može se temeljiti na nekoliko praktičnih i pravnih argumenata, sličnih onima koji se primjenjuju na indikativni plan i desetogodišnji plan razvoja mreže: **Fleksibilnost i učestalost promjena:** Pravilnik o dodjeli prekograničnih kapaciteta i upravljanju zagušenjima je obiman dokument koji se često ažurira u skladu s promjenama tržišnih uslova, regionalne koordinacije, kao i sa zahtjevima usklađivanja sa zakonodavstvom EU. Objavljivanje u Službenom glasniku bi moglo otežati pravovremeno ažuriranje pravila, jer bi se svaka izmjena morala formalno objavljivati, što može uključivati dodatne administrativne korake i troškove. **Praktičnost i efikasnost pristupa:** S obzirom na to da je dokument tehničke prirode i primarno relevantan za učesnike na tržištu i nadležne energetske subjekte, objava na službenoj internetskoj stranici delegiranog operatora omogućila bi lakši, brži i ažurniji pristup svim zainteresiranim stranama. To je posebno važno u sektoru energetike, gdje učesnici na tržištu često prate promjene u stvarnom vremenu radi usklađivanja svojih poslovnih aktivnosti. **Precedent kroz indikativni plan i desetogodišnji plan razvoja mreže:** Budući da ni indikativni plan ni desetogodišnji plan razvoja mreže nisu predviđeni za objavljivanje u Službenom glasniku, već isključivo na internetu, isti standard bi se mogao primijeniti i na pravilnik o prekograničnim kapacitetima. Ovi dokumenti dijele slične karakteristike u smislu tehničkog sadržaja i specijalizirane namjene, koja je važna za određeni krug korisnika (npr. operatore, energetske subjekte), a ne nužno za širu javnost. **Smanjenje administrativnih i finansijskih troškova:** Svaka objava u Službenom glasniku BiH nosi dodatne troškove i može zahtijevati administrativne postupke koji nisu potrebni za tehnički dokument ove vrste. Fokusiranjem objava na internetsku

Prijedlozi i komentari na članaka 63
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 63

Prijedlozi i komentari na članaka 64
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 64

Prijedlozi i komentari na članaka 65
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 65

Prijedlozi i komentari na članaka 66
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 66

Prijedlozi i komentari na članaka 67
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 67

Prijedlozi i komentari na članaka 68
Prijedlozi:

Komentari:

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 68

Prijedlozi i komentari na članaka 70

Prijedlozi:

1. Molimo pojašnjenje zbog čega je postavljeno ograničenje od 600 GWh u stavku (3)?

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 70

Riječ je o zahtjevu definisanim REMIT Uredbom.

Prijedlozi i komentari na članaka 71

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 71

Prijedlozi i komentari na članaka 72

Prijedlozi:

1. Predlažemo da podnaslov članka bude (Otvorenost tržišta) s obzirom da je ono otvoreno još od 2015. godine za sve kategorije kupaca.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 72

Prijedlog se prihvata.

Prijedlozi i komentari na članaka 73

Prijedlozi:

Pravilnik o standardima i postupcima za nabavu pomoćnih usluga u svrhu ostvarenja systemske usluge, te kupovinu električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnoj mreži" i u kojoj mjeri korespondiraju sa Pravilnikom o pomoćnim uslugama.

1. Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 73

Prijedlozi i komentari na članaka 73

Rok je propisan člankom 73. stav (7) je zahtijev datirano 2019/9/44

Prijedlozi i komentari na članaka 74

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 74

Prijedlozi i komentari na članaka 75

Prijedlozi:

1. Nejasno je što se podrazumijeva pod točkom „c) standardi i postupci za nabavu pomoćnih usluga u svrhu ostvarenja systemske usluge, te kupovinu električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnoj mreži" i u kojoj mjeri korespondiraju sa Pravilnikom o pomoćnim uslugama.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 75

Tržišna pravila načelno propisuju osnovne zahtjeve u pogledu tipa i načina nabavke pomoćnih usluga što se detaljnije razrađuje Pravilnikom o pomoćnim uslugama.

Prijedlozi i komentari na članaka 76

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 76

Prijedlozi i komentari na članaka 77

Prijedlozi:

1. Predlažemo dodavanje sljedećeg stavka: (9) Nadležni ODS-ovi ili balansno odgovorne strane za ODS-ove mogu zahtijevati od delegiranog operatora

član 4. stavak 14. od 17. stavka 10. i 11. i 12.

Prijedlog je djelimično prihvaćen uz prilagodbu.

Prijedlozi i komentari na članaka 48
Prijedlozi:

1. (2) Snažno inzistiramo da se u Zakonu definiše sjedište Operatora organiziranog tržišta električne u Mostaru, s obzirom da je upravo područje Hercegovine (čije je Mostar središte) područje s najvećom koncentracijom postrojenja koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora. Posebno ističemo kako su Hercegovina i Mostar do sada ostali uskraćeni za energetske pravni subjekt na državnoj razini, te stoga smatramo kako se navedeno mora ispraviti upravo definiranjem sjedišta Operatora organiziranog tržišta električne energije u Mostaru. Smatramo kako je potrebno jasnije definirati stavak (3), posebno u kontekstu dijela „na ravnopravnoj osnovi“, te ovim Zakonom definirati procedure i ovlasti u osnivanju operatora organiziranog tržišta (pravni oblik, organizacijska struktura, i slično).

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 78

Prijedlog je prihvaćen.

Prijedlozi i komentari na članaka 79

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 79

Prijedlozi i komentari na članaka 80

Prijedlozi:

1. Predlažemo izmjenu stavka (1) kako slijedi: „(1) Operator organiziranog tržišta donosi pravila rada organiziranog tržišta električne energije kojim se uređuje funkcioniranje organiziranog tržišta električne energije, uz odobrenje Državnog regulatora, uz prethodno provođenje javne rasprave.“

Komentari:

Prijedlozi i komentari na članaka 79

Prijedlozi i komentari na članaka 80 i 81

Prijedlozi i komentari na članaka 82

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 80 i 81

Prijedlozi i komentari na članaka 82

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 82

Prijedlozi i komentari na članaka 83

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 83

Prijedlozi i komentari na članaka 84

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 84

Prijedlozi i komentari na članaka 85

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 85

Prijedlozi i komentari na članaka 70.

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 70. i 71. ovog Zakona

Prijedlog nije prihvaćen iz razloga 1.

Prijedlozi:

1. Predlažemo brisanje ovog članka jer su pitanja koja se adresiraju ovim člankom već definirana u članku 70. i 71. ovog Zakona.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 87

Prijedlog nije prihvaćen obzirom da se radi o različitim pitanjima, odnosno, obavezi čuvanja podataka i obavezi redovne objave podataka.

Prijedlozi i komentari na članaka 88

Prijedlozi:

1. Smatramo kako bi se stavkom (3) podatke o izdanim i poništenim garancijama porijekla bilo bi uputno zatražiti od za isto nadležnih tijela.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 88

Prijedlog se ne prihvata.

Prijedlozi i komentari na članaka 89

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 89

Prijedlozi i komentari na članaka 90

Prijedlozi:

Komentari:

Komentari:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članake 91

Prijedlozi i komentari na članaka 92

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 92

Prijedlozi i komentari na članaka 93

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 93

Prijedlozi i komentari na članaka 94

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 94

Prijedlozi i komentari na članaka 95

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 95

1. Članak 96. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti predviđa mogućnost plaćanja naknade, odredba o tome da li osoba može biti opterećena plaćanjem naknade, ne postoji, ali se može pretpostaviti da će biti u skladu s člankom 96. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Komentari

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 96

Obzirom da je predmetnim stavom propisana mogućnost plaćanja naknade, odredba je zadržana u tekstu zakona.

Prijedlozi i komentari na članaka 97

Prijedlozi:

1. Smatramo kako se u stavku (1) mora navesti da u predlaganju mjera za povećanje raspoloživih prekograničnih kapaciteta sudjeluje i operator prijenosnog sustava.

Komentari

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 97

Prijedlog nije prihvaćen.

Prijedlozi i komentari na članaka 98

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 98

Prijedlozi i komentari na članaka 99

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 99

Prijedlozi i komentari na članaka 100

Prijedlozi:

Prilog 1. Izjava o prihvatanju i komentari na članaka 101

Prijedlozi i komentari na članaka 101

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 101

Prijedlozi i komentari na članaka 102

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 102

Prijedlozi i komentari na članaka 103

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 103

Prijedlozi i komentari na članaka 104

Prijedlozi:

1. Predlažemo izmjenu točke d) u stavku (1) kako slijedi: „d) pružatelji usluge osiguranja kapaciteta su izabrani u transparentnom, nediskriminirajućem i konkurentnom postupku, sukladno važećem zakonu o javnim nabavama.“
Molimo pojašnjenje zbog čega su definirani stavci (4), (5) i (6) kao dio ovog Zakona?

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 104

Prijedlog je djelimično prihvaćen. Stavovi 4-6 će se brisati.

Prijedlozi i komentari na članaka 105

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 106

Prijedlozi i komentari na članaka 106
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 106

Prijedlozi i komentari na članaka 107
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 107

Prijedlozi i komentari na članaka 108
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 108

Prijedlozi i komentari na članaka 109
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 109

Prijedlozi i komentari na članaka 110
Prijedlozi:

Komentari:

Prijedlozi i komentari na članaka 111

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 111

Prijedlozi i komentari na članaka 112

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 112

Prijedlozi i komentari na članaka 113

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 113

Prijedlozi i komentari na članaka 114

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 114

Prijedlozi i komentari na članaka 115

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 115

„...într-o zi, în apropierea orașului de la poartă, am
împiedicat:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 117

Prijedlozi i komentari na članka 118

Komentari

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 118

Prijedlozi i komentari na članaka 119
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 119

Prijedlozi i komentari na članaka 120
Prijedlozi:

1. Predložimo brisanje stavka (4) točke c) Predložimo izmjenu stavka (6) kako slijedi: „(6) Operator organiziranog tržišta u roku od tri mjeseca od uspostavljanja donosi pravila rada organiziranog tržišta (članak 81.).“ S obzirom da smo uočili da određeni članci ne odgovaraju s njima povezanim podzakonskim aktima, molimo da se prije usvajanja ovaj članak detaljno revidira.

Komentari:

Ustavni sud BiH, 11. oktobra 2017. godine, broj: 17-11-1000

Prijedlog je djelimično prihvaćen.

Prijedlozi i komentari na članaka 121

Komentari

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 121

Prijedlozi i komentari na članaka 122

Prijedlozi:

1. Predlažemo izmjenu stavka (7) kako slijedi: „(7) Državni regulator donosi odluku iz stavka (6) ovog članka nakon što ocijeni da je organizirano tržište u Bosni i Hercegovini funkcionalno, a najranije nakon isteka razdoblja od dvije godine od donošenja Pravila rada rada organiziranog tržišta iz članka 79. ovog Zakona.

Komentari

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 122

Prijedlog je djelimično prihvaćen i produžen je rok sa 2 na 4 godine.

Prijedlozi i komentari na članaka 123

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 123

Prijedlozi i komentari na članaka 124

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 124

Prijedlozi i komentari na članaka 125

Prijedlozi:

Prijedlozi i komentari na članaka 126 i 127

Prijedlozi i komentari na članaka 126 i 127
Prijedlozi

Komentari

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 126

Prijedlozi i komentari na članaka 127

Prijedlozi:

1. Članak 127 o zaključivanju ugovora može predstavljati potencijalne probleme za rad operatora sistema (NOS) i Elektroprijenosa BiH. Evo ključnih točaka koje mogu izazvati izazove: Prethodna suglasnost Državnog regulatora: NOS i Elektroprijenos BiH moraju dobiti odobrenje Državnog regulatora za svaki ugovor, sporazum ili memorandum, što može značajno produžiti proces, osobito u hitnim situacijama. Kompleksnost procedure: Ako pravilnik o dobivanju suglasnosti bude previše složen, može ograničiti fleksibilnost NOS-a i Elektroprijenosa, što može negativno utjecati na poslovne aktivnosti. Utjecaj na međunarodnu suradnju: Međunarodni sporazumi zahtijevaju dodatne procedure i suglasnosti, što može usporiti proces i smanjiti autonomiju Državnog regulatora. Administrativno opterećenje: Ova obaveza može povećati administrativne troškove i opterećenja za NOS, Elektroprijenos i Državni regulator, smanjujući njihovu efikasnost. Zaključak: Iako članak 127 može osigurati kontrolu i transparentnost u sklapanju ugovora, dodatna složenost može predstavljati prepreku za operativnost. Preporučuje se omogućiti autonomiju za sklapanje manje značajnih sporazuma bez odobrenja regulatora ili uvesti brže procedure za dobivanje suglasnosti kako bi se olakšalo svakodnevno poslovanje. Ovakvo široko postavljen članak može nepotrebno opteretiti DERK i usporiti proces donošenja operativnih odluka, što nije efikasno za rad NOS-a i Elektroprijenosa. Bilo bi korisno razmotriti izmjene koje bi precizirale vrste ugovora i sporazuma za koje je potrebna saglasnost DERK-a, ograničavajući ovu obavezu samo na strateške ugovore ili sporazume koji se direktno tiču regulisanih aktivnosti i usluga sistema. Na taj način, svakodnevne operativne aktivnosti (poput nabavke goriva) ne bi bile uslovljene saglasnošću DERK-a.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 127

Friedlozi:

Komentari:

1. Vezano za Prijedlog podnesen pod članom 1, daje se sljedeći komentar: "BH-Gas d.o.o. Sarajevo kao operator transportnog gasnog sistema u Federaciji BiH i ujedno zainteresovana strana u postupku izrade i usvajanja zakona koji reguliše sektor prirodnog gasa na nivou Bosne i Hercegovine, u okviru e-konsultacija ovim dostavlja očitovanje u nastavku. Naglašavamo da očitovanje korespondira sa ranije iznesenim i dostavljenim stavovima i primjedbama u vezu predmetnog pitanja (kroz učešće u radnim grupama, sastancima, dopisima i dr.), ali što je posebno značajno isto je u skladu sa odredbama preuzete pravne stečevine EU/EZ, *acquis communautaire* za gas. Obzirom da su primjedbe suštinske, a ne formalne ili tehničke prirode, a uvažavajući datu formu e-konsultacija (prijedlog/komentar), naš očitovanje dajemo u cjelosti u članu 1, ali se isto odnosi na cjelokupan tekst zakona. BH-Gas pozdravlja sve aktivnosti nadležnih institucija na donošenju i unaprijeđenju zakonskih rješenja i njihovom usklađivanju sa međunarodnim obavezama. Međutim, smatramo da predloženi Prednacrt isto ne osigurava u slučaju regulisanja sektora prirodnog gasa. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, kao nosilac izrade zakona na portalu e-konsultacija navodi da je „Svrha donošenja Zakona o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini je usvajanje i transponiranje odredbi koje su obuhvaćene Trećim energetske paketom...“, što se, ukoliko se uporedi tekst Prednacrta sa odredbama važeće EU/EZ legislative, apsolutno ne može navesti kao tačno ili ispunjeno za sektor prirodnog gasa. Naime, iako bi se iz samog naziva prednacrta moglo zaključiti da isti uređuje i sektor prirodnog gasa, isto nije slučaj obzirom da se prirodni gas pominje tek u prelaznim i završnim odredbama. Navedena formulacija i postupanje bi se moglo pogrešno protumačiti na način da se po eventualnom usvajanju zakona u ovakvom sadržaju i formi konstatuje da je BiH usvojila akt na državnom nivou koji u dijelu regulacije uređuje sektor prirodnog gasa. Ono što predstavlja suštinsku primjebu, jeste da Prednacrt ne sadrži ni minimum odredbi kojima bi se uredila oblast prirodnog gasa u dijelu transporta, tržišta i ovlasti državnog regulatora na način kako je isto predviđeno Trećim energetske paketom. Ispred FMERI, a na prijedlog BH-Gasa, te Odlukom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH broj 09-1-02-4032-52/16 od 02.10.2023. godine, predstavnik BH-

Zbirni odgovor i obrazloženje na članaka 130

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

Broj: 09-01-28-4032 - 16

Sarajevo, 23.06.2025. godine

Na osnovu člana 22. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH”, broj 5/17), Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine uz tekst Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, daje

IZJAVU

1.	Minimalne obaveze u pogledu konsultacija	Minimalne obaveze u pogledu konsultacija za Prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini objavljene su putem web platforme eKonsultacije u periodu od 04.11.2024. do 19.11.2024. godine
2.	Obrazloženje zaključka da li pravni propis ili drugi akt ima značajnog uticaja na javnost ili ne, s obrazloženjem	Prilikom izrade prethodne procjene uticaja za Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini ocjenjeno je da isti nema značajan uticaj na javnost.
3.	Obrazloženje odluke o obliku dodatnih konsultacija i opis dodatnih konsultacija koje su izvršene	Obzirom da je prilikom prethodne procjene utjecaja Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini ocjenjeno da ista nema značajnog uticaja na javnost, nije bilo potrebno predviđati niti realizovati neke dodatne oblike konsultacija.
4.	Dostavljanje izvještaja o provedenim konsultacijama iz člana 21. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa	U skladu sa članom 21. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa u prilogu dostavljamo Izvještaj o održanim konsultacijama za Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini.

MINISTAR

Staša Košarac

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 23.06.2025. godine

(Ovaj obrazac se koristi radi utvrđivanja materije koju treba obuhvatiti propisom i potrebe za provođenjem postupka sveobuhvatne procjene uticaja propisa. Tekst označen italikom, uključujući i ovu napomenu potrebno je brisati tokom popunjavanja obrasca.)

Ministarstvo spoljne trgovine i
ekonomskih odnosa Bosne i
Hercegovine

zakon

Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini

Osnov za donošenje Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini sadržan je u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine

Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini planiran je Programom rada Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, 2018. godinu, 2019. godinu, 2020. godinu, 2021. godinu, 2022. godinu, 2023. godinu, 2024. godinu

Srednjoročnim planom rada Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za period 2020-2022 i Srednjoročnim planom rada Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za period 2024-2026.

Donošenjem Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u BiH (u daljem tekstu: Zakon) doprinijet će se ispunjavanju obaveza prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Takođe, doprinijet će uspostavi organizovanog tržišta električne energije, te se ispunjavanje jednog od preduslova za izuzeće od CBAM-a za električnu energiju. Zakon predviđena zakonska rješenja koja će omogućiti formiranje berze električne energije, nominovanje iste za NEMO, te spajanje tržišta električne energije sa drugim tržištima.

Zakon uključuje sve ključne i neophodne elemente spajanja tržišta, sigurnosti snabdijevanja i druge elemente koji su uređeni *acquis* EU i Energetske zajednice u pogledu integracije tržišta električne energije. Lista propisa EU, koji se transponuje ovim zakonom navedena je u poglavlju IV. Takođe, zbog nepoštivanja i kršenja Ugovora o uspostavljanju Energetske

zajednice otvoreni su slučajevi protiv Bosne i Hercegovine u Energetskoj zajednici, pa bi usvajanjem odgovarajućeg zakonodavnog okvira u Bosni i Hercegovini, sa kojim se kasni u odnosu na propisane rokove u Energetskoj zajednici, pomenuti slučajevi bili zatvoreni.

Ovim Zakonom se utvrđuje opšti pravni okvir za organizaciju, regulisanje, praćenje i nadzor elektroenergetskih djelatnosti u okviru nadležnosti Bosne i Hercegovine, uređuje se rad elektroenergetskih subjekata koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti koje su predmet ovog Zakona, kao i međusobni odnosi između elektroenergetskih subjekata, uključujući odnose između delegiranog operatora, operatora prenosnog sistema i operatora organizovanog tržišta, rad Državne regulatorne komisije za električnu energiju, njihovi odnosi sa Državnim regulatorom i saradnja regulatornih komisija i drugih nadležnih institucija koje djeluju u elektroenergetskom sektoru, te utvrđuju pravila u vezi sa organizovanjem, funkcionisanjem, razvojem i međunarodnim povezivanjem tržišta električne energije, te trgovinom električnom energijom iz nadležnosti Državnog regulatora.

Zakonom će se predložiti pravna rješenja povezivanja tržišta električne energije Bosne i Hercegovine sa tržištima električne energije Ugovornih strana Energetske zajednice i tržištem električne energije Evropske unije. Kada je u pitanju prenos električne energije, upravljanje prenosnim sistemom, upravljanje organizovanim tržištem električne energije i međunarodna trgovina električnom energijom predviđena su značajna unapređenja u pogledu usklađivanja načina rada i poslovanja ovih energetskih subjekata sa pravilima Evropske unije. Cio proces je usmjeren na efektivno iskorištavanje sve proizvedene električne energije i obezbjeđivanja sigurnosti snabdjevenija kupaca električnom energijom na novi način u uslovima slobodne konkurencije učesnika na tržištu i visokog nivoa tehničke opremljenosti svih ključnih subjekata. Složene procedure koje će se primjenjivati namijenjene su bezbednosti svih elektroenergetskih mrežnih i tržišnih sistema, a time i dodatno sigurnosti snabdijevanja sa novim mogućnostima ugovaranja prodaje električne energije.

Zakonom o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini djelimično će se preuzeti obaveze usklađivanja zakonodavstva u skladu sa odredbama člana 70. i 107. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne, i Bosne i Hercegovine, s druge strane.

Usvajanje zakona doprinijet će usklađivanju zahtjeva i preuzetih obaveza prema Ugovoru o uspostavljanju Energetske zajednice.

4. Ukoliko imate saznanja da je isti problem postojao u zemljama Evropske unije, odnosno susjednim zemljama ukratko navedite na koji način je riješen. Navedite najmanje dvije zemlje Evropske unije i dvije susjedne zemlje.

Odredbe Trećeg energetskog paketa preuzete su kroz zakone o energiji/energetici u Srbiji/Crnoj Gori.

5. Utvrdite opći cilj u skladu sa članom 10. Aneksa I.

Održiv rast

6. Navedite u nekoliko tačaka ključna pitanja/mjere koje će biti obuhvaćene propisom ili provedene putem nenormativnih aktivnosti i mjera.

Lista propisa EU/Energetske zajednice sa kojima je usklađivan Nacrt Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini ne obuhvata samo posljednji paket propisa EU o integraciji tržišta električne energije, već i skup propisa koji su trebali biti transponovani u ovoj oblasti u periodu počev od donošenja posljednjih izmjena važećeg Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), a koji su na snazi u Evropskoj uniji. Listu propisa čine sljedeći propisi:

1. Direktiva (EU) 2019/944 od 5. juna 2019. o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU, prilagođena Odlukom 2021/13/MC-EnC,
2. Uredba (EU) 2019/943 od 5. juna 2019. o unutrašnjem tržištu električne energije, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
3. Uredba (EU) 2019/941 od 5. juna 2019. o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije, prilagođena Odlukom 2021/13/MC-EnC,
4. Uredba (EU) 2019/942 od 5. juna 2019. o osnivanju Agencije Evropske unije za saradnju energetske regulatora, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
5. Uredba (EU) 2022/869 od 30. maja 2022. o smjernicama za transevropsku energetske infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013, prilagođenu Odlukom 2023/02/MC-EnC,
6. Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. jula 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
7. Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. septembra 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
8. Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. novembra 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
9. Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. augusta 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sistema, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
10. Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. novembra 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sistema, prilagođena Odlukom 2022/03/MC-EnC,
11. Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. kolovoza 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sistema za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka, prilagođena Odlukom 2018/04/PHLG-EnC,
12. Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. avgusta 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca, prilagođena Odlukom 2018/05/PHLG-EnC,
13. Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. aprila 2016. godine o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu, prilagođena Odlukom 2018/03/PHLG-EnC,
14. Uredba Komisije (EU) br. 543/2013 od 14. lipnja 2013. godine o dostavi i objavi podataka na tržištima električne energije i o izmjeni Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta, prilagođena Odlukom 2015/01/PHLG-EnC,
15. Uredba (EU) 1227/2011 od 25. oktobra 2011. godine o celovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije, prilagođena Odlukom 2018/10/MC-EnC,
16. Uredba Komisije (EU) br. 838/2010 od 23. rujna 2010. godine o utvrđivanju smjernica koje se odnose na mehanizam naknade između operatora prijenosnih sistema i zajednički regulatorni pristup naplati prijenosa, prilagođena Odlukama 2013/01/PHLG-EnC i 2021/01/PHLG-EnC.

7. Ukratko opišite postupak i rezultate prethodnih konsultacija u skladu sa članom 6. stav (5) i po potrebi članom 20. Aneksa I.

U skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“ br.5/17), tekst Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini bio je postavljen na web platformi e-konsultacija u periodu od 04.11.-19.11.2024. godine.

8. Procjena uticaja ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom smislu: (DA – značajan ili vrlo značajan uticaj ili NE – vjerovatno mali uticaj)

a) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan uticaj na budžet Bosne i Hercegovine, budžete entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?

NE

Ukratko navedite kakvi se fiskalni uticaji očekuju.

b) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan ekonomski uticaj iz člana 13. Aneksa I?

NE

Ukratko navedite kakvi se ekonomski uticaji očekuju.

c) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan socijalni uticaj iz člana 14. Aneksa I?

NE

Ukratko navedite kakvi se socijalni uticaji očekuju.

d) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan okolišni uticaj iz člana 15. ovog Aneksa I?

NE

Ukratko navedite kakvi se okolišni uticaji očekuju.

e) Da li će jedno ili više ključnih pitanja/mjera zahtijevati provođenje administrativnih postupaka vezano za interesne strane i sa kojim ciljem i hoće li navedena rješenja dodatno povećati administrativne prepreke za poslovanje?

Ukratko navedite kakvi se uticaji očekuju (npr.: dodjela ovlaštenja, utvrđivanje prava i/ili obaveza posebnim upravnim aktom, provođenje upravnog/inspekcijskog nadzora, pribavljanje posebnih dozvola, rješenja, saglasnosti, povećanje ili uvođenje nove administrativne naknade, izmjene upravnog postupka i sl.). NE

f) Da li će za realizaciju jednog ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca biti potrebno osnivanje novih ili reorganizovanje postojećih organa Bosne i Hercegovine ili će biti potrebna saradnja više organa uprave Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?

Ukratko navedite organe uprave od kojih se očekuje saradnja i po mogućnosti njihove kapacitete za realizaciju takve saradnje. NE

Na osnovu prethodne procjene uticaja propisa utvrđeno je da NE POSTOJI potreba provođenja postupka sveobuhvatne procjene uticaja propisa.

Potreba za provođenjem sveobuhvatne procjene uticaja propisa postoji kada je barem na jedno od pitanja iz tačke 8. ovog obrasca odgovoreno da može imati vrlo značajan uticaj ili kada je barem na dva pitanja iz tačke 8. ovog obrasca odgovoreno da može imati značajan uticaj.

MINISTAR

Staša Košarac

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND ECONOMIC RELATIONS

Broj: 09-1-28-4032-105 /16
Sarajevo, 18.07.2025. godine

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
- Generalni sekretarijat -

VIJEĆE MINISTARA
SARAJEVO

21 -07- 2025			
Broj predmeta	Broj predmeta u postupku	Redni broj	Broj priloga
05	02-1	1434-2	25

Predmet: Prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini
- dopuna materijala, dostavlja se

Poštovani,

U prilogu ovog dopisa dostavljamo vam dopunu materija za naš dopis broj:09-1-28-4032-102/16 od 16.07.2025. godine kojim smo predložili da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na jednoj od narednih sjednica Vijeća ministara Bosne i Hercegovine uvrsti Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini radi njegovog usvajanja.

Dopuna predmeta se odnosi na mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice na isti, i u prilogu vam dostavljamo verziju na engleskom jeziku sa nezvaničnim prevodom.

S poštovanjem,

MINISTAR
Staša Košarac

Prilog:
- Kao u tekstu

Dostaviti:
- naslovu
- a/a

BOSNA I HERCEGOVINA MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA SARAJEVO			
PRIMLJENO:		18.07.2025	
Upravitelj	Podpredsjednik	Dr. sc.	Dr. sc.
03	00-	2014/23	

Friday, July 18, 2025
BiH-MC/O/alo/10/18-05-2025

Letter to: Subject: **Draft Law on regulator, transmission and electricity market in Bosnia and Herzegovina**

H.E. Mr. Staša Košarac Excellency,

Minister of Foreign
Trade and Economic
Relations

Bosnia and Herzegovina

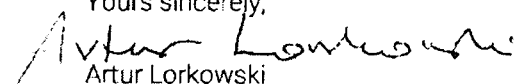
I welcome a positive opinion by the Governments of Republika Srpska, Federation of Bosnia and Herzegovina and Brčko District to the draft Law on regulator, transmission and electricity market in Bosnia and Herzegovina (the draft Law), developed in a cooperation with the Energy Community Secretariat.

The draft Law aims to transpose the Electricity Integration Package and set necessary preconditions for its actual implementation, most pertinently a certification of the Independent System Operator of Bosnia and Herzegovina and its regional cooperation, as well as the establishment of power exchange in Bosnia and Herzegovina and its day-ahead and intraday market coupling into single European electricity market, as a prerequisite for Bosnia and Herzegovina to obtain an exemption from the CBAM application. The adoption of the legal framework compliant with the Electricity Integration Package will make Bosnia and Herzegovina fulfil its obligations under the Energy Community Treaty and thus close the open infringement case ECS-06/24. The draft Law also creates the possibility for attracting investments into renewable energy sources and cost-efficient decarbonization of the electricity sector.

I therefore consider it as an utmost priority to swiftly submit the draft Law to the Council of Ministers and proceed with its adoption. The Energy Community Secretariat remains at the disposal of all relevant institutions to support this process.

This opinion is without prejudice to the European Commission's opinion on the compliance of the adopted Law with the Electricity Integration Package which will be verified for the purpose of integration into the European internal market.

Yours sincerely,

Artur Lorkowski
Director

Nacrt Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne
energije u Bosni i Hercegovini

NJ. E. Staša Košarac

Vaša Ekselencijo,

Ministar vanjske
trgovine i ekonomskih
odnosa

Bosna i Hercegovina

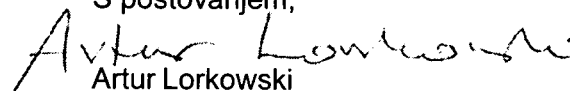
Pozdravljam pozitivno mišljenje Vlada Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta o Nacrtu zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini (Nacrt zakona), koji je razvijen u saradnji sa Sekretarijatom Energetske zajednice.

Cilj Nacrta zakona je transponovanje Paketa o integraciji električne energije i uspostavljanje neophodnih preduslova za njegovu stvarnu implementaciju, a posebno za certifikaciju Nezavisnog operatera sistema Bosne i Hercegovine i njegovu regionalnu saradnju, kao i za uspostavljanje berze električne energije u Bosni i Hercegovini i njeno povezivanje sa tržištima za dan unaprijed i unutar dana u jedinstveno evropsko tržište električne energije, što je preduslov za izuzeće Bosne i Hercegovine od primjene CBAM-a. Usvajanje zakonodavnog okvira usklađenog s Paketom o integraciji električne energije omogućit će Bosni i Hercegovini da ispuni svoje obaveze prema Ugovoru o Energetskoj zajednici i time zatvori otvoreni predmet zbog povrede obaveza ECS-06/24. Nacrt zakona također stvara mogućnost za privlačenje investicija u obnovljive izvore energije i troškovno efikasnu dekarbonizaciju elektroenergetskog sektora..

Stoga smatram krajnje prioriternim da se Nacrt zakona hitno dostavi Vijeću ministara i pristupi njegovom usvajanju. Sekretarijat Energetske zajednice ostaje na raspolaganju svim relevantnim institucijama radi podrške ovom procesu.

Ovo mišljenje ne prejudicira mišljenje Evropske komisije o usklađenosti usvojenog zakona sa Paketom o integraciji električne energije, koje će biti provjereno u svrhu integracije na unutrašnje tržište Evropske unije.

S poštovanjem,

Artur Lorkowski
Direktor

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND ECONOMIC RELATIONS

Broj: 09-1-28-4032-102 /16
Sarajevo, 16.07.2025. godine

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
- Generalni sekretarijat -

Predmet: Prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini, dostavlja se

Poštovani,

U skladu sa odredbama člana 30. stav 1. alineja a) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03), dostavljamo vam prijedlog Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Zakon), radi razmatranja i donošenja.

Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini planiran je Programom rada Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, 2018. godinu, 2019. godinu, 2020. godinu, 2021. godinu, 2022. godinu, 2023. godinu, 2024. Godinu, Srednjoročnim planom rada Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za period 2020-2022 i Srednjoročnim planom rada Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za period 2024-2026.

U skladu sa članom 31. stav 1. alineja a), e) i f) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, pribavili smo mišljenja nadležnih institucija i to: Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine, Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Vlade Republike Srpske i Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koje vam dostavljamo u prilogu.

U skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa ("Službeni glasnik BiH", broj 5/17), obavljene su javne konsultacije sa zainteresiranom javnošću preko e-platforme u period od 4.11.2024. do 19.11.2024. te vam u prilogu dostavljamo Izvještaj o održanim konsultacijama kao i Izjavu rukovodioca institucije.

Također urađena je Prethodna procjena uticaja propisa koja se nalazi u prilogu dopisa.

U skladu sa članom 32. stav 2. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine urađeno je Obrazloženje i isto vam dostavljamo u prilogu.

Donošenje Zakona je vrlo važno sa stanovišta da će doprinijeti ispunjavanju obaveza prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Takođe, doprinijet će uspostavi organizovanog tržišta električne energije, te ispunjavanju jednog od preduslova za izuzeće od CBAM-a za električnu energiju. Zakon predviđena zakonska rješenja koja će omogućiti formiranje berze električne energije, nominovanje iste za NEMO, te spajanje tržišta električne energije sa drugim tržištima.

Мусала 9, 71 000 Сарајево, тел: +387 33 220 093, факс: +387 33 220 091

Musala 9, 71 000 Sarajevo, tel: +387 33 220 093, faks: +387 33 220 091

www.mvteo.gov.ba

Važno je napomenuti da zbog nepoštivanja i kršenja Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice otvoreni su slučajevi protiv Bosne i Hercegovine u Energetskoj zajednici, pa bi usvajanjem odgovarajućeg zakonodavnog okvira u Bosni i Hercegovini, sa kojim se kasni u odnosu na propisane robove u Energetskoj zajednici, pomenuti slučajevi bili zatvoreni.

Vezano za mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine napominjemo da je u Izvještaju o održanim e konsultacijama navedeno, citiramo: „Također, zbog dodavanja novog člana koji nosi naziv „Propisi EU koji se prenose sa ovim zakonom“, te zbog prihvatanja prijedloga brisanja određenih članova zakona, sam naziv zakona te redoslijed i broj člana/članova zakona će biti promijenjen“. Također u Obrazcu 1 – Prethodna procjena uticaja propisa, Izjavi iz člana 22. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa te zaključcima entitetskih vlada i Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine naveden je kao Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije. Također, tekst Zakona je usklađen sa nomotehničkim preporukama Ureda za zakonodavstvo VMBiH. Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine je navelo da nema primjedbi na finansijski aspekt nacrtu Zakona. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Republike Srpske i Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dali su pozitivno mišljenje na tekst Zakona. U prilogu vam dostavljamo mišljenje Direkcije za evropske integracije, a Izjava o usklađenosti sa evropskim zakonodavstvom će vam biti naknadno dostavljena nakon završetka iste.

Prethodno dobijeno mišljenje Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine se nalazi u prilogu dopisa, a naknadno dopunjeno mišljenje će vam biti dostavljeno, odmah po dobijanju istog.

Obzirom na sve prethodno navedeno, te da je usvajanje Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini važno i jedan je od preduslova za izuzeće Bosne i Hercegovine iz CBAM-a, predlažemo da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na jednoj od narednih sjednica Vijeća ministara Bosne i Hercegovine uvrsti Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini radi usvajanja zaključka iz priloga ovog dopisa.

S poštovanjem,

MINISTAR

Staša Košarac

Prilog:

- Zaključak
- Tekst Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini
- Mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
- Mišljenje Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine
- Mišljenje Ministarstva Pravde Bosne i Hercegovine
- Mišljenje Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine
- Zaključak Vlade Federacije Bosne i Hercegovine
- Zaključak Vlade Republike Srpske
- Zaključak Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
- Izvještaj o održanim e konsultacijama
- Izjava rukovodioca institucije
- OBRAZAC broj 1 - Prethodna procjena uticaja propisa
- Obrazloženje

Dostaviti:

- naslovu
- a/a